

INCIPIT EVANGELIUM

LIV SECUNDVM MATHEVM

LIBER GENERATIONIS IHV XPI

filii dauid. filii abraham. Abraham genuit isaac.
 Isaac autem genuit iacob. Iacob autem genuit iuda & fra-
 tres eius. Iudas autem genuit feres. & tara. & thamar.
 Phares autem genuit esrom. Esrom autem genuit aram.
 Aram autem genuit aminadab. Aminadab autem genuit
 naason. Naason autem genuit salmon. Salmon autem
 genuit booz detachab. Booz autem genuit obed
 exurth. Obed autem genuit iesse. Iesse autem
 genuit dauid regem. Dauid autem rex. genuit
 salomonem. ex ea que fuit urie. Salomon autem
 genuit roboam. Roboam autem genuit abia.
 Abia autem genuit asa. Asa autem genuit iosaphath.
 Iosaphat autem genuit ioram. Ioram autem genuit
 oziam. Ozias autem genuit ioatham. Ioatham
 autem genuit achar. Achar autem genuit ezechiam.
 Ezechias autem genuit manassen. Manasses autem
 genuit amon. Amon autem genuit iosiam. Iosias
 autem genuit iechoniam et filii eius in transmigratione

Nider -
Albach
5.

6475

Cinct
A. 2

142

Hunc lib. ante annos
circa 600. conscriptum
testatur R. P. Bern. Pexius
Lond. Tom. I. Dissertationis
fol. II. I. Cod. lat. 9475.

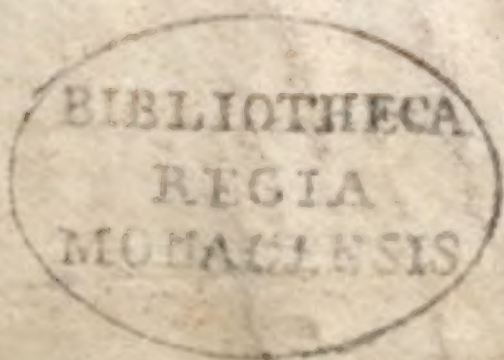
7710.

INCIPIT PROLOGUS III EVANGELII ORV.

PATRES FUISSE QUI EVANGELIA SCRIPSE-
runt. & lucas euangelista testatur dicens. Quinque multi
concussit ordinem narratione rerum quae nobis complerentur. sicut
tradiderunt nobis quia binitio ipse uidetur sermonem. & ministraverit ei. & p.
seuerantia usque ad presens tempus monumenta declarant. Quae adiuverit
uicioribus. edita. diuersarum heresum fuisse principia. ut est illud
iuxta oegyptios. & thoma. & matthiam. & bartholomeum. & quoque. & pto-
leum. & basilidis atque appellus. & reliquorum quos enumerare longissimum
est. Quibus tantum in praesentiarum necesse sit dicere. exstitisse quosdam
qui sine spiritu & gratia conati sunt magis ordinare narrationem. quam histo-
riae docere ueritatem. Quibus uere potest illud propheticum coaptari.
Vae qui prophetae de ore suo. qui ambulant post spiritum suum. qui dicunt
dicit dominus. & dominus non misit eos. De quibus & saluator in euangelio
loquitur. Omnes qui uenire uenerunt. fures fuerunt & latrones. Qui ue-
nerunt. nequaquam misisti sunt. Ipse enim ait. Veniebant. & ego non mittebam eos.
In uenientibus. praesumptio temeritatis. inmissis obsequium seruitutis est.
Ecce uita quae super petram domini uoce fundata est. quam introduxit in cu-
biculum suum. & ad quam per foramen defensionis occulte misit manum
suam. similis damulae. huiusmodi. & uox. Quae uero flamma para-
dy si instar crucians. in angulos & anulos habet. per quos quasi arca
testamenti & custos legis domini. lignis mobilibus. uelutur.

Primus omnium matheus est. publicanus cognomine. qui eu-
angelium in iudaea hebreo sermone acceperat. ob eorum uel maxime cau-
sam qui iudaeum crediderant ex iudaeis. & nequaquam legis umbra
succedente euangelii ueritate seruabant.

Sed & marcus. inter praesapientia peccati. & alexandriae ecclesiae primus
episcopus quidem quidem saluatorem ipse non uidit. sed ea quae magistru

audierit predicantē. luxta fidē magis gestorum narravit quā ordinē.

Tertius lucas medicus. natione syrus antiochenus. cuius laus in euanglio. qui & ipse discipulus apostoli pauli. in achaiis. bithyniaque partibus uolūmēdidit. quācūq; altius repetens. & ut ipse in phemio confitetur. Audita magis quā uita describens.

Ultimus iohannes apostolus & euangelista. quē in hunc amauit plurimū. qui suppetus dñi recubens. purissima doctrinarū fluentia potauit. & quod lū de cruce meruit audire. ecce mat tua. Iscū esset in asia. & cum tunc hereticorum semina pullularent. cerenthi. ebionis. & ceterorum qui negant xpm in carne uenisse. quos & ipse in epistola sua antichristos uocat. & apostolus paulus frequenter percutit. coactus ē. ab omnibus. tunc pene asiae episcopis. & multarū ecclesiarū legationibus. de diuinitate saluatoris altius scribere & ad ipsū ut ita dicā uerbum dñi. p̄tam audaci quā felici temeritate prumpere. ut ecclesiastica narrat historia. Cum a fratribus cogere ut scriberet. ita se facturū respondisse. si in dicto ieiunio. in cōmune omnē dñm precaretur. **Q**uo expleto. reuelatione saturat. in illud phemiu cēlo ueniens exuectauit. **I**n principio erat uerbu. & uerbum erat apud dñm. & dñs erat uerbu. Hoc erat in principio apud dñm. Hæc igitur iñ euangli. multo ante p̄dicta. hiezechielis quoque uolūmē p̄bat. in quo prima uisio ita contēditur. Et in medio sicut similitudo iñi animalium. & uultus eorū facies hominis. & facies leonis. & facies utuli. & facies aquilae. **P**rima hominis facies. matheū significat. qui quasi de homine. exorsus ē. scribere. **L**iber generationis inū xpi fili dauid. filii abrahā. **S**ecundū marcum. in quo uox leonis inherens rugientis auditur. **V**ox clamantis in deserto. parate uiam dñi. rectas facite semitas eius. **T**ertia utuli. quē euangelista lucā azacharia sacerdote sup̄sisse. Initium p̄figurat. **Q**uarta iohannē euangelistā qui assumptis pennis aquilę. & ad altiora festinans. de uerbo dñi disputat. **C**cetera quę sequunt. in eundē sensū

2.
perficiunt. **G**uracorum recta. & pennati pedes. & quocumque spiritus ibant. ibant.
& non reuertebant. & dorsa eorum plena oculis. & semitae ad lampades
in medio discurrentes. & rota in rotam. & in singulis iiii facies. Unde &
apocalypsis iohannis p[ro]p[ri]a expositione. xx iiii senioru[m]. qui tenentes ei[us] thar[as]
& fialas adorant agn[u]m d[omi]ni. introducit fulgura & tonitrua. & septem spiritus
discurrentes. & mare uirtutu[m]. & iiii animalia plena oculis dicens.
Animal primu[m]. simile leoni. & secu[n]du[m]. simile urculo. & tertiu[m]. habens
faciem quasi hominis. & quartu[m]. simile aquilae uolanti. Et post
paululu[m]. Plena inquit erant oculis. & requiem non habebant die ac
nocte dicentia. Ses. Ses. Ses. d[omi]n[u]s d[omi]s o[mn]i[u]m p[ro]p[ri]is. qui erit & qui erit & qui uentu-
rus est. Quib[us] cunctis p[ro]p[ri]e ostenditur. quattuor tantu[m] debere
euangeliu[m] suscipi. & o[mn]ia p[ro]phetoru[m] uenia. mortuis magis hereticis.
qua[m] celestasticis uiuiscanendas.

**INCIPIT EPISTOLA S[AN]CTI
BASILII EPISCOPI CAESARIENSIS AD ROMANOS HIERONYMI.**

B Nouum opus me facere cogis exuere. ut post exemplaria scrip-
turae toto orbe dispersa. quasi quidam arbiter sedem. & qui ante se
uariant. quae sint illa quae cum graecis consentiant ueritate discerna.
Pius labor. sed periculosa p[re]sumptio iudicare de ceteris. ipsi ab o[mn]ib[us]
iudicandi. Senis mutare linguam. & canescentem mundu[m] ad initia
rectare paruulorum. & uis enim doct[us] parit. uel indoctus eum in manus
uolunt assumpserit. & salua qua[m] semet inbibit. uiderit discre-
pare q[uo]d leuitat. Non statim erumpat in uocem. me salarium.
me clamans et sacrilegu[m]. qui uideat aliquid in ueterib[us] libris addere.
mutare. corrigere. Aduersus qua[m] inuidiam duplex causa me
consoluit. q[uo]d & tu qui summus sacerdos es fieri iubes. & ueru[m] non esse
q[uo]d uariat. & uim maledicorum testimonio co[n]probatur. Si enim latinis
exemplarib[us] fides est. adhibenda. respondeant quib[us] tot sunt exem-
plaria pene quot codices. Si autem ueritas est. querenda de plurib[us].
cur non ad graeci originem reuertentes. ea quae uel a uitiis interpretu[m]

male edita: uel a superioribus: impetitis emendata: pueris: uel a librariis dormitantibus: aut additis: aut emendata: corrigimus: Nam uero ego de uicini disputare testum: quod a septuaginta senioribus in linguam graecam uersum: tertio gradu ad nos usque: peruenit. Neque ro quid aquila: quid si machus sapiant: quare theodotion inter nos: & uicini: malum inuenit. ite illa uita interpretatio quae a plerique probatur. Denique nunc loquor testamini: quod graecum in illis libris est: excepto ipso mattheo: quia primus in uulgaribus euangelii: xpi hebraicis litteris edidit: hoc cetero cum magistro symone dixerit: & diuersos uulgarum transtulit: ducit: uno de fonte querendum est. **P**er me itaque codices: quos saluati sunt: de his nunc cupimus: **P**aucis hominum a se: pueris: conuenio: quibus utique nec in uicinis: in instrumentis post septuaginta interpretibus emendatis: quod illis nec in uicinis profuit emendasse. **Q**uamul- tarum uicini linguas scriptura ante translata: docet falsa esse quae addita sunt: Igitur haec praesens praesentia uicini: pollucetur: in tantum euangelistas: quorum ordo iste est: **M**attheus: **M**arcus: **L**ucas: **I**ohannes: **E**dici graecorum emendata: collatione si uicini: quae nemini aliorum: Latine consuetudine discreparent: ita calamo impetratum: ut his tantum quae scilicet uidebuntur mutare: correctus: reliqua manere: pariter uisum: **R**emaneat quoque: quod scilicet: bus ecclesiarum: episcopi alexandrinum: scilicet: ammonium: Index numeros ordinauit: sicut in greco habetur expressius: **Q**uod si quis curiosus uoluerit nosse: quae in euangelio: uel eadem: uel uicina: uel sola sunt: eorum distinctione cognoscere: **M**agnus siquidem hic in uicinis codicibus: error moleuit: Quod quidem in eadem: re alius euangelista placuit: in alio quia minus pietas uicinis addiderit.

3.
Ad eundem sensum aliter exprimitur. ille qui unum equat
tuor primum legere. ad eius exemplum ceteros quoque etiam au-
re emendandos. Unde accidit ut apud nos in iuxta sint omni-
& in marco pluralis. atque matthei. & iulianum matthei. marci & iohannis.
& in ceteris reliquorum quae in aliis propria sunt inveniuntur. **¶**
itaque canones legere qui subiecti sunt. confusionis errore sublato.
& similia omnium sacra & singulis sua quoque restituer.

In canone primo concordant quattuor. matheus. marcus. lucas. iohannes.
In secundo. tres. matheus. marcus. lucas. **I**n tertio. tres. matheus. lucas. iohannes.
In quarto. tres. matheus. marcus. iohannes. **I**n quinto. duo. matheus. lucas.
In sexto. duo. matheus. marcus. **I**n septimo. duo. matheus. iohannes.
In octavo. duo. lucas. marcus. **I**n nono. duo. lucas. iohannes.
In decimo. propria unusquisque. quia non habentur in aliis sed id est.
Singulis uero euangelis ab uno incipit usque ad finem libri
dispar numerus incipit. hic nigro colore praescriptus sub
se habet alium ex minore numerum discolorem. qui ad decem usque
perdunt. Indicat prior numerus in quo sit canone requirer
dus. **¶** Cuius apertum codice uerbigra. Illud siue illud capitulum
scire uolueris cuius canonis sit. Item ex subiecto numero doce-
beris. & recurrere ad principia in quibus canonum est distincta con-
scripti. eodemque statim canone ex titulo frontis inuenito. Illud quod
queras numerum eundem euangelis habere. qui & ipse ex inscriptio-
ne signatur inuenies. Atque euangelio quodcumque transmittis inspec-
tis. quos numeros et regionem habent a notabis. Et cum scieris.
recurrere ad uolumina singulorum. & sine mora repetis numeros
quos ante signaueris. reperies & loca in quibus uel eadem. uel ui-
ciua dixerunt. **¶** Opto ut in xpo ualeas. & nomen eius in capite
beatissime.

HERONIMUS

S **DA MASO** **PAPE**

ciendum etiam neque ignatum ex similitudine numerorum
error involuat. qd sicut in subnotatione canonum distinctioy.
In canone quolibet tres euangelistas. bis uel ter. uel quater.
aut etiam plures cuncti numeru pordine habuerunt annotati.
& quartus contrario discrepans. quod id quod ter illi inuo
lato semel dixerunt. quartus totiens in corpore uolumus
supponit. quotiens diuersi numeri in eius canonis positi.
contra predictorum numerorum continuas similitudines. **I**
harrum una quolibet eorum. Aut etiam duobus inde in canone
numerus. bis. ter. aut exemplis reperitur in ordine.
collectis & dispersis inueniuntur. In ceteris. dubium non
erit quod id quod illius illoq ue canonis numerus. bis. ter.
reperitur. Ab his inuoluntis semel dicimus. **A**ut
uero eorum totiens inuoluntis. eodem sensu loquantur.
quotiens preteritis in numeris annotatione distan
tiam. **H**oc & in omnium nouem canonum collatione
seruabimur. **C**eterum indicimus quo ppru singulas
tantummodo continentur. non potest contra id com
paratio est qd solum est. **O**portet ut in epistola ualeat. & me
minis mei beatissime papa.

Altahe Infernois

CAN

PRIMO

IN QVO

IIII

MATH.

MARC.

LVK.

IOH.

VIII

XI

XI

XI

XI

XIII

XXIII

XXIII

XXIII

XXIII

LXX

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

XXVIII

II

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

XII

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

X

CAN · I ·

QVO

IN

IIII ·

MAT H

MAR C

IVC

IOH

ccxx
ccxx
ccxliii
ccxliii
cclxviii

cclxviii
cclxviii
cclxvii
cclxv
cclxviii

cclxviii
cclxviii
cclxviii
cclxviii
ccxi

ccxviii
ccxv
ccxv
ccc
ccc

cccii
ccciii
cccvi
cccvi
cccix

ccxviii
ccxviii
ccxviii
ccxviii
clvi

clvi
clvi
clviii
clxii
clxv

clxv
clxv
clxv
clxv
clxvii

clxv
clxvi
clxvi
clxvi
clxxi

clxxiii
clxxiii
clxxvii
clxxvii
ccxi

ccxlii
ccxli
ccx
ccx
cclx

cclx
cclx
ccxviii
ccxviii
ccxvi

ccxvi
ccxvi
ccxvi
ccxv
ccxviii

ccxviii
ccxviii
ccxviii
ccxv
ccxv

ccxviii
ccxviii
ccx
ccx
ccxviii

ccxviii
ccxvii
ccxvi
ccxi
ccx

clviii
ccxi
ccxviii
ccxi
lv

ccxi
ccxi
ccxvii
ccxvi
clvi

clxi
ccxi
ccxi
ccxi
ccxviii

clx
clxx
clxii
clxxiii
ccxviii

CANON

ΔVO

I. IN

IIII.

MATH

AMAR

OLNE

ION

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi

cccxi

cccxi

cccxi

EXPLI

CIT

CAN

§

§

KAH II

IN QVO III

MAT H

xv
xvi
xvii
xviii
xix

i
lxxi
lxxii
lxxiii
lxxiv

lxxviii
lxxix
lxxx
lxxxi
lxxxii

lxxxiii
lxxxiv
lxxxv
lxxxvi
lxxxvii

lxxxviii
lxxxviiii
lxxxv
lxxxvi
lxxxvii

MAR C

vi
x
xi
xxviii
xxviiii

xli
xlii
xliii
xliv
xlv

xlvi
xlvii
xlviii
xlix
l

lxi
lxii
lxiii
lxiv
lxv

lxvi
lxvii
lxviii
lxviiii
lxv

INC

xv
xxvii
xxviii
xxviiii
lxxviii

lxi
lxii
lxiii
lxiv
lxv

lxxviii
lxxviiii
lxxv
lxxvi
lxxvii

lxxviii
lxxviiii
lxxv
lxxvi
lxxvii

lxxviii
lxxviiii
lxxv
lxxvi
lxxvii

KAH · II ·

IN · VO · III ·

MATH

MARE

LVC

lxxviii
lxxviii
xci
xciii
xciii

ccii
cciii
ccvi
ccvii
ccviii

ccxiii
ccxv
ccxvii
ccxviii
ccxviii

ccxiii
ccxiii
ccxviii
ccxviii
ccxiii

ccxiii
ccxviii
ccxviii
ccxv
ccxviii

ccxli
ccxli
xli
lxxvii
lxxvii

i
xxviii
xxv
xxviii
xxviii

xxviii
xxv
xxvii
xxviii
xxviii

lvi
lviii
lvi
lxvii
lxviii

lxxviii
lxxviii
lxxviii
lxxv
lxxviii

ccxviii
ccli
lxx
xcviii
ccxvi

lxx
xli
xlii
ccxviii
ccxviii

ccxviii
lxxviii
lxxv
lxxviii
ccxviii

xi
xii
xlii
xxv
xxvi

ccxviii
xxv
ccvi
xxvi
xxviii

ΚΑΘ' Η

ΙΟΥ Δ Ν Δ ΙΙΙ

ΜΑΤΘ

ΜΑΡΚ

ΛΥΚ

ελαχι
ελαχι
ελαχι
ελαχι
ελαχι

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ερε
ερε
ερε
ερε
ερε

ceclviii
ceclviii
cecl
ceclm
ceclviii

clviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii

ceclviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii

cecl
ceclviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii

ceclviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii

ceclviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii

ceclm
ceclm
ceclviii
ceclviii
cl

cl
cl
cl
cl
cl

clviii
clviii
clviii
clviii
clviii

clviii
clviii
clviii
clviii
clviii

clviii
clviii
clviii
clviii
clviii

clviii
clviii
clviii
clviii
clviii

ceclm
ceclm
ceclviii
ceclviii
ceclviii

ceclviii
clviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii

ceclviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii

ceclviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii

ceclviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii

ceclviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii
ceclviii

EXPLIC

CAN

SCDS

kan.iii. Inexo.

III.

math.

i
l
i
vii
vii

lxiii
lxiii
xc
xc
xcvii

cx
cx
cx
cxii
cxii

cxii
cxii
cxii
cxii
cxii

cxii
cxlvi

EXPLICIT

luc.

xiiii
xiiii
xiiii
xi
xi

lxiii
lxv
lxiii
lxiii
ccxi

cxviii
cxviii
cxviii
cxviii
cxviii

cxviii
cxviii
cxviii
cxviii
cxviii

cxviii
xcii

CAN

loh.

i
iii
v
ii
xv

cxvi
cxvii
cxviii
cxviii
cx

cxlviii
xxx
cxiii
lxxvii
xliiii

lxi
viii
lxxvi
xc
cliiii

cxli
xlvi

III.

kan.iii.

In.ao.iii.

ma.ii.

me.

lo.ii.

xviii
cxvii
cxvii
cl
clxi

clxi
ccm
ccm
ccxvi
ccxvi

ccxvi
ccxvi
ccxxvii
ccxxviii

ccxxvii
ccxciii
ccxcvii
ccxcviii
cccvii

cccxvi
cccxvi
ccxcviii
ccxcviii
ccxcviii
ccxcviii

viii
xxvi
xxvi
lxxvi
lxxvii

lxxvii
cxv
cx
ccxv
ccxv

ccxv
ccxv
clviii
clxi
clxi

clviii
clxxviii
clxxviii
clxxx
clxxxviii

ccxi
ccxi
ccxi
ccvii
ccvii
ccvii
ccxi

xxvi
xliii
xcv
li
xxxiii

liii
xci
ccxcv
cl
ccxcviii

ccxcviii
ccxcviii
xxviii
lxxii
ccxi

clii
cvii
lxx
ciii
clxxiii

clxxx
ccxi
clxxviii
clxxv
clxxviii
ccxi

Ex.lic.

can.

.iiii.

CAH. VI
IH. QVO

CAH. V. IH

QVO

math.

iii
x
xii
xvi
xxv

xxvi
xxviii
xxx
xxxiii
xxxvi

xxxviii
xl
xli
xliii
xlvi

xlvii
xlviii
xlviii
li
liii

liiii
lv
lvii
lviii
lx

lxi
lxv
lxvi
lxviii
lxxviii

lucas.

ii
viii
xi
xvi
xlii

xlviii
xlvii
xlviii
cxviii
clxii

liii
lii
lv
cxviii
clii

cxviii
cxi
cl
lviii
cxv

liiii
clxx
lxi
lx
clxxi

lviii
clxxii
lxi
cv
cviii

math.

lxxviii
lxxvi
xciii
xlv
xcvi

xcvi
cii
ciii
cv
cvii

cviii
cx
cxvi
cxvi
cxviii

cxv
cxvii
cxviii
cxviii
cxvii

cxviii
cxviii
clvi
clviii
clxii

clxxv
clxxii
clxxii
clxxiii
clxxvii

CANON

.II.
.V. H QVO

Luc.

math.

Lucas

cc
ccviii
cciv
clx
clxxii

clxxii
lxxviii
lxxi
clxxiii
lxxiii

ccv
ccviii
clxv
clxxvii
ccxvi

lxxi
ccxviii
ccxxii
ccx
lxxii

ccx
clxxviii
lxxii
ccxvi
clxi

cc
clxxviii
ccxviii
ccxxviii

ccxvii
ccxiii
ccxvi
ccxxviii
ccxxxi

ccxxxi
ccxxxi
ccxxxi
ccxxvi
ccxxvii

ccxxviii
ccxli
ccxli
ccxli
ccxli

ccxvii
ccxvi
ccxvii
ccxv
ccxvi

ccxvii
ccxv
ccxvii

EXPLICIT
CANON

cc lxxii
ccxxv
clxxxi
ccxxviii
clxxviii

ccxv
ccxii
ccxxvi
ccxxv
ccxxviii

ccxli
ccxli
clxxv
ccxi
ccv

ccxiii
ccxvii
ccxvii
clvii
clv

clviii
ccxxviii
ccxxxi

QVIN
TVS

CAN.
VI.
IN AVO

II.

CAN.
III. IN

Math.

viii
xvii
xx
xxviii
xlvi

lxxvii
lxxvii
c
ccxviii
cxlv

cclviii
clii
cliii
clvii
clviii

clx
clxiii
clxv
clxviii
clxxiii

clxxx
clxxxviii
ccii
ccviii
ccxv

MARC.

iii
vii
viii
xi
ccxvi

lxxii
ccxxviii
xxviii
xlv
lx

lxx
lxxviii
lxxi
lxxii
lxxiii

lxxvi
lxxviii
lxxx
lxxxiii
lxxxviii

c
ciii
ccv
ccviii

Math.

ccxxviii
ccxvi
ccxvii
cel
celii

celiiii
celx
celxiii
celxxv
celxxxii

celxxxvi
celxxxviii
ccxxviii
ccxxii
ccxxviii

cccv
cccviii
cccx
ccxxx
ccxxxvii

cccxli
cccxlvii
cecl

Quo. II.

CA. III.

In quo. II.

MA. II.

MA. II.

LO. II.

cxvi
cxli
cxlii
cxliii
cxliiii

cxlviii
clii
cliii
cliiii
clv

clxvii
clxviii
clxix
clxx
clxxi

clxxv
cxix
cxlii
cxliiii
cxliiii

cxlii
cxliiii
cxliiii

Explicit CA.
III.

v
xviii
xviii
xviii
cx

clxxv
cxvii

lxxviii
xviii
xviii
xviii
lxxvii

cxv
ci

Explicit CA.
SEPTIMOVS.

CANON. VIII.
IN QVO. I. I.

CAN. VIII.
IN

IVCAS.

xxiii
xxv
xxvii
xxviii

lxxxiii
lxxxviii
xci
ciii

ccclvii
ccclxxvii
cccxxxv

EXPLICIT. CAN.

MARCVS.

xii
xiiii
xvi
xxviii
xvi

xlvi
lvi
lxi
lxxv
xxvii

ccxx
ccxvi
ccxxx

OCTAVVS.

IVCAS.

xxv
xxv
ccxvii
ccxvii
ccclxxviii

ccclxxviii
ccclxxviii
ccciii
cccvi
cccxi

ccciii
cccvi
cccxi
ccciii
cccvi

cccxi
cccxi
cccxi
cccxi
cccxi

cccxi

EXPLICIT.

QVO II.

CAN

X. IN QVO

MATH.

III.

Iohann.

Math.

math.

ccxviii
ccxii
cxiii
ccxiii
ccxviii

cccxvii
cccxii
cxv
cxv
cxv

clxxxvi
clxxxvi
clxxxvi
clxxxii
clxxxii

clxxxii
ccxiii
ccxvii
ccxvi
ccxviii

ccxxv

CAN. VIII.

ii
iii
vi
xiii
xxiii

xxvi
xxviii
xxxi
xxxv
xxxv

xxxviii
xlv
xlv
li
lv

lxxv
lxxvi
lxxxviii
xci
xxviii

ci
cv
cxiii
cxiii
cxv

cxviii
cxviii
cxvi
cxvi
cxv

cli
clv
clxvii
clxvi
clxvii
clxvi

clxxxiii
clxxxvi
clxxxviii
cxvi
cxvi

cc
ccx
ccxii
ccxviii
ccxvii

ccxxvii
ccxxxi
cc
cc
ccxxxviii

ccxlv
ccxlviii
ccxviii
ccxviii
ccviii

ccxxviii
ccxxviii
ccxxviii
ccxlv
ccxlv

CAN. X.
IN QVO
I
MARCE. PPE.

CAN. X.
IN QVO

MARC.

MARC.

LUCAS.

LUCAS.

xviii
xvi
xiii
xvi
lvi
lvi
lxi
lxi
lxxviii

xc
xii
xviii
xi
ciii
cxi
ccviii
clxxviii
ccviii
ccxxviii

i
iii
v
viii
xviii
xx
xvi
xxviii
xxx
i

ii
lxviii
lxviii
lxviii
lxxv

ciii
cvi
cvi

ciii
cvi
cxi
cxi
cxi
cxi
cxi
cxi
cxi

clxi
clxi
clxi
clxi
clxi

clxxviii
clxxv
clxxviii

18.
Incipit prologus eiusdem.

Matheus ex iudea sicut in ordine primus
ponitur. ita euangelium in iudea primus
scripsit. Cuius uocatio ad dominum ex publicanis
actibus fuit. duorum in generatione christi principia
presumens. unius. cuius prima circumcisio in car-
ne. alterius. cuius secundum cor electio fuit.
et ex utrisque in patribus. christus. sicque quater dena-
rio numero. transformiter posito. principium
ac credendi fide in electionis tempus porrigens.
et ex electione usque in transmigrationis diem
dirigens. atque a transmigrationis die. usque in
christum definiens. decursam aduentus domini osten-
dit generationem. Ut et numero satis faciens
et tempori. et se quod esset ostenderet. et dei in se
opus monstrans. etiam in his quorum genus po-
suit christi operantis a principio testimonium non
negaret. quarum omnium rerum. tempus. ordo.
numerus. dispositio. et ratio. quod fidei necessa-
rium est. deus christus. est. qui factus est ex muliere.
factus sub lege. natus ex uirgine. passus in
carne. omnia in cruce fixit. ut triumphans.
ea in semet ipso resurgens in corpore. a patris
nomen in patribus. filio. et filii nomen patri
restituens in filius. sine principio. sine fine.

ostendens unū se cū patre ēē. q̄ unus ē. In quo
euangelio utile ē. desiderantib. dñm. sic prima.
t̄ media. t̄ p̄fecta cognoscere. ut et uocationē
apostoli. & opus euangelii. & dilectionē dī in car
ne nascentis. p̄ uniuersa legentes intellegant. atq̄.
idcirco in quo apprehensifunt. & app̄hendere ex
petunt recognoscant. Nobis enī hoc instudio
argumenti fuit. & fidē fact̄ retradere. & o
perantis dī intellegendā diligenter esse dispo
sitionē querentib. n̄ tacere.

Explicit prologus.

Incipiunt capitula

1 **N**atiuitas ihū xpī. magorū munera. occulta
tio ihū. infantes interficiunt̄.

11 **R**egressus ih̄s ex egipto in nazareth. a iohanne
in iordane baptizat̄.

111 **I**h̄s temptatus a diabolo. uicit. petrū. & andrea.
iacobū. & iohannē. piscatores conuocat. & circum
ens galileā. uarios languores hominū curat.

1111 **D**e beatitudine. & ceteris mandatis.

v **O**rationē docet. & inter cetera mandata. n̄ ēē.
cogitandū de uictu. & uestimento predicat.

vi **N**on ēē. p̄iudicandū. & de margaritis ante
porcos n̄ mittendis. petendū. & querendū. &
pulsandum. ap̄ pseudo p̄phetis cauendū. quia

n̄ om̄s quid dicunt mihi dñe dñe introibunt in
regnū caeloꝝ. de domo aedificata supra petram.
uel harenam.

VI Lep̄sū mundat. puerū centurionis paralyticū
curat. socrū petri a febr̄ib. liberat. plurimos
curat. aut mortui mortuos suos sepeliunt cui
dam dicit. **T** demonia eicit.

VIII
VIII Nauigans. tempestate sedat. in terra geraſenox
Paralyticus curatus lectum suū baiulat. ma
theum conuocat. dicit phariseis n̄ eē. opus
sanis medico. parabolā panni & scissuræ. & u
trum uini ponit. mulierē ap̄ fluuiū liberat. &
filīā principis cuiusdā mortuā suscitāt. cecis
oculos aperit. surdū & mutū demoniū eicit.
X Dū deū apostolos p̄mittit cū omni doctrina.
addicit qđ n̄ uenerit pacē mittere sup̄ terram.
sed gladium.

XI Ih̄c testimonium de iohanne dicit. atq. increpat
ciuitates quę credere noluerunt. Confessio ih̄u
ad patrē. & iugum dñi leuē sit.

XII Discipuli spicas uellunt. manū aridā habentem
sanat. hominē ad demonio cecū & mutū liberat.
& in principe demonioꝝ id facere eū opinantes.
destruit. ionę & annuntiarū signum phariseis
tradit. matrē & fr̄s spernit.

xiii

Dena uicula turbis parabolas exponit. pphetā in patria sua sine honore ēē. dicit.

xiiii

De iohannis capite indisco. de quinque panibus & duobus piscibus. in quinque milia uiros. ih̄s supra mare ambulans. petrū mergentē alleuat.

xv

Quod ea magis quam decore exēunt. cōmquinant hominē. filiā mulieris syrophenissie. ad demonio liberat. & multos alios curat.

xvi

De septē panib. in quattuor milia uiros. a fermento pharis eorū cauendū. petrus xp̄m dī uiui filium ēē. confitēt. quē post paululū dure increpat.

xvii

In monte transfūatur. puerū lunaticū curat de satana more piscis.

xviii

Humilitatē docet sicut pueri. & nec minimū fidelī scandalizandū qđ angeli eorū faciem patris sēp uideant. corripiendos fr̄s. & sēpius indulgendum.

xviiii

Similitudo doli qui conseruū suū pp̄t centū denarios suffocat. de eunuchis. infantes n̄ ēē arceñdos ab ebeditione. difficile diuitē introire in regnū celoz.

xx

De primis nouissimos futuros. parabolā operari orū in uinea conductoz. de petitione filiorum zēbe dei. de duob. cecis secus uia curatis.

xxi

De asina & pullo eius. deficiu arefacta. interrogat de iohanne baptista. subiungens parabolam.

- duos filios in vineam missos.
- xxii** **P**arabolā de vinea & colonis qui interficiunt ad se
missos. Parabolā de his qui invitati ad nuptias ve
nire contemnunt.
- xxiii** **D**e muliere quae septem fr̄s habuit. ih̄s temptatus
aphariseis. interrogat cuius filius ē xp̄s. **T**ione.
- xxiiii** **I**neripans scribas dicens. ut vobis scribē & pharisei.
inrepatio ciuitatis. de occisione pphetarū & lapida
- xxv** **A**rguens inelamat hierusalem. de signis nouissimis
dierū. de aduentu saluatoris. de decem uirginibus.
de ta lentis. de ouib. ad dextris. & hedis a sinistris.
- xxvi** **D**e iudeorū consilio. de cōphendendo ih̄u. & cetera
quae in aena dñi gestasunt.
- xxvii** **P**etro praedicat qđ tertio eū negaturus eēt. oratio
ih̄u ad patrē & cetera cū traderetur.
- xxviii** **P**assio dñi. & sepultura. & resurrectio ei. itē que
mundata & cetera doctrina ei. de baptismo.

EXPLICIT CAPITULA.

the first of the month of the year 1700
the first of the month of the year 1700

the first of the month of the year 1700
the first of the month of the year 1700

the first of the month of the year 1700
the first of the month of the year 1700

the first of the month of the year 1700
the first of the month of the year 1700

the first of the month of the year 1700
the first of the month of the year 1700

the first of the month of the year 1700
the first of the month of the year 1700

the first of the month of the year 1700
the first of the month of the year 1700

the first of the month of the year 1700
the first of the month of the year 1700

the first of the month of the year 1700
the first of the month of the year 1700

INCIPIT EVANGELIUM

SECUNDUM MATTHEVM

LIBER GENERATIONIS IHV XPI

filii dauid. filii abraham. Abraham genuit isaac.
 Isaac autem genuit iacob. Iacob autem genuit iudā & fra-
 tres ei. Iudas autem genuit fared. & tara. & thamar.
 Phares autem genuit esrom. Esrom autem genuit aram.
 Amram autem genuit aminadab. Aminadab autem genuit
 naason. Naason autem genuit salmon. Salmon autem
 genuit booz detachab. Booz autem genuit obed
 geruth. Obed autem genuit iesse. Iesse autem
 genuit dauid regem. Dauid autem rex. genuit
 salomonem. ex ea que fuit urie. Salomon autem
 genuit roboam. Roboam autem genuit abia.
 Abia autem genuit asa. Asa autem genuit iosaphath.
 Iosaphat autem genuit ioram. Ioram autem genuit
 oziam. Ozias autem genuit ioatham. Ioatham
 autem genuit achar. Achar autem genuit ezechiam.
 Ezechias autem genuit manassen. Manasses autem
 genuit amon. Amon autem genuit iosiam. Iosias
 autem genuit iechoniam et filii eius in transmigratione

babilonis; Et post transmigrationem babilonis.
iethonias genuit salathiel; Salathiel autē gen
zorobabel. Zorobabel autē genuit abiud. Abiud
autē genuit eliachim. Eliachim autē genuit azar.
Azor autē genuit sadoc. Sadoc autē genuit achim;
Achim autē genuit eliud. Eliud autē genē eleazar.
Eleazar autē genuit mathan. Mathan autē genē iacob.
Iacob autē genuit ioseph uirum marie; de qua na
tus ē ihē. qui uocatur xp̄c.

Th. 11.
Sol.

Omnes ergo generationes ab abraham usq. ad dauid
generationes quattuordecim. & dauid usq. ad trans
migrationē babilonis. generationes quattuordecim;
& a transmigratione babilonis usq. ad xp̄m. genera
tiones. xiiii. **XP̄I AUT GĒNERATIO SIC ERAT.**

Th. 11.
L. 11.

Cum eēt desponsata mater ei' maria ioseph. ante
quā conuenirent. inuenta ē in utero habens de spū scō.
Ioseph autē uir ei' cū eēt iustus. & nollet eā traducere.
uoluit occulte dimittere eā. Hec autē eo cogitante.
ecce angelus dñi in somnis apparuit ei dicens. Ioseph
fili dauid. nolit timere accipere mariā coniugē tuā.
Quod enim in ea natū ē. de spū scō ē. Pariet autē filiū.
& uocabis nomen eius ih̄m. Ipse enim saluum faciet
populum suum. a peccatis eorū. Hoc autē totū factū ē.
ut adimplerēt qđ dictū ē ad dño p̄ prophetā dicentē.
Ecce uirgo in utero habebit & pariet filiū. & uocabunt

Th. 11.
Sol.

run puerum cū maria matre eius. Et p̄cidentes.
adorauerunt eum. Et aptis thesaurissuis. obtu-
lerūt ei munera. Aurū. thus. & mirrā. Et responso
accepto in somnis n̄ redierunt ad herodem.
¶ Erat uia reuersi sunt. in regionē suā. Quicū
recessissent. ecce angelus dñi apparuit in somnis
ioseph dicens. Surge & accipe puerū & matrē
ei. & fuge in aegyptū. & esto ibi usq. dum dicā
tibi. Futurum ē enī. ut herodes querat pue-
rū. ad p̄cendum eum. Qui consurgens. acce-
pit puerum & matrē ei. nocte. & recessit in
aegyptū. & erat ibi usq. ad obitū herodis. Ut
adimpleretur qđ dictū ē ad n̄o. p̄phetam
dicentē; Ex aegypto uocaui filiū meū. Tunc he-
rodes uidens qm̄ in lusus esset amagis. iratus
ē ualde. Et mittens occidit om̄s pueros qui
erant in bethleem & in omnib. finibus ei. ab imi-
tu & infra. secundum tēpus qđ exquisierat
amagis. Tunc adimpletum ē. qđ dictum ē
p̄hieremiā. p̄fētā dicentē. Vox in ramā audita
est. ploratus & ululatus multus. rachel plo-
rans filios suos. & noluit consolari. q̄ non sunt.

DE funēto autē herode. ecce apparuit ange-
lus dñi in somnis ioseph. in aegypto dicens.
Surge & accipe puerū & matrē ei. & uade in ter-

ram isrl. Defuncti sunt enim. qui querebant
animā pueri. Qui surgens. accepit puerum &
matrē ei. & uenit in terrā isrl. Audiens autem
qd archelaus regnaret in iudea pherode patre
suo. timuit illō ire. Et ammonitus in somnis. se
cessit in partes galileae. Et ueniens. habitauit in
ciuitate. quę uocatur nazareth. Ut adimpleret
qd dictū ē p pphetas. qm nazareus uocabitur.

In dieb. aut illis. uenit iohannes baptista. predicans
in deserto iudee. dicens. Penitentia agite. ad p
pinquabit enim regnum celox.

Hic ē enī. qd dictus ē p esaiā pphetā dicentem.
Vox clamantis in deserto. parate uia dñi. rectas
facite semitas eius.

Ipse aut iohannes habebat uestimentū depilis
camelox. & zonā pellicā circa lūbos suos. Esca aut
ei erat. locustę & mel silurę. Tunc exiebat ad eum
hierosolima. & omnis iudea. & omnis regio circa
iordanen. & baptizabant in iordane ab eo. cōfitemes. peccata sua.

Videns aut multos pharisaeox & sadduceorum
uententes ad baptismū suū. dixit eis. Progenies uipe
rarū. quis demonstrauit uobis fugere a futura
uā. facite ergo fructū dignū penitentie. & ne
uelitis dicere intra uos. patrem habemus abra
ham. Dico enī uobis. qm potens ē dñs de lapidib.

.111.

τ. vii.
m. vii.
l. vii.
io. vii.

τ. viii.
m. viii.
l. viii.
io. viii.

τ. ix.
m. ix.
l. ix.
io. ix.

τ. x.
m. x.
l. x.
io. x.

istis suscitare filios abrahe; iā enī securis adradī
cē arbor posita ē. Omnis ergo arbor que non
facit fructū bonū. excidet. & ignē mittetur.

Ego quidē. uos baptizo in aqua. in penitentiā;
qui autē post me uenturus ē. fortior me ē. cuius
non sum dignus calcamenta portare; ipse uos
baptizabit. in spū scō & igni.

Cuius uentilabŕ in manus sua. & p̄mundabit
aream suā. & congregabit triticū suū in hor
reum; paleas autē. comburet igni inextinguibili.

Tunc uenit ih̄s a galilea in iordanē ad iohannē.
ut baptizaret ab eo. Johannes autē. p̄hibebat eū
dicens. Ego atē debeo baptizari. & tu uenis ad
me. Respondens autē ih̄s. dix̄ ei. Sine modo. sic
enī decet nos implere omnē iusticiā; tunc di
misit eum.

Baptizatus autē. confestim ascendit de a
qua; & ecce ap̄tisunt ei caeli. & uidit sp̄m dī
descendentē sicut colūbā. & uenientē sup̄ se;
& ecce uox de caelis dicens; Hic ē. filius meus
dilectus. in quo mihi conplacui.

Tunc ih̄s ductus ē. in desertū aspū. ut tēptare
tur a diabolo.

Et cū ieiunasset quadraginta dieb. & quadra
ginta noctib. postea esurit. Et accedens tem

m. xi.

g. iij.

l. x.

io. vi.

m. xij.

l. xi.

m. xiii.

sol.

m. xiiij.

m. v.

l. xiiij.

io. xv.

iii.

m. xv. iij.

g. ii.

m. vi.

l. xv.

m. xvi.

l. xvi.

ptator. dixit ei. Si filius dñs. dic ut lapides isti
panes fiant. Qui respondens dix. Scriptū ē. non
in pane solo uiuit homo. sed in omni uerbo qđ
procedit de ore dñi. Tunc assumpsit eū diabolus
in scām ciuitatē. & statuit eū sup̄ apinnaculū
tēpli. & dix. Si filius dñs. mitte te deorsū.
scriptū ē. enī. Quia angelus suis mandabit
de te. & in manibus tollent. ne forte offen
das ad lapidē pedē tuū. At illi ih̄c. rursū
Scriptū ē. n̄ tēptabis dñm dñm tuū. Iterū ad
sumpsit eum diabolus in montē excelsū
ualde. & ostendit ei omnia regna mundi &
gloriā eorū. & dix. illi. Hec omnia tibi dabo.
si cadens adoraueris me. Tunc dicit ei ih̄c.
Vade satanas. scriptū ē. enī. Dñm dñm tuum
adorabis. & illi soli seruiēs.

Mat. xxv.
Lii.

Tunc reliquit eum diabolus. & ecce angeli ac
cesserunt. & ministrabant ei.

Mat. xxviii.
Liii.
Jo. xxvi.

Cum autē audisset ih̄c qđ iohannes traditus
esset. secessit in galiliā.

Mat. xxviii.
Lii.
Jo. xviii.

Et relicta ciuitate nazareth. uenit. & ha
bitauit in capharnaum maritima. in finib.
zabulon. & nephtalim. ut adimpleretur qđ
dictū ē. per isaiam pphetā. Terra zabulon &
terra nephtalim. uia maris trans iordanem

galilex gentiū. Populus quisebat intenebris.
uidit lucem magnam. Et sedentibus in regione
umbrę mortis. lux orta ē eis.

M. xx.
M. viij.

Exinde coepit ihc predicare & dicere. Peniten-
tiā agite. adppinquabit enī regnū celorum.

M. xxi.
M. x.
L. xxxij.

Ambulans aut iuxta mare galilex. uidit duos
frs; symonē. qui uocat̃ petrus. & andrē fratrē
ei. mittentes rete in mare; erant enī piscatores.

Et ait illis. Venite post me. & faciā uos fieri
piscatores hominū. At illi continuo relictis re-
tibus. secuti sunt eum.

M. xxii.
M. xi.

Et pcedens inde. uidit alios duos frs; iacobum
zebedei. & iohannē fratrē ei in nau. cū zebedeo
patre eor. reficientes retia sua. et uocauit eos.

Illi aut statim relictis retibus et patre. secuti sunt eū.

M. xxiii.
M. xxvii.
L. xlv.
L. xlvj.

Et circuibat ihc totam galileam docens in sinagogis
eorum. & predicans euanglū regni. et sanans
omnē languorem. et omnem infirmitatem in
populo; et abiit opinio eius in totam syriam. et
optulerunt ei omnes male habentes. uariis lan-
guorib. & tormentis conphensos. & quidemonia
habebant. & lunaticos. et paralticos. et curauit
eos. et secuti sunt eum turbe multe de galilea.
& decapoli. & de hierosolimis. & de iudea. & de trans
iordanen.

v.

III
M. cccij.
Sol.

Videns autē turbas. ascendit in montē. & cū sedisset. accesserunt ad eū discipuli eius.

M. cccij.
L. xlvi.

Et aperiens os suū. docebat eos dicens. Beati pauperes spū. qm̄ ipsorū ē regnū celorū.

M. cccij.
Sol.

Beati mites. qm̄ ipsi possidebunt terrā.

M. cccij.

Beati qui lugunt. qm̄ ipsi consolabuntur.

L. xlvij.
M. cccij.
L. xlvij.

Beati qui ieiunant & siciunt iusticiam. quoniā ipsi saturabuntur.

M. cccij.
Sol.

Beati misericordes. qm̄ ipsi misericordiā consequentur. Beati mundo corde. qm̄ ipsi dñm uidebunt. Beati pacifici. qm̄ filii dī uocabuntur.

Beati qui persecutionē paciuntur ppter iusticiam. qm̄ ipsorū ē regnū celorū.

M. cccij.
L. xlvij.

Beati estis cū maledixerint uobis & persecuti uos fuerint & dixerint omne malū aduersū uos mentientes. ppter me. Gaudete & exultate. qm̄ merces ur̄a. copiosa ē. in celis. Sic enī persecuti sunt p̄fetas. qui fuerūt ante uos.

M. cccij.
M. cccij.
L. cccij.

Vos estis sal terrę; quod si sal euanuerit. in quō salietur. Ad nihilū ualet ultra. nisi ut mittatur foras. & conculcetur ab hominibus.

M. cccij.
M. cccij.
L. cccij.

Vos estis lux mundi. non potest ciuitas abscondi. supra montē posita. neq. accendunt lucernā. & ponunt eā sub modio. sed sup candelabrum. ut luceat omnib. qui in domo sunt. Sic luceat

lux uĩa corã hominib. ut uideant uĩa bona
opera & glorificent patrẽ ur̃m qui in celis ẽ.

† M. xxxiii.
Sol.

Nolite putare. qm̃ ueni soluere legẽ aut p
fetas: ñ ueni soluere. sed adimplere.

† M. xxxiiii.
L. cxxiii.

Amen quippe dico uobis. donec transcat celũ
& terra. jota unũ aut unus apex ñ p̃teribit
a lege donec omnia fiant.

† M. xxxv.
Sol.

Qui uero soluerit unũ de mandatis istis minimis.
& docuerit sic homines. minimus uocabit̃ in
regno celox. Qui aut̃ fecerit & docuerit.
hic magnus uocabit̃ in regno celox. Dico enim
uobis. q̃ nisi habundauerit iusticia ur̃a plus
quã scribarũ & pharis̃ eox. non intrabitis in
regnũ celox. Audistis q̃ dictũ ẽ antiquis.
ñ occides. Qui aut̃ occiderit. reuserit iudicio.
Ego aut̃ dico uobis. q̃ omnis qui iraserit̃ fratri
suo. reuserit iudicio. Qui aut̃ dixerit fr̃i suo
racha. reuserit concilio. Qui aut̃ dixerit
fatue. reuserit gehennę ignis. Si ergo offeris
munus tuũ ad altare. & ibi recordatus fueris.
q̃ frater tuus habet aliquid aduersũ te. re
linque ibi munus tuum ante altare. & uade
prius reconciliari fratri tuo. & tunc ueniens.
offeres munus tuum.

† M. xxxvi.
L. cxxiv.

Esto consentiens aduersario tuo cito dum es

in uia cūco. ne forte tradat te aduersarius iu
dici. & iudex tradat te ministro. & in carcerē
mittaris. Amen dico tibi. non exis inde. donec
reddas nouissimum quadrante.

xxxvii.
Sol

Audistis qđ dictū ē. antiquis. Non mechaaberis;
ego autē dico uobis. qm̄ omnis qui uiderit mu
lierē ad concupiscendum eā iam moechatus ē.
eā in corde suo. Quod si oculus tuus dexter
scandalizat te. erue eū & pice abste. expedit
enī tibi. ut p̄cat unū mēbrox tuorū. quā totū
corpus tuum mittat̄ in gehennā. & si dextera
manus tua scandalizat te. abscede eā & pice
abste. Expedit enī tibi. ut p̄cat unū mēbrox
tuorū. quā totū corpus tuū eat in gehennam.
Dictū ē. autē. Quicūq. dimiserit uxorē suā. det
illi libellū repudi. Ego autē dico uobis. Quia
omnis qui dimiserit uxorē suā. excepta forni
cationis causa. facit eā moechari. & qui di
missam duxerit. adulterat. Iterū audistis
qđ dictū ē. antiquis. Non p̄iurabis. reddes
autē dñō iuramenta tua. Ego autē dico uobis.
non iurare omnino. neq. p̄ celū. qđ thronus
dī ē. neq. p̄ terrā. qđ scabillū ē. p̄ dū ei. neq.
p̄ hierosolimā. qđ ciuitas ē magni regis. neq.
p̄ caput tuū iuraueris. qā n̄ potes unū capillū

album facere. aut nigrum. Sit autē sermo
uester: ē. ē. nō. Quod autē his habundantiu^s
ē. malo ē. Audistis q^d dictū ē. Oculū po
culo: & dentē p^{er} dentē. Ego autē dico uobis.
non resistere malo.

Mat. xxviii.
L. iij.

Sed si quis te percusserit in dexterā maxillam
tuā: prebe illi & alterā; & ei qui uult tecum
iudicio ētendere. & tunicā tuā tollere.
dimitte ei & pallium.

Mat. xxviii.
Sol.

Et quicūq^{ue} te angariauerit mille passus.
uade cū illo alia duo. Si percutit atq^{ue} dā ei.
& uolenti mutuari nō auertaris.

Mat.

Mat. xl.
L. iij.

Audistis q^d dictū ē. Diligis proximū tuum.
& odies inimicū tuū. Ego autē dico uobis.
Diligite inimicos uestros: benefacite his qui
oderunt uos; & orate p^{ro}sequentibus & calum
niantib^{us}. uos. ut sitis filii patris ur̄i qui in cē
lis ē; qui solem suum oriri facit sup^{er} bonos
& malos: & pluit sup^{er} iustos & iniustos.

Mat. xl.
L. iij.

Si enī diligitis eos qui uos diligunt. quā mer
cedem habebitis. Nonne & publicani hoc
faciunt. & si salutaueritis fratres ur̄os tantū.
quid amplius facitis. Nonne et hīci hoc faci
unt. Estote ergo uos p^{er}fecti. sicut & pater
uester celestis p^{er}fectus ē.

Mat. xliij.
Sol.

Attendite ne iusticiam uram faciatis coram hominibus. ut uideamini ab eis; alioquin mercedem non habebitis apud patrem urum qui in celis est. Cum ergo facis elemosinam. Noli tuba canere antea. sicut hy pocritae faciunt. in sinagogis & in uicis. ut honorificentur ab hominibus. Amen dico uobis. receperunt mercedem suam. Ita uero faciente elemosinam. nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. ut sit elemosina tua in abscondito. reddet tibi.

—v—

v

Et cum oratis. non eritis sicut hy pocritae. qui amant in sinagogis & in angulis platearum stare orare. ut uideantur ab hominibus. Amen dico uobis. receperunt mercedem suam. Ita uero cum orabis. intra cubiculum tuum. & clauso ostio tuo. ora patrem tuum in abscondito. & pater tuus qui uidet in abscondito. reddet tibi.

Et pater
tuus quid
in abscondito.

Mat. xliij.
L. exxij.

Orantes autem. nolite multum loqui sicut & huius. Putant enim. quod in multa loquio suo exaudiantur. Nolite ergo ad simulacris. scit enim pater uester quid opus sit uobis. ante quam petatis eum. Sic ergo uos orabitis.

Pater noster qui es in celis. sanctificetur nomen tuum. Veniat regnum tuum. fiat uoluntas tua sicut in celo & in terra. Panem nostrum super substantialem da nobis hodie. & dimitte nobis debita nostra sicut & nos dimittimus debitoribus. & ne inducas nos in temptationem. sed libera nos a malo.

Mat. xliij.
A. 91.
C. exxi.

Si enim dimiseritis hominibus peccata eorum. dimittet
et uobis pater uester celestis delicta uestra. Si autem nondimise-
ritis hominibus. nec pater uestrum dimittet peccata uestra.

Mat. xliij.
C. sol.

Cum autem ieiunatis. nolite fieri sicut hypocrite tristes.
exterminant enim facies suas. ut pareant hominibus. ieu-
nantes. Amen dico uobis. qui receperunt mercedem suam.

Mat. xliij.
C. p. et tuus
quidam in
a consilio.

Ita autem cum ieiunas. unge caput tuum et faciem tuam lau-
nuidearis hominibus. ieiunans. sed patri tuo qui est. in ab-
sconso. reddet tibi. Nolite thesaurizare uobis thes-
auros in terra. ubi erugo. et tinea demolitur. et ubi
fures effodiunt et furantur.

Mat. xliij.
C. 1. cluj.

Thesaurizzate autem uobis thesauris in celo. ubi neque erugo.
neque tinea demolitur. et ubi fures non effodiunt nec furantur.

Mat. xliij.
C. 1. exxviij.

Ubi enim est thesaurus tuus. ibi est et cor tuum.

Lucerna corporis ^{tui} est. oculus; si fuerit oculus tuus sim-
plex. totum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus tuus
nequam fuerit. totum corpus tuum tenebrosum erit. Si
ergo lumen quod intus est. tenebris fuerit. ipse tenebre
quantus erunt.

Mat. xliij.
C. 1. exxi.

Nemo potest duobus dominis seruire; aut enim unum
odio habebit. et alterum diligit; aut unum sustinebit.
et alterum contempnet; Non potestis deo seruire et muni.

Mat. xliij.
C. 1. cl.

Ideo dico uobis. ne solliciti sitis anime uestrae quid man-
ducetis. neque corpori uestro quid induamini; nonne
anima plus est. quam esca. et corpus plus quam uestimen-

23.
tū. Respicite uoluntalia celi qm̄ non serunt neque
metunt. neq. congregant in horrea. & pat̄ ur̄ celestis
pascit illa. Nonne uos magis pluris estis illis? Quis
aut̄ ur̄m cogitans potest adicere ad staturā suā
cubitū unū? & de uestimento quid solliciti estis? Consi-
derate lilia agri quomodo crescunt. n̄ laborant. neq.
nec. Dico aut̄ uob. qm̄ nec salomon in omni gl̄a sua
cooptus ē. sicut unum ex istis. Si aut̄ fenū agri qđ
odit ē. & eras in clibanū mittit̄ d̄s sic uestit. quanto
magis uos minime fidei. Nolite ergo solliciti esse
dicentes. qđ manducabimus. aut qđ bibemus. aut
quo operiem̄. Hec enī omnia gentes inquirunt.
Sed enī pat̄ uester. qđ his omnib. indigeat. Que-
rite ergo primū regnū d̄i & iusticiā ei. & omnia
hec. adicient̄ uobis. Nolite ergo solliciti esse in
crastinū. Crastinus enī dies sollicitus erit sibi ipsi.
sufficit diei malicia sua.

Nolite iudicare. ut n̄ iudicemini; in quo enī iudi-
cio iudicaueritis. iudicabimini. & in qua mensura
mensi fueritis. metietur uobis.

Quid aut̄ uidet festucā in oculo fratris tui & trabē
in oculo tuo n̄ uidet? aut quomodo dicit fratri tuo.
sine eiciā festucā de oculo tuo. & ecce trabis ē in
oculo tuo. Hypocrita. vice primū trabem de oculo
tuo. & tunc uidebis eicere festucā de oculo fr̄is tui.

vij.

44
M. 1.
M. 11.
L. 101.

7.
M. 11.
L. 101.

Jo. Iii.
90.

Nolite sem dare canibus. neque mittatis margaritas vestras ante porcos. ne forte conculcent eas pedibus suis. & conuersi disrumpant uos.

Jo. Iii.

L. V. xxv.

Petite. & dabitur uobis. querite. & inuenietis. Pulsate. & aperietur uobis. Omnis enim qui petit accipit. & qui querit inuenit. & pulsanti aperietur. Aut quis est ex uobis homo. quem si petierit filius suus panem. numquid lapidem porriget ei. Aut si piscem petierit. numquid serpentem porriget ei. Si ergo uos cum sitis mali. nostis bona data dare filiis uestris. quantomagis pater uestrus qui in celis est. dabit bona petentibus se.

Jo. Iii.

L. V. l. m.

Omnia ergo quaecumque uultis ut faciant uobis homines. & uos facite illis. hec est enim lex. et prophetae.

Jo. Iii.

L. V. lxx.

Ignate per angustam portam. quia lata porta. et spaciofa uia est quae ducit ad perditionem. & multi sunt qui intrant per eam. Quam angusta porta. et arcta uia est quae ducit ad uitam. & pauci sunt qui inueniunt eam.

Jo. Iii.

91.

Nedistendite a falsis prophetis. qui ueniunt ad uos inuestimentis ouium. intrinsecus autem sunt lupi rapaces. A fructibus eorum cognoscetis eos. **N**umquid colligunt despinis

Jo. Iii.

L. V. lxxv.

uvas. aut de tribulis ficus.

Jo. I. xiii.
c. lx.

Sic omnis arbor bona. fructus bonos facit.
Mala autem arbor. fructus malos facit. Non
potest arbor bona fructus malos facere.
neque arbor mala. fructus bonos facere.
Omnis arbor que non facit fructum bonum. ex
cidetur. et in ignem mittetur. Igitur. ex
fructibus eorum. cognoscetis eos.

Jo. I. xiii.
c. lxii.
l. c. xvi.

Non omnis qui dicit mihi. domine domine. intra
bit in regnum celorum. sed qui facit volun
tatem patris mei qui in celis est. ipse intrabit.
in regnum celorum.

Jo. lx
c. lxx.

Multi dicunt mihi in illa die. domine domine. nonne
in nomine tuo prophetauimus. & in tuo no
mine demonia eiecimus. & in tuo nomine
virtutes multas fecimus. & tunc confite
bor illis. quia numquam noui uos. Discedite
a me. qui operamini iniquitatem.

Jo. lxx
c. lxxii.

Omnis ergo qui audit uerba mea. hec. et
facit ea. assimilabitur uiro sapienti. qui
edificauit domum suam supra petram. &
descendit pluuia. et uenerunt flumina.
et flauerunt uenti. et irruerunt in domum
illam & non cecidit. fundata enim erat.
supra petram. & omnis qui audit uerba

mea hęc et nō facit ea. similis ē illi stulto.
qui edificauit domū suā sup arenā; et
descendit pluuia. et uenerunt flumina.
et flauerunt uenti. et irruerunt in domū
illā. et cecidit. et fuit ruina eius magna.

Et factū ē cum consuminasset ihc uerba
hęc. admirabantur turbę sup doctrinā eius.
Irat enim docens eos sicut potestatem habens. &
nō sicut scribę eorum et pharisęi.

Cum autē descendisset de monte. secute sunt
eum turbę multe; & ecce leprosus ueniens.
adornabat eū dicens. Dñe. si uis. potes me
mundare; & extendens manum. tetigit
eum ^{ihc} dicens. Volo. mundare; & confestim
mundata ē lepra eius; & ait illi ihc.
Vide nemini dixeris. sed uade ostende te
sacerdoti. et offer manus qđ precepit
moyses in testimonium illis.

Cum autē introisset capharnaū. accessit
ad eum centurio. rogans eum et dicens.
Dñe. puer nřs iacet in domo paraliticus.
et male torquetur; & ait illi ihc. ego ue
niam. et curabo eum. Et respondens cen
turio ait. Dñe. nō sum dignus ut intres
subtectū meū. sed tantum dic uerbo. &

Jo. lxii.

2^{ll}
Jo. xxi.

1° xxviii.

Mij.

Jo. lxiii.

2^{ll}
Jo. xxiii.

1° xxxiii.

Jo. lxiiii.

1° lxx.

1° xxxviii.

sanabitur puer nris. Nam et ego homo sum
sub potestate. habens sub me milites; & dico
hunc. uade. et uadit; & alio. ueni. et uenit; et
seruo meo. fac hoc. et facit. Audiens autē
ihs miratus ē. et sequentibus se dixit.

Amen dico uobis. non inueni tantā fidem
misit. Dico autē uobis. quod multi ab
oriēte. et occidentē ueniunt. et recum
bent cum abraham. isaac. et iacob in reg
no celorū; filii autē regni. eiciuntur in te
nebras exteriores; ibi erit fletus. et stridor
dentiū. **E**t dixit ihs centurioni. Va
de. & sicut credidisti. fiat tibi; & sanatus
est puer. in illa hora.

Jo. lxv.
L. lxv.

Jo. lxvi.
L. lxvi.

Et cum uenisset ihs in domum petri. uidit
socrum eius iacentem. et febricitantē. &
tetigit manum eius. & dimisit eam febrē.
& surrexit. & ministrabat eis. Vespere
autē facto. obtulerunt ei multos demo
nia habentes. & eiciebat sps uerbo. et
omnes male habentes curauit. ut adin
pleretur quod dictum ē per isaiam pro
phetam dicentem. Ipse infirmitates nras
accepit. et egrotationes portauit. Vi
dens autē ihs turbas multas circum se.

Jo. lxvii.
L. lxvii.
L. lxvii.

iussit ire trans fretum.

Jo. lxviii.

l. v. v.

Et accedens unus scriba. ait illi. Magister. /
sequar te. quocumq; ieris; & dicit ei ihc.
Vulpes foueas habent. et uolucres caeli ni-
dos. filius aut hominis non habet. ubi
caput suum reclinat. Alius aut dedis-
cipulis eius. ait illi. Dñe. p. mitte me
primum ire. & sepelire patrem meum.
Ihc aut ait illi. Sequere me. & dimitte
mortuos sepelire. mortuos suos.

Jo. lxviii.

Al. xlii.

l. lxxviii.

Et ascendente eo in nauiculam. secuti sunt
eum discipuli eius; & ecce motus magnus
factus ē in mari. ita ut nauicula operiret
fluctibus. Ipse uero dormiebat; & accesserunt
ei et suscitauerunt eum dicentes. Dñe.
salua nos. perimus; & dicit eis. Quid ti-
midi estis modice fidei. Tunc surgens
inperauit uentis et mari. et facta ē tran-
quillitas magna. Porro homines. mirati
sunt dicentes. Qualis ē hic. quia uenti
et mare. obediunt ei. Et cū uenisset
trans fretum in regionē genasenorū. occur-
rerunt ei duo habentes demonia. demo-
numentis exeuntes seui nimis. ita ut
nemo possit transire peruiam illam.

& ecce clamauerunt dicentes: Quid
 nobis. et tibi ihu fili di. Venisti huc ante
 tempus torquere nos. Erat autē n̄ longe
 ab illis grex porcorū multus pascens. de
 monus autē rogabant eū dicentes: Si eieis
 nos: mitte nos in gregē porcorū; & ait
 illis; ite; At illi exiuntes. abierunt in
 porcos; & ecce impetu abiit totus grex
 porcorū per precipes in mare. et mortui
 sunt in aquis. Pastores autē fugerunt. et
 uenientes in ciuitatē. nunciauerunt om̄a.
 et de his qui demonia habuerant. Et ecce
 tota ciuitas. exiit obuiam ihu. & uiso
 eo. rogabant ut transiret a finibus eorū.
Et ascendens ^{ix} in nauiculam. transiit.
 et uenit in ciuitatē suā; & ecce offere
 bant ei paraliticum. iacentem in lecto.
 & uidens ihc fidem illorum. dixit paralitico.
 Confide fili. remittuntur tibi peccata tua;
 & ecce quidam describis. dixerunt intra se;
 hic blasphematur. & cum uidisset ihc co
 gitationes eorum. dixit. Ut quid cogita
 tis mala in cordibus ur̄is. Quid ē facilius
 dicere. dimituntur tibi peccata. an dicere
 surge et ambula. Vt sciatis autē. qm̄ filiū

Jo. lxx. .ix.

Jo. lxx.

L. xxxvii.

I. xxxviii.

hominis habet potestatem in terra diuinen-
di peccata. Tunc ait paralitico. Surge tol-
le lectum tuum. et uade in domum tuam.
et surrexit. et abiit in domum suam. Viden-
tes autē turbe. timuerunt; et glorificaue-
runt dñm. qui dedit potestatem talem.
hominibus.

Et cum transiret inde ihc. uidit hominē
sedentem in theloneo. matheum nomine.
et ait illi. Sequere me; et surgens. secutus
ē cum. **E**t factum ē discumbente eo in
domo. ecce multi publicani. et peccatores ue-
nientes. discumbebant cum ihu. et discipu-
lis eius; et uidentes pharisei. dicebant dis-
cipulis eius. Quare cum publicanis. et
peccatoribus manducat magister uester.
At ihc audiens ait. Non ē opus ualentib;
medicus. sed male habentibus. Euntēs autē.
discite. quid est miscēdam uolo. et non
sacrificium. Non enim ueni uocare iu-
stos. sed peccatores. Tunc accesserunt
ad eum discipuli iohannis dicentes. Qua-
re nos et pharisei ieiunamus frequenter.
tui autē discipuli non ieiunant. et ait
illis ihc. Numquid possunt filii sponsi

Jo. lxxi
211
21. xxxi
C. xxxviii.

Jo. lxxii
211
21. xxxii
C. xxxviii.
L. c. lxxxvi.

Jo. lxxiii
211
21. xxxiii
C. xli.

lugere. quamdiu cum illis est sponsus. Veni-
ent autem dies cum auferetur ab eis sponsus. et
tunc ieiunabunt. Nemo autem inmittit com-
missuram panni rudis in uestimentum uetus.
tollit enim plenitudinem eius a uestimento.
et peior scissura fit. Neque mittunt uinum
nouum in utres ueteres. alioquin rumpun-
tur utres. et uinum effunditur. et utres
pereunt. Sed uinum nouum in utres novos
mittunt. etambo conseruantur.

Hac illo loquente ad eos. ecce princeps iu-
accessit. et aduenit eum dicens. Domine. fi-
lia mea modo defuncta est. sed ueni. in-
pone manum tuam super eam et uiuet.
et surgens ihc sequebatur eum. et discipuli
eius. et ecce mulier quae sanguinis fluxum
patiebatur xii annis. accessit retro. et teti-
git simbriam uestimenti eius. Dicebat
enim intra se. Si tetigero tantum uesti-
mentum eius. salua ero. At ihc conuer-
sus. et uidens eam dixit. Confide filia. fi-
des tua te saluam fecit; et salua facta
est mulier. exiitque hinc; et cum ue-
nisset ihc in domum principis. et uidis-
set tibianas. et turbam tumultuantem.

Et hoc in
Mat. xiii.
c. lxxxvii

dauid. Recedite. Non est enim mortua puell
la sed dormit; et deridebant eum; et cum
certa esset turba. intrauit. et tenuit ma
num eius. et surrexit puella; et exiit fa
ma hec. in universam terram illam.

J. lxxvi.
S. l.

Et transiunt inde ihu. secuti sunt eum duo
ceci. clamantes. et dicentes. Misere nri fili
dauid. Cum aut uenisset domu. accesserunt
adeum ceci. et dicit eis ihs. Creditis quia
possum hoc facere uobis? Dicunt ei. Vtiq
dne. Tunc tetigit oculos eorum dicens.
Sedm fidem uram fiat uobis; et aperti sunt
oculi eorum. et comminatus est eis ihs dicens.
Videte ne quis sciat. Illi aut exeuntes. diffi
mauerunt eum in tota terra illa.

Egressis aut illis. ecce obtulerunt ei homi
nem mutum. demonium habentem; et
ceceto demonio. locutus est mutus; et mira
tas sunt turbae dicentes. Numquam appa
ruit sic iusit. Pharisei aut dicebant. In
principe demoniorum. eicit demones;

et lxxvi.
S. l.
B. l. lxxvi.

Et circuibat ihs ciuitates omnes. et castella.
docens in sinagogis eorum. et predicans eu
angelium regni. et curans omnem languo
rem. et omnem infirmitatem.

2. h. 1. v. 1.
2. h. 1. v. 1.

Videns autē turbas. misertus est eis. quia e-
rant uiginti. et uicines sicut oves. non ha-
bentes pastorem.

2. h. 1. v. 1.
2. h. 1. v. 1.

Tunc dicit discipulis suis. Messis quidem
multa. operarii autē pauci. Rogate ergo
dñm messis. ut eiciat operarios in messē suā.

2. h. 1. v. 1.
2. h. 1. v. 1.

Et conuocatis xii discipulis suis. dedit illis
potestatem spirituum immundorum. ut
eicerent eos. et curarent omnem languo-
rem. et omnem infirmitatem.

.x.

2. h. 1. v. 1.
2. h. 1. v. 1.

Duodecim ^{Act} apostolorum nomina sunt hæc.
Primus. simon. qui dicitur petrus. & an-
dreas. fr̄ eius. iacobus zebedei. et iohannes
fr̄ eius. philippus et bartholomeus. thomas.
et matheus publicanus. iacobus alphi. &
tathaus. simon cananeus. & iudas scario-
thus. qui et tradidit eum.

2. h. 1. v. 1.
2. h. 1. v. 1.

Hos xii. misit ih̄s precipiens eis et dicens. In
nūm gentium ne abieritis. & in ciuitates
samaritanorum ne intraueritis. sed potius
ite ad ues que perierunt domus isrl̄.

2. h. 1. v. 1.
2. h. 1. v. 1.

Euntes autē predicate dicentes. quia ad pro-
pinquabit regnum celorum. Infirmos
curate. mortuos suscitare. leprosos muni-
date. demones eicite. Gratis accepistis. gratis

date. Nolite possidere aurum. neq. argen-
tum. neq. pecuniam in tomis vris. non
petam inuia. neq. duas tunicas. neq. cal-
ciamenta. neq. ungani. Dignus ē enim
operarius. cibo suo.

Inquamcumq. ciuitatem. aut castellum in-
traueritis. interrogate quis in ea dignus sit.
et ibi manete donec exeatis.

Interantes aut domum. salutate eā dicente;
Pax huic domui; et siquidem fuerit domus
digna. ueniet pax ur̃a super eum. Si autē
n̄ fuerit digna. pax ur̃a ad uos reuertetur.

Et quicumq. non receperint uos. neq. audie-
runt sermones ur̃os. exeuntes foras de do-
mo uel ciuitate. excutite puluerem de
pedibus ur̃is. Amen dico uobis. tolerabilius
erit terre sodomorum. et gomorreorum
in die iudicii. quam illi ciuitati.

Ecce ego mitto uos sicut oves in medio lupo-
rum. Estote ergo prudentes sicut serpentes.
et simplices sicut columbe.

Cauete autē ab hominibus. Tradent enī uos
in conciliis. et in synagogis suis flagellabūt
uos; et ad reges et presides ducemini ppter
n̄. in testimonium illis et gentibus.

Jo. h. viii.

Jo. h. viii.

Jo. h. viii.

Jo. h. viii.

Jo. h. viii.

Jo. h. viii.

Jo. h. viii.

Jo. h. viii.

Jo. h. viii.

Jo. h. viii.

Jo. h. viii.

Jo. h. viii.

Jo. h. viii.

Jo. h. viii.

In Iohannem
Matth.
Lucam
et ad Romanos

Cum autem tradiderint uos nolite cogitare quomodo
aut quid loquamini. Dabitur enim uobis
nulla hora quid loquamini. Non enim
uos estis qui loquamini sed spiritus patris uostri
qui loquitur in uobis. Tradet autem frater fratri
in mortem et pater filium; et insurgent
filii in parentes et morte eos afficient; et
erunt odio omnibus hominibus propter no-
men meum. Qui autem persevererit usque in
finem hic saluus erit.

In Iohannem
Matth.

Cum autem persequerentur uos in ciuitate ista:
fugite in aliam. Amen dico uobis non con-
summabitis ciuitates istas donec ueniat
filius hominis.

In Iohannem
Matth.
Lucam
et ad Romanos

Non est discipulus super magistrum nec seruus
super dominum suum. Sufficit discipulo ut sit
sicut magister eius et seruus sicut dominus eius.

In Iohannem
Matth.

Si patrem familias beelzebub uocauerunt:
quantomagis domesticos eius? Ne ergo
timeatis eos.

In Iohannem
Matth.
Lucam
et ad Romanos

Nihil enim opertum quod non reuelabitur
et occultum quod non scietur;
Quod dico uobis in tenebris dicite in lumine;
et quod in aure auditis predicate super
tecta; et nolite timere eos qui occidunt

corpus. animam aut non possunt occidere: sed
potius cum tunice. qui potest et animam.
et corpus perdere in gehennam. Nonne 11
passeres assē ueniunt. et unus ex illis n̄ ca-
det sup̄ terram sine patre ur̄o. Vri autē
capilli capitis. omnes numerati sunt. Nolite
ergo timere. multis passeribus meliores estis
uos. Omnis ergo qui confitebitur me co-
ram hominibus. confitebor et ego cum corā
patre meo. qui ē in celis.

Qui aut negauerit me coram hominibus. ne-
gabo et ego cum coram patre meo. qui ē
in celis.

Nolite arbitri. quia uenerim mittere
pacem in terram. Non ueni pacē mittere.
sed gladium. Veni enim separare hominē
aduersus patrem suum. et filiam aduer-
sus matrem suam. et nurum aduersus
sororem suam. et inimici hominis domus-
trici eius.

Qui amat patrem aut matrem plusquā
me. non ē me dignus, et qui amat fi-
lium. aut filiam super me. non ē me dig-
nus, et qui n̄ accipit crucē suā et sequi-
tur me. non est me dignus.

Luc. xiii.
v. 31.
v. 32.
v. 33.
v. 34.
v. 35.
v. 36.

Luc. xiii.
v. 37.

Ex. xxviii.
an.
I. cor.

Qui inuenit animam suam. perdet illam.
& qui perdidit animam suam. propter
me. inueniet eam.

Ex. xxviii.
an.
I. cor.

Qui recipit uos. me recipit; & qui me
recipit. recipit eum qui me misit.

Qui recipit prophetam in nomine pro
phete. mercedem prophete accipiet.

Et qui recipit iustum in nomine iusti.
mercedem iusti accipiet.

Ex. c.
an.
I. cor.

Et quicumque potum dederit uni ex mi
nistris istis calicem aque frigide tan
tum in nomine discipuli. amen dico
uobis. non perdet mercedem suam.

Ex. c.
an.
I. cor.

Et factum est cum consummasset ihc. pre
cipiens xii. discipulis suis. transiit in
de ut doceret. et predicaret in ciuita
tibus eorum.

xi.

Ex. c.
an.
I. cor.

Iohannes autem cum audisset inui
culis opera xpi. mittens duos disci
pulis suis ait illi. Tu es qui uenturus
es. an alium expectamus? & respon
dens ihc. ait illis. Iuntes renunciate
iohanni. que audistis et uidistis. Ceteri
uident. claudi ambulant. Leprosi mun
dantur. Surdi audiunt. mortui resur

gunt. pauperes euangelizantur; & bea-
tus ē. qui non fuerit scandalizatus in
me. Illis autē abeuntibus. cepit ihc.
dicere ad turbas deiohanne. Quid ex
istis in desertum uidere. arundinem
uento agitatam. Sed quid existis ui-
dere. hominem mollibus uestitum.
Ecce qui mollibus uestiuntur. in domib'
regum sunt. Sed quid existis uidere.
prophetam. etiam dico uobis. & plus
quam prophetam.

In am.
Mat.
2. 19.

Hic ē enim. de quo scriptū est. Ecce ego
mitto angelum meum ante faciem
tuam. qui preparabit uiam tuam
ante te.

In omni
Mat.
2. 20.

Amen dico uobis. n̄ surrexit inter natos
mulierum. maior iohanne baptista.
Qui autē minor est. in regno celorum
maior ē illo.

In omni
Mat.
2. 21.

Ad iohannis baptiste usq; n̄c.
regnum celorum uim patitur. et uio-
lenti rapiunt illud.

In omni
Mat.
2. 22.

Omnes enim prophete. et lex. usq; ad io-
hannem prophetauerunt. & si uultis
recipere. ipse ē belias. qui uenturus ē;

Ecce vii
Expon Qui habet aures audiendi. audiat.

Ecce vii
Expon **C**ui autem similem estimabo generationem istam. Similis est pueris sedentibus in foro. qui clamantes coequalibus suis dicunt.

Ecceimus vobis et non saluati sumus. lamentauimus et non placuisti. Venit autem iohannis neque manducans neque bibens. et dicunt.

Demonium habet. Venit filius hominis

manducans et bibens. et dicunt. **E**cce homo aorax. et potator uini. publica norum et peccatorum amicus. et iustificata est sapientia a filiis suis.

Ecce viii
Expon **T**unc cepit exprobari civitatibus. in quibus facti sunt plurime uirtutes eius. quia non exissent penitentia. **T**e tibi corozaim. ue tibi bethsaida. **Q**uia si in te et fidone facti essent uirtutes quae facti sunt in uobis. olim inuenire. et cilicio. penitentiam egissent. Verum tamen dico uobis. **T**yro. et sidoni. remissius erit in die iudicii. quam uobis. **E**t tu capharnaum. numquid usque in caelum exaltaberis. usque in infernum descendes.

Ecce viii
Expon **Q**uia si in sodomit facti fuissent uirtutes quae facti sunt in te. forte mansissent

usque in hunc diem. Verumtamen dico uobis,
a uia terre sodonorum remissius erit iudicium
iudicii quam tibi.

In. c. x.

Ex. xiii.

In illo tempore respondens ihc dixit.
Confiteor tibi pater dñe celi et terre. quia
abscondisti hec a sapientibus et prudentibus.
et reuelasti ea paruulis. Ita pater. qm sic
fuit placitum ante te.

In. c. xii.

Ex. xiii.

In. c. xii.

In. c. xii.

In. c. xii.

In. c. xii.

In. c. xii.

In. c. xii.

In. c. xii.

Omnia mihi tradita sunt a patre meo.
Et nemo nouit filium nisi pater. neque
patrem quis nouit nisi filius. et cui uoluerit
filius reuelare.

Venite ad me omnes qui laboratis et onerati
estis. et ego reficiam uos. Tollite
iugum meum super uos. et discite a me quia
mitis sum et humilis corde. et inueneritis
requiem animabus uestris. Iugum enim
meum suauis est. et onus meum leue.

In illo tempore abiit ihc sabbato praeterit.
discipuli aut eius esurientes. ceperunt
uellere spicas et manducare. Pharisei
aut uidentes. dixerunt ei. Ecce discipuli
tui faciunt. quod non licet eis facere sab
batis. Et ille dixit eis. Non legistis qd
fecit dauid quando esurit. et qui cum eo

xv.

In. c. xiii.

In. c. xiii.

In. c. xiii.

In. c. xiii.

erant. quomodo intrauit in domum dñi.
et panes propositionis comedit. quos non
licebat ei edere. neq. his qui cum eo
erant. nisi solis sacerdotibus.

Nut non legistis in lege. quia sabbatis
sacerdotes in templo sabbatum uiolant. &
sine crimine sunt. Dico aut. uobis. quia
templo maior ē hic. Si aut. sciretis qd. o-
misdam uolo et non sacrificium. num-
quam condempnassetis innocentes.
Dñs ē enim filius hominis. etiam sabbati.

Et cum inde transisset. uenit in sinagogā
eorū. & ecce homo manum habens aridam.
& interrogabant eum dicentes. Si licet sab-
batis curare. ut accusarent eum. Ipse aut.
dixit eis. Quis erit ex uobis homo qui ha-
beat. & si ceciderit hec sabbatis in foueam.
nonne tenebit et leuabit eam. Quanto
magis homo ē melior oue. Itaq. licet
sabbatis bene facere. Tunc ait homini;
extende manum tuam; & extendit. et
restituta ē sanitati sicut altera. Exeun-
tes aut. pharisei. consilium faciebant
aduersus eum. quomodo eum perderent.

Ihe aut. sciens. recessit inde. et secuti sunt

Th. c. xxi.
Sot.

Th. c. xxi.
Sot.
L. xliii.

Th. c. xxi.
Sot.
L. xliii.
Sot.

eum multos. et curauit eos omnes. et prece-
pit eis ne manifestum eum facerent. ut
adimpleretur quod dictum est per isaiam p-
phetam dicentem. Ecce puer meus quem
elegi. dilectus meus. in quo bene complacuit
anime mee. Ponam spiritum meum super eum.
Iudicium gentibus nuntiabit. Non con-
tender. neque clamabit. neque audiet aliquis
in plateis uocem eius. Harundinem quassauit
tam non confringet. et linum fumigans non
extinguet. donec eiciat aduictoriam iu-
dicium. et in nomine eius gentes sperabunt.

In. xxviii.

2° xxviii.

Tunc oblatrus est ei demonum habens. cecus et
mutus. et curauit eum. ita ut loqueretur
et uideret.

In. xxx.

1° xxx.

Et stupebant omnes turbe. et dicebant.
Numquid hic est filius dauid.

In. xxxi.

2° xxxi.

Pharisei autem audientes. dixerunt.
hic non erat demonis. nisi in beelzebub
principe demoniorum.

In. xxxii.

3° xxxii.

2° xxxiii.

Ite autem sciatis cogitationes eorum. dixit eis.
Omne regnum diuisum contra se deso-
labitur. et omnis ciuitas. uel domus di-
uisa contra se non stabit; et si satanas
satanam eicit. aduersus se diuisus est;

quomodo ergo stabit regnum eius
 & si ego in beelzebub eicio demones. Filius uero
 in quo eiciunt. Ideo ipsi iudices ueri erunt.
 Aut ego in spū dī eicio demones. igitur
 peruenit in uos regnum dī. Aut quomodo
 potest quisquā intrare in domū fortis
 et uasa eius diripere. nisi prius alligauit
 eum fortem. et tunc domum illius diripiat.

In eodem
 2. secum
 1. xlviii

Qui non ē meū. contra me ē. & qui nō
 congregat mecum. spargit. Ideo dico
 uobis. Omne peccatū. et blasphemia. re-
 mittetur hominibus. sps autē blasphemie
 nō remittetur. & quicumq; dixerit uerbū
 contra filium hominis. remittetur ei. Qui
 autē dixerit contra spm scīm. nō remittetur
 ei. neq; in hoc sēto. neq; in futuro.

In eodem
 3. secum

Aut facite arborem bonam. & fructum
 eius bonū. Aut facite arborem malam.
 & fructū eius malū. Siquidē ex fructu.
 arbor cognoscitur. Progenies uiperarū.
 quomodo potestis bona loqui. cum sitis
 mali. De abundantia enī cordis. os
 loquitur.

In eodem
 4. secum

Bonus homo. de bono thesauro profert
 bona. & malus homo. de malo thesauro

In. xxviii.
84.

Dico autem vobis. quoniam omnis uerbum detestum. quod locuti fuerint homines. reddent rationem de eo in die iudicii. Ex uerbis enim tuis iustificaberis. et ex uerbis tuis condemnaberis.

In. xxviii.
85.

Tunc responderunt ei quidam de scribis et pharisaeis. dicentes. Magister. uolumus a te signum uidere.

In. xxviii.
86.

Qui respondens ait illis. Generatio mala et adultera. signum querit. et signum non dabitur ei. nisi signum ionae prophetae. Sicut enim fuit ionas in uentre ceti. tribus diebus. et tribus noctibus. sic erit filius hominis in corde terrae. tribus diebus. et tribus noctibus. Viri niniuite surgent in iudicio cum generatione ista. et condemnabunt eam. quia penitentiam egerunt in predicatione ionae; et ecce plusquam iona hic. Regina austri surget in iudicio cum generatione ista. et condemnabit eam. quia uenit a finibus terrae audire sapientiam salomonis; et ecce plusquam salomon hic.

In. xxviii.
87.

Cum autem immundus spiritus exierit ab homine. ambulat per loca arida. querens requiem et non inuenit. Tunc dicit. Reuertar in domum meam. unde exui; et ueniens.

inuenit uacante scopis munditia et or-
nata. Tunc uadit. et assumit septem alios
sp̃s. secum nequiores se. et intantes habi-
tant ibi. Et sunt nouissima hominis illius.
peiora prioribus. Sic erit et generatio
hinc pessime.

L. c. xxi.
A. 11.
L. 1000.

Ad huc te loquerere ad te bas. ecce mater ei.
et fr̃s stabant foris. querentes loqui ei. Dixit
aut̃ ei quidam. ecce mater tua et fr̃s tui
foris stant. querentes te. At ipse respon-
dens. dicens sibi ait. Quis est mater mea.
et qui sunt fr̃s mei. et extendens manum
indiscipulos suos. dixit. ecce mater mea. et
fr̃s mei. Quicumq; enim fecerit uolunta-
tem patris mei qui in celis est. ipse meus est frater.
soror et mater est.

L. c. xxi.
A. 11.
L. 1000.

In illo temp̃. exiit ih̃s de templo. et dicebat secus
maris. et congregatae sunt ad eum turbae
multae. ita ut inuicula non ascenderet. et
daret. et omnis turba stabat in litore.
et locutus est eis multa in parabolis dicens.
Ecce exiit quis seminare. et dum
seminat. quaedam ceciderunt secus uiam.
et uenerunt uolucres. et comederunt eas.
Aliae aut̃ ceciderunt in petrosa. ubi non habebant

xiiij.

terra multam. et continuo exorta sunt. quia
 non habebant altitudinem terrae. Sole autem
 orto estinuerunt. et quia non habebant
 iudicem abierunt. Alia autem ceciderunt
 in spinas. et creuerunt spinae. et suffocauit
 eam. Alia uero ceciderunt in terram
 bonam. et dabant fructum aliud centesimum.
 aliud sexagesimum. aliud trigessimum. Qui
 habet aures audiendi. audiat. et acceden-
 tes discipuli. dixerunt ei. Quare in para-
 bolis loqueris eis? Qui respondens ait illis.
 Quia uobis datum est nosse mysterium regni
 glorie. illis autem non est datum.

In 199. m.
 1. m. 1. m.
 In 199. m.
 1. m. 1. m.
 1. m. 1. m.
 1. m. 1. m.

Qui enim habet. dabitur ei. et eo abundabit.
 Quia autem non habet. et quod habet. auferetur
 ab eo. Ideo in parabolis loquor eis. quia uiderunt
 et non uiderunt. et audierunt et non audierunt. neque
 intellexerunt. et adimpletur in eis pro-
 pheta. isaias dicens. Auditu audietis
 et non intelligetis. et uidentes uidebi-
 tis. et non uidebitis. Incassatum est enim cor
 populi huius. et auribus grauiter audie-
 runt. et oculos suos clauferunt. nequan-
 do oculis uideant. et auribus audiant.
 et corde intellegant. et conuertantur. et

sanem eos.

Matth. xiii
v. 13

Vestri autem beati oculi quia uident. & aures
urac quia audiunt. Amen quippe dico uobis.
quia multi prophetae cupierunt uidere quae
uidetis. & non uiderunt. Et audire quae auditis.
& non audierunt.

et iusta

Matth. xiii
v. 14

Nos ergo audite parabolam seminantis. Omnis
qui audit uerbum regni & non intelligit. uenit
malus & rapit quod seminatum est in corde eius.
Hic est qui secus uiam seminatus est. Qui autem super
petrosam seminatus est. hic est qui uerbum audit.
& continuo cum gaudio accipit illud. & habet
autem in se radicem. sed est temporalis. Facta autem
tribulatione & persecutione. propter uerbum conti
nuo scandalizatur. Qui autem seminatus est in
spinis. hic est qui uerbum audit. & sollicitudo
seculi huius. & fallacia diuitiarum suffocant uer
bum. & sine fructu efficitur. Qui uero in ter
ram bonam seminatus est. hic est qui audit uer
bum & intelligit. & fructum affert. Et facit
aliud quidem centesimum. aliud autem sexagesi
mum. Aliud uero trigesimum.

Matth. xiii
v. 15

Aliam parabolam proposuit illis dicens. Simi
le factum est regnum celorum. homini qui semina
uit bonum semen in agro suo. Cum autem dormiret.

homines. uenit inimicus eius. & super seminauit
zizania in medio tritici. & abiit. Cum autem
creuisset herba & fructum fecisset. tunc apparu-
erunt & zizania. Accedentes autem serui patris
familias. dixerunt ei. Domine. nonne bonum semen se-
minasti. in agro tuo. Unde ergo habet zizania.
Respondit illis. Inimicus homo hoc fecit. Serui autem
dixerunt ei. Vis. imus & colligamus ea. Respondit
non. Ne forte colligentes zizania. & radicem
simul eum eis & triticum. Sinite utraq; cresce-
re. usque ad messem. Et in tempore messis. di-
cam messoribus. Colligite primum zizania. &
alligate ea fasciculos ad comburendum. Triticum
autem. congregate in horreum meum.

Matth. 13
v. 24
et c.

Aliam parabolam proposuit eis dicens. Simile est
regnum celorum grano sinapis. quod accipiens
homo seminauit in agro suo. quod minimum
quidem est omnibus seminibus. Cum autem cre-
uerit. maius est omnibus herbaribus. Et fit ar-
bor. ita. ut uolucres celi ueniant. & habitent
in ramis eius.

Matth. 13
v. 31
et c.

Aliam parabolam locutus est eis. Simile est reg-
num celorum fermento. quod acceptum mulier
abscondit in farinae satis tribus. donec fermen-
tum est. totum.

S. ex. v. iii

M
xlv

Haec omnia locutus ē. ih̄c in parabolis ad tur-
bas. & sine parabolis non loquebatur eis.
Vt impleatur quod dictum erat p̄pheta m̄di-
centē; Aperiā in parabolis os meū. & eructabo
abscondita. & constitutione mundi.

S. ex. l.

S. l.

Tunc dimissis turbis. uenit in domum. Et ac-
cesserunt ad eum discipuli eius. dicentes.
Disserere nob̄ parabolam zizaniorū Agri. Qui
respondens. ait. Qui seminat bonum semen.
ē. filius hominis. Ager autē. est mundus.
Bonū uero semen. hi sunt filii regni. Ziza-
nia autē. filii sunt nequā. Inimicus autē
qui seminauit ea. est diabolus. Messis ue-
ro. consummatio seculi est. messores autē.
angeli sunt. Sicut ergo colliguntur zizania.
& igni comburuntur. sic erit in consumma-
tione saeculi. Mitteret filius hominis angelos
suos. & colligent de regno eius om̄a scandala.
& eos qui faciunt iniquitatē. & mittent eos
in caminum ignis. ibi erit fletus & stridor
dentium. Tunc iusti fulgebunt sicut sol.
in regno patris eorum. Qui habet aures
audiendi. audiat. Simile ē. regnū celorū.
thesauro abscondito in agro. Quē qui inue-
nit homo abscondit. & pre gaudio illius

uadit. & uendit uniuersa quae habet. & emit agrum
illum. Iterum simile est. regnum caelorum homini
negotiatori. qui uendit bonas margaritas. In
uenta autem una pretiosa margarita. abiit & uen-
didit omnia quae habuit. & emit eam. Iterum
simile est. regnum caelorum saenae misit in mare.
& ex omni genere piscium congregauit. Cum
cum impleta esset eductis. & secus litus se-
dentes. elegerunt bonos in uasa. malos autem
foras miserunt. Sic erit in consummatione
saeculi. Exibunt angeli. & separabunt malos
de medio iustorum. & mittent eos in caminum
ignis. ibi erit fletus & stridor dentium.
Intellexistis haec omnia. Dicunt ei. & iam
ait illis. Ideo omnis scriba doctus in regno ce-
lorum. similis est homini patri familias.
qui profert de thesauro suo. noua & uetera.
Et factum est. cum consummasset ihc parabo-
las istas. transiit inde.

Et ueniens in patriam suam. docebat eos in syn-
agogis eorum. ita ut mirarentur & dice-
rent. Unde huic sapientia haec & uirtu-
tes? Nonne hic est fabri filius? Nonne mater
eius dicitur maria & fratres iacob & ioseph.
& simon & iudas? Et sorores eius nonne

omnes apud nos sunt. Unde ergo huic omnia
ista. Et scandalizabantur in eo.

Ih̄c autē dixit. Non ē ppheta sine honore nisi
in patria sua. & in domo sua. It̄ n̄ fecit ibi vir-
tutes multas. p̄pt̄ incredulitatē illorum.

IN ILLO TEMPORE. AUDIUIT
herodes tetrarcha famam ih̄u. & ait pueris suis.
Hic ē iohannes baptista. Ipse surrex̄ a mortu-
is. ideo virtutes operantur in eo.

Herodes enim tenuit iohannē. & alligauit eum
& posuit in carcere. p̄pt̄ herodiadem uxorem
fr̄is sui. Dicebat enim illi iohannes. p̄licet
tibi habere eam. Et uolens illū occidere timu-
it populū. quia sciebat ppheta. cum habebant.

Dic autē natalis herodis. saluauit filia herodiadis
in medio. & placuit herodi. Unde cū iuramento
pollicitus ē. cedere. quodcumq. postulasset
ab eo. At illa p̄monita a matre sua. dāmitiū in-
quit hic in disco. caput iohannis baptistae.
Et contristatus ē rex. Propt̄ iuramentū autē.
& eos qui parit̄ recumbebant. iussit dari.
Misitq. & decollauit iohannē in carcere. & al-
latū est caput ei in disco. & datū ē. puellae.
& tulit matri suae. Et accedentes discipuli ei.
tulerunt corpus. & sepelier̄ illud. & uenientes

xiii.

nuntiauerunt ihu.

¶ ex lvi
lxxii
lo. xlvii

Quodcum audisset ihs. secessit inde in nauicula
in locum desertum seorsum. Et cum audissent
turbae. secutae sunt eum. pedes tres decemita-
tib. Et exiens uidit turbam multam. & miser-
tus est eam. & curauit languidos eorum.

¶ ex lvi
lxxiii
lo. xlviii

Adspere autem facto. accesserunt ad eum discipu-
licius dicentes. Desertus est locus. & hora iam
praeteriit. Dimittit turbas. ut euntes in castella
emant sibi escas. Ihs autem dixit eis. Non habet
necesse irae. dicit illis uos manducare. Res-
ponderunt ei. Non habemus hic. nisi quinq.
panes. & duos pisces. Qui ait eis. Afferte illud
mihi hic. Et cum iussisset turbam discubere
supra fenum. acceptis quinq. panib. & duob.
piscibus. Aspiciebat in celum. benedixit & fregit.
& dedit discipulis panes. discipuli autem turbis
Et manducauerunt omnes. & saturati sunt.
Et tulerunt reliquias. duodecim cophinos fra-
gmentorum plenos. Manducantium autem
fuit numerus quinq. milia uirorum. excep-
tis mulierib. & paruulis.

¶ ex lvi
lxxv

Et statim iussit discipulos ascendere in naui-
culam. & praecedere eum trans fretum. donec
dimitteret turbas.

in celum
et illi
le xlii lxxv

Et dimissa turba. ascendit in montē solus orare.

in celum
et illi
le xlii lxxv

Vespere autem facto. solus erat ibi. nauicula
autem. in medio mari iactabatur fluctibus.
erat enim contrarius uentus. **Q**uartā
uigilia noctis. uenit ad eos ambulans super
mare. **E**t uidentes eum supra mare ambu
lantem. turbati sunt dicentes. quia fantasma
est. **E**t per timorem clamauerunt. Statimq:
ih̄c locutus ē. eis dicens. habete fiduciam.
Egosum. nolite timere.

aut

in celum
et illi
le xlii lxxv

Respondens autem petrus dixit. **D**ñe. si tu es.
iubeme uenire ad te sup̄ aquas. **A**t ipse ait. ueni;
et descendens petrus de nauicula. am
bulabat sup̄ aqua. ut ueniret ad ih̄m. videns
uero uentū ualidum. timuit. **E**t cum coepis
se mergi. clamauit dicens. **D**ñe. saluum me
fac. **E**t continuo ih̄c extendens manum app
hendit eum. & ait illi. modice fidei. quare
dubitasti?

in celum
et illi
le xlii lxxv

Et cum ascendissent in nauiculam. cessauit
uentus. **Q**uia uero in nauicula erant. uener.
& adorauer. eum dicentes. **V**ere. filius di
es.

in celum
et illi
le xlii lxxv

Et cum transivissent. uener. in terrā genēsā &
et cum cogno uissent eum uiri loci illius.

miserunt in uniuersam regionem illam. Et
optulerunt ei omnes male habentes. & roga-
bant eum. ut uel fimbriam uestimenti eius tan-
gerent. Et quicumque tetigerunt. salui
facti sunt.

x.v.

TUNC ACCESSERUNT AD EUM

ab hierosolymis scribe & pharisaei. dicentes.
Quare discipuli tui transgrediuntur traditionem
seniorum. Non enim lauant manus suas.
cum panem manducant. Ipse autem respondens.
ait illis. Quare & uos transgredimini man-
datum dei propter traditionem uestram. Nam dicit
Deus. Honorare patrem & matrem. Et qui maledixerit
patri uel matri. morte moriatur. Vos autem
dicitis. quicumque dixerit patri uel matri. mu-
nus quodcumque est. ex te tibi perdit. & non
honorificauit patrem suum. aut matrem suam.
Et irritum fecistis mandatum dei. propter tradi-
tionem uestram. Hic perierat. bene prophete-
tauit de uobis esaias dicens. Populus hic
labijs me honorat. cor autem eorum longe est
a me. Sine causa autem colunt me. docentes
doctrinas mandata hominum. Et conuoca-
tis ad se turbis. dixit eis. Audite & intellegite.
Non quod intro in os eorum. quia et homi-

39
nem. sed quod peccat ex ore. hoc coinquinat ho-
minem.

Vunc accedentes discipuli eius. dixerunt ei. Scis
quia pharisei ^{hoc} audito uerbo scandalizati sunt.
At ille respondens ait. Omnis plantatio quam
non plantauit pater noster caelestis. eradicabitur.

Si uero illos. excisunt. duces cecorum. Cecus autem.
si ceco ducatur praesertim. ambo in foueam cadunt.

Respondens autem petrus. dixit ei. Edissere nobis
parabolam istam. At ille dixit. Adhuc & uos sine
intellectu estis. Non intellegitis. quia omne
quod in os introit inuentum uadit. & in secessum.
emittitur. **L**uc autem procedunt de ore. decor
de ore. & excoinquinat hominem. **O**re
de enim. exeunt cogitationes male. homi-
cidia. adulteria. fornicationes. furta. falsa
testimonia. blasphemiae. **H**aec sunt quae
coinquinant hominem. Non lotus autem manibus
manducare. non coinquinat hominem. Et
egressus inde ihesus. secessit in partes tyri &
sidonis. Et ecce mulier chanaea. a finibus
illis egressa. clamauit dicens ei. Misere-
re mei domine fili dauid. filia mea male ad aemoni-
o uexatur. **Q**ui non respondit ei uerbum.
Et accedentes discipuli eius. rogabant eum di-

centis. Dimitte eam. quia clamat post nos.

Matth
23

Ipsē autē respondens ait. Non sum missus. nisi ad
oues que perierūt domus isrl̄.

Matth
VI.
23

Atilla uenit. & adorauit eum dicens. Dñe. adiuua
me. Qui respondens. ait. Non est bonum
sumere panē filiorū. & mittere canib; ; Atilla
dixit; & laudat; Nam & canelli edunt de micis.
quia cadunt de mensa dominorum suorum. Tunc
respondens ih̄c. atilli. **O** mulier. magna est
fides tua. fiat tibi sicut uis. Et sanata ē. filia illi
us. ex illa hora.

Matth
23

Et cum transisset inde ih̄c. uenit secus mare galilee.
Et ascendens in montem. sedebat ibi. Et accesser
ad eum turbe multe. habentes secū multos.
clodos. cecos. debiles. & alios multos. & pro
iecerunt eos ad pedes eius. & curauit eos.
ita. ut turbae mirarentur; **V**identes multos
loquentes. clodos ambulantes. cecos uidentes.
& magnificabant dñm isrl̄.

XVI

IHS AUTEM CONVOCATIS

Idiscipulis suis. dixit. **M**isereor turbae.
quia triduo iam p̄seuerant mecum. & non ha
bent quod manducant. Et dimittere eos ie
iunos nolo. ne deficiant in uia. Et dicunt ei
discipuli. **U**nde ergo nob̄ in deserto panes tan

tos. ut saturatus turbam tantam. Et ait illis **hic**.
Quot panes habetis? At illi dixerunt. Septem.
Et paucos pisceculos. Et precepit turbas. ut discubere
sup. terram. Et accipiens septem panes. &
piscet. & gratias agens. fregit. & dedit discipulis
suis. & discipuli dederunt populo. Et comederunt
omnes. & saturati sunt. Et quod super fuit
de fragmentis. tulerunt vii sportas plenas. Erant
autem qui manducauerunt. iiii milia hominum. ex
tra paruulos & mulieres. Et dimissa turba. as
cendit in nauiculam. & uenit in fines magedan.

Et accesserunt ad eum pharisaei. & sadducei septuaginta
tres. & rogauerunt eum ut signum de celo ostenderet
eis.

xvj.

Aille respondens ait eis. Facto uespere. dictis.
serenum erit. rubicundum est enim caelum.
Et mane hodie tempestas. rutilat enim triste
caelum. Eiciem ergo caeli diiudicare nostis.
signa autem temporum non potestis.

Generatio mala & adultera signum quaerit. &
signum non dabitur ei nisi signum ionae. Et
relictis illis. abiit. Et cum uenissent discipuli
eius trans fretum. obliti sunt panes accipere.

Quid dixit illis. Intuemini & caute a fermentis phariseorum.
& sadduceorum.

Mat. xvi.
Lxxvii.
Lxxviii.
Lxxix.

Mat. xvi.
Lxxix.

Mat. xvi.
Lxxxiii.

Mat. xvi.
Lxxxviii.
Lxxxix.

Jo. lxxv
Jo. lxxv

At illi cogitabant inter se dicentes. quia panes nactus
primus. Sciens autē ihc. dixit. **Q**uid cogitatis
inter uos modice fidei. quia panes non habetis?
Non dum intellegitis. neq. recordamini quinq.
panum. & quinq. milia hominū. & quot cophi
nos sup̄stis. neq. septem panū. & iiii milia
hominum. & quot sportas sumpsistis? **Q**ua
re non intellegitis quia non de pane dixi uobis.
caute a fermento phariseoy & sadduceorum.
Tunc intellexerunt quia non dixerit cauendū
a fermento panum. sed a doctrina phariseoy
& sadduceorum.

Jo. lxxvi
Jo. lxxvi
Jo. lxxvi
Jo. lxxvi

Venit autē ihc in partes cesarię philippi. &
interrogabat discipulos suos dicens. Quē di
cunt homines ēē filium hominis? At illi dixer
Alui iohannem baptistā. alii autē heliam. alii ue
ro hieremiam. aut unum ex prophetis. **D**ixit illis
ihc. Vos autē quē me ēē dicitis? Respondens
simon petrus dixit. Tu es xpc filius di uiui.

Jo. lxxvii
Jo. lxxvii

Respondens autē ihc. dixit ei. Beatus es
simon bariona. quia caro & sanguis n̄ reuelauit
tibi. sed p̄m̄s qui in celis ē. Itēgo dico tibi. q̄
tu es petrus. & sup̄ hanc petrā. ædificabo eccliam
meam. **N**ec porte inferi. non p̄ualebunt aduer
sus eam. Et tibi dabo dātes regni celorum. Et

quodcumq: ligaueris sup̄ terram. erit ligatum in
celis. Et quodcūq: solueris sup̄ terrā. erit solutum
in celis.

Inc. xviii
A. xxiii

Nunc praecepit discipulis suis. ut nemini dicerent.
quia ipse est in christo. **Q**uando coepit in eo ostē
dere discipulis suis. quia oportet eum ire iheru
solimam. & multa pati a seniorib: & scribis.
& principib: sacerdotum. & occidi. & tertio die
resurgere.

Inc. xxi
A. xxviii

Cassumens cum petrus. coepit increpare illum.
dicens. Absit a te dñe. n̄ erit tibi hoc. Qui
conuersus. dixit petro. **V**ade post me satanas.
scandalum es mihi. quia non sapis ea quae
dei sunt. sed ea quae hominum.

Inc. xxi
A. xxviii
Inc. xxi
A. xxviii

Nunc inquit dixit discipulis suis. Si quis uult
post me uenire. abneget semetipsum. & tol
lat crucē suam & sequatur me. **Q**ui enim
uoluerit animam suam saluam facere. p̄det
eam. **Q**ui uult p̄diceret animam suam p̄p̄
me. inueniet eam. **Q**uid enim prodest
homini. si mundum uniuersum lucret.
animas uero suas detrimentum patitur.
Aut quia dabit homo cōmutationem pro
anima sua.

Inc. xxi
A. xxviii

Vilius enim hominis uenturus ē. in gloria patris

sui cum angelis suis. & tunc reddet unicuique
secundum opera sua.

SCILICET
DE
EXPOSITIO
LXXVII

Amendico uobis. Sunt quidam de his scribis
qui non gustabunt mortem. donec uideant fili-
um hominis. uenientem in regno suo.

XVII.

XVII. **E**T POST DIES SIX. ASSUMPSIT
IHC petrum & iacobum. & iohanne fratre eius.
& duxit illos in montem excelsum secretum.
& transfiguratus est ante eos. Et resplenduit
facies eius sicut sol. uestimenta autem eius facta
sunt alba sicut nix. Et ecce apparuit illis mo-
yses & elias. cum eo loquentes. Respon-
dens autem petrus. dixit ad ihm. Domine.
bonum est nos hic esse. si uis. faciamus hic tria taber-
nacula. Tibi unum. & moysi unum. & eliae
unum. Adhuc eo loquente. ecce nubes lucida
obumbravit eos; & ecce uox de nube dicens.
Hic est filius meus dilectus in quo mihi bene com-
placet. ipsum audite. Et audientes discipuli.
cecidērunt in faciem suam. & timuerunt ualde.
Et accessit ihc & tetigit eos. dixitque eis.
Surgite. & nolite timere. Le- uantes
autem oculos suos. neminem uiderunt. nisi
solum ihm. Et descendentibus illis de monte.
præcepit ihc dicens. Nemini dixeritis uisio-

nem. donec filius hominis. a mortuis resurgat.

Mat. xxiii
Mat. xxiii

Et interrogauerunt eum discipuli. dicentes. Quid ergo scribae dicunt. quod heliam oportet primū uenire? At ille respondens. ait eis. Helias quidē uenturus ē. & restituet omnia. Dico autē uob. quia helias iam uenit. & non cognouerunt eum. sed fecerunt in eo quaecūq; uoluerunt. Sic & filius hominis passurus ē. ab eis. Tunc intellexerunt discipuli. quia de iohanne baptista dixisset eis.

Mat. xxiii
Mat. xxiii
Mat. xxiii

Et cum uenisset ad iherosolimam. accessit ad eum homo. genibus prostratus ante eum dicens. Dñe. miserere filio meo. quia lunaticus ē. & male patitur. Nam sepe cadit in ignē. & crebro in aquā. Et obtulit eum discipulis tuis. & non potuerunt curare eum. Respondens ih̄c. ait. O generatio incredula & perversa. quousq; ero uobiscū. usq; quo patiar uos? Afferre huc illum ad me. Et increpauit illum ih̄c. & exiit ab eo demoniū. Et curatus ē puer. ex illa hora.

Mat. xxiii
Mat. xxiii

Tunc accesserunt discipuli ad ih̄m. secreto. & dixerunt. Quare nos non potuimus eicere illum? Dicit illis. Propter incredulitatem uāram. Amen quippe dico uobis. Si habueritis fidem sicut granum sinapis. dicetis monti huius. transi hinc & transibit. & transibit. & nihil impossibile erit

uobis. **L**ocauit genus nuntiatur. nisi per
tionem. & ieiunium.

Mat. xvi
v. 13
L. 13

Conuersatib: autem eis in galilea. dix illis ihc.
Filius hominis tradendus ē. in manus hominū.
& occidetur eum. & tertia die resurget. Et con
tristati sunt uelementer.

Mat. xvi
v. 17
L. 14

Et cum uenissent capharnaum. accesserunt
quididragma accipiebant ad petru. & dixit ei.
Magiste ur. non soluūdi dragma; **A**it; **E**uam;
Et cum intrasset in domum. praecedente eū ihc
dicens. Quid tibi uidetur simon. reges terrae
aquib: accipiunt tributū uel censū. a filiis
suis an ab alienis? **E**t ille dixit. Ab alienis.
Dix illi ihc. Ergo. liberi sunt filii. Ut autē
nō scandalizemus eos. uade ad mare. & mitte
hamum. & cum pisces qui primi sunt ascende
rit. tolle. Et apertis ore eius. inuenies stratum
illum sumens. & dabis p̄ me & c.

xviii.

XVIII

Mat. xviii
v. 1
L. 15

IN ILLA HORA ACCESSERUNT

discipuli ad ihm. dicentes. **Q**uis putas ma
ior ē. in regno celorū? Et aduocans ihc
paruulum. statuit eum in medio eorum
& dixit. Amen dico uobis. nisi conuersi fu
eritis. & efficiamini sicut paruuli. non in
trabitis in regnū celorū. **Q**ui cumq; ergo hu

milauerit se sicut paruulus iste. hic est maior
in regno caelorum. **Requisi** suscepit unum parvum
talem in nomine meo. me suscipit.

Matth. 23
LXXIII

Quiaut scandalizauerit unum de pusillis istis qui
in me credunt. expedit ei ut suspendatur mola
asinaria in collo eius. & dimergetur in profun-
dum maris. **Ne** mundo abscondalis. **Peccet**
se enim. ut ueniant scandala. **Verum** tamen
ue homini pro quem scandalum uenit.

Matth. 18
LXXVI

Sicut manus tua uel pes tuus scandalizat te.
abscede cum & prope abste. **B**onum tibi est
ad uitam ingredi debile uel clodum.
quam duas manus uel duos pedes ha-
bente. mitte in ignem aeternum. Et
si oculus tuus scandalizat te. erue eum & prope
abste. **B**onum tibi est unum oculum habentem
in uitam intrare. quam duos oculos habentem mit-
ti in gehennam ignis.

Matth. 23
LXXVII

Videte. ne contempnatis unum ex his pusillis.
Dico enim uob. quia angeli eorum in caelis semper
uident faciem patris mei. qui in caelis est.
Venit enim filius hominis saluare. quod
perierat.

Matth. 23
LXXVIII

Quid uob uidetur. **S**i fuerint alicui centum
oues. & errauerit una ex eis. nonne relinquet

nonaginta nouem in montibus. & uadit querere
eam quæ errauit. **E**t si contigerit ut inueniat
eam. Amen dico uob. quia gaudeat super eam ma-
gis. quam super nonaginta nouem. quæ non
errauerunt. Sic enim est uoluntas patris uestrum
qui in celis est. ut pereat unus de pusillis istis.

Mat. xxiii
p. 148. m.

Si autem peccauerit inter fratres tuos. uade & cor-
ripe eum inter te & ipsum solum. Si te audie-
rit. lucratus eris fratrem tuum.

Mat. xxiii
p. 149. l.

Si autem non te audierit. adhibe tecum adhuc
unum uel duos. ut in ore duorum uel trium
testium. stet omne uerbum. **Q**uod
si non audierit eos. dic ecclesie. Si autem
ecclesiam non audierit. sit tibi sicut eth-
nicus & publicanus.

Mat. xxiii
p. 150. v.

Amen dico uob. quæcumque alligaueritis super
terram. erunt ligata & in celo. Et quæcunque
solueritis super terram. erunt soluta & in celo.

Mat. xxiii
p. 151. l.

Iterum dico uob. Quia si duo ex uobis consense-
runt super terram. de omni re. quæcunque pete-
runt. fiet illis a patre meo qui in celis est.
& si benum sunt duo uel tres congregati in no-
mine meo. ibi sum in medio eorum.

Mat. xxiii
p. 152. v.

Nunc accedens petrus ad eum dixit. Domine. quo-
tians peccabit in me frater meus. & dimittas ei

usq. septies. Dicit illi hinc. Nondico tibi usq.
septies. sed usq. septuagies septies.

XVIII
LXXXVIII
SL

I DEO ASSIMILATUM EST REGNVM
caelorum homini regi. qui uoluit rationem po-
nere cum seruis suis. Et cum cepisset ratione
ponere. oblitus ē. cuius. qui debebat decem milia
talenta. Cum autē non haberet. unde reddere.
iussit eum dominus uenundari & uxorem eius.
& filios. & omnia quae habebat. & reddi. Proci-
dens autē seruus ille. orabat eum dicens.
Patientiam habet in me. & omnia reddam tibi.
Misertus autem dominus serui illius. dimisit
eum. & debitum dimisit ei. Egressus autē ser-
uus ille. inuenit unum de conseruis suis.
qui debebat ei centum denarios. Et tenens. suf-
focabat eum dicens. Redde quod debes. Et
prociens conseruus eius. rogabat eum dicens.
Patientiam habet in me. & omnia reddam tibi.
Ille autē noluit. sed abiit. & misit eum in car-
cerem. donec redderet debitum. **V**identes
autē conserui eius. quae fiebant. contristati
ualde. Et uenerunt. & narrauerunt domino suo.
omnīa quae facta fuerant. Tunc uocauit illū
dominus suus. & ait illi. Serue nequā. omne
debitū dimisi tibi. quō rogasti me; Nunc ergo

oportuit & te misereri conseruitui. sicut & ego tui
miseratus sum. Et ipse dominus eius. tradidit
eum tortoribus: quoadusque redderet uniuersū
debitum. Sic & pater noster celsis faciet uobis. si
remiseritis unusquisque fratri suo. de tortoribus uir.

Et factū ē. cū consummasset ihs sermones istos.
migravit a galilea. & uenit in fines iudee trans
iordanem. & secutae sunt eum turbe multae. &
curauit eos ibi. Et accesserunt ad eum pharisei tūp
tantes eum. & dicentes. Silicet homini dimitte
re uxorem suam quaecūque causa. **Q**ui respon
dens. ait eis. Non legistis quia qui fecit abini
cio masculum & femina fecit eos. Et dixit.
Propter hoc dimittet homo patrem & matrem & ad
herabit uxorem suam. & erunt duo in carne una.
Itaque unum sunt duo. sed una caro. Quod ergo
deus coniunxit. homo non separet. Dicunt illi.
Quid ergo moyses mandauit dare libellum re
pudii. & dimittere. At illis. **Q**ui moyses
adduxit cordis uiri. promisit uobis dimittere
uxores uas. Ab initio autem non fuit sic.

Dico autem uobis. Quia quicūque dimiserit uxo
rem suam. nisi ob fornicationē. & aliam dux
erit. moechatur. Et qui dimissam duxerit.

19.
M.

19.
M.

mocchatur.

Matth.
23.

Dicunt ei discipuli eius. Sine causa homini cum uxore. non expedit nubere. Quid dixit. Non omnes capiunt uerbum istud. sed quibus datum est. Sunt enim eunuchi. quidem naturis utero sic nati sunt. Et sunt eunuchi. qui facti sunt ab hominibus. Et sunt eunuchi. qui se ipsos castrauerunt propter regnum celorum. Qui potest capere. capiat.

Matth.
23.
11.

Tunc oblatis sunt ei paruuli. ut manus eis imponeret. & oraret. ^{eu} Discipuli autem. increpabant eos. Ihesus uero. ait eis. Sinite paruulos. & nolite eos prohibere ad me uenire. Talium est enim regnum caelorum. Et cum imposuisset eis manus. abiit inde.

Matth.
23.
12.

Et ecce unus accedens. ait illi. Magister bone. quid boni faciam ut habeam uitam aeternam. Quid dixit ei. Quid me interrogas de bono? Unus est bonus deus. Si autem uis ad uitam ingredi. serua mandata. Dicit illi. Quae. Ihesus autem. dixit. Non homicidium facies. non adulterabis. non facies furtum. non falsum testimonium dices. honora patrem & matrem. Et diliges proximum tuum. sicut te ipsum. Dicit illi ad

olentis. **O**mnia haec custodiui. quid adhuc mi
hi deest.

Ait illi ihc. Si uis pfectus ee. uade. uende quae
habet & da pauperibus. & habebis thesauru
in caelo. & ueni sequere me.

Quandisset autem adolescens uerbum. abiit tristis.
Cracenum habens multas possessiones. Ihe autem.
dix discipulis suis. Amen dico uobis. quia diues
difficile intrabit in regnum caeloru. Et iterum
dico uob. Melius e. camelum p foramen acus
transire. quam diuitem intrare in regnu caeloru. Au
ditis autem his discipuli. mirabantur ualde di
centes. **Q**uis ergo poterit saluus esse. Aspi
ciens autem ihc. dixit illis. Apud homines
hoc impossibile e. apud dm aut. omnia possibi
lia sunt. Tunc respondens petrus. dixit ei.
Recenos reliquimus omnia & secuti sumus te.
quid ergo erit nobis.

Ihe autem. dixit illis. Amen dico uob. quod uos
qui secuti estis me. In regeneratione cu sede
rit filius hominis in sede maiestatis suae.

Sedebitis & uos sup sedes duodeci. iudicantes
xii. tribus isrl.

Et omnis qui reliquit domum. uel frs. aut so

ros. aut patrē. aut matrē. aut uxore. aut filios
aut agros ppter nomen meū. centuplum accipiet.
& vitam aetnā possidebit.

XX. MULTI AUT EMUNT PRIMI

Inuenit
m. x.
l. x. m.
m. cc.
s. l.

nouissimi. & nouissimi primi.

Simile ē. regnū celoy homini patri familias. qui
exit primo mane conducere operarios in vineā
suā. **C**onventionē autē facta. cum operariis.
ex denario diurno. misit eos in vineā suā.
Et egressus circa horam tertiam. uidit alios
stantes in foro otiosos. & illis dixit. Ite & uos
in vineam. & quod iustū fuerit dabo uobis.
Illi autē. abierunt. Iterum autē exit circa sex-
tā & nonā horam. & fecit similiter. **C**irca xi.
uero exit. & inuenit alios stantes. & dicit illis.
Quid hic statis tota die otiosi? Dicunt ei. qui
a nemo nos conduxit. **D**icit illis. Ite & uos
in vineam. **C**um sero autē factum esset. dicit
dominus uincet pcuratori suo. Voca opera-
rios. & redde illis mercedem. Incipiens
a nouissimis. usq; ad primos. **C**ū uenissent
ergo qui circa undecimā horam uenerant. ac-
ceperunt singulos denarios. Venientes autē
& primi. arbitrati sunt quod plus essent ac-

XX.

cepturi. Acciperunt autē & ipsi. singulos denarios. Et accipientes. murmurabant aduersus patrem familiam dicentes. **N**ouissimi una hora facti. & pariter illos nobis fecisti. qui portauimus pondus diei & aestus. At ille respondens. unicuique dixit. Amice. non facienti tibi iniuriam. **N**onne ex denario conuenisti mecum? Tolle quod tuum ē. & uade. Volo autē & huic nouissimo dare. sicut & tibi. Aut non licet mihi quod uolo facere? An oculus tuus nequam ē. quia ego bonum sum? Sic erant nouissimi primi. & primi nouissimi. multi enim sunt uocati. pauci autē electi.

Et ascendens iherosolimam. assumpsit ^{duodecim} XII. discipulos secreto & ait illis. Ecce ascendimus hierosolimam. & filius hominis tradetur principibus. sacerdotibus & scribis. & condemnabunt eum morti. **E**t tradent eum gentibus ad deludendum. & flagellandum. & crucifigendum; & tertia die. resurget.

Tunc accessit ad eum mater filiorum zebedae cum filiis suis. adorans & petens aliquid ab eo. **I**lli dixit ei. Quid uis? Ait illi. **D**icunt sedere hi duo filii mei. unus ad dexteram tuam. & unus

*Mat
22
c. xii*

*Mat
23
c. viii*

ad sinistram . in regno tuo . Respondens autem
ih̄c . dixit . Nescitis quid petatis . Potestis bibe-
re calicem . quem ego bibiturus sum . Dicunt ei .
possumus . At illis . Calicem quidem meum bi-
betis . sed sedete uir ad dexteram meam & sinistram . n̄
est meum dare uobis . sed quibus paratum ē . a patre
meo .

Matth
23
LXXV

Et audientes decem . indignati sunt de duobus fr̄ibz .
Ih̄c aut uocauit eos ad se . & ait . Scitis quia principes
gentium dominantur eorū . & qui maiores sunt po-
testate exercent in eos . Non ita erit inter uos .
Sed quicumq; uoluerit int̄ uos maior fieri . sit ut
minister . Et qui uoluerit int̄ uos primus esse .
erit uest̄ seruus .

Matth
23
LXXVI

Sicut filius hominis non uenit ministrari . sed
ministrare . Et dare animā suā . redemptio-
nem pro multis .

Matth
23
LXXVII

Et egredientibz illis ab hericho . secuta ē . cū t̄ba
multa . Et ecce duo cœci sedentes secus uiam . Au-
dierunt quia ih̄c transiret . & clamauer̄ dicentes .
Dñe . miserere nr̄i fili dauid . Turba aut̄ . incre-
pabat eos ut tacerent . At illi . magis clamabant
dicentes . Dñe . miserere nr̄i fili dauid . Ihesus
ih̄c . & uocauit eos & ait . Quid uultis ut facia

uobis. Dicunt illi. Domine. utaperiantur oculi
nostri. **M**isit autem eorum Iesus. tetigit oculos
eorum. Et confestim uiderunt. & secuti sunt
eum.

XXI.
ET CUM APPROPINQUASSENT
Hierosolimam. & uenissent Bethfage ad montem
oliueti. tunc Iesus misit duos discipulos. dicens
eis. Ite in castellum quod contra uos est. & statim
inuenietis asinam alligatam. & pullum cum ea.
Solute. & adducite mihi. **E**t si quis uobis aliquid
dixerit. dicitis quia dominus, his opus habet. & con
festim dimittat eos.

Hoc autem factum est. ut adimpleretur quod die
tū est. prophetā dicentē. **D**icite filiae sion. ecce
rex tuus uenit tibi mansuetus. sedens super asinam.
& pullum filium subiugalis.

Quoniam autem discipuli fecerunt sicut praecepit illis
Iesus. & adduxerunt asinam & pullum. & im
posuerunt super eos uestimenta sua. & cum de
super sedere fecerunt. plurima autem turba. strauerunt
uestimenta sua in uia. Alii autem cedebant ramos
de arboribus. & sternebant in uia.

Turbae uero quae praecedebant. & quae sequebantur.
clamabant dicentes. **O**sanna filio dauid. be

nedictus qui uenit in nomine dñi. osanna mal-
tissimis.

in cap
s. l.

Et cum intrasset hierosolimam. commota ē. uniuersa ciuitas dicens. Quis ē hic? Populi autē dicebant. hic est ihc ppheta. anazarth galilee.

in cap
s. l.
b. cap. xxviii
p. xxi

Et intrauit ihc in templum dñi. & eiecit omnes uendentes & ementes in templo. & mensas nummulariorū. & cathedras uendentium columbas euerit. It dicit eis. Scriptum ē. domus mea. domus orationis uocabitur. Vos autē. fecistis illam speluncā latronum.

in cap
s. l.

Et accesserunt ad eum cecchi & claudi in templo. & sanauit eos.

in cap
s. l.
b. cap. xxv
p. xv

Videntes autē principes sacerdotum & scribae mirabilia quae fecit. & pueros clamantes in templo. & dicentes osanna filio dauid. indignati sunt & dixerunt ei. Audis quid isti dicunt? Ihc autē ait. dicit eis. Vtique; Numquā legistis qui ex ore infantium & lactantium pfectisti laudem?

in cap
s. l.
b. cap. xxi
p. xxi

Et relictis illis. abiit foras extra ciuitatem in bethaniam. ibique mansit. **M**ane autē reuertens in ciuitatem esurit. Et uidens ficum arborem unam secus uiam. uenit ad eam. & nihil inuenit in ea. nisi folia tantū. **E**t ait illi. Numquā ex te fructus

nascatur in sempiternum. Et confecta est continuo
ficulnea. Et uidentes discipuli. mirati sunt
dixerunt. Quomodo continuo aruit.

Respondens autem ih̄s. ait eis. Amen dico uobis. si
bueritis fidē. & non hesitaueritis. non solum
deficulnea facitis. sed & si monti huic dixeritis.
tolle & uata in mare. fiet.

Et omnia quaecumq. petieritis in oratione credentes.
accipietis.

Et cum uenisset in templum. accesserunt ad eum
doctores principes sacerdotum. & seniores po-
puli. dicentes. In qua potestate haec facis. &
quis dedit tibi hanc potestatem. Respondens
ih̄s. dixit eis. Interrogabo uos & ego unum ser-
monem. Quem si dixeritis mihi. & ego uobis
dicam. in qua potestate haec facio. Baptismum
iohannis unde erat. caelo an ex hominibus.
At illi. cogitabant inter se dicentes. Si dixerim⁹
caelo. dicet nobis. Quare ergo non credidistis
illi. Si autem dixerimus ex hominibus. timemus
turbam. Omnes enim habent iohannē. sicut pphe-
tam. Et respondentes inū. dixerunt. Nesci-
mus. At illis & ipse. Nec ego dico uob. in qua
potestate haec facio.

capitulum
vi
de xxviii

capitulum
viii
de xxviii

de xxviii

de xxviii

de xxviii

de xxviii

de xxviii

de xxviii

Ex xxviii
fol.

Quid autem uobis uidetur? Homo quidam habebat
 duos filios. & accedens ad primum dixit. Fili.
 uade hodie operare in uinea mea. Ille aut respon
 dens. ait; Nolo; Postea aut penitentia motus.
 abiit. Accedens aut ad alterum. dixit similiter. At
 ille respondens. ait. Eodine. & nouit. Quis ex
 duobus fecit uoluntatem patris? Dicunt. primus;
 Dicit illis uic. Amen dico uobis. quia publicani &
 meretrices percipiunt uos in regnum dei. Venit aut ad
 uos iohannes in uia iusticie. & non credidistis ei. Pub
 licani aut & meretrices. crediderunt ei. Vos aut ui
 demus. nec penitentiam habuistis postea. ut crede
 retis ei.

xxii
Ex xxviii
fol.

ALIAM PARABOLAM AUDITE;
 Homo mortuus patris familias. qui plantauit uineam
 & circumdedit ei & fodit in ea torcular. &
 edificauit turrem. & locauit eam agricolis. &
 peregrinatus est. Cum aut tempus fructuum
 appropinquasset. misit seruos suos ad agricolas.
 ut acciperent fructus eius. Et agricole appre
 hensis seruis eius. Alium occiderunt. alium occi
 derunt. Alium uero lapidauerunt. Iterum misit
 alios seruos plures prioribus. & fecerunt illis
 similiter. Proutissime aut misit ad eos filium suum

dicens. **T**erebuntur filiū meum. Agricola
autē uideret filiū. dixerunt intrare. **H**ic
heres. uenite occidamus eum. & habebimus
hereditatē eius. Et apprehensum eum. eiecerunt
extra uincam. & occiderunt. **C**ū autē
uenerit dominus uincae. quid faciet agrico
lis illis? **R**espondit illi. **M**alos male p̄det. &
uincam suam locabit aliis agricolis. quid
dum ei fructum temporib: suis? **D**ixit illis
ihs. **N**umquā legistis in scripturis. Lapidē
quē reprobauerunt aedificantes. hic factus ē.
in caput anguli. **A**d dñō factū ē. istud. & est
mirabile in oculis nr̄is. **I**deo dico uobis. q̄
auferatur a uobis regnum dī. & dabitur gen
ti facienti fructus eius. **E**t qui ceciderit sup
lapidē istum. confringetur. **S**up quem
uero ceciderit. conteret eum.

Et cum audissent principes sacerdotum & pha
risaei parabolas eius. cognouerūt q̄d de ipsis di
ceret. **E**t querentes eum tenere. timuerunt
turbas. **Q**uā sicut pphetam. cum habebant.
Et respondens ihs. dixit iterum in parabolis
eis dicens. **S**imile factū ē. regnum caeloꝝ
homini regi. qui fecit nuptias filio suo.

Jo. 8. 12
H. 8. 12
le. 8. 12
L. 8. 12

Jo. 8. 12
le. 8. 12

.xxv.

Emisit seruos suos uocare inuitatos ad nuptias.
& noluerunt uenire. Iterum misit alios seruos dicentes.
Dicite inuitatis. ecce prandium meum parauit.
Tauri mei & alia occisa & omnia parata. uenite
ad nuptias. Illi autem neglexerunt; & abierunt.
alius in uillam suam. alius uero ad negotiationem
suam. Reliqui uero tenuerunt seruos suos.
& contumelia affectos. occiderunt. **R**ex autem
cum audisset. iratus est; & missis exercitibus suis
perdidit homicidas illos. & ciuitatem illorum suc
cendit. **T**unc ait seruis suis. Nuptiae quidem
paratae sunt. sed qui inuitati erant. non fuerunt dig
ni. **I**te ergo ad exitus uiarum. & quoscumque
inuenieritis. uocate ad nuptias. **E**t egressi serui
eius in uias. congregauerunt omnes quos inuenierunt
malos & bonos. & impleuerunt nuptiae discum
bentium.

¶ 122

Interuit autem rex. ut uideret discumbentes. Et
uidit ibi hominem per uestitum. ueste nuptiali.
& ait illi. Amice. quomodo huc intrasti. non
habens uestem nuptialem? **A**t ille obmutuit.
Tunc dixit rex ministris. Ligatis manibus eius
& pedibus. mitte eum intencbras exteriores.
ibi erit fletus & stridor dentium. **M**ulti autem.

uocati. pauci uero electi.

TUNC ABIEUNTES PHARISAI.

consilium inierunt. ut caperent eum in sermone.

Emittunt ei discipulos suos. cum herodianis discipulis. Semus qui uerax es. & uiam dei in ueritate doces. & non es tibi cura de aliquo. Non respicias personam hominum. **D**ic ergo nobis. quid tibi uideatur. Licet censum dare cesari. annon? **R**ognata autem ihs nequitia eorum. ait.

Quid me temptatis hypocrite? **O**stendite mihi numismatum. **A**lli obtulerunt ei denarium. **E**rat illis ihs. **Q**uius est imago haec & supra scriptio? **D**icunt ei. cesaris. **T**unc ait illis. **R**eddate ergo quae sunt cesaris cesari. & quae sunt dei deo. **E**t audientes mirati sunt. & redierunt. **I**n illo die accesserunt ad eum sadducei.

Quid dicunt non esse resurrectionem. & interrogauerunt eum dicentes. **M**agister. **M**oyses dixit. Siquis mortuus fuerit. non habens filium. ut dicat fratri uxorem illius. & suscitetur semen fratri suo. **T**ransiit autem apud nos septem fratres. **E**t primus uxore ducta defunctus est. & non habens semen. reliquit uxorem suam fratri suo. **S**imiliter secundus & tertius.

49.

usq; ad septimum. Nouissime autē omnium.
& mulier defuncta est. In resurrectione ergo
cuius erit descriptum uxor. Omnes enim habuer
unt. Respondens autē ihs. ait illis. Erratis.
nescientes scripturas. neq; uirtutem dī. In re
surrectione enim. neq; nubent. neq; nubentur
sed sunt sicut angeli dī in celo. De resurrec
tione autē mortuorum non legistis. quod
dictum ē. ad dō dicitur uobis. Ego sum dī A
braham. & dī Isaac. & dī iacob. Non ē dī mor
tuorum. sed uiuentium. Et audientes turbe.
mirabantur in doctrina eius.

in xxiii
vi
et cxxi

Pharisei autē audientes quod silentium imposu
isset sadduceis. conuenerunt in unum. & inter
rogauit eum. unus ex eis. legis doctor temp
tans eum. Magister. quod ē mandatum mag
num in lege. Ait illi ihs. Diliges dñm dñi
tuum ex toto corde tuo. & in tota anima tua.
& in tota mente tua. Hoc ē. maximum. & pri
mum mandatum. Sedm autē. simile ē. hoc.
Diliges proximum tuum. sicut te ipsum. In his
duob; mandatis. uniuersa lex pendet & pro
phetia.

in xxv
vi
et cxxv

Congregatis autē pharisaeis. interrogauit eos ihs.

dicent. Quid uobis uidetur de xpo. cuius filius est.

Dicunt ei dauid. Aut illis. Quomodo ergo dicit
in spu uocat eum dnm dicens. dixit dñs dñomeo
sedet adextis meis. donec ponā inimicos tuos
scabellum pedum tuorum.

*in capite
de 11. xxviii
le. cxxviii*

Sic ergo dauid uocat eum dnm. quomodo filius est.
Et nemo poterat respondere ei uerbum.
neque ausus fuit quisquam ex illis dicere. cum ampli
us interrogare.

*in capite
de 11. xxviii
le. cxxviii*

Tunc ihc locutus est. ad turbas & ad discipulos
suos dicens. Sup cathedram moysi. sederunt
scribae & pharisaei. Omnia ergo quaecumque
dixerint uobis. seruate & facite. Scdm opera
uero eorum. nolite facere. Dicunt enim.
& non faciunt.

xxviii.

*in capite
de 11. xxviii
le. cxxviii*

Alligant autem onera graua & importabilia. &
imponunt in humeros hominum. digito aut
suo nolunt camouere.

*in capite
de 11. xxviii
le. cxxviii*

Omnia uero opera sua faciunt. ut uideantur ab
hominibus. Dilatant enim phylacteria sua.
& magnificant fimbrias. Amant autem pri
mos recubitus in caenis. & primas cathedras in
synagogis. & salutationes in foro. & uocari ab
hominibus. rabbi.

di cccxxv

scl

Vos autem nolite uocari rabbi. Quia unus est enim
magister ur̄. Om̄s aut̄ uos. fr̄s estis. Et pr̄ter
nolite uocare uobis sup̄ terram. nec uocemini
magistri. quia magister ur̄ unus est. xp̄s.

di cccxxvi

l. v. c. lxxviii

Qui maior est ur̄m. erit minister uester. Qui aut̄ se
exaltauerit. humiliabitur. It̄ qui se humilia
uerit. exaltabitur.

di cccxxvii

l. v. c. lxxviii

UAE AUT̄ VOBIS SCRIBÆ

& pharisæi hypocritæ. quia clauditis regnum c̄lor̄
ante homines. Vos enim non intratis. nec intro
eunt̄ sinitis intrare.

di cccxxviii

scl

Uae uob̄ scribæ & pharisæi hypocritæ. qui comē
ditis domus uiduarum. orationes longas oran
tes. p̄pter hoc amplius accipietis iudicium. Uae
uob̄ scribæ & pharisæi hypocritæ. quia cir
cūtis mare & aridā. ut faciat̄ unum p̄selitū.

Et cum fuerit factus. facitis eum filiū gehennæ
duplo quam uos. Uae uob̄ duces c̄ci. qui dicitis
quicūq; iurauerit in iuro templi. debet.

Stulti & c̄ci. quid enim maius est. aurum an templū
qđ s̄cificat aurum.

Et quicūq; iurauerit
in altari. nihil est.

Quicūq; aut̄ iurauerit
in dono. quod est sup̄ illud. debet.

Uacūq; id
enim maius est. donum an altare. qđ s̄cificat donū.

Quicquid iurat in altari . iurat in co. & in omnibus
quae super illud sunt . Et quicumque iuraverit
in templo . iurat in illo . & in eo qui habitat in
ipso . Et qui iurat in caelo . iurat in throno dei
& in eo qui sedet super eum .

In xxxvi
lxxxvi

Vacant vobis scribae & pharisaei . hypocritae .
quia decimatis mentem & ancium . & cymimum .
& reliquistis quae grauiora sunt legis . iudicium
& misericordiam & fidem . hoc oportuit facere .
& illa praetermittere .

In xxxvii
lxxxvii

Quod exi . excolunt culicem . camelum aut
glutientes .

In xxxviii
lxxxviii

Vac vobis scribae & pharisaei hypocritae . qui
mundatis quod de foris est . calicis & parapsidis .
intus autem pleni sunt rapina & immunditia .
Pharisaeus exi . mundi prius quod intus est
calicis & parapsidis . ut fiat & id quod de foris
est mundum .

In xxxix
lxxxix

Vac vobis scribae & pharisaei hypocritae . quasi
miles estis sepulchris dealbatis . quae a foribus pa-
rent hominibus . speciosa . intus vero plena sunt
ossibus . moratione . & omni spurritia . Sic & vos a foris
quidem parati hominibus iusti . intus autem pleni
estis hypocrisi & iniquitate .

Mat.
XXIII

Vadite de synagoga & pharisei & poete qui edificatis sepulchra prophetarum & ornatis monumenta iustorum & dicitis. Si fuissetis iudices patrum nostrorum non essent socii nostri in sanguine prophetarum. itaque testimonio estis uoluntati ipsius. quia filii estis eorum qui prophetas occiderunt.

Mat.
XXIII

Et uos implete mensuram patrum uestrorum. Serpentes & gementia uiperarum. quomodo fugietis a iudicio gehennae.

Mat.
XXIII

Ideo ecce ego mitto ad uos prophetas & sapientes & scribas & ex illis occidetis & crucifigetis & ex eis flagellabitis in synagogis uestris. Et persequimini de ciuitate in ciuitate ut ueniat super uos omnis sanguis iustus qui effusus est super terram. A sanguine abel iusti usque ad sanguinem iudae & galilee filius sarae. quem occidistis in templo & abire. Amen dico uobis. uenient haec omnia.

XXV
Mat.
XXIII

I super generationem istam.
IERUSALEM. IERUSALEM.
quae occidis prophetas & lapidas eos qui ad te missi sunt. quantiens uoluit congregare filios tuos. sicut adiuu gallina congregat pullos suos sub alas. & non uult. Ecce relinquitur uobis domus uestra deserta. Amen dico enim uobis. nunc uidebitis a modo. donec

xxviii.

In ecclesia
In ecclesia

In ecclesia

In ecclesia

dictus. **B**enedicamus qui uenit. in nomine dñi.
Egressusque de templo. ibat. Et accesserunt dis-
cipulis. ut ostenderent ei adificationem templi.
Ipsa uero respondens. dixit illis. **N**olite hanc
omnia. Amen dico uobis. in diebus. hic lapis super
lapide. qui non destruetur.

In ecclesia

In ecclesia

In ecclesia

Sedente autem eo super montem oliueti. accesserunt ad eum
discipuli secro. dicentes. **D**ic nobis quando huc
erunt. & quod signum aduentus tui. & consumma-
tionis seculi. **E**t respondens ihc. dixit eis. **N**olite
inquit uos seduci. **M**ulti enim ueniunt in nomine
meo dicentes. ego sum xps. & multos seducunt. Audi-
turi enim estis proelia. & opinionones plurimorum. **N**olite
neque turbemini. **O**portet enim haec fieri. secundum e.
finis. **C**onsurgat enim gens in gentem. & regnum in
regnum. & erunt pestilentiae & fames.
& terremotus plerique. **H**aec autem omnia. **I**
ntra sunt dolorum.

In ecclesia

In ecclesia

In ecclesia

In ecclesia

In ecclesia

In ecclesia

In ecclesia

Non tradent uos tribulatione & occident uos. &
erunt odio omni legioni. propter nomen meum.
Et tunc scandali tabunt multi. & inuicem tradent.
& odio habebunt inuicem. **E**t multi pseudopphetar
surgent. & seducant multos. **E**t quo abundabit ini-
quitas. refrigeret caritas multorum. **E**t uiam pseu-

rauerit usq. infine. hic saluus erit. ¶ matio

in oculis vi
in oculis

¶ Et predicabitur hoc euangelium regi in uniuerso orbe. in testimonium omib. gentib. & tunc tunc & consu

in oculis vi
in oculis

¶ Qu ergo uideritis abominatione desolationis. quae dicta est ad anthele. ppheta. stante in loco suo. qui legit intelligat.

in oculis vi
in oculis
in oculis
in oculis

¶ Tunc qui in iudeis sunt fugiant ad montes. & qui in agro. non denudent tollere aliquid de domo sua. & qui in agro. non reuertatur tollere tunicam suam.

in oculis vi
in oculis

¶ Licet ut praegnantib. & nutriendib. in illis diebus.

in oculis vi
in oculis

¶ Erate autem. ut non fiat fuga uestra. hicne uel sabito.

in oculis vi
in oculis

¶ Erunt enim tunc tribulatione magna. qualis non fuit ab initio mundi usque modo neq. fiet.

in oculis vi
in oculis

¶ Et nisi breuata fuissent dies illi. non fieret salua omnis caro. Sed propter electos. breuiabuntur dies illi.

in oculis vi
in oculis

¶ Tunc si quis uobis dixerit. ecce hic xps. aut illic. nolite credere.

in oculis vi
in oculis

¶ Surgant enim pseudo christi. & pseudo pphetae. & dabunt signa magna & prodigia. ita ut in errorem inducantur. si fieri potest & iam docti. ecce produci uobis.

in oculis vi
in oculis

¶ Ergo docerunt uob. ecce in deserto. nolite exire.

in oculis vi
in oculis

¶ Et in penetrabilib. nolite credere.

in oculis vi
in oculis

¶ Sicut enim fulgur exit ab oriente. & patet usq. in occidente. ita erit & aduentus filii hominis.

in oculis vi
in oculis

¶ Ubique fuerit corpus. illuc congregabunt aquile.

in oculis vi
in oculis

¶ Statim aut post tribulatione dieru illoru idolobseu

calentur & luminabuntur luminibus & stellae cadent de caelo.
& uisus erit cadens in uisibilibus & uisus erit in
signum filii hominis in caelo.

In caelo
et in terra
et in mari

Et tunc plangent omnes tribus terrae & uidentur filii
hominis ueniunt in uisibilibus & uisus erit in uisibilibus
& manifestabitur. **E**t mittet angelos suos & uocant
magna & congregabunt electos eius. **A** tunc uentis
a summis caelorum usque ad terminos eorum. **A** barba
uerit fieri & dicitur parabolam. **E**uam iam uisus erit tunc
fuerit & folia nata & semis qui apperit & actus & ita & uis
cuiuslibet facit omnia & scietur quia propter in uis
Am dico uobis quia non peribit haec generatio. do
nec haec omnia fiant. **E**clum & terra transibunt.
uerba uero mea non peribunt. **I** pax solis.

In caelo
et in terra

In caelo
et in terra

Ochocum illa & hora nemo scit. neque angeli caelorum nisi
pater & filius & uenerit & aduentus filii ho
minis. **I** tunc enim erunt in diebus ante diluuium. come
demus & bibemus. nubentes & nuptii. tradentes
usque ad eum diem qui uenit & uisus erit in uisibilibus &
non cognouit donec uenit diluuium & perdidit omnes.
ita erit & aduentus filii hominis.

In caelo
et in terra

Videte duo & unum. unus assumptus & unus re
linquatur. **D**uae moles in mola. una assumptus & una
relinquatur. **I**n omni loco. unus assumptus & unus relinquitur.

Luc. xii
v. 48

Uigilate ergo. quia nescitis quahora dñs ueniturus sit.

Luc. xii
v. 49

Illud autē scitote. quod si sciret pater familias. quahora
fuit uenturus esset. uigilaret utiq. & non sūderet p
fodi domū suā. Ideo & uos estote parati. quia quancū
tas hora. filius hominis uenturus est.

Luc. xii
v. 50

Quis putas ē. fidelis seruus & prudens. quē constituit
domin⁹ suus sup̄ familiā suā. ut det illis cibū in tēp.

Luc. xii
v. 51

Beatus ille seruus. quē cū uenerit domin⁹ ei. inuenerit
sic facientē. Amen dico uob. qm̄ sup̄ omnia bona sua cōstituet eū.

Luc. xii
v. 52

Sicut dixerit malus seruus ille in corde suo. morā facit
domin⁹ meus uenire. & coepit percutere conseruos
suos. manducet autē & bibat cū acerbis. ueniat dñs
seru illius indie quā sperat. & hora quā ignorat &
diuidet eum. paritq. eius ponet cū hīs poertis.
illic erit fletus & stridor dentium.

Luc. xii
v. 53

Nunc simile erit regnū celorum decē uirginibus. quę
accipientes lampades suas. exierunt obuiam sponso &
sponse. Quinq. autē ex eis erant fatuę. & quinq. pru
dentes. Sed quinq. fatuę. acceptis lampadib. nō
sup̄serunt oleū suū. Prudentes uero. acceptis oleū
in uasis suis cū lampadib. morā autē faciente sponso.
dormiuerunt om̄s & dormierunt. Media autē nocte cla
mor factus ē. ecce sponsus uenit. exiite obuiā ei. Tunc
surrexerunt om̄s uirgines illę. & dormiuerunt lampades suas.

xxv.

¶ tunc autē. sapientib: dixer: **D**ate nob: de oleo urō. quia
lampades nr̄e extinguunt^r. Responder prudentes di
centes. Ne forte n̄ sufficiat nob: & uob: . ita potius ad
uidentes & emite uob: . **Q**uā autē irent emere. uenit
sponsus. & que paratę erant. intrauer: cū coadnuptas. &
clausit. ianua. Nouissime uero. ueniunt & reliquę uir
gines dicentes. Dñe dñe. aperis nob: . At ille respondens.
Ait. An dico uob: . nescio uos. Vigilate itaque. quia nesc
itis diem nr̄. horam. **S**icut enī homo pergit pfi
cisens. uocauit seruos suos. & tradidit illis bona sua.
Et unidedit quinq: talenta. Aliis autē duo. Alii uero unū.
Unicuiq: scdm p̄pria uirtutē. & p̄fectus ē. statim. Abiit
autē qui quinq: talenta acceperat. & operatus ē. in eis. &
lucratus ē. alia quinq: . Similit̄ qui duo acceperat. lu
cratus ē. alia duo. **Q**ui autē unū acceperat. abiens fodit
in terra. & abscondit pecuniā domini sui. **P**ost multū
uero tēporis. uenit domin⁹ seruorū illorū. & posuit ra
tionē cū eis. **T**raccedens qui quinq: talenta acceperat.
obtulit alia quinq: talenta dicens. Domine quinq: talen
ta mihi tradidisti. ecce alia quinq: sup̄ lucraui tū. Ait
illi domin⁹ eius. **E**uge bone serue & fidelis. quia sup̄pau
ca fuisti fidelis. sup̄ multa te constituam. Intra in gau
diū domini tui. **A**ccessit autē. & qui duo talenta accepe
rat. & ait. Domine duo talenta mihi tradidisti. ecce

¶ cel. xxi
¶ cel. xxi
¶ cel. xxi

¶ cel. xv
¶ cel. xv

alia duo sup luc. tuum. At illi dominus eius. Tunc
serue bone & fidelis. quia sup pauca fuisti fidelis. sup
multa te constituam. Intera in gaudiu. dominici tui. Acc
deus aut & qui unu talentu acceperat. At Domine. scio
quia homodurus es. metas ubi p seminafti. & congregas
ubi n spartifti. & timentis abm. & abscondi talentu tuum.
in terra. Ecce habes quod tuum e. Respondens aut
dominus ei. dixit ei. Serue male & piger. sciebas quia
meto ubi n semino. & congrego ubi non sparsi. Oportu
it ergo te committere pecunia mea. numularius. & ue
nient ego. recepiffem utiq. quod meum e. cum usura. Tolle
te itaq. ab eo talentu. & datur ei. qui habet x talenta.

Omnem habenti dabit. & habundabit. Si aut qui non
habet. & qd uidet habere. auferatur ab eo.

Et in utale mseruum. cietur in tenebras exteriores. illic
erit fletus & stridor dentium.

Cum aut uenerit filius hominis in maiestate sua. &
omni angli cum eo. tunc sedebit sup sede maiestatis sue.
& egregabunt ante eum omnes gentes. & separabit eos
ab inuice. sicut pastor segregat oues ab hedis. Et statuet
oues quide ad dexteris suis. hedis aut a sinistris. Tunc
dicit rex his qui ad dextris eius erunt. Venite bene
dicti patris mei. possidete paratu uob regnu a con
stitutione mundi. Qui uicini. & dedistis mihi

et al. p. 1
et al. p. 2
et al. p. 3

et al. p. 4
et al. p. 5

et al. p. 6
et al. p. 7

manducare. **I**teui. & dedistis mihi bibere. Hospes
 era. & collegistis me. Nudus. & operuistis me. Infirmus.
 & uisitastis me. Incarcerare era. & uenistis ad me. Tunc
 respondebunt ei iusti dicentes. **D**ne. quando te uidimus
 esuriem. & pauperem. & dedimus tibi potum. Quan
 do autem te uidimus hospitem. & collegimus te. Aut nudum. & co
 operuimus. Aut quando te uidimus infirmum. aut incarceratum.
 & uenimus ad te. **E**t respondens rex. dicit illis. Amen dico
 uobis. quoadiu fecistis uni de his fratribus meis minimis.
 mihi fecistis. Tunc dicit & his. qui a sinistris erunt. **D**isce
 dite. amen maledicti in ignem aeternum. qui parati estis diabolo. &
 angelis eius. **E**surientes. & non dedistis mihi manducare.
 Sitim. & non dedistis mihi potum. **H**ospes eram. & non
 collegistis me. **N**udus. & non operuistis me. **I**nfirmus.
 & incarceratus. & non uisitastis me. Tunc respondebunt
 ei. & ipsi dicentes. **D**ne. quando te uidimus esuriem.
 aut sitim. Aut hospitem. Aut nudum. Aut infirmum.
 uel incarceratum. & non ministrauimus tibi. Tunc respon
 det illis dicens. Amen dico uobis. quoadiu non fecistis uni de
 minoribus his. nec mihi fecistis. **R**ebunt hi. in supplicium
 aeternum. Iustia autem. in uita aeterna. **.xx.vj.**

xxvi

angelorum
 d. lvi
 p. 143
 lxxviii
 2. xvi

ET FACTUM EST CUM CONSUM
 matus esset sermo istos omnes. dixit discipulis suis.
Scitis quia post biduum pascha fit. & filius hominis

2001

20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 8

[Faint, illegible handwritten notes]

in cel xxviii
in die
in die
in die

192

Magister dicit; tempus meum prope est. apud te facio pas-
cha. cum discipulis meis. Et fecerunt discipuli sicut fecerunt
illis iherusalem. & paraverunt pascha. Et per te autem facio. discibe-
re cum duodecim discipulis suis. **C**redentibus illis dixit.

Andico vobis. quia unus vestrum me traditurus est.

Et contristati valde. & per singuli dicebant. Numquid ego iudice?

Atipse respondens. ait. Qui intingit mecum manum in patrem
de. In me tradat. Filius quidem hominis tradit. sicut scrip-
tum est de illo. **V**icium homini illi. pro quo filius hominis
traditur. Bonum erat ei. si natus non fuisset homo ille.

Respondens autem iudas. qui tradidit eum. dixit. Numquid ego ma-
gister? Ait illi. Tui es. **C**aculantibus autem. accepit iherusalem

panem & benedixit. ac fregit. deditque discipulis suis & ait.
Accipite & comedite. hoc est corpus meum. **I**tacapiens

calicem. gratias agit. & dedit illis dicens. Bibite ex hoc omnes.
Hic est enim sanguis meus novi testamenti. qui pro multis effun-
detur in remissionem peccatorum. **D**ixit autem vobis. Non bi-
bam amodo de hoc genimine vestris. usque in diem illud.
cum illud bibam vobiscum novum in regno patris mei.

Et in hunc modum dicto. exierunt in montem olivae.

Tunc dicit illis iherusalem. **O** mnes vos.

scandalum patimini mihi in ista nocte. **S**criptum est enim.
Pastorem ovium. & dissipavit oves gregis. **P**ostquam autem
resurrexerit. praecedam vos in galileam.

in cel. xxviii
in cel. xli
in cel. xlii
in cel. xlii

in cel. xlii
in cel. xlii
in cel. xlii
in cel. xlii
in cel. xlii
in cel. xlii
in cel. xlii

in cel. xlii
in cel. xlii
in cel. xlii

in cel. xlii
in cel. xlii
in cel. xlii
in cel. xlii

in cel. xlii
in cel. xlii
in cel. xlii
in cel. xlii

in cel. xxxvi
in cel. xlii
xxvii
in cel. xxxvii
in cel. xxxviii
in cel. xlii
in cel. xxxviii
in cel. xxxviii

In cel. xxviii
An. l. x
Le. cel. xxv

Respondens autem petrus. ait illi. Et si omnes scandalizati fuerint inter ego nunquam scandalizabo. Ait illi ihc. Am dico tibi. quia in hac nocte. antequam gallus cantet.

In. xxv
An. l. x
Le. cel. xxv

ter me negabis. Ait illi petrus. Quia si oportuerit me mori pro te. non negabo. Similiter & omnes discipuli dixerunt.

In. cel. xli
An. l. x
Le. cel. xxviii
In. cel. xli
An. l. x
Le. cel. xxviii

Tunc venit ihc. cum illis in uillam quae dicitur gethsemani.

Et discipulis suis. Sedete hic. donec uadam illuc & orare. Itaque suppetro. & duobus filiis zebedae. cepit tristari & mestari.

In. cel. xli
An. l. x
Le. cel. xxviii

Tunc ait illis. Tristare. Animam meam usque ad mortem sustinete

In. cel. xli
An. l. x
Le. cel. xxviii

hic. & uigilate mecum. **E**t post illud pusillum. perdidit infirmitatem suam orans & dicens. si possibile est. transeat a me calix iste. **A**terunt autem. non sicut ego uolo. sed sicut tu.

In. cel. xli
An. l. x
Le. cel. xxviii

Et uenit ad discipulos. & inuenit eos dormientes. & dicit petro. Si non potuisti una hora uigilare mecum? Vigilate & orate. ut non intretis in temptationem.

In. cel. xli
An. l. x
Le. cel. xxviii

Spiritus quidem promptus est. caro uero infirma.

In. cel. xli
An. l. x
Le. cel. xxviii

Iterum secundo abiit. & orauit dicens. Domine. si non potest hic calix transire a me. fiat uoluntas tua. **E**t uenit iterum. & inuenit eos dormientes. **T**ertio enim oculi eorum grauati sunt. **E**t relictis illis. iterum abiit. & orauit tertio.

In. cel. xli
An. l. x
Le. cel. xxviii

eundem sermonem dicens. **T**unc uenit ad discipulos suos. & dicit illis. Dormite iam. & requiescite. Ecce appropinquabit hora. & filius hominis tradetur in manus peccatorum. Surgite. eamus. Ecce appropinquabit. qui me tradet.

In. cel. xli
An. l. x
Le. cel. xxviii

In. cel. xli
An. l. x
Le. cel. xxviii

In. cel. xli
An. l. x
Le. cel. xxviii

51
1^a d. xxv
1^a d. lxxv
1^a d. lxxv
1^a d. lxxv
1^a d. lxxv
1^a d. lxxv

Ad huc ipso loquente. ecce uidetur unus de duodecim uenire.
& cum eo turba multa cum gladiis & fustibus. missi a principi
b. sacerdotum. & senioribus populi. **Q**ui autem tradidit
eum. dedit illis signum dicens. Quicumque osculatus fuerit.
ipse tenete eum. **E**t confestim accedens ad ihm. dixit.
Aue rabbi. **E**t osculatus est eum. **D**ixitque illi ihm. Amice
ad quid uenisti? **T**unc accessit. & manus iniecit in ihm.
& tenuit eum. **E**t ecce unus ex his qui erant cum ihm.
extendens manum & cum gladio suo. & percussit seruum
principis sacerdotum. amputauit auriculam eius.

52
1^a d. lxxv
1^a d. lxxv
1^a d. lxxv

53
1^a d. lxxv
1^a d. lxxv

Tunc ait illi ihm. Conuertere gladium tuum. in locum suum. **O**mnes
enim qui acceperint gladium. gladio peribunt. **A**mpu
tas quia non posses rogare patrem meum. & exhibebit mihi
modo plusquam duodecim legiones angelorum. **Q**uomodo
ergo implebuntur scripturae? **Q**uia sic oportet
fieri. **I**n illa hora. dixit ihm turbis. Tanquam ad litigium
ne existis cum gladiis & fustibus. comprehendite me. **C**onduci
apud uos reddebam docere in templo. & non tentauistis.

54
1^a d. lxxv
1^a d. lxxv
1^a d. lxxv

55
1^a d. lxxv
1^a d. lxxv

Hoc autem uenit factum. ut implebitur scripturae prophetae.
Tunc discipuli omnes. relicto eo. fugerunt.

56
1^a d. lxxv
1^a d. lxxv
1^a d. lxxv

57
1^a d. lxxv
1^a d. lxxv

Attamen unus ihum. duxit ad capharna principem sacer
dotum. ubi scribae & seniores conuenerant illi.
Petrus uero. sequebatur eum longe usque in atrium principis
sacerdotum. **E**t ingressus intro. sedebat cum ministris.

uideat finē. **P**rinces autē sacerdotū & omēs celiū que-
rebant falsū testimonium cōtra eum. ut eum mortuade-
rent. Et nō inuenerūt. cū multi falsi testes accessissent.

Nouissime autē uenerūt duo falsi testes & dixerunt. Hic
dixit. Possū destruere templū dī. & post tridū
re. aedificare illud. **E**t surgens princeps sacerdotum:
ait illi. Nihil respondes ad ea quae isti aduer sū te
testificantur? Iñc autē tacuit. Et princeps sacerdotū:
ait illi. Adiuro te p̄ dñm uiuū. ut dicas nob. si tu es xp̄s fi-
lius dī. Dicit illi iñc. Tu dixisti. **V**eritatem dico uob.
A modo uidebitis filiū hominis sedentē ad extrīs uir-
tutis & uenientē in nubib. celi. **T**ūc princeps sacer-
dotū. incidit uestimenta sua dicens. **B**lāsphe-mauit.

Ecce nunc audistis blāsphe-miā. **A** illi. respondentes dix-
erunt. Reus ē mortis. **T**ūc expuerūt in faciem ei. &
colaphis eum ceciderūt. Alii autē. palmas in faciem ei de-
derunt dicens. **P**phetiza nob. xp̄e. quies. quies percussit.
Petrus uero. sedebat foris in atrio. Et accessit ad eū una
ancilla dicens. Hic eū mō galileo exis. **A** ille. nega-
uit corā omib. dicens. Nescio. quid dicis.

Exiit autē illo. ianuam. uidit eū alia ancilla. & ut
his quierant ibi. Et hic est cū mō nazareno. **E**t iterū
negauit cū iuramento. q̄a non noui hominē. Et post pus-
illum. accesserūt qui stabant. & dixerūt petro. **N**escis. & tu

q̄d uob. uidet. 2. 2.

exillisset. Nam & loquela tua manifestū te fuit. Tūc
coepit deestari & iurare. quia non nouisset hominē. Et
continuo gallus cantauit. **E**t tunc datus ē. petri uer-
bum qd dixerat. priusquā gallus cantet ter negabit.
Itēgressus foras. fletu amare. **M**anente facto. cōsiliū
interunt omēs principes sacerdotū & seniores populi ad-
uersus iēm. ut eū morti traderent. **E**t uinctū addux-
erunt. & tradiderunt pontio pilato praefidi.

Tū uident iudas qui eū tradidit qd dāpnatus esset. peni-
tentia ductus. retulit xxx argenteos principib; sacerdo-
tū. & seniorib; dicens. Peccavi. tradens sanguinē iustū.
At illi dixerūt. Quid ad nos? Tu uideris. **E**t petros argenteis
in templo. recessit. **E**t abiens. laqueo se suspendit. Prin-
cipes autē sacerdotum acceptis argenteis. dixerunt.
Non licet mittere eos in corbanam. quia pñū sanguinis ē.
Consilio autē intro tēnerūt. quallis agrū figuli in sepultura
perigrinorum. Propt̄ hoc uocatus ē. ager ille acheldē-
mach. hoc ē ager sanguinis. usq; in hodiernū diem. Tūc
impletū ē. qd dicitur. p̄phetia p̄phetā dicentē. **E**t acce-
perit xxx argenteos. pretiū sp̄tati. quā d̄ p̄p̄ta uer. a filiis
isrl. & dederūt eos in agrū figuli. sicut ē scriptum mihi dñs.

Ih̄c autē. stetit ante p̄sidem. **E**t interrogauit eū p̄ses dicens.
Tu es rex iudeorū? **D**icit ei iēm. **T**u dicis.

Et cū accusaretur a principib; sacerdotū & seniorib;. nihil res-

xxvij.

pondit. Tunc dicit illi pilatus. Non audis quanta aduer-
sum te dicunt testimonia. Et non respondit ei ullū
verbū. ita ut miraretur preses vehementer.

Per diem autē sollempnē. consueverat p̄ses dimittere popu-
lo. unum vincum quem voluissent.

Habebat autē tunc vincū insignitū. quid dicitur barabbas.
Congregatis ergo illis. dixit pilatus. Quē vultis dimittere vobis
barabbas. animum quid dicit xps. Sciebat enī. qd p invidiā
tradidissent eum.

Sedente autē illo p̄ tribunali. misit
ad eū uxorem eius dicens. Nihil tibi. & iusto illi. Multa enī
passus sum hodie p̄ ius p̄p̄e eum. **P**rincipes autē sacerdo-
tū & seniores p̄suaserunt populo ut peterent barabbas.

vinū vero p̄derant. Respondens autē praeses. ait illis.

Quē vultis vobis de duobus dimittere. At illi dixer. Barabbas.
Dicit illis pilatus. Quid dignū faciam de iū quid dicit xps.
Dicunt om̄s. Crucifigat. Ait illis praeses. Quid enī malifecit.
At illi. magis clamabant dicentes. Crucifigatur.

Videns autē pilatus quia nihil p̄ficeret. sed magis tumultū
fieret. accepta aqua. lavit manus corā populo dicens.
Innocens ego sum sanguine iusti huius. vos videtis.
Et respondens universus populus. dixit. Sanguis eius
sup nos. & sup filios nr̄os. **T**unc dimisit illis barabbas.
Ihm autē. flagellatū tradidit eis. ut crucifigeretur.

Tunc milites praesidis

in xxviii
et lxxviii
le. lxxviii

in xxviii
et lxxviii
le. lxxviii

in xxviii
et lxxviii
le. lxxviii

in xxviii
et lxxviii
le. lxxviii

in xxviii
et lxxviii
le. lxxviii

in xxviii
et lxxviii
le. lxxviii

in xxviii
et lxxviii
le. lxxviii

in xxviii
et lxxviii
le. lxxviii

susapientes uiam in pretorio. congregauerunt ad eum uni
uersam cohors militum. Et exeuntes eum. clamide cocineā
circumdederunt ei. Et placentes coronā de spinis. posuerunt sup.
caput eius. & arundinē in dextrā eius. Et genuflexi ante
eum. illudebant dicentes. Aue rex iudeorum.

Et expuentes in eum. acceperunt arundinē. & percutebant
caput eius. Et postquā illuserunt ei. exuerunt eum clamide. &
induerunt eum uestimentis ei. & duxerunt eum ut crucifigeretur.

Exeuntes autē. inueniunt hominē cyrenēum. nomine simo
nē. Hunc angariauerunt. ut tolleret crucē eius.

Et uenerunt in locū qui dicitur golgotha. quod est. caluarie locus.

Et dederunt ei uinum bibere. cui felle mixtum. Et cū gustasset. no
luit bibere. Postquā autē crucifixerunt eum. diuiserunt uesti
menta ei. sorte mittentes. Et sedentes. seruabant eum.

Et imposuerunt sup. caput ei. cuius in ipso scripta. Hic est ihu
s rex iudeorum. Tunc crucifixerunt eum cum duobus latronibus. unus
a dextris. & unus a sinistris. **P**roterea uires auctē blasphem
abant eum. mouentes capita sua & dicentes. Vab. qui
destruisti templum dī. & in triduo illud reedificasti.
Salua te metipsum; Si filius dī es. descende de cruce.

Similiter & principes sacerdotū. illudentes eū scribis
& senioribus. dicebant. Alios saluos fecit. seipsum nō
potest saluum facere. Si rex israel es. descendat nunc de
cruce. & credimus ei. Confidit in dō. libera nunc eū si uult.

In eodem
capitulo

In eodem

capitulo

le eod. xv

le eod. vii

in eod. xxi

le eod.

le eod. xxi

le eod. xxi

le eod.

le eod.

In eodem

capitulo

le eod. xxi

le eod. xxi

In eodem

capitulo

le eod. xxi

le eod. xxi

Dixerunt quidam filium suum. Idipsum autem & alii non qui
crucifixe erant cum eo. improprieabant eum.

Ascendit autem bona. tenebris factis sunt super universam
terram usque ad horam nonam. **E**t circa hora nona clama
uit voce magna dicens. Heli heli. Lama taptan
hoc est. **D**ominus meus dominus. ut quid dereliquisti me? quid
autem illic stantes. & audientes dicebant. Heli am vocas?

Et cum manibus currens unus ex eis. accepta sponsa implevit
acetum. & imposita in iundini. sedabat ei bibere.

Et circa hora undecima. uidit cum anuenerat heli. libe
ransi eum. hic autem. terram clamans voce magna. emisit spem.

Et cum uelut templum scissum. in duas partes. a summo usque
deorsum. **E**t ita iam occidit. & petrae seussent. & monu
menta rupta sunt. & multi corpora sanctorum quidam in eis
surrexerunt. **E**t exiuerunt de monumentis post resurrectione
tionem eius. uenerunt in sanctam ciuitatem & apparuerunt multis.

Et inter eos autem. & qui prius erant custodientes iherusalem. in so
terri emota. de his qui credunt. tam uerum ualde dicunt.
Verum. si filius erat iste. **I**nter autem ibi mulieres malicie
a longe. quas secutus erat iherusalem galilea. in manifestis.
Inter quas erat maria magdalena. & maria iacob. &
iosphina. & marie filia. & ebedia.

Cum uero factum esset. uenit quidam homo ductus a iherusalem
nomine ioseph. qui eripse discipulus erat iherusalem. hic accersit.

cccxlvi
cccxviii
cccxxiii
cccxxvii

ccc
ccc

ccc
ccc

ad pilatū. & portat corpus iū. Tunc pilatus. iussit reddi
corpus. **E**t accepto corpore ioseph inuoluit illud in
sindone munda. & posuit illud in monumento suo nouo.
quod exciderat in petra. Et aduoluit saxū magnum ad ostiū
monumenti. & abiit. **E**rat autē ibi maria magdalena
& aliteramaria. sedentes contra sepulchrum.

Tota autē die quāquā post paschā. cū uenerūt principes
sacerdotū & pharisaei ad pilatū dicentes. Domine.
recordati sumus. quia seductor ille dixit. adhuc uiuens.
post tres dies resurgam. Iube ergo custodiri sepulchrū.
usque indiem tertium. Ne forte ueniant discipuli ei. &
furentur eū. & dicant plebi surrexē a mortuis. Et erit
nouissimus error. peior priore. At illis pilatus.
Habentis custodiam. ite custodite sicut scitis. Illi autē
ab euntēs. munierunt sepulchrū. **S**ignantes Lapi
de. cum custodibus.

xxvii.

ccc
ccc
ccc
ccc

Vespere autē sabati. quāclucescit in prima sabati. uenit
maria magdalena. & aliteramaria. uidere sepulchrū.
Ecce uir tremotus. factus ē. magnus. Angelus dñi
descendit de celo. & accedens reuoluit lapidē. & sede
bat super eum. **E**rat autē aspectus ei sicut fulgur. &
uestimentū eius sicut nix. **P**roximō autē eius ex
territi sunt custodes. & facti sunt uelut mortui.

ccc
ccc
ccc

Respondens autē angelus. dixit mulierib. Nolite timere
uos;

Sciocum. qđm qui crucifixus ē. quertis. Non ē hic.
Surrexit enim. sicut dixit. Venite & uidete locum.
ubi positus erat dñs. Terto euntis die discipuli ei.
quia surrexit. Tercio. procedet uos in galileam. Ibi tñ
uidebitis. ecce dixi uobis.

Et exierunt
de iherosolymis
in galileam

Et exierunt ex iherosolymis. cū timore & gaudio
magno currentes. nuntiare discipulis eius.

Et occurrit
illis ih̄c.

Et ecce ih̄c. occurrit illis dicens. Aucte. Illi autē acces-
serunt. & tenuerunt pedes eius. & adorauerunt eum. Tunc
ait illis ih̄c. Nolite timere. Ite nuntiate fr̄ib: meis.
ut eant in galileam. ibi me uidebunt. Lugēlabissent.
ecce quidā de custodib: uenerunt in ciuitatem. & nuntia-
uerunt principib: sacerdotum. om̄a quae facta fue-
rant. Itē congregati cū seniorib: consilio accepto. pe-
cuniam copiosam dederunt militib: dicentes. Dicitē
quia discipuli eius nocte uenerunt. & furati sunt eum
nob: dormientibus. Et si hoc auditū fuerit. apprehende-
nos sua debemus ei. & securos uos faciemus. At illi ac-
cepta pecunia. fecerunt sicut erant docti. Itē diuul-
gatū ē. uerbum istud apud iudeos. usq: in hodie-
num diem. Unde cum autē discipuli. Abierunt in galileam.
in montē ubi construxerat illis ih̄c. Et uidentes eum.
adorauerunt. Quidā autē dubitauerunt. Et accedens
ih̄c. locutus ē eis dicens. Quia ē. mihi om̄is potestas.

in celo & in terra. **E**untes ergo docite omnes gentes.
baptizantes eos in nomine patris & filii & spiritus sancti.
docentes eos servare omnia quecumque mandavi
vobis. **E**t ecce ego vobiscum usque ad consummationem
seculi. Amen.

Mattheus 28:19-20
In nomine patris & filii & spiritus sancti.
docentes eos servare omnia quecumque mandavi
vobis. **E**t ecce ego vobiscum usque ad consummationem
seculi. Amen.

ARCUS EUANGELISTARUM.

& petri in baptismo filius in diuino
sermone discipulus. sacerdotium
misit agens. secundum carnem leuita.
conuersus ad fidem christi. euangelium
initialia scripsit. **O**stendens in eo. quid &
generi suo deberet & christo. **A**minitium prin-
cipii in uoce propheticae exclamationis in-
stituens. ordinem leuiticae electionis osten-
dit. ut praedicans praedestinatum iohannem
filium zachariae in uoce angeli an-
nuntians emissum. **N**on solum uerbum
caro factum. sed corpus domini in omnia prae-
dicationis uocis animatum. Initio euangelicae
praedicationis ostenderet. ut qui haec legens
sciret euinitium carnis in deo. & in uenue-
nientis habitaculum caro deberet agnoscere.
Atque in se uerbum uocis quod in consonantibus
perdidit inueniret. **D**enique & perfecti euangelii
opus intrans. & ab baptismo domini praedicare domini
inchoans. non laborauit natiuitate carnis
quia in prioribus uiderat dicere. sed totius ex-
pressionis expositionem deserti. numerum
ieiunii. temptationem diaboli. congregationem
bestiarum. & ministerium protulit angelorum.

ut instruens nos ad intelligendū singula in
breui cōpinguens. nec auctoritatem factae
rei demeret. & p̄ficiendo operi. plenitudine
non negaret. **¶** Enique amputasse sibi post
fidē p̄licet dicitur. ut sacerdotio reprobis
haberetur. sectantum consentiens fidei prae
destinata potuit electio. ut nec sic in opere
uerbi p̄deret. quod prius meruerat in genere.
Nam alexandriae ep̄s fuit. Cuius p̄ singula
opus scire. & euangelii in se dicta disponere.
& disciplinā in se legis agnoscere. & diuinam
in carne dñi intelligere naturā. quae in nos
primū requirit dehinc inquisita uolumus
agnosci. **H**abentes mercedē exhortationis.
quoniam qui plantat. & qui rigat unū sunt.
¶ Qui aut incrementū p̄stat. dñs ē.

EXPLICIT ARGUMENTUM: INCIP

B R E U I A R I U M .

I De iohanne baptista & uictu & habitu eius. de bap
tismo ihū & temptatione eius. Petrū & andrē
iacobum & iohannē sequi iubet. de homine
qui sp̄m immundū habuit sanato.

II De iocru p̄tri a febribus liberata. & aliis multis
quos ih̄c saluauit. de leproso. de paralytico.
iacobū alphaei sequi iubet. Apud quē cū publicanis

conuulit. murmurantibus iudeis dicit n̄ esse
opus sanis medicis. de ciuibus discipulorū. &
filiis. sponsi. & de utribus. & de uino.

III

Depiscis quas discipuli uellebant. decoquimanū.
Aridā habuit. & ubi daemones ih̄m confitentur.
xii aplos electio. de beelzebub principe demoniorū
& fortiore ligando. & peccanti in spm̄ scm̄ n̄ remitti.

IIII

Demare & fr̄ib: eius. de parabola seminatū.
lucernam sub modio. de bona mensura. de para-
bola herbe & spice. & pleno fructu. de sinapis
grano. ubi innam dormit. & exurgens tēpestati
imperat. & de demonē cui nomen legio fuit.

V

Archisynagogi filiā dūm̄ & resuscitare. mulierē
a profluuio sanguinis liberat. puellā suscitāt.
pphetā in patria sua sine honore ēē. duodecim
discipulis praecepta dat. & praemittit eos. de ap̄te
iohannis.

VI

Regressi apostoli ad ih̄m. de quinque panibus &
duob: piscibus. ih̄c ambulans supra mare uenit
ad discipulos. de diuersis linguoribus sanatis
& manibus. & quod non quē intrant in hominē.
conquinant hominē.

VII

De filia syrophenissae a daemone saluata. ubi
surdū & mutū curauit. de septē panibus in
quattuor milia hominū. pharisaei & quacreni:

ab eo signum. monē & cauēri a fermentis pharisae
orum & herodianorum. desputo ceco oculos
aperuit. petrus confitetur ipsum esse xpm.
& eidem petro dicit satanas. ac negantem se
negaturum. & quosdam non uisuros mortē
nisi uiderint regnū dī. in monte cum moysē
& heliā colloquitur. **U**nde descendens interro
gatus de heliā aduentu dicit cum uenturū
sed & iam uenisse. non ei posse spm immū
dum. nisi ieiuniū & orationem.

VIII

Qui uult primus ēē fiat nouissim⁹. & non esse
prohibendum quin nomine eius uirtutē facit.
& de calice aquae frigidae. ac oculo & manu &
pede teruendo. & bonum ē. sal. **U**xorem non
debere dimitti. infantes non arguendos. uen
diti omnibus elemosinam dandam. & difficile
diutem intrare in regnum dī.

VIII

Quae ei essent uentura praedicta. de filiis
zebedei de ceco mendicante curato. de pullo
a singulis denum mularius templo cecis. de fi
culnea quae arte facta ē. de peccatis fr̄m remis
sionis.

X

Interrogatus in qua potestate haec faceret.
de iohannis baptismo interrogat. parabola
de uinea & colonis. de denario cēsaris. de muli

ere que septem fr̄s habuit. & scribis dicit
non longe a regno dī. atq; interrogat quomodo
dicitur xps filius dauid. monē & cauendum
a scribis. deuidua & gazophilatio. de templi
structura.

XI **D**e pseudo christis & passione martirum. &
cōmōtione scli. & aduentu xpi. de arbore
ficus parabolam. & qd̄ diem iudicii
nemo sciat. p̄pter qd̄ docet uigilandū.

XII **D**e unguento supracap. - ihū effuso. iudas
sacerdotibus dnm̄ prodit. Apparuit pas
che dñs dicit ab uno eorum se tradendum.
oblato. petro p̄dicit negaturū. orationes
ihu. traditio iude iudeis.

XIII **P**rinces interrogant ihm̄ & condepnant
eum petrus tertio negat. ihc pilato tra
ditur. Pilatus dimisso barabba. ihm̄
flagellatum crucifigendū tradit. Passio
ihu & sepultura & resurrectio eius ex mor
tuis. Post resurrectionē mandata &
ascensio eius in celis.

EXPLICIT BREVIARIUM :

1871
nonc

Item
 euangelii ihu xpi filii vi. sic
 scriptum ē. in esāia propheta. Ecce ego mitto
 angelum meū ante faciem tuam. qui preparabit
 uiam tuam.

Vox clamantis in deserto. parate uiam dñi. rectas
 facite semitas eius.

Fuit iohannes in deserto baptizans. & predicans
 baptismum poenitentiae. in remissione pecca-
 torū. Et egrediebatur ad illū omnis iudaeae regio.
 & hierosolimitae uniuersi. & baptizabantur ab
 illo in iordane flumine. confitentes peccata sua.

ETERAT IOHANNES uestitus
 pilis cameli. & zona pellicia circa lumbos eius.
 Et locustas & mel siluestre edebat. & predicabat dicens.
 Venit fortior me post me. cuius non sū dignus
 procumbens soluere corrigiam calceamentorū eius.
 Sol baptizauit uos aqua. ille uero baptizabit uos
 spū scō.

Et factum ē. indies illi. uenit ihc anazarre galilee.
 & baptizatus ē. in iordane a iohanne. Et statim ascen-
 dens de aqua. uidit apertos caelos. & spm tanquā co-
 lumbam descendentē & manentē in ipso. Et uox
 facta ē. de caelis. Tu es filius mī dilectus. in te
 cō placui.

Et statim sps expulit eū in desertū. Et erat inde

terto quadraginta diebus & xl noctibus & temp
tabatur asitana.

Iratq; cum bestis & angeli ministrabant illi.

Postquā autē traditus ē. iohannes. uenit ihc inga
lileam.

Predicans euuangelium regni dī. & dicens. Qm
impletū ē. tempus. & appropinquabit regnū
dī. Paenitemini. & credite euuangelio. Et p̄teriens
secus mare galileae. uidit simonē & andrē fratrē
eius. mittentes retia in mare. frant enī pisextores.

Edixit eis ihc. Venite post me. & faciā uos fieri pis
extores hominū. Et p̄tinus relictis retib; secutis eū.

Et progressus inde pusillū. uidit iacobū & iohannē
fratrē eius. & ipsos in nauī cōponentes retia.
Et statim uocauit illos. Et relicto patre suo zebedeo
in nauī cum mercennariis. secutisunt eum.

Et ingrediuntur capharnaum. & statim sabbatis
ingressus in synagogam docuit eos.

Et stupebant sup doctrinā eius. frat enī docens eos
quasi potestātē habens. & non sicut scribe.

Et erat in synagoga eorū homo in spū immundo. & ex
clamauit dicens. Quid nob; & tibi ihu nazarene.
uenisti p̄derenos. Scio quis sis sis dī. Et cōminatus ē.
ei ihc dicens. Emittite. & exi de homine. Et discer
pens eū spiritus immundus. & exclamans uoce magnā.

exiit ab eis. & mirati sunt omnes. ita ut conquiscerent
inter se dicentes. Quidna est hoc. quae doctrina haec noua.
quia in potestate. spiritibus immundis imperat.
& obediunt ei. Et processit rumor eius statim.
in omnem regionem galileae.

ET PROTIUS E CREDIENTIS

de synagoga. uenerunt in domum simonis & andree.
cum iacobo & iohanne. Decumbibat autem socrus
simonis febricitans. & statim dicunt ei de illa. Et ac
cedens eleuauit eam apprehensa manu eius. & con
tinuo dimisit eam febris. & ministrabat eis. Uespere
autem facto. cum occidisset sol. Afferbant ad eum omnes
male habentes. & demonia habentes. Et erat omnis
ciuitas congregata ad ianuam. & curauit multos
qui uexabantur uariis languoribus. & demonia
multa eiciebat.

Et non sinebat exloqui. quoniam sciebant eum.

Et diluculo ualde surgens. egressus abiit in desertum
locum. ibique orabat. Et persecutus est. cum simon & qui cum
illo erant. Et cum inuenissent eum. dixerunt ei.
quia omnes querunt te. Et ait illis. Eamus in prox
imos uicos & ciuitates. ut & ibi praedicem. Ad hoc
enim ueni. Et erat praedicans in synagogis eorum. & omni
galilea. & demonia eiciens.

Et uenit ad eum leprosus deprecans eum. & genu flexo

in xvii
in xviii
in xix

in xxi
in xxii
in xxiii

in xxiiii
in xxv
in xxvi

dixit. Si uis potes me mundare. Ihesus autem misertus
eius. extendit manum suam & tangens eum. ait illi.
Quod mundare. Et cum dixisset. statim discessit ab eo
lepra. & mundatus est. & comminatus est ei. Scilicet.
eicce tu illud. & dicit ei. **N**ide nemini dixeris. Induade
ostendete principi sacerdotum. & offer. per mundati
one tua. quae precepit moyses. in testimonium illis.

A tunc egressus. coepit praedicare & diffamare ser
mone. ita ut iam non posset manifeste in ciuitate
introye. sed foris in desertis locis esset. Et conuenie
bant ad eum undique.

Et iterum intrauit capharnaum post dies. & audi
tunc quod in domo eius. Et conuenerunt multi.
ita ut non caperet neq. ad ianuam. & loquebatur
eis uerbum. Et uenerunt ferentes ad eum paraly
ticum. quia quattuor portabatur. Et cum non pos
sent offerre eum illi praeturbam. nudauerunt tectum
ubi erat. & pax facientes sum miserunt grabatum.
in quo paralyticus iacebat. **C**um uidisset autem ihesus
fidem illorum. ait paralitico. fili. dimitteuntur
tibi peccata. Erant autem illic quidam describis seden
tes. & cogitantes in cordibus suis. **Q**uid hic sic
loquitur. Blasphemat. **Q**uis potest peccata
dimittere. nisi solus deus. Quostatum cognito
ihesus spiritu suo. quia sic cogitarent intrare. dicit illis.

Quid ista cogitatis in cordibus vestris? Quid est facilius
dicere paralitico. dimittantur tibi peccata. aut
dicere surge tolle grabatū tuum & ambula?

¶ Tunc scitis quia potestatem habet filius hominis
in terra dimittendi peccata. ait paralitico. Tibi
dico. surge tolle grabatū tuum. & uade in domū
tuam. Et statim ille surrexit. Et sublato gra-
bato. abiit corā omnibus. ita ut admirarentur
omnes & honorificarent dñm dicentes. quia nunquā
sic uidimus.

Egressus est. rursus ad mare. omnisque turba ue-
niebat ad eum. & docebat eos. Et cum prateriret.
uidit leuīm alphēi sedentē ad telōnē. & ait illi.
Sequere me. Et surgens. secutus est eum.

Et factum est. dum accūberet in domo illius. multi
publicani & peccatores. simul discūbebant
eū inu. & discipulis eius. Erant enī multi. qui
& sequebantur eum. Et scribę & pharisaei
uidentes quia manducaret cum publicanis
& peccatoribus. dicebant discipulis eius.
Quare cū publicanis & peccatoribus manducat
& bibit?

Hoc audito ihc. ait illis. Non necesse habent
sanum medico. sed qui male habent. Non enim
ueni uocare iustos. sed peccatores. Ceterum

discipuli iohannis & pharisei ieiunantes. & ueni-
unt & dicunt illi. Quare discipuli iohannis &
pharisaeorum ieiunant. tui autē discipuli nō
ieiunant. Et ait illis ih̄c. Numquid possunt
filii nuptiarum quādiu sponsus cū illis ē. ieu-
nare. Quanto tempore habent secum spon-
sū. non possunt ieiunare. Venient autē dies cum
auferetur ab eis sponsus. & tunc ieiunabunt
in illis diebus. Nemo assumentur pannus uetus
assuit uestimento ueteri. alioquin aufert
supplementū nouum auctere. & maior scissura
fit. Et nemo mittit uinū nouum in utres ueteres.
alioquin dirūpit uinū utres. & uinū effundet.
& utres peribunt. Sed uinum nouum in utres
nouos mitti debet.

III

in p̄m
m̄ p̄m
p̄m

ET FACTUM EST ITIRUM
cum sabbatis ambularet p̄sata. & discipuli eius
coeperunt p̄gredi. & uellere spicas. Pharisei
autem dicebant ei. Ecce quid faciunt sabbatis
qd̄ non licet. Et ait illis. Numquā legis-
tis quid fecerit dauid quando necessitatē habuit. & esu-
rit ipse. & qui cū eo erant. quomodo introiit
in domum dī sub abiathar principe sacerdotū.
& panes p̄positionis manducauit. quos nō lice-
bat manducare nisi sacerdotib; & dedit eis

quicum eo erant.

Et dicebat eis. Sabbatum pp̃t hominē factū ē.
& non homo pp̃t sabbatū. Itaq; dñs ē. filius
hominis. & iam sabbati. Et introit iterū in sina
gogam. & erat ibi homo habens manū aridā.
Et obseruabant eum si sabbatis curaret. ut accusa
rent illum. Et ait homini habenti manū aridā.
surge in medium. Et dicit eis. Licet sabbatis
benefacere an male. Animam saluam facere.
an perdere. Illi tacebant. Et circūspici
ens eos cum ira. contristatus sup cecitatem
cordis eorum dicit homini. Extor de ma
num tuam. Et extendit. & restituta est ma
nus illi.

Venientes autem statim pharisaei cum herodianis.
consilium faciebant aduersus eum. quomodo eū
perderent. Et hic cum discipulis suis. se
cessit ad mare.

Et multa turba agalilea & iudaea. secuta ē. eū.
Et ab hero solimis. & ab idumēa. & trans iorda
nē. & qui circa tīrum. & sydonem multi
tudo magna audientes quae faciebat. uener
adeum. Et dixit discipulis suis ut nauicula
sibi deseruiret pp̃t turbam. ne cōprimerent
eum. Multos enim sanabat. ita ut irruerent

. 111 .

Exo
21. 11
v. 11

Exo
21. 11
v. 11

Exo
21. 11
v. 11

meum ut illum tangerent. quotquot habe-
bant plagas. Et spiritus immundi cum illum
videbant. procidebant ei.

in xxviii
yiii
in xxviii

Et clamabant dicentes. Ihesus filius di. Et uident
comminabatur eis. ne manifestarent illum.

in xxviii
m. xxviii
in xxviii

Et ascendens in montem. uocauit ad se quos uoluit
ipse. & uenerunt ad eum. Et fecit ut esset cum
illo. & ut mitteret eos predicare. Et dedit
illis potestatem curandi infirmitates. & eicien-
di demonia.

in xxix
m. xxix
in xxix

Et imposuit simoni nomen petrus. Et iacobum
zebedaei & iohannem fratrem iacobi. & imposuit
eis nomina thomae. quod est. filius tonitruum.
Et andream & philippum. & bartholomeum.
& mattheum. & thomam. & iacobum alphi.
& thaddeum. & symonem cananensem. Et iudam
scarioth. qui tradidit illum.

in xxx
xli
in xxx

Et ueniunt ad domum. & conuenit iterum
turba. ita ut non possent neque panem man-
ducare. Et cum audissent sui. exierunt tenere
eum. **D**icebant enim. quomodo ipsum
uersus est.

in xxxi
m. xxxi
in xxxi

Et scribae qui ab hierosolymis descenderant. di-
cebant. Quoniam beelzebub habet. & quia
in principe demoniorum eicit demonia.

Matth. xxi
 23
 24
 25

Et conuocatis eis. in parabolis dicebat illis.
 Quomodo potest satanas satanam eicere?
 Et si regnū in se diuiditur. non potest stare reg-
 num illud. Et si domus sup̄ semet ipsam dis-
 putatur. non poterit domus illa stare. Et si
 satanas consurrexerit in semet ipsum. dispu-
 tus ē. & non poterit stare. sed finē habet.
 Nemo potest uasa fortis ingressus in domum
 diripere. nisi prius fortem alliget. & tunc
 domum eius diripiet.

Matth. xxi
 26
 27

Amen dico uobis. quoniam om̄a dimittentur
 filius hominum peccata & blasphemiae.
 quib: blasphema uerint. Quia uero blasphema
 uerit in sp̄m s̄m. non habet remissionem
 in aeternum sed reus erit aet̄ni delicti. qm̄
 dicebant. sp̄m immundū habet.

Matth. xxi
 28
 29
 30

ET VENIUNT MATER EIUS

.iii.

& fr̄s. & foris stantes miserunt ad eum. uocan-
 tes eum. Et sedebat circa eum turba. &
 dicunt ei. Ecce mater tua & fr̄ tui. foris
 quaerunt te. Et respondens. ait eis. Quae
 est mater mea & fratres mei? Et circum-
 spiciens eos qui in circuitu eius sedebant.
 ait. Ecce mat̄ mea. & fr̄s mei. Qui enī
 fecerit uoluntatē dī. hic fr̄ m̄s & soror

& mater est .

Et iterum coepit docere ad mare . & congregata est ad eum turba multa . ita ut in nauim ascendens sederet in mari . & omnis turba circum mare super terram erat . Et docebat illos in parabolis multa . & dicebat illis in doctrina sua . Audite . Ecce exiit seminans . ad seminandum . Et dum seminat . aliud cecidit circa uiam . & uenerunt uolucres . & comederunt illud . Aliud uero cecidit super petrosa . ubi non habet terram multam . Et statim exortum ē . quoniam non habebat altitudinem terrae . Et quando exortus ē . sol . exestit aut . & eo quod non haberet radicem exaruit . Et aliud cecidit in spinas . & ascenderunt spinas . & suffocauerunt illud . & fructum non dedit . Et aliud cecidit in terram bonam . & dabat fructum ascendentem & crescentem . It afferebat unum . xxx . & unum sexaginta . & unum centum . Et dicebat . Qui habet aures audiendi . audiat . Et cum esset singularis . interrogauerunt eum hi qui cum illo erant duodecim parabolam . & dicebat eis . Vobis datum ē . scire mysterium regni dei .

in xxxvii
in lxxxiii
in lxxxvii
in lxxxviii

Illis autem qui foris sunt. in parabolis omnia fiunt. ut uidentes uideant. & non uideant. & audientes audiant & non intelligant. nequando conuertantur & dimittantur eis peccata. Itaque illis. Nescitis parabolam hanc? Et quomodo omnes parabolae cognoscetis?

in xxxviii
in lxxxviii
in lxxxviii

Qui seminat. uerbum seminat. Hi autem sunt qui circa uiam. ubi seminatur uerbum. Et cum audierint. confestim uenit satanas. & aufert uerbum quod seminatum est. in cordibus eorum. Et hi sunt similes. qui super petrosam seminantur. Quia cum audierint uerbum. statim cum gaudio accipiunt illud. Et non habent radicem in se. sed temporales sunt. Deinde orta tribulatione & persecutione. propter uerbum confestim scandalizantur. Et alii sunt. qui in spinis seminantur. Hi sunt qui uerbum audiunt. & erumnae saeculi. & deceptio diuitiarum. & circa reliqua concupiscentiae introcuntes. suffocant uerbum. & sine fructu efficiuntur. Et hi sunt qui super terram bonam seminati sunt. qui audiunt uerbum & suscipiunt. & fructificant unumquemque

& unum sexaginta . & unum centum .

cxviii
cxvii
cxvi

Et dicebat illis . Numquid uenit lucerna
ut sub modio ponatur . aut sub lecto . Nō
ut super candelabrum ponatur .

xl
xli
xlii

Non enim . ē . aliquid absconditum qđ nō mani
festetur . nec factum . ē . occultum . sed ut in
palam ueniat . Siquis habet aures audiendi .
audiat .

& adiicitur uobis .

xl
xli
xlii

Et dicebat illis . Videte . quid auditis . In qua
mensura mensi fueritis . remittetur uobis .

xl
xli
xlii
xlii
xlii
xlii

Qui enim habet . dabit illi . Et qui nō habet .
etiam quod habet . auferetur ab eo .

Et dicebat . Sic ē . regnum dī . quemadmodū
si homo iacet sementem in terram . & dor
miat . & exurgat nocte ac die . & semen
germinet . & crescat . dum nescit ille .
Vltro enim terra fructificat . Primum
herbam . deinde spicam . deinde plenum
frumentū inspica . Et cum se produxerit
fructus . statim mittit falcem . quō ad ē .
messis . Et dicebat . Cui assimilabimus
regnū dī . Aut cui parabole cōparabimus
illud . Sicut granum sinapis . qđ cū
seminatum fuerit in terra . minus est
omibz seminibus quiescent in terra .

xl
xli
xlii

Et cum seminatum ascendit. & fit maius
omnibus holeribus. & facit ramos magnos.
ita ut possint sub umbra eius aues celi habi
tare.

¶ xlvi

¶ xlviii

Et talibus multis parabolis loquebatur eis uer
bum. prout poterant audire. Sine parabo
la autem non loquebatur eis.

¶ xlv

¶ xlvi

¶ xlvii

¶ xlviii

¶ xlviii

Secorsum autem discipulis suis disserabat omnia.

Et ait illis in illa die cum sero esset factum. transiamus

contra. Et dimittentes turbam assumunt cum

ita ut erat in nauis. & aliae naues erant cum illo.

Et facta est procella magna uenti. & fluctus

mittebat in nauim. ita ut impleretur nauis;

Et erat ipse in puppi supra ceruicem dor

miens. & excitante eum. & dicunt ei. Magister.

non ad te peruenit quia perimus. Et exsurgens

comminatus est uento. & dixit mari. Tace.

ommutescet. Et cessauit uentus. & facta est

tranquillitas magna. Et ait illis. Quid

timidi estis? Necdum habetis fidem. Et

timuerunt magno timore. & dicebant ad

alterutrum. Quis putas est iste. Quia &

uentus & mare. oboediunt ei. Et uenerunt

trans fretum maris. in regionem gerasenorum;

Et ex eunti ei denaui. statim occurrit de

¶

monumentis hominis p̄ immundo. quido
micalium habebat in monumentis. Et neq: ca
teris iam quisquā cum poterat ligare. quō sepe
cōpedib: & catenis iunctus. dirupisset catenas.
& cōpedes cōminuiss&. Et nemo poterat
eum domare. Et semp nocte ac die immo
numentis & in montib: erat. clamans. & con
cidens sc lapidibus. Videns autem ih̄m
a longe cucurrit & adoravit eum. & clamans
uoce magna dixit. Quid mihi & tibi ih̄u fili
dī altissimi. Adiuuote p̄ dñm. non est tor
queas. Dicebat enim illi. Ex isps̄ immun
de ab homine. Et interrogabat eum. Qd
tibi nomen est. Et dicit ei. Legio nomen
mihi est. quia multi sumus. Et deprecabatur
eum multum. ne se expelleret extra regionē.
Erat autem ibi circa montem grex porcorū
magnus pascens. & deprecabantur eum
sp̄s dicentes. Mitte nos in porcos. ut in cos
introducamus. Et concessit eis statim ih̄c.
Et ex euntis spiritus immundi. introier
in porcos. & magno impetu grex prae
cipitatus est in mare ad duo milia. &
suffocati sunt in mari. Qui autē pascebant
eos. fugerunt. & nuntiauerunt uicinia

tem & magros. Et ingressi sunt uidere quid
 eēt facti. & ueniunt ad ihm. & uident
 illum. qui a demonio uexabatur sedentem
 uestitū & sanementis. & timuerunt. Et
 narrauerunt illis qui uiderant qualiter factū ē.
 ei quid a demonio habuerat. & de portis.
 Et rogare eum coeperunt. ut discederet de
 finibus eorum.

82. viii
 83. viii
 84. viii

Cumq; ascenderet nauim. coepit illū depre-
 cari quia a demonio uexatus fuerat. ut eē-
 cum illo. Et non admisit eum. sed ait illi.
 Vade in domum tuam ad tuos. & annuntia
 illis quanta tibi dñs fecerit. & misertus sit
 tui. Et abiit. & coepit predicare inde
 capoli. quanta sibi fecisset ihc. & omnes
 mirabantur.

85. viii
 86. viii
 87. viii

ET CUM TRANSCENDISSET ihc
 in nauim rursus trans fretum. conuenit turba
 multa ad illum. & erat circa mare. Et uenit
 quidam de archi synagogis. nomine iurys.
 Et uidens eum pergit ad pedes eius. & de-
 precebat eum mutum dicens. Qm
 filius mei in extremis est. ueni impone
 manum sup eum. ut saluus sit. & uiuat.
 Et abiit cum illo. & sequebatur eum

turbamulta. & comprimebant illum.
Et mulier quæceperat in pfluuiis sanguinis
annis duodecim. & fuerat multa per
pessa a compluribus medicis. & erogauerat
omnia sua. nec quicquid profecerat. sed magis
decius habebat. cum audisset de ihu.
uenit in turba retro. & tetigit uestimen-
tum eius. Dicebat enim. Quia si uel
uestimentum eius tetigero. salua ero. Et
confestim siccatus est fons sanguinis eius.
& sensit corpore. quod sanata esset a plaga.
Cestum ihe cognoscens in semetipso uir-
tutem. quæceperat de eo. conuersus ad tur-
bam. dicebat. Quis tetigit uestimenta mea?
Et dicebant ei discipuli sui. Vides turbam
comprimentem te. & dicis. quis me teti-
git? Iterum spiciebat uidere eam. quæ
hoc fecerat. Mulier autem timens & tre-
mens. sciens quod factum esset in se. uenit.
& prostrata ante eum. & dixit ei. omne ueri-
tatem. Ille uero dixit ei. Filia: fides
tua te saluam fecit. Vade in pace. & esto
sana a plaga tua. Adhuc eo loquente:
ueniunt ab archi synagoga dicentes. Quia
filia tua mortua est. quid ultra uexas ma-

gistrum. Hic autem uerbo quod dicebatur
 audito. Archisynagogo. Nolite timere.
 tantummodo crede. Et non admisit que-
 quam se quise. nisi patrum iacobum &
 iohannem fratrem iacobi. Et uenunt ad
 domum archisynagogi. & uidet tumultum.
 & flentes & heulantes multum.
 Et ingressus. ait eis. Quid turbamini
 & ploratis. Puella non est mortua. sed
 dormit. Et irridcbant eum. Ipse ue-
 ro cietis omnib: assumit patrem & ma-
 trem puellae. & quiscum erant. Et in-
 gradiuntur ubi erat puella iacens. &
 tenens manum puellae ait illi. Talitha
 cumi. qd est. imptatu. puella. tibi dico sur-
 ge. Et confestim surrexit puella. &
 ambulabit. Erat autem annorum xii.
 Et obstupuerunt stupore maximo. Et p-
 cepit illis uehementer. ut nemo id sciret.
 & dixit dari illi manducare.

Et egressus inde. Abiit in patriam suam. & se-
 quebantur illu discipuli sui. Et facto sabba-
 to. coepit in synagoga docere. Et multi au-
 dientes. admirabantur in doctrina eius
 dicentes. Vnde huic haec omnia. Et quae est

m.

A l

Al. qd

v. xxi

v. lxxviii

sapientia quædatur illi. & uirtutes tales
quæpmanus eius efficiuntur. Nonne
iste est faber. filius mariæ. frater iacobi.
& ioseph. & iudæ. & symonis. Nonne
& sorores eius hicnobiscum sunt. Et
scandalizabantur in illo.

Et dicebat eis ihc. Quia non est. ppheta sine
honore. nisi in patria sua. & in cognatione
sua. & in domo sua. Et non poterat ibi
uirtutem ullam facere. nisi paucos infir-
mos impositis manib: curauit. Et mi-
rabatur. ppter incredulitatē illorū.

Et circuibat castella. in circuitu docens.

Et conuocauit duodecim. & coepit eos mit-
tere binos. Et dabit illis potestatem spiri-
tuum immundorū. & præcepit eis ne
quid tollerent in uia. nisi uirgam tantū.
Non peram. non panem. neq: in zona es.
sed calciamentos scandalis. & ne indueretur
duab: tunicas.

Et dicebat eis. Quocūq: introieritis in do-
mum. illic manete. donec exatis inde.

Et quicumq: non receperint uos. nec audie-
runt uos. ex euntes inde. excutite pul-
uerem de pedibus uris. in testimoniu.

¶ L i

¶ L xlii

¶ L xlii

¶ L xlii

¶ L xlii

¶ L ii

¶ L xlii

¶ L xlii

¶ L ii

¶ L xlii

¶ L xlii

¶ L ii

¶ L iii

¶ L xlii

¶ L xlii

¶ L xlii

¶ L v

¶ L xlii

¶ L xlii

¶ L xlii

¶ L xlii

illis.

lvi
lxxviii

Excuntes: predicabant ut poenitentiam age-
rent. Et daemonia multa eiiciebant. & ungue-
bant oleo multos agros. & sanabant.

lvii
lxxiii

Et audiuit herodes rex. manifestum enim factum
est nomen eius & dicebat. Quia iohannes
baptista resurrexit a mortuis. & propterea
operantur uirtutes in illo. Alii autem dice-
bant. quia helias est. Alii uero dicebant
quia propheta est. quasi unus ex prophetis.

lviii
lxx

Quo audito. herodes ait. Quic ego de-
collaui iohannem. hic a mortuis resurrexit.

lviiii
lxxi

Ipse enim herodes misit ac tenuit iohannem.
& uinxit eum in carcere. propter herodiam
uxorem philippi fratris sui. qui aduxerat eam.

lix
lxxv

Dicebat enim iohannes herodi. Non licet tibi
habere uxorem fratris tui. Herodias autem
insidiabatur illi. & uolebat occidere eum.
nec poterat. Herodes enim metuebat io-
hannem. sciens eum uirum iustum & sanctum.
& custodiebat eum. Et audito eo multa
faciebat. & libenter eum audiebat. Et cum
dies opportunus accidisset. herodes natali
suo. cenam fecit principibus & tribunis.
& primis galileae. Cumque introisset filia

ipsius. herodiadis & saltassæ. & placuisse
herodi. simulq: recumbentib: rex ait puella
Petite me quoduis. & dabo tibi. Et iuravit
illi. quia quicquid petieris dabo tibi. licet
dimidium regni mei. **Q**uætu exisset. dixit
matri suæ. Quid petam. Et illa dixit.
Caput iohannis baptistæ. **C**umq: introisset
statim cum festinatione ad regem. petiuit
dicens. **V**olo. ut prout des mihi in disco.
caput iohannis baptistæ. Et contrista-
tus est rex. **T**roptus iurandum. & pp-
ter simul recumbentes. noluit eam contri-
stari. **S**ed missis spiculatore. præcepit
afferi caput eius in disco. Et decollauit
eum in carcere. & attulit caput eius in dis-
co. Et dedit illud puellæ. & puella de-
dit matri suæ. **Q**uo audito discipuli eius.
uenerunt. & tulerunt corpus eius. & po-
suerunt illud in monumento.

ET CONUENIENTES APTI
ad ihm. renuntiauerunt illi omnia que
egerant & docuerant.

Et ait illis. Venite scorsum in desertum locum.
& requiescite pusillum. **E**rant eni qui
ueniebant & rediebant multi. & nec man-

.VI.

86. 21

lviii

86. 21

86. 21

86. 21

86. 21

ducandi spaciū habebant.

Et ascendentes in nauim. abierunt locum seorsum. Et uiderē eos abeuntes. & cognouerunt multi. Et pedes tres de omnib: ciuitatibus concurrerē illuc. & praeuenerē eos. Et exiens. uidit turbam multā ihc. & miseratus ē. sup̄ eos. quia erant sicut oues non habentes pastorem. Et coepit docere illos multa.

Et cum iam hora multa fieret. accesserē discipuli eius dicentes. Desertus ē. locus hic. & iam hora p̄terit. Dimittit illos. ut euntes in proximās uillas & uicos. emant sibi cibos quos manducant. Et respondens. ait illis. Date illis manducare. Et dixerunt ei. Quātes emamus denarius ducentis panes. & dabimus eis manducare. Et dicit eis. Quot panes habetis. Ite & uidete. Et cum cognouissent. dicunt. Quinq: & duos pisces. Et praecepit illis. ut accumbere facerent om̄s secundū contubernia. sup̄ uiride foenum. Et discubuerunt in partes. p̄ centenos & p̄ quingentos. Et acceptis quinq: panibus & duobus piscibus. intuens in caelum

lxviii

lxviii

lxviii

lxviii

benedixit. & fregit panes. & dedit discipulis
suis. ut ponerent ante eos. Et duos pisces
diuisit omnibus. Et manducauerunt om̃s.
& saturati sunt. Et sustulerunt reliquias
fragmentorum. duodecim cophinos ple-
nos. & de pisibus. Erant aut̃ qui man-
ducauerunt. quinq: milia uirorum.

¶ Lxv

¶ VI Lxviii

Et statim coegit discipulos suos ascendere
naui. ut preccederent eum trans fretū
ad bethsaidam. dum ipse dimitteret poplū.

¶ Lxv

¶ VI Lxviii

¶ Lxviii

¶ Lxvii

¶ Lxvii

¶ Lxvii

¶ Lxvii

Et cum dimisisset eos. abiit in montem ora-
re.

Et cum sero eet. erat nauis in medio mari.
& ipse solus in terra. Et uidens eos labo-
rantes in remigando. erat enim uentus con-
trarius eis. Et circa quartam uigiliam
noctis. uenit ad eos ambulans sup mare.
& uolebat preccerire eos. At illi ut uide-
runt eum ambulante sup mare. putaue-
runt fantasma esse. & exclamauerunt.
Omnes enim cum uiderunt. & contur-
bati sunt. Et statim locutus ē. cū eis.
& dixit illis. Confidite. ego sum. no-
lite timere.

¶ Lxviii

¶ VI Lxviii

Et ascendit ad illos in nauim. & cessauit

uentus. & plus magis intrast stupebant.
Non enim intellexerunt de panibus. erat
enim cor illorum obduratum. Et cum trans
fretassent. perueniunt in terra genesareth.
& applicuerunt.

Al. Lxxviii
Eiusd. m.
L. 107. 91

Cumq: egressi essent denarii. continuo cogno
uerunt eum. Et percurrentes uniuersam
regionem illam. coeperunt increpare
eos. quia se male habebant circum ferre.
ubi audiebant eum esse. Et quocumq: in
troibat in uicos. uel in uillas. aut ciuitates.
in plateis ponebant infirmos. & depre
cabantur eum. ut uel fimbriam uestim
ti eius tangerent. Et quotquot tange
bant eum. saluificabant.

Al. Lxx
Eiusd.

Et conueniunt ad eum pharisaei. & quida
describis uenientes ab hierosolymis. Et
cum uidissent quosdam ex discipulis eius
communib: manib: id est non lotis man
ducare panes. uituperauerunt. Phari
saei enim & omnes iudaei. nisi crebro
lauent manus non manducant. tenen
tes traditione seniorum. Et a foro
nisi baptizentur non comedunt. Et alia
multa sunt quae tradita sunt illis seruare.

m
-74-

baptismata calicum & urceorum. & cramentorum.
& lectorum.

¶ Lxxi

¶ VI

Et interrogabant eum pharisaei & scribae.
Quare discipuli tui non ambulant iuxta
traditionem seniorum sed communibus
manibus manducant panem? At ille
respondens. dixit eis. Bene prophetauit
esaias de uobis hypocritas. sicut scriptum est.
Populus hic labiis me honorat. cor autem
eorum longe est a me. In uanum autem
me colunt. docentes doctrinas praecep-
ta hominum. Relinquentes enim man-
datum dei. tenetis traditionem hominum.
baptismata urceorum & calicum. & alia
similia his facitis multa. Et dicebat illis.
Bene irritum facitis praeceptum dei. ut
traditionem uestram seruatis. Moyses
enim dixit. honora patrem tuum & ma-
trem tuam. Et qui maledixerit patri aut
matri. morte moriatur. Vos autem dicitis.
si dixerit homo patri aut matri. corban.
quod est. donum quodcumque ex me. tibi pro-
fuerit. Et ultra non dimittitis eum
quicquam facere patri suo aut matri:
rescindentes uerbum dei. per traditionem

uram quam tradidistis. Et similia huius
modi multa facitis. Itaque vocans iterum
turbam / dicebat illis: Audite me omnes.
& intelligite. Nichil est extra hominem
introiens in eum: quod possit eum contamina-
re. Sed quae de homine procedunt: illa
sunt quae communicant hominem. Siquis
habet aures audiendi audiat.

¶ Luc. vi.
¶ 45.

Et cum introisset in domum a turba: in-
terrogabant eum discipuli eius parabolam
factam illis. Sic & vos imprudentes estis.
Non intelligitis. quia omne extrinsecus
introiens in hominem non potest eum
communicare. quia non introit in cor
eius sed in ventrem. & in secessum exit.
purgans omnes escas. Dicebat autem.
Quoniam quae de homine exeunt: illa com-
municant hominem. Ab intus enim
de corde hominum cogitationes male
procedunt. Adulteria / fornicationes.
homicidia. furta. auaricia. nequi-
tiae. dolus. impudicia. oculus ma-
lus. blasphemia. superbia. stulticia.
Omnia haec mala ab intus procedunt.
& communicant hominem.

ET INDE SURGENS ABIT

in fines tyri & sydonis. Ingressus
domum. non enim uoluit stare. &
non potuit latere. Mulier enim
statim ut audiuit deo. cuius habebat
filia spiritum immundum. intrauit.
& prociuit ad pedes eius. Erat enim
mulier gentilis. syrophoenissa. genere.

Et rogauit eum. ut daemonium eiceret
de filia eius. Quid dixit illi. Nunc

prius saturari filios. Monet enim
bonum sumere panem filiorum. &
mittere canibus. At illa respondit:
& dicit ei. Quaque dñe. Nam & ca-
telli. sub mensa comedunt de micis
puerorum. Stetit illi propter hunc ser-
monem. Tade. exiit daemonium
de filia tua. Secum abiit & domum
suam. inuenit puellam uentrem
supra lectum. & daemonium exisse.

Et iterum exiens de finibus tyri. uenit
per sydonem ad mare galilee. inter
medios fines decapoleos. Et addu-
cunt ei surdum & mutum. & depre-
cabantur eum. ut imponat illi

A. LXXII

VI.

A. LXXII

A. LXXIII

SOL.

A. LXXIII

manum. Et apprehendens cum de
turba seorsum: misit digitos suos in au-
riculas: & cepuens: tetigit linguam eius.
Et suspiciens in caelum: ingemuit & ait
illi. Effetha: quod est. adaperire. Et
statim apertae sunt aures eius: & solutum est
vinculum linguae eius: & loquebatur
recte. Et precepit illis: ne cui dice-
rent.

Lev
viii

Quanto aut eis praecipiebat: tanto magis
plus praedicabant: & copius ad-
mirabantur dicentes.

Levi
vi

Bene omnia fecit: & surdos fecit audire:
& mutos loqui. In illis diebus iterum
cum turba multa esset: ne haberent
quod manducarent: convocatis discipulis suis ait illis;
Misericor super turbam: quia ecce iam
triduo sustinent me: ne habent quod
manducent. Et si dimisero eos ieiunos
in domum suam: deficient in via. Qui-
dam enim ex eis: de longe venerunt.
Et responderunt ei discipuli sui.
Unde istos poterit quis hic saturare
panibus insolitudine? Et interroga-
vit eos: **Q**uot panes habetis? **Q**ui

viii.

dixerunt . septem . **E**t praecepit turbae
discumbere super terram . **E**t accipiens
septem panes . gratias agens . fregit . &
dedit discipulis suis ut apponerent .
& apposuerunt turbae . **E**t habebant
pisciculos paucos . & ipsos benedixit .
& iussit apponi . **E**t manducauerunt .
& saturati sunt . **E**t sustulit quod su-
perauerat de fragmentis . septem spor-
tas . **E**rant autem qui manducauerunt quasi
iii milia . & dimisit eos . **E**t statim
ascendens nauim cum discipulis suis .
uenit in partes dalmanutha .

Et exierunt pharisaei . & coeperunt conqui-
rere eum . querentes ab illo signum
de celo . temptantes eum .

Et in genitricis spiritu ait . **Q**uid genera-
tio ista querit signum ? **A**men dico
uobis . si dabitur generationi ista sig-
num . **E**t dimittens eos . ascendens
iterum nauim . abiit trans fretum .
Et oblitus sunt panes sumere . & nisi unum
panem non habebant secum in nauim ;
Et precipiebat eis dicens . **V**idete caue-
te a fermento pharisaeorum . & fermento

¶ Lxxvii
iiii
Lxxviii

¶ Lxxviii
v
Lxxviiii

¶ Lxxviiii
vi
Lxxviiii

herodis.

VI

Et cogitabant ad alterutrum dicentes: quia
panes non habemus. **Q**uocognito ihc:
ait illis. **Q**uid cogitatis. quia panes non
habetis. **N**ondum cognoscitis. nec intel
legitis. **A**dhuc cecatum habetis cor vestrum.
Oculos habentes non uidetis. & aures
habentes non auditis. **M**iserere domini
quando quinque panes fregi in quinque
milia. & quot cophinos fragmentorum
plenos sustulistis. **R**espondunt ei. xii.
Quando & septem panes in quattuor
milia. **Q**uot sportas fragmentorum
tulistis. **R**espondunt ei septem. **E**t di
cebat eis. **Q**uomodo nondum intel
legitis.

IX

Et ueniunt bethsaida. & adducunt ei
ecceum. & rogabant eum ut illum
tangeret. **E**t apprehensa manu ec
cei. eduxit eum extra uicem. **E**t ex
prensus oculos eius. impositas ma
nibus eius. interrogauit eum sili
quid uideret. **E**t aspiciens. ait. **V**i
deo homines. uelut arboresambu
lantes. **D**einde iterum imposuit

manus sup oculos eius: & coepit uidere.
Restitutus est. tunc uidet clareoma.
Remisit illum in domū suam dicens: uade
in domum tuam. Et si inuicem introieris.
nemini dixeris.

¶ Lxxxii

¶ Lxxxvi

¶ xciii

¶ Lxxxiii

Et egressus ē. ihc & discipuli eius in castella
caesariac philippi: & in uia interrogabat
discipulos suos. dicens eis. Quem me di
cunt ēē homines? Qui responderunt
illi dicentes: iohannem baptistam. Alii
heliam. Alii uero quasi unum de prophetis.
Tunc dicit illis. Vos uero quem me ēē di
citis?

¶ Lxxxiii

¶ Lxxxviii

¶ xciv

Respondens petrus. ait ei. Tu es xpc. Et
comminatus ē. eis. ne cui dicerent de illo.
Et coepit docere illos. qm oportet filiū
hominis multa pati. & reprobari a senio
ribus. & a summis sacerdotibus. & scribis.
& occidi. & post tres dies resurgere;
Et palam uerbum loquebatur.

¶ Lxxxiiii

¶ Lxxxviii

Et apprehendens eum petrus. cepit incre
pare eum. Qui conuersus. & uidens dis
cipulos suos. comminatus ē. petro dicens.
Uade retro me satanas. quō non sapis quā
dī sunt. sed quē sunt hominum.

E conuocata turba cum discipulis suis.
 dixit eis. **S**iquis uult me sequi. denegat
 semetipsum. & tollat crucem suam & se-
 quatur me. **Q**uoniam uoluerit animam
 suam saluam facere. perdet eam. **Q**ui
 autem perdidit animam suam propter me.
 & euangelium. saluam eam faciet.
 quidem perdet homini saluetur
 mundum totum. & detrimentum faciat ani-
 mae suae. **N**uncquid dabit homo, comu-
 tationis pro anima sua.

Quoniam me confusus fuerit. & uerba mea
 in generatione ista adultera & peccatrice.
 & filius hominis confundetur eum. cum
 uenerit in gloria patris sui cum angelis sanctis.

Et dicit illis. Amen dico uobis. quia
 sunt quidam de hic stantibus qui non gustabunt
 mortem donec uideant regnum dei. uenies
 in uirtute. **E**t post dies sex. assumpsit iesus
 petrum. & iacobum. & iohannem. &
 duxit illos in montem excelsum secretum
 solos. & transfiguratus est coram ipsis. **E**t
 uestimenta eius facta sunt splendida
 & candida nimis uelut nix. qualia fulgo
 super terram non potest candida facere. **E**t

Viii.

apparuit illis helias cum moyses & ceteris
loquentes cum ihs. Et respondens petrus.
Ait ihu. **R**abbi. bonum est. nos licet esse.
& facimus tria tabernacula. **T**ibi unum.
& moysi unum. & heli & unum. Non
enim sciebat quid diceret. erant enim
timore exterriti. Et factas nubes ob
umbrans eos. & uenit uox de nubedeus.
Hic est filius meus carissimus. audite illu.
testatem circumspicientes. neminem
amplius uiderunt. nisi ihu tantu sec
cum. **E**t descendentibus illis de non
to. preceptis illis necui quatuordecim
narrarent. nisi cum filius hominis. &
mortuus resurrexerit.

Et uerbum continuerunt. apud se con
quiescentes. quid esset cum mortuis resur
rexerit.

Et interrogabant eum dicentes. Quid
g. dicunt pharisei & scribe. quia he
liam oportet uenire primum. Qui
respondens. Ait illis. **H**elias cum
uenierit. primo restituet omnia. Et
quomodo scriptum est in filium homi
nis ut multa patiatur & contemnatur.

LXXXVIII

51

LXXXVIII

51

Sed dico uobis: quia & helias uenit & fecerit
illi quaecumque uoluerunt: sicut scriptum
est: dico.

Et conuersus addiscipulos suos: uidit turbam
magnam circueos: & scribas conquirentes
cum illis. Et confestim omnis populus
uidens ihm stupefactus est: & ex paucis
& accurrentes salutabant eum: Et int
rogauit eos: **Q**uid inter uos conquire
tis?

Respondens unus de turba: dixit: **M**a
gister: attuli filium meum ad te: habentem
spiritum mutum. **Q**ui ubicumque
cum apprehenderit: allidit eum: &
spumat: & stridet dentibus: & arescit.
Et dixi discipulis tuis ut eicerent illum:
& non potuerunt. **Q**ui respondens eis
dixit: **G**eneratio incredula: quoadiu
apud uos ero: quoadiu uos paciar. **A**f
forte illum ad me. **E**t attulerunt eum.
Et cum uidisset illum: statim spiritus
conturbauit eum: & elysus interrauo
lutabatur spumans. Et interrogauit
patrem eius: **Q**uam tempore
ex quo hoc ei accidit? **A**t ille ait: **A**bi infan

ta. Et frequenter eum & in ignem. & in
aquas misit. ut eum perderet. Sed siquid
potes. adiuuauos. misertus nri. Ihesus
ait illi. Si potes credere. Omnia possi
bilia sunt credenti. Et continuo excla
mans pat pueri cum lacrimis. Aiebat.
Credo dñe. Adiuua incredulitatē meam.
Et cum uideret ihc concurrentē turbā.
comminatus ē. spiritui immundo. dicens
illi. Surde & mute spiritus. ego tibi
p̄cipio. exi ab eo. & amplius ne introas
in eum. Et clamans. & multum dis
cerpens eum. exi ab eo. Et factus ē
sicut mortuus. ita ut multi dicerent. qd
mortuus est. Ihesus autē tenens manum
eius. Eleuauit eum. & surrexit.

Et cum introisset in domum. discipuliq;
secrete interrogabant eum. Quare nos
non posuimus eicere eum. Et dixit illis.
Hoc genus in nullo potest exire. nisi
in oratione & ieiunio.

VIII **E**T AMOS PERFECTI PRATER
gredebantur galileam. nec uolebat quē
quam scire. Docbat autē discipulos
suos. & dicebat illis. qm̄ filius homi

nis tradetur in manus hominum. & occi-
dent eum. & occisus. tertia die resurgat.
At illi ignorabant uerbum. & timebant
eum interrogare.

Et uenerunt capharnaum. Quicum do-
mi essent. interrogabat eos. Quid in
uia tractabatis.

Alli tacebant. Siquidem inter se in uia.
disputauerant. quis eorum illorum maior.
Et residens uocauit duodecim. & ait illis.
Siquis uult primus esse. erit omnium
nouissimus. & omnium minister. Et
accipiens puerum. statuit eum in me-
dio eorum. Quem cum complexus esset.
ait illis. Quisquis unum ex huiusmodi
pueris receperit in nomine meo. me re-
cipit.

Et quicumque me suscepit. non me
suscipit. sed eum qui meminit.

Respondit illi iohannes dicens. Magist.
uidimus quendam in nomine tuo eicien-
tem demonia. qui non sequitur nos. &
phibemus eum. Ille autem ait. Nolite
phibere eum. Nemo enim qui faciat
uiratem in nomine meo. & possit cito

male loquideme. Qui enim non est ad
uersum uos. prouobis est.

2. xlviii

VI

Quisquis enim potum dederit uobis
calicem aque in nomine meo. quia
xpi estis. Amen dico uobis. non perdet
mercedem suam.

2. xlviii

2. II. xlviii

2. xlvii

Et quisquis scandalizauerit unum ex his
pusillis credentibus in me. Bonum est.
ei magis si arcum daretur mola asinaria
collo eius. & in mare mitteretur.

2. c

VI. xlvii

Et si scandalizauerit te manus tua. absci
de illam. Bonum est. tibi debilem in
troire in uitam. quam duas manus ha
bentem ire in gehennam. in ignem inex
tinguibilem.

2. c

XL

Ubi uermis eorum non moritur. & ignis
non extinguitur. Et si pes tuus te scan
dalizat. amputa illum. Bonum est.
tibi claudum introire in uitam aeternam.
quam duos pedes habentem mitti in ghen
nam ignis inextinguibilis. ubi uermis
eorum non moritur. & ignis non extin
guitur. Quod si oculus tuus scanda
lizat te. eice eum. Bonum est. tibi lus
cum introire in regnum di. quam duos

oculos habentem. mita in gehennam ignis.
ubi uermis eorum non moritur. & ignis n̄
extinguitur. **O**mnis enim ignis salietur.
& om̄is uictima sale salietur.

Bonum est sal. **Q**uod si sal in sulsum fu
erit. in quo illud condietis. **H**abete in
uobis salem. & pacem habete inter uos

Et inde exurgens. uenit in fines iudæe
ultra iordanem. & conueniunt iterum
turbe ad eum. **I**t sicut consueuerat. iterum

docbat illos. **I**t accedentes pharisæi.
interrogabant eum. s̄licet et uiro uxo
rem dimittere. ueritantes eum. **A**utem

respondens. dixit eis. **Q**uid uobis præ
cepit moyses. **Q**uid dixerunt. **M**oyses

pmisit libellū repudii scribere. & di
mittere. **Q**uib: respondens ih̄c. ait.

Adduriciam cordis ur̄i. scripsit uobis
præceptum istud. **A**b initio autem

creaturæ. masculum & feminam fecit
eos d̄s. **P**ropt̄ hoc relinquet homo patre

suum & matrem. & adheret ad uxore
m suam. & erunt duo in carne una.

Itaq: iam non sunt duo. sed una caro.
Quod ergo d̄s iunxit. homo non separet.

in ill
III
in 1981
II elxxxv

in c 111
VI elxxxviii

.x.

Et indomito iterum discipuli eius / de eode
interrogauerunt eum.

Et ait illis. **U**icumq; dimiserit uxore
suam & aliam duxerit / adulterium co
mittit sup eum. Et si uxor dimiserit
uirum suum & alii nupsit / moechatur.

Et offerebant illi paruulos / ut tangeret
illos. Discipuli autem / comminabantur
offerentibus. **Q**uoscum uideret ihc
indigne tulit. & ait illis. **N**onne paruu
los uenire ad me. & ne prohibueritis eos.
Talium enim regnum di. **A**men dico
uobis. quisquis non receperit regnu
di uelut paruulus. non intrabit in illud.
Et complexans eos. & imponens manus
sup illos. benedicebat eos.

Et cum egressus esset in uia. percurrens qui
dam genuflexo ante eum. rogabat
eum. Magister bone. quid faciam
ut uitam aeterna papiam. **I**hc aut dix
it. **Q**uid me dicis bonum. **N**emo bon.
nisi unus ds. **P**recepta nosti. **N**e adulte
res. ne occidas. ne fureris. ne falsum
testimoniū dixeris. ne fraude feceris.
honorā patre tuum & matre. **A**ttile

respondens aut illi. Magister. omnia haec.
obseruaui a iuuentute mea.

Incipit intuentur eum dilecti eum. & dixit
illi. **U**num tibi deest. **Q**uod quicquid
habes uende. & da pauperibus; & habebis
thesaurum in caelo. & ueni sequere me.

Qui contristatus in uerbo. Abiit merens.
Frat enim habens possessiones multas. Et
circumspiciens ihs. ad discipulis suis.
Quam difficile qui pecunias habent in reg-
num dei introibunt. **D**iscipuli autem
obstupescunt in uerbis eius. At ihs
respondens. ait illis. **A**uoli. quia dif-
ficile est confidentes in pecuniis. in regnum
dei introire. Facilius est camelum per foramen
acus transire. quam diuitem intrare in reg-
num dei. **Q**ui magis admirabantur. di-
centes ad semetipsos. Et quis potest sal-
uus fieri? **E**t intuens illos ihs. ait.
Apud homines impossibile est. sed non
apud deum. **O**mnia enim. possibilia sunt
apud deum. **E**t coepit a petrus dicere.
Ecce nos dimisimus omnia. & secuti sumus.

Respondens ihs. ait. Amen dico uobis.

h. cvii

h. cviii

h. cxviii

h. cxii

h. cxviii

h. cxv

h. cxvii

h. cx

h. cxviii

h. cxvii

nemo est qui reliquerit domum. aut fratres.
aut sorores. aut patrem. aut matrem. aut
filios. aut agros. propter me. & propter euangelium.
qui non accipiet centies tantum.
Nunc in tempore hoc. domos. & fratres
& sorores. & matres. & filios. & agros cum
persecutionibus. & in seculo futuro. vitam ac-
ternam.

m cxi

lxxviii

lxxxi

VIII

lxxxi

lxxxi

lxxxi

Multi autem erunt primi nouissimi. &
nouissimi primi.

Erant autem in iherosolymis aduersarii
in iherosolymam. & persequerentur illos in iherosolymis. &
stupescerent. & sequentes timebant. Et cum
sumens iterum duodecim. coepit illis
dicere. quid essent ei timentura. Quia
ecce ascendimus iherosolymam. & filius
hominis tradetur principibus sacerdo-
rum & scribis. & senioribus. & damna-
bunt eum morte. Tradent eum gen-
tibus & illudent ei. & conspuent eum.
& flagellabunt eum. & interficient eum.
& tertia die resurget.

Et accedunt ad eum iacobus & iohannes filii
zeluedi dicentes. Magister. volumus ut
quodcumque petierimus. facias nobis. Et ille

lxxxi

lxxxi

dixit eis. Quid uultis ut faciam uobis? Et
dixerunt. Da nobis ut unus ad dexteram
tuam. & alius ad sinistram tuam. sedcamus
in gloria tua. Ihesus autem ait eis. Nescitis quid
petatis. Potestis bibere calicem quem ego
bibō. aut baptismum. quo ego baptizor
baptizari? At illi dixerunt ei. Possumus.
Ihesus autem ait eis. Calicem quidem quem ego
bibō bibetis. & baptismum quo ego bap-
tizor. baptizabimini. Sedere autem ad
dexteram meam uel ad sinistram. non est
meum dare uobis. sed quibus paratum est.

Etaudientes decem. coeperunt indignari
de iacobo & iohanne. Ihesus autem uocans
eos. ait illis. Scitis quia hi qui uidentur
principari gentibus. dominantur eis. &
principes eorum potestatem habent ip-
sorum? Non ita est autem in uobis. Sed
quicumque uoluerit fieri maior. erit ut
minister. Et quicumque uoluerit in uobis
primus esse. erit omnium seruus.

Nam & filius hominis non uenit ut minis-
traretur ei. sed ut ministraret. Et daret
animam suam. redemptionem pro
multis.

Ex vii
211
Ex vii

Ex vii
211

Ex vii

la gen 1888v

8. cxi

alle

l. cxxiii

Et ueniunt hierichum; et perficiunt eode die
richo. & discipulatus. & plurima multitudine.
filius timei barchimeus. cecus sedebat
iuxta uiam mendicans. Quicum audis-
set quia ihc nazarenus e. coepit clamare
& dicere. Ihu fili dauid. miserere mei.
Et comminabantur eum multi. ut taceret.
At ille. multo magis clamabat. fili dauid
miserere mei. Et stans ihc. precepit illi
uocari. Et uocant eum. dicentes ei.
Anime quid. esto. surge. uocare te. Qui p-
iecto uestimento suo. exiliens. uenit ad
eum. Et respondens ihc. dixit illi. Quid
tibi uis faciam. Cecus aut. dixit ei.
Rabboni. ut uideam. Ihc aut. ait illi.
Vade. fides tua te saluum fecit. Et con-
festim uidit. & sequebatur eum in uia.

8. cxvii

alle

l. cxxvii

Et cum appropinquarent hierosolima. &
bethaniae ad montem oliuaru. mittit
duos ex discipulis suis. & ait illis. Ite in
castellu quod e. contra uos. & statim in-
trocuntes illuc. Inuenietis pullum
ligatum. super que nemo adhuc hominu
sedit. Soluite illum. & adducite.
Et si quis uobis dixerit. quid facitis.

.xl.

Hicne quia dno. necessarius est. & continuo
illum dimittet huc;

l. cxxviii

l. cxxviii

l. cxxviii

Et abeunt. inueniunt pullum ligatum ante
curiam. foris inbiuio. & soluiunt eum.
Et quidam de illis stantibus. dicebant illis:

Quid facitis soluentes pullum? **Q**uid dixer
e. sicut praeceperat illis ihs. & dimiser
e. seduxerunt pullum ad ihs. & impo
nunt illi uestimenta sua. & sedit super eum.
Mutauerunt. uestimenta sua. strauerunt inuia.
Alia autem frondes ceciderunt de arboribus.
& sternerant inuia.

l. cxxviii

l. cxxviii

l. cxxviii

l. c

Et qui pibant & qui sequebantur. clamabant
dicentes. **O**sanna benedictus qui uenit.
in nomine dñi. Benedictum qd uenit
regnum patris nri dauid. **O**sanna in ex
celsis.

l. cxxv

l. cxxv

Et imponit iherosolimam in templum.
Et circumspexit omnibus. cum iam ues
pera esset hora. exiit in bethaniam cum xpo.
Et alia die cum quirent abethania. esurire.
Cumq. uidisset a longe ficum habentem
folia. uenit. siquid forte inueniret in
ea. Et cum uenisset ad eam. nihil in
uenit p̄t folia. **N**on enim erat tempus

ficorum. Respondens. dixit ei. iam non
amplius in aeternum. quisquā fructum
eius manducet. Et audiebant discipuli ei.

Et ueniunt hierosolimam. Et eam introisse
templum. coepit euertere uendentes &
ementes in templo. & mensas nummulari-
orum. & cathedras uenduntium colum-
bas euerit. Et non sinebat ut quisquā trans-
ferret uas templum. & docebat dicens
eis. Non scriptum est quia domus mea
domus orationis uocabitur omnibus
gentibus. Uos autē. fecistis eam spe-
culum latronum. & nudum.

Quo audito. principes sacerdotum & scribae
querbantur quomodo cum pederent
timebant eum. quoniam uniuersa
turba admirabatur super doctrina eius.

Et cum uespera facta esset. egrediebatur
de templo. Et cum mane transirent
uiderunt faciem diuidam. factam an-
tiquis. Et exortatus petrus. dixit ei.
Beabbi. ecce ficus cui maledixisti. aruit.

Respondens. ait illis. Habete
fidem dñi. Amen dico uobis. quia qui
cumque dixerit huic monti tolle et mit-

an. cxxxi

ol. cxxxi

l. cxxxviii

lo. cxxxi

an. cxxxi

ol. cxxx

l. cxxxviii

lo. cxxxv

an. cxxxiii

ol. cxxx

an. cxxxiii

ol. cxxxv

tere in mare. & non hesitauerit in corde
suo. sed crediderit. quia quodcumque dixerit
fiat. si & ei.

Propterea dico uobis. Omnia quaecumque
oraueris petitis. credite quia accipietis. &
uenient uobis.

Et cum stabitis adorandum. dimitte siquid
habeatis aduersus aliquem. ut & pater uester qui
in caelis est. dimittat uobis peccata uestra. Quod
si uos non dimiseritis. nec pater uester qui in
caelis est. dimittet uobis peccata uestra.

Et ueniunt rursus hiero-
solimam. Et cum ambularet in templo.
accedunt ad eum summi sacerdotes & scri-
bae. & seniores. & dicunt illi. In qua po-
testate haec facis. & quis tibi dedit hanc
potestatem ut ista facias. Ille autem respon-
dens. ait illis. Interrogabo uos & ego
unum uerbum. & respondete mihi. &
dicam uobis in qua potestate haec faciam.
Baptismum iohannis. de celo erat an ex ho-
minibus. Respondete mihi. At illi:
cogitabant secum dicentes. Si dixerimus
de celo. dicet. Quare ergo non credidisti ei.
Si dicemus ex hominibus. timebant populum:

Omnes enim habebant iohannē. quia uere pro
pheta erāt. Et respondentes dicunt ihu. nesci-
mus. Et respondens ihs. ait illis. Neque
ego dico uobis. in qua potestate haec faciam.

Et coepit illis in parabolis loqui. Et lineam
pastinauit homo. & circumdedit saepem.
& fodit lacum. & aedificauit turrem.
& locuit eam agricolis. & peregre profectus ē.
Et misit ad agricolas in tempore seruū. ut ab
agricolis acciperet defructu uincet. Qui
apprehensum eum occiderunt. & dimiserunt
uacuum. Et iterum misit ad illos alium
seruum. & illum in capite uulnerauerunt.
& contumelias affecerunt. Et rursum
alium misit. & illum occiderunt. Et plures
alios quosdam caedentes. alios uero oc-
cidentes. Adhuc ergo unum habens filiū
carissimum. & illum misit ad eos nouis-
simum dicens. quia reuerbuntur filiū
meum. Coloni autē dixerunt ad inuicē.
Hic est heres. uenite occidamus eum.
& nostra erit hereditas. Et apprehendentes
eum occiderunt. & eiecerunt extra uincē.
Quid ergo faciet dñs uincet. Vinet &
pedit colonos. & dabit uineam aliis.

¶ cxxviii

¶ cxxviii

¶ cxxli

.xii.

¶ **N**ec scripturā hanc legistis. lapidem quem
reprobauerunt aedificantes. hic factus est
in caput anguli. ad nō factum ē. istud & c.
mirabile in oculis nris.

Et querebant eum tenere. & timuerunt turbā.
Cognouerunt eum. quoniam ad eos para-
bolam hanc dixerat. Et relicto eo. abi-
erunt.

Emittunt ad eum quosdā ex pharisaeis & he-
rodiāis. ut eum caperent in uerbo.
Qui uenientes. dicunt ei. Magister. scimus
quia uerax es. & non curas quicquā. nec enī
uides in faciem hominum. sed in uerita-
te uiuam dī doces. Licet dari tributum
caesari annon dabimus. Qui sciens uer-
sutam eorum. ait illis. Quid me tēp-
tatis. Afferte mihi denarium. ut
uideam. At illi. attulerunt ei. Itaque
illis. Cuius ē. imago haec & inscriptio.
Dicunt illi. caesaris. Respondens autē
ihc. dixit illis. Reddite igitur quae
sunt caesaris caesari. & quae sunt dī dō.
Et mirabantur super eo. Et uenerunt
ad eum sadducei. qui dicunt resurrec-
tionem. non esse. & interrogabant eū

in cxxxviii

in cxxxv

in cxxxvi

in cxxxviii

in cxxxv

in cxxxviii

in cxxxviii

dicentes. Magister. moyses nobis scripsit. ut
sicuius frater mortuus fuerit. & dimiserit
uxorem. & filios non reliquerit. accipiat
frater eius uxorem ipsius. & resuscitet semen
fratri suo. Septem ergo fratres erant.
Primus accepit uxorem. & mortuus est.
non relicto semine. Secundus accepit
eam. & mortuus est. & nec istae reliquit
semen. Tertius similiter. Et acceperunt
eam similiter septem. & non reliquerunt
semen. Nouissima omnium. defuncta est.
& mulier. In resurrectione ergo cum resur-
rexerint. cuius debet esse uxor? Septem
enim habuerunt eam uxorem. Et respon-
dens ihc. ait illis. Nonne ideo erratis.
non scientes scripturas. neque uirtutem dei?
Cum enim mortui resurrexerint. neque
nubent. neque nubentur. sed sunt sicut
angeli in caelis. De mortuis autem quod
resurgant. non legistis in libro moysi
super rubum. quomodo dixit illi deus
inquiens. Ego sum deus abraham. & deus
isaac. & deus iacob? Nonne deus mor-
tutorum. sed uiuorum. Vos ergo.
multum erratis.

De xxxi
vi
De xxxi

Et accessit unus de scribis qui audierant illos
conquirentes. Et uidens quoniam bene illis
responderit. interrogauit eum quid esset pri-
mum omnium mandatum. Ihesus autem
respondit ei. Quia primum omnium
mandatum est. audiisti. dominus deus noster deus unus
est. Et diliges dominum tuum ex toto
corde tuo & ex tota anima tua. & ex tota
mente tua. & ex tota uirtute tua. Hoc est
primum mandatum. Secundum autem
simile est illi. Diliges proximum tuum
tanquam te ipsum. Maius horum
aliud mandatum non est.

De xxxii
xvi
De xxxii

Et ait illi scriba. Bene magister in ueritate
dixisti. quia unus est. & non est alius prae-
ter eum. Et ut diligatur ex toto corde. &
ex toto intellectu. & ex tota anima. & ex
tota fortitudine. & diligere proximum
tanquam se ipsum. maius est omnibus
holocautis & sacrificiis. Ihesus autem
uidens quod sapienter respondisset. dixit
illi. Non es longe a regno dei.

De xxxiii

De xxxiii

De xxxiii

Et nemo iam audebat eum
interrogare.

h. cxxxviii

g. l. cxxxv

l. cxxxlv

Et respondens ihc : dicebat docens in tem-
plo. Quomodo dicunt scribae xpm esse
filium dauid? Ipse enim dauid : dicit in
spu sco. Dixit dñs dño meo. sede adextis
meis. donec ponam inimicos tuos scabellū
pedum tuorum. Ipse ergo dauid dicit
cum dñm. & unde est filius eius?
Et multa turba cum libenter audiunt.

h. cxxxv

g. l. cxxxviii

l. cxxxvi

l. cxxxvii

Et dicebat eis in doctrina sua. Cauete a scrib.
qui uolunt in stolis ambulare & salutare
in foro. & in primis cathedris sedere in sy-
nagogis. & primos discubitus in caenis.

h. cxxxvi

g. l. cxxxvii

l. cxxxvii

Quid euorant domos uiduarū sub obtentu
plexae orationis: hi accipient plexius
iudicium. Et sedens ihc contra gazophi-
latium. aspiciebat quomodo turba.
iactaret aes in gazo philatium. Et multi
diuites. iactabant multa. Cum uenis-
set aut una uidua paup. misit duo mi-
nuta. qd ē. quadrans. Et conuocans dis-
cipulos suos. ait illis. Amen dico uob.
quō uidua haec paup plus omnibus mi-
sit. qui miserunt in gazo philatū.
Om̃s enim. ex eo quod habundabat illis
miserunt. Haec uero de penuria sua.

omnia quae habuit : misit totum uictum
suum.

8 cxxxvii
8 cxxxviii
8 cxxxviii
Textum

Et cum egredere-
tur de templo : ait illi unus ex
discipulis suis : **Magister** : aspice quales lapi-
des : & quales structurae : Et respondens ihc.
ait illi : **Uides** has omnes magnas aedifica-
tiones : **Non relinquetur** lapis super lapide-
m qui non destruitur

.xiiij.

XI
8 cxxxviii
8 cxxxviii
8 cxxxviii
Textum

ET CUM SEDERET IN MONTE OLI-
uuarum contra templum : interrogabunt
eum septuaginta . petrus . & iacobus . & iohannes .
& andreas : **Dic nobis** quando ista fient :
& quod signum . erit . quando haec omnia
incipient consummari : Et respondens
ihc . coepit dicere illis : **Videte** : ne quis
uos seducat : Multi enim ueniunt in nomi-
ne meo dicentes : quia ego sum : & multos
seducunt : Cum audieritis autem bella .
& opprimiones bellorum : **ne timeatis** :
Oportet enim fieri : sed non dum finis :
Exsurgat enim . gens super gentem . & regnum
super regnum . : & erunt terremotus
ploci & famis : **Initium**
dolorum haec :

8 cxxxviii
8 cxxxviii
8 cxxxviii
8 cxxxviii
Textum

Uidete autem uos met ipsos

Tradent enim uos in conciliis. & in synago-
gis uapulabitis. Et ante principes. & reges
stabitis propter nomen. & testimonium illis.
Et in omnes gentes. primum oportet pre-
dicari euangelium.

Cum duxerint uos tradentes. nolite pre-
cogitare. quid loquamini. Sed quod da-
tum uobis fuerit in illa hora. id loquami-
ni. **N**on enim uos estis loquentes. sed
spiritus. Tradet autem frater fratrem in mor-
tem. & pater filium. Et consurgent filii
in parentes. & morte afficient eos. Ite-
ris odio omnibus. propter nomen meum.
Qui autem sustinuerit in finem. hic saluus
erit.

Cum autem uideritis abominationem desolatio-
nis. statim ubi non debet. qui legit in-
tellegat.

Tunc qui in iudea sunt. fugiant in montes.
& qui super tectum non descendat in domum.
nec introeat. ut tollat quid de domo sua.

Et qui in agro est. non re-
uertatur. **R**ecro tollere uesti-
mentum suum.

Matth. 24
Luc. 21

Vacant pregnantibus & lactantibus in illis diebus.

Matth. 24
Luc. 21

Orat uero & uelut non fiant. Erunt enim dies illi tribulationes tales. quas non fuerunt ab initio creaturæ. quia commisit dñs usque nunc. neque fient.

Matth. 24
Luc. 21

Et nisi breuiasset dñs dies. non fuisset salua omnis caro. Sed propter electos quos elegit. breuiavit dies.

Matth. 24
Luc. 21

Et tunc si quis uobis dixerit. Ecce hic est Christus. ecce illic. ne credideritis.

Matth. 24
Luc. 21

Exurgent enim pseudo christi & pseudo prophetæ. & dabunt signa & portenta. ad seducendos. si fieri potest. etiam electos. Vos ergo uidete. ecce prædixi uobis omnia.

Matth. 24
Luc. 21

Sed in illis diebus post tribulationem illam. sol contenebrabitur. & luna non dabit splendorem suum. Et stelle cæli erunt decidentes. & uirtutes quæ sunt in cælis mouebuntur.

Matth. 24
Luc. 21

Et tunc uidebunt filium hominis uenientem in nubibus. cum uirtute multa & gloria. Et tunc mittet angelos suos & congregabunt electos suos a quatuor uentis. a summo terræ usque ad summum cæli.

Afficiat autem . discere parabolam . Cum iam
ramus . eius tener fuerit . & nata fuerint folia .
cognoscitis quia in proximo sit aestas . Sic & uos
cum uideritis haec fieri . scitote quod in proximo
sit inuestitus . Amen dico uobis . quod non tran
sibit generatio haec . donec omnia ista fiant .
Caelum & terra transibunt . uerba aut mea
non transibunt .

Matth

VI cclx

Dedit autem ille uel hora nemo scit . neq; angeli
in celo neq; filius . nisi pater .

Matth

VI cclxi

Videte . uigilate & orate . Nescitis enim .
quando tempus sit .

Sicut homo qui peregre profectus reliquit do
mum suam . Et dedit seruis suis potestatem
cuiusq; operis . & ianitori praecepit ut uigilet .

Matth

VI cclxii

VI cclxiii

Uigilate ergo . nescitis enim quando dominus
domus ueniat . sero an media nocte . an
galli cantu . an mane . ne cum uenerit repen
te . Inueniat uos dormientes ; Quod autem
uobis dico . omnibus dico . uigilate .

XII

Matth

VI cclxiiii

VI cclxv

VI cclxvi

VI cclxvii

VI cclxviii

ERAT AUT PASCHA . ET
azima post biduum

xiii.

Et querebant summi sacerdotes & scribae . quo
modo cum dolo tenerent & occiderent .

Dicebant enim . Non iudic festo . ne forte

tumultus fieret populi.

Mat. xxi
Lxxvii
Lxxviii
Lxxviii

Et cum esset bethaniae in domo simonis leprosi
& recumberet. uenit mulier habens alabastrum
unguenti nardi spicati pretiosi. Et fracto ala
bastro. effudit super eum. Erant autem quidam
indignae ferientes intra semetipsos. & dicentes.
Vt quid pretio ista unguenti facta est? Poterat
enim unguentum istud. uendari plus
quam trecentis denariis. & dari pauperibus.
Et fremebant in eam. Ihesus autem dixit. Sinite
eam. Quid illi molesti estis? Bonum opus.
operata est in me. Semper enim pauperes ha
betis uobiscum. & cum uolueritis potestis
illis benefacere. Me autem. non semper habe
tis.

capud

Mat. xxi
Lxxviii
Lxxviii
Lxxviii

Quod habuit haec fecit. praecurrit unguere
corpus meum in sepulturam. Amen dico
uobis. ubicumque praedictum fuerit euu an
gelum istud in uniuerso mundo. & quod
fecit haec. narrabitur in memoriam eius.

Mat. xxi
Lxxviii
Lxxviii
Lxxviii

Et iudas scariothis unus de duodecim. abiit
ad summos sacerdotes. ut traderet eum illis.
Qui audientes gauisunt. & promiserunt
ei pecuniam seducturos. Et quaerebat. quo
modo illum oportune traderet. Et primo

die azimorum quando pascha immolabant.
dicunt ei discipuli. **Q**uoniam camus & par-
mus tibi ut manduces pascha. **E**t mittit
duos ex discipulis suis. & dicit eis. Ite mei
uitatem. & occurrat uobis homo lagena
aqua & biniulus. Sequimini eum. & quo-
cumque introierit. dicitis domino domus.
quia magister dicit. **U**bi est refectio mea.
ubi pascha. cum discipulis meis manducet.
Et ipse uobis demonstrabit cenaculum
grande stratum. & illic parate nobis.
Et abiierunt discipuli eius. & uenerunt
in uitatem. & inuenerunt sicut dixerat
illis. & parauerunt pascha.

Vespere autem facto. uenit cum duodecim.
Et discumbentibus eis & manducantibus.
ait ihc. Amen dico uobis. quia unus ex
uobis me tradet. qui manducat mecum.

Alli coeperunt contristari. & dicere ei
singillatim. Numquid ego.

Qui ait illis. Unus ex duodecim. qui in-
tingit mecum in calice. **E**t filius quidē
hominis uadit. sicut scriptum est de illo.
Veniat autem homini illi. propter quem filius ho-
minis tradetur.

¶ elxi

¶ elxxviii

lo cxxi

¶ elxxii

¶ elxxii

¶ elxxviii

lo cxxii

¶ elxxii

¶ elxxii

¶ elxxxi

lo cxxviii

Bonum erat ei . si non esset natus homo ille .
 Et manducantibus illis . accepit ihc panem
 & benedicens . fregit . & dedit eis & ait
 Sumite . hoc est corpus meum .

Et accepto calice . gratias agens . dedit eis . &
 biberunt ex illo omnes . Et ait illis . Hic
 sanguis meus noui testamenti . qui pro mul-
 tis effundetur . Amen dico uobis . quod
 iam non bibam de genimine uitis . usque in
 diem illum . cum illud bibam . nouum in
 regno di .

Et hymno dicto . exierunt in montem oli-
 uarum .

Et ait eis ihc . Omnes scandalizabimini in no-
 te ista . quia scriptum est .

Pecutiam pastorem . & dispergentur oues .
 Sed postquam resurrexero . pcedam uos
 in galileam .

Petrus autem . ait ei . Et si omnes scandali-
 zati fuerint . sed non ego . Et ait illi ihc .

Amen dico tibi . quia tu hodie in nocte hac .
 priusquam bis gallus uocem dederit .
 ter me es negaturus .

Alle . amplius loquebatur . Et si oportu-
 erit me simul commorari tibi . non tene-

gabo . Similit̃ aut̃ . & om̃s dicebant .

Et ueniunt in pradiū . cui nomen gethsemani :

Et ait discipulis suis . Sedete hic . donec or̃ .
Et assumit petrum & iacobum . & iohannem .
secum . & coepit pauere & t̃dere .

Et ait illis . Tristis ē anima mea . usq; ad mortem .
Sustinete hic . & uigilate .

Et cum processisset paululum . p̃cidit sup̃ t̃rā
& orabit̃ . ut si fieri posset . transiret ab eo
hora . Et dixit . Abba pater . omnia tibi
possibilia sunt . transfer calicē hunc a me .

Sed non qđ ego uolo . sed quod tu . Et uenit .
et inuenit eos dormientes . & ait petro .
Simon dormis . non potuisti una hora
uigilare ?

Uigilate & orate . ut non intretis in temp
tationem

Sps̃ quidem promptus est . caro uero infirm̃ .

Et iterum abiens . orauit eundem sermo
nem dicens . Et reuersus denuo . inue
nit eos dormientes . Erant enī oculi illo
rum grauati . & ignorabant quid res
ponderent ei .

Et uenit tertio . & ait illis . Dormite iam :

& requiescite. Sufficit. Venit hora: ecce
tradetur filius hominis in manus peccatorum.
Surgite amicus: ecce qui me tradet prope est.
Et adhuc eo loquente: venit iudas scarioth
unus ex duodecim. & cum illo turba multa
cum gladiis & lignis. a summis sacerdotibus:
& scribis. & senioribus.

Dedit autem traditor eius signum eis. dicens.
Quemcumque osculatus fuero. ipse est. tenete
eum. & ducite eum. It cum uenisset:
statim accedens ad eum. ait. Rabbi: &
osculatus est eum. At illi manus iniecerunt
in eum. & tenuerunt eum.

Unus autem quidam decircum stantibus edu-
cens gladium. percussit seruum summi
sacerdotis. & amputauit illi auriculam.

Et respondens ihc. ait illis. Quia ad la-
tronem existis cum gladiis. & lignis com-
prehendere me? Ego die etiam apud uos
in templo docens. & non me tenuistis:
sed ut adimpleretur scriptura.

Tunc discipuli eius relinquentes eum. omnes
fugerunt.

Adulescens autem quidam sequebatur eum:
a mictis sindone sup nudis. & tenuerunt

in el xxxi

in el

in el xxxv

lo elviii

in el xxxii

in el

in el xxxvi

in el xxxviii

in el

in el xxxvii

lo elx

in el xxxiiii

in el

in el xxxviii

lo elxv

in el xxxv

in el

in el xxxvi

in el

eum. At ille reiecta sindone. nudus p[er]fugit
ab eis.

Et adduxer[unt] ih[esu]m ad summum sacerdotem.
& conuenerunt omnes sacerdotes & scribae &
seniores.

Petrus autem a longe secutus est eum. usque in
introitum in atrium summi sacerdotis. Et sedebat
cum ministris. & calce faciebat se ad ignem.

Summi uero sacerdotes & omne concilium
queriebant aduersus ih[esu]m testimonium.
ut eum morti traderent. nec inueniebant.
Multi enim testimonium falsum dicebant
aduersus eum. & conuenientia testimo
nia non erant.

Et quidam surgentes. falsum testimonium
ferbant aduersus eum. dicentes. Quid nos
audiuimus eum dicentem. Ego dissoluam
templum hoc manu factum. & aedificabo.
Et non erat conueniens testimonium il
lorum.

XIII **E**XSVRGENS SYMONUS SA
cerdos in medium. interrogauit ih[esu]m
dicens. Non respondes quicquam ad ea
quae tibi obiciuntur ab his? Ille autem
tacebat. & nihil respondit. Rursus sum

et post triduum
aliud non manu
factum

sacerdos interrogabit eum. & dixit ei.

Tu es xpe filius david benedicti?

Incipit dixit illi. Ego sum. Et uidebitis
filium hominis ad dextris sedentem uirtutis.
& uenientem cum nubibus caeli.

Summus aut sacerdos scindens uestimen-
ta sua. ait. Quid adhuc desideramus testes?

Quid adhuc desideramus testes? Audistis
blasphemiam. Quid uobis uidetur?
Qui omnes condempnauerunt eum. et
reum mortis.

Ecceperunt quidam conspuere eum. &
uelare faciem eius. & colaphis eum edere.
& dicere ei. Tropheta. Et ministri
a lapis eum egebant.

Et cum esset petrus in atrio deorsum. uenit
una ex ancillis summi sacerdotis. Et cum
uidisset petrum ealc facientem se. aspi-
ciens illum ait. Et tu cum ihu nazare-
no eras. At ille. negauit. dicens. Neq:
scio. neq: noui quid dicas.

Et exiit foras ante atrium. & gallus can-
tauit. Rursus aut cum uidisset illu
ancilla. coepit dicere circūstantibus.
quia hic scillis est. At ille. iterum negauit.

Incipit
Matth.
cap. xxvi.
vers. 63.

Incipit
Matth.
cap. xxvi.
vers. 64.

Incipit
Matth.
cap. xxvi.
vers. 65.

Incipit
Matth.
cap. xxvi.
vers. 66.

Incipit
Matth.
cap. xxvi.
vers. 67.

Incipit
Matth.
cap. xxvi.
vers. 68.

It post pusillum : rursus quaestabant dice-
bant petro : **V**ere ex illis es : **N**am & galile-
us es : ille aut coepit anathematizare & iu-
rare : quia nescio hominem istum quem di-
citis : Et statim iterum gallus cantavit :

Et recordatus ē. petrus uerbi quod dixerat
eius : priusquam gallus caneret bis. tes-
timenēgabis : & coepit flere :

Et confestim. mane consilium facientis
summi sacerdotis. cum senioribus & scrib.
& uniuerso concilio :

Vincientes ihm. duxerunt & tradiderunt
pilato :

Et interrogauit eum pilatus : Tu es rex
iudeorum : At ille respondens ait illi
Iudicis :

Et accusabant eum summi sacerdotes in
multis : **P**ilatus aut. rursus interroga-
uit eum dicens : Non respondes quicquam ?
Uide inquam te accusant : Iste autem
amplius nihil respondit : ita ut miraret
pilatus :

Pro die autem festum. idimtare solebat
illis unum exuinctis. quemcumq; pe-
tissent :

-xv.

Matth
27
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Erat autem quid dicebatur barabbas. quicum
seditionis erat uinctus. qui in seditione
fecerat homicidium. Et cum ascendisset
turba. coepit rogare sicut semper faciebat
illis. Pilatus autem respondit eis. & dixit.
Uultis dimittam uobis regem iudaeorum.
Sciebat enim. quod per inuidiam tradidissent
eum. summi sacerdotes.

Matth
27
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Pontifices autem conuerterunt turbam.
ut magis barabbam. dimitteret eis.

Matth
27
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Pilatus autem. iterum respondens. ait illis.
Quid ergo uultis. faciam regi iudaeorum.
At illi. iterum clamauerunt. Crucifige
eum. Pilatus uero. dicebat eis. Quid enim
malifecit. At illi. magis clamabant.
Crucifige eum.

Matth
27
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Pilatus autem uolens populo satisfacere. di
misit illis barabbam. & tradidit ihm
flagellis cecum. ut crucifigeretur.

Matth
27
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Militibus autem duxerunt eum intro in atrium
propiu. & conuocant totam cohortem.
Et induunt eum purpura. & imponunt
ei plerentes spinam coronam. & coepe
runt salutare eum. Aue. rex iudae
orum. Et percutiebant caput eius arundi

ne & conspuerunt eum. &ponentes genua
adorabant eum.

Et postquam illuserunt ei. exuerunt illu
purpura. & induerunt illum uestimen
tis suis. & educunt illum ut crucifigerent
eum.

Et angariauerunt pretereuntem quem
plum simonem cyrenicum ueniente
de uilla. patrem alexandri & rufi. ut
tolleret crucem eius.

Et perducunt illum in golgatha locum.
quod est interpretatum caluariæ locus.

Et dabant ei bibere myrratum uinum.
& non accepit.

Et crucifigentes eum diuiserunt uesti
menta eius. mittentes sortem super eis.
quis quid tolleret.

Erat autem hora tertia. & crucifixe
runt eum.

Et erat titulus causæ eius inscriptus.
rex iudeorum.

Et cum eo crucifigunt duos latrones.
unum adextris. & alium a sinistris
eius.

Et adimpleta est scriptura quæ dicit.

& cum iniquis repitatus est.

Et pretereuntes blasphemabant eum. mo-
uentes capita sua & dicentes. **E**lah. qui
destruit templum. & in tribus dieb:
aedificat. Saluum fac te met ipsum.
descendens de cruce.

Similiter & summi sacerdotes ludentes
ad alterutrum eum scribis dicebant.
Alios saluos fecit. seipsum non potest
saluum facere. **X**ps rex isrl. descen-
dat nunc de cruce. ut uideamus & cre-
damus.

Et qui cum eo crucifixi erant. conuer-
sabantur ei.

Et facta hora sexta. tenebrae factae sunt
per totam terram. usq: in horam nonā.

Et hora nona. exclamauit ihs. uoce
magna dicens. **E**loy. **E**loy. le-
masabuctani. quod ē. in p̄tatum.
Dñs. dñs. ut quid dereliquisti me.
Et quidam de circumstantibus audien-
tes dicebant. ecce helyam uocat.

Currens autem unus. & implens spon-
giam aceto. circumponensq: calamo.
potum dabat ei dicens. Sinite. uide

capitulum
xliii
in euangelio
secundum mattheum

Iamuis siueniat helias addeponendū cū.
hic autem emissauoce magna. exspira-
uit.

capitulum
xliii
in euangelio
secundum mattheum

Et uelut templi scissum est induo. a sur-
sum usq: deorsum.

capitulum
xliii
in euangelio
secundum mattheum

Videns autem centurio qui ex aduerso stabat.
quia sic clamans exspirasset. ait. Vere.
hic homo filius dei erat.

capitulum
xliii
in euangelio
secundum mattheum

Erant aut & mulieres de longe aspicientes.
inter quas erat maria magdalena. & maria
iacobi minoris. & ioseph mater. & salome.
It cum & in galilea sequebantur eum. &
ministrabant ei. & aliae multae. quae si-
mul cum eo ascenderant hierosolimam.

capitulum
xliii
in euangelio
secundum mattheum

Et cum iam sepo factum esset. quicquid pascae
ue quodc. ante sabbatum. uenit ioseph
ab arimathia. nobilis decurio. qui & ipse erat
expectans regnum dei. Et audacter introit
ad pilatum. & petit corpus ihu. Pilatus
autem. mirabatur suam obissam. It accer-
sito centurione. interrogauit eum. si iam
mortuus esset. Et cum cognouisset a centu-
rione. donauit corpus ioseph.

capitulum
xliii
in euangelio
secundum mattheum

Ioseph autem mercatus sindonem. & depo-
nens eum in uoluit sindone. & posuit
eum in monumento. quod erat excisum de

petra. Et aduoluit lapidem. ad osti-
um monumenti.

*In eodem
vi
in eodem*

Maria autem magdalena. & maria ioseph.
aspiciebant ubi poneretur.

xvj.

*In eodem
vi
in eodem*

Et cum transisset sabbatum. ma-
ria magdalena. & maria iacobi. & sa-
lome. emerunt aromata. ut ueni-
entes ungerent eum.

*In eodem
vi
in eodem*

Et ualde mane una sabbatorum ueniunt
ad monumentum. orto iam sole.
Et dicebant adinuicem. Quis reuol-
uat nobis lapidem ab ostio monumenti?
Et respicientes. uiderunt reuolutum la-
pidem. Erat quippe magnus ualde.
Et introeuntes in monumentum. uide-
runt iuuenem sedentem in dextris.
cooptum stili candida. & obstupuerunt.

*In eodem
vi
in eodem*

Quid dicit illis. Nolite expauescere.
Iniqueritis nazarenum. crucifixum.
surrexit. non est hic. Ecce locus. ubi
posuerunt eum. Sedite. dicit discipu-
lis eius. & petro. quia praecedite uos in ga-
lileam. Ibi eum uidebitis. sicut dix-
it uobis.

*In eodem
vi
in eodem*

Nulle exiuntes. fugerunt de monumento.

*In eodem
vi
in eodem*

brūiserat enim eas timor. & paucos
& nemini quicquam dixerunt. Timen-
bunt enim. Surgens autem mane pri-
ma sabbati. apparuit primo mariae
magdalene. de qua dicebat septem
demonia. Illa uiderens. nuntiavit his
quicumque fuerant. lugentibus &
fletibus. Et illi audientes quia uiue-
ret. & uisus eam ab ea. non crediderunt.
Post haec ait. duobus ex eis ambulan-
tibus ostensus est in alia effigie. can-
tibus in uillam. Et illi cunctes nuntia-
uerunt ceteris. nec illis crediderunt.
Nouissime recumbentibus undecim ap-
paruit. & exprobrauit incredulitati
illorum. & duritiam cordis. Quia his
qui uiderunt eum resurrexisse. non cre-
diderunt. Et dixit eis. Eunt in mun-
dum uniuersum. & predicant euangelium
omni creaturae. Qui crediderit &
baptizatus fuerit. saluus erit. Qui
uero non crediderit. condemnabitur.
Signa autem eos qui crediderint. haec se-
quentur. In nomine meo demonia
eiciant. linguis loquantur nouis ser-

penas tollent. Et si mortiferum
quid biberint. non eis nocbit. Sup
aegros manus imponent. & bene habe
bunt. Et dñs quidem in spostquam lo
cutus ē. eis. assumptus est in caelum. &
sedit ad dextris dī. Illi autē pfecti. p
dicauerunt ubique. Dño cooperante
& sermonem confirmante. sequen
tibus signifi

EXPLICIT EUUA

NGELIUM SE

CUNDOUM MAR

C u m.

INCIPIT ARGUMENTUM

EUANGELII SECUNDUM

LVCAM:

LUCAS. SYRVS ANTIO CENSIS.
aræmedicus. discipulus apostolorum.
postea paulum secutus usq: ad confes-
sionem eius. seruientis dñō sine crimine.
Nam neq: uxorem umquam habens neq:
filios. septuaginta & quattuor annorū
obit in bithinia. plenus spū scō. Quicū
iam scripta essent euangelia. p̄ matheū
quidem in iudæa. p̄ marcum autem in
italia. scō instigante spū. in achaiæ
partibus. hoc scripsit euangelium. Sig-
nificans & iam ipse in principio ante
alia esse descripta. cui extra ea quæ
ordo euangelicæ dispositionis expos-
cit. tam maxime necessitas laboris fuit.
ut primum grecis fidelibus. omni pro-
phetatione uenturi incarnationis dī xpī ma-
nifestata humanitas. ne iudeis fabu-
lis attentis. in solo legis desiderio tene-
rentur. neue hereticis fabulis. & stultis

sollicitationibus seducti. excederent auctori-
 te. elaboraret. Dehinc ut in principio
 euangelii iohannis naturam praesumptam
 cui euangelium scriberet. & in quo daret
 scriberet. indicaret. contestans in se com-
 pleta est. quae essent ab aliis inchoata.
 Cui ideo post baptismum filii ad pfecti-
 onem generationis in xpo implet. repe-
 tende a principio naturae humanae
 potestas pmissa est. ut requirentibus
 demonstraret. in quo apprehendens erat
 per nichan filium introitu recurrentis in
 dñi generationis admissio indisparabilis
 dñi. praedicans in hominibus xpm suum
 pfecta opus hominis redire in se p filiū
 faceret. quip dauid patrem. uenientibus
 iter praebat in xpo. Cui luce. non im-
 merito & cum scribendorum apostolicorum
 actuum potestas in mysterio datur. ut
 dñs in dñi pleno. & filio proditoris ex-
 tincto. oratione ab apostolis facta. sorte
 dñi electionis numerus compleretur. Sicq;
 paulus consummatione apostolicis actib;
 daret. quem diu contra stimulum real-
 itatem dñs elegisset. Quod ex legentib;
 ac requirentib; dñm. & si p singula expediri

anobis utile fuerat. sciens tamen quod
operantem agricolam oportet defructu
suis ledere. uitauimus publicam
curiositatem. non enim uolentibus dñm
uideremur. quam fastidiosis pdesse

EXPLICIT ARGUMENTVM

IN CIPRIANI CAPITULA HIS

DE

I.

Zacharias uiso angelo. quia non credidit.
ommutauit. Elisabeth uxor eius
concepit. maria quoque de spu sco cum h
concepisset salutauit elisabeth. elisa
beth salutem pphetauit. & peperit. &
fuit ut nomen filii sui iohannis zacharias
scripsit. locutus est. ac filium ppetuū
ante dñm pphetauit. postea quam
peperit maria ihm. infantem in psephe
posuit. quem pastores iuxta angelorū
indicia inueniunt. quiq; octaua die
circumcidunt.

II.

Simeon iustus. xpm manibus sumptū
benedixit. anna pphetissa uidit mul
ta de xpo pphetia. his annorū duodecim.

intemplo cum doctoribus legis muen-
tus. in patris seculo oportere pronuntiat.

III.

Anno quinto decimo imperii tyberii cesa-
ris pilatus curante. iohannes baptista
penitentiam predicat. & fortiorem xpm
uenturum designat. quo baptizato co-
lumbae figura sps supra descendit.
Vox etiam de celo filium di indicat.
quem putabant filium ioseph.

IIII.

Ductus in desertum ihc quadraginta di-
ebus ieiunavit. & a diabolo temptatus
vicit. reuersus in galileam. docet sabba-
tis in synagoga ingressus isaiam se signa-
re. a quodam prophetam in patria sua
dicit acceptum. de qua cecutus apud ca-
pharnaum hominem ad aemulio saba-
tatis liberat. & socrum symonis afe-
bribus & multos male habentes curat.
& diemona se confitentia increpat.
de quaui alloquitur. de qua pisces multos
capi facit. ubi etiam petrum. iohannem
& iacobum elegit. leprosum mundat.
in deserto orat.

IV.

V.

Paralyticum demissum pectum ihc
a peccatis & ab infirmitate liberat. lo-
ui publicanum sequi iubet. apud quem

murmurantibus phariseis ceterisque
dicit sanis non esse opus medicum. & de
ieiunio disputans parabolam panni &
utrum ponit. spicas uellentibus disci-
pulis panes propositionis commemorat.
hominem manum aridam habentem
sabbatis curat. In oratione pnoctat.
apostolos elegit. turbas alloquitur. be-
atitudinem aliorum. & aliorum infelici-
tatem promittens. parabolam proferens
deducti cæci. & magistri. & discipuli.
& festucas in oculo uel trabis. & arboris
boni fructus uel mali. & hominem qui
domum supra petram. uel supra arenam
ædificat.

.VI.

Conturionis puerum curat. uidue filiū
resuscitat. iohannes discipulos mittit ad
ihm. & xpc de iohanne loquitur. sub
nectens similitudinē puerorum in foro
sedentium. mulier peccatrix pedes xpi
lauit & unxit. ppt quam parabola de
creditoris. qui parum uel mutū conce-
dit. In itinere sequentibus sœcumbis. &
mulieribus. quæcunque erant similitudi-
nem seminantis dicit. cuius semen in bo-
nam terram. uel petrosam cecidit. lucernā

non subuas. s; super candelabrum poni.
matrem & fr̄ repudiat. nauigans post
somnia tempestatem sedat. homine

VII. **I**amaledictione liberat.
Iam filiam dumiret resuscitare. muli
erem a profluuio liberat. puellam
uiuificat.

VIII. **M**ittens discipulos predicare data eis om̄i
potestate. quibus herode mirante re
uersis. in deserto quinq; panibus & duo
b; piscibus quinq; milia uirorum satiat.
interrogans. quē se dicerent turbas. ap
tro xp̄e declaratur. & monet. abnegatis
omnib; crucē tolli & se sequi. designans
ē illic qui mortem non gustarent ante
uisionē gl̄ie eius.

VIII. **I**n monte. assumpto petro. iohanne. & ia
cobo xp̄s transfiguratur. inter moysen
& helyam uisus. ubi tria tabernacula
p̄rus debere fieri dicit. & nube ob
umbrantur. ac uox celestis filium
declarat. puerum lunaticum liberat.
ac se tradi debere p̄nuntiat. & cogitan
tes discipulos quis eorum maior esset
instruit. ac non prohibendum quin no
mine suo uirtutem faciat. a samaritanis

non recipitur. & uolentes apostolos igne
super eos descendere increpat. sequi uolen-
ti se non habere ubi capud reclinet praec-
dicat. Alterum tamen ipsa etiam pa-
tris morte intermissa adsequendum
eligit. & alio uolenti suis primum re-
nuntiare. aratoris figuram ponit
raro respicientis.

.X.

Eligit septuaginta. duo. quos mittit
ad praedicandum. Ipse uero increpat
ciuitates. & reuersos discipulos exco-
dicat feliciores. quod eorum nomina
in caelo esse scripta. Ob quam rem igitur
agit patri. quod bona sint paruulis re-
uelata. & omnia sibi a patre tradita ma-
nifestat. quem neminem nisi filium
nosse declarat. beatos quoque oculos qui ui-
derint. id quod prophetis non contigit.
a legis perito temptatus. mandata quae
fieri praecipit dominus. parabolam uulne-
rati. quem leuita. & sacerdote praeter-
iit. samaritanus colligit. A pud mar-
tham mariae partem collaudat.

.XI.

Post orationem propriam. docet oratio-
nem. & parabolam ponit eius. quippe
tactum dat postulanti panem. Pe-

tendum esse. querendum. & pulsandū
 exemplo asserens. demonium eiens
 in principe demoniorum. idem phari-
 saeos. opinantes destruxit. beatosq:
 dicit. qui audiunt uerbum & custodi-
 unt. dā signum ionae. & reginae
 austri. & iniunctas in iudicio dicit fore
 beatos. & lucernam sup candelabru
 poni. & quod oculus sit lucerna cor-
 poris. apud phariseum inuitatus.
 lauandum potius quod intus est ele-
 mosinis p̄nuntiat. Incepans multos
 phariseos. & legis doctores.

XII. **P**harisaeis uolentibus cum eo contendere.
 discipulos palam docet. ut eorum fab-
 laciā caueant. ut cum timeant qui
 potest post mortem in gehennam mit-
 tere. & plures esse discipulos quinq:
 passeribus di pondio ualentibus. & ne-
 gantem senegaturum. & peccanti in
 spm̄ spm̄ non remittendum. & non cogi-
 tandum. quid apphensius loquitur.
 peccanti respondit se n̄ esse diuisorem
 hereditatis. similitudinem eius. cui mul-
 ta nata sunt. cuius anima eadem nocē-
 te periretur. ac docet exemplis non eo

grandum de crastino. faciendamq: elemo-
sinam omnibus uenditis. & uigilandum.
dicens pax. felicem esse bonum dis-
pensatorem. Inde dicit ignem mittere
sup terram. non pacem. turbis quoq:
dicentibus. quod faciem caeli cognosce-
rent. tempora non intellexerunt. quos
monet. ut dum inuia essent. reconcilia-
rentur aduersario. ne reclusi non ex-
irent. donec nouissimum. quadran-
tem redderent.

.XIII.

Cum innotatum fuisset galileos occi-
sos. monet agendam poenitentiam.
parabolam ficulneae subiungens. qua
dominus cum infructuosam uellet ex-
adicator statim postulauit. cum u-
lietem annis decem & octo curuam erex-
isset. indignantem archi synagogum
inrepat. Unde similitudinem grani
synapis subiungit. ex quo arbor maior
holeribus nascitur. & fermentum quod
abscondit mulier in farina. & ut in-
troetur per angustum ostium necludat.
pharisaeis edicentibus. quia herodes uol-
uit eum occidere. dicit cum uulpem.
& prophetam extra iherlm non perire. &

inrepat hierlm.

.XIII. **S**abbatis curat hydropicū. discumbendi
dat ordinem. inuitantem hortatur pau
peres pascere. similitudinem iungens
hominis qui excusantib: inuitatis. cecos.
claudos. debiles uocauit. & turbas depli
teis hortatur omnem affectionem ppter
se relinquendā. parabolam ponens tur
rim aedificare uolentis & regis.

.XV. **S**alutuum ēē non debere. murmurantib:
phariseis de conuiuio peccatorū. dat si
militudinem pastoris propter unam
ouem nonaginta nouem relinquentis.
& mulierem quacunq; dragmam per
ditam Inueniens gaudet. sed & homini
quid uobis filiis suis substantiam diui
sit. ex quibus iunior prodigo egit.
pquo utulus occiditur. de dispensatore
prodigo qui sapienter fecit. & ideo
ex emplis hortatur operandum. & de
ridentes cum phariseos increpat. legē
& pphetas usq; ad iohannē dicens. ac
moecharicum ostendit. qui sua dimissa
alteram accipit uxorem. & ab alio di
missam ducit.

.XVI. **P**arabolam de diuitis & lazaro. & nec mini

114
mum detrahentibus scandalizandum.
atq; omnia accepta fratri remittenda. &
quod fides ut granum sinapis trans-
ferat arborem mori in mare. seruiciū
quoq; debitum exhibendum. decem
leprosi curantur. ex quibus unus reuer-
sus. ih̄m sequitur gr̄as agens dō. Intra
nos ē regnum dī. regnum autem
ipsum iuxta exemplum noe uel
loth subito uenire. actum alium as-
sumi & alium relinqui. & ubi fuerit
corpus. illic aquilae. similitudinē
uiduae rogantis. & iudicis iniqui.
& duorum in templo orantium. &
infantes non prohibendos. similitu-
dine diuitis. & camelis facilius p̄forari.
acus transire. & omnia hic relin-
quenda.

XVII. **C**um discipulis aduentura sibi indica-
ret. cecum mendicantem curauit. Za-
cheum collaudat dimidiam substantiā
pauperibus offerentem. & similitu-
dinem deco' quidecem minas iturus
ad regnum. seruis suis distribuit.
& de extio eorum quicum regem re-
cusauerunt. sup pullum asinae.

sedit. & super hierusalem fleuit. & uentura
ei predicat. In uidetemplo mensas euer-
tit. & uendentes columbas eicit. Pha-
rissaeos interrogantes. in qua potestate
haec faceres. de baptismo iohannis in-
terrogat. Parabolam subiungens eius.
quicum seruos misisset ad uincam. pos-
tea filium misit. & de lapide abiedi-
ficantibus reprobato.

XVIII. **T**emptatus. de tributo respondit. de
muliere quae septem uiros habuit.
addit de se interrogans. quomodo xpc
filius dauid esset. cum cum ipse dnm
dicit. & monet a scribis cauendum.
Uiduam laudat. quae in donario dua-
minuta misit. de templi structura.
& de futura psetatione. & de exitu
hierlm. & fine scli. de aduentu xpi
in maiestate. & similitudinem ficul-
neae. & monet uigilandum.

XVIII. **D**e azimorum die appropinquante.
iudas daemone repletus. de traden-
di tempus pecunia sibi pmissa. & dis-
cumbentibus secum discipulis. sacra-
mentum panis & calicis ostendit. Ac

traditorem designat. Certantibus de
gradu. cum praeficit qui ministrat. &
pater dicit quodcumque negaturus.
Amonitis discipulis ut uendito uesti
mento erant gladium. pugnare ad mortem
oliuati. Quicum orasset. discipulos
exiit dormientes.

xx.

Anecedente iuda uenit turba. & osculo
traditur xpc. & petrus auriculam ser
uo absceidit. ducto ihu addomum prin
cipis sacerdotum. petrus ibi ter negauit.
Xpc deluditur. interrogatus a iudaeis.
a pilato. & ab herode. actum in amicitiam
pilatus & herodes redeunt. barabbas di
mittitur. & ihc a iudaeis crucifigendi
traditur. qui plangentibus cum mulie
ribus. ut se se magis plangerent dixit.
& inter latrones fixus. aceti potum acce
pit. titulo rex designatur. a quo unus
ex latronibus credens ad paradysum
ducitur. ab hora sexta usque ad nonam
dies obscuratus est. & ihu spm emit
tente. uelum templi scissum est. quibus
uisis. centurio. & qui aderant dnm
magnificant. ioseph prosterulat corpus

& sepelit. quod mulieres requirentes. non inueniunt.

.XXI. **N**untiant mulieres angelorum uisionem. Nec credunt discipuli. Cumque duo ad castellum. In panis fractione xpm cognoscunt. Et reuersi discipuli. indicant quibus ihc apparuit. & plagas non credentibus ostendit. & piscem. ac fauam adendum accepit. Alloquitur apostolos. & eorum aperit ad intelligendum. quod hoc compari oportuerit. & ut illic essent. donec in eos ueniret uirtus admonuit. tunc benedixit eos & recessit. reliquitque laudantes dm in templo.

EXPLICIT capi

TULA euuangelii

SECUNDUM lucam:

IN CIP

EVGLM

SCDM

LVCA^M ::

QUI DE OMNIBUS MULTI CONA-

TISUNT ORDINARE

NARRATIONEM. QUI

IN NOBIS COMPLETE SUNT

RE RVN. SICUT TRA-

DI DERVNT NOBIS QUI AB

INITIO IPSI VIDERVNT. ET

MINISTRI FIERVNT SERMO

NIS. VISVM EST. ET OMNI

ASSECUTO A PRINCIPIO OMIB;

DILIGENTER EX ORDINE. IBI

SCRIBERE OPTIME THEOPHILE. UT

COGNOSCAS EORVM VERBORA. DE QVIB;

eruditus et ueritatem:

I **EDIT IN DIE BY HERODIS RE**
gis iudae. sacerdos quidam nomine
zacharias de uice abia. & uxor illi de
filiabus aaron. & nomen eius elisabeth.
Erant autem iusti ambo ante dominum. inec
dentes in omnibus mandatis. & iustifi
cationibus domini. sine querela. **Et** non
erat illis filius. eo quod esset elisabeth
sterilis. & ambo processissent in diebus
suis. **Factum est.** autem cum sacerdotio
funderetur in ordine uicissim ante
dominum. secundum consuetudinem sacerdo
ti. sorte exit. ut incensum poneret.
Ingressus in templum domini; & omnis
multitudo — erat populus orans fo
ris. hoc incensi. **Apparuit autem illi**
angelus domini. stans ad dextris altaris in
censi. **Et zacharias turbatus est. uidens.**
& timor intravit super eum. **At** autem
ad illum angelus. **Ne timeas zacharia.**
quo exaudita est deprecatio tua. & uxor
tua elisabeth pariet tibi filium.
& uocabis nomen eius iohannem. **Et**

113
erit gaudium tibi & exultatio. & mul-
ti in natiuitate eius gaudebunt. Erat
enim magnus coram dño. & uinum
& siccam non bibet. Et spūs scō reple-
bitur adhuc ex utero matris sue. &
multos filios isrl̄ conuertet ad dñm
ip̄orum. Et ipse p̄cedet ante illū
in spū & uirtute helyac. & conuer-
tet corda patrum in filios. & incredibi-
les ad prudentiam iustorum. Parate
dño. plebem p̄fectam. Et dixit za-
charias ad angelum. Unde hoc sciam?
Ego enim sum senex. & uxor mea p̄ces-
sit indies suis.

Et respondens angelus dixit ei. Ego sum ga-
briel qui sto ante dñm. & missus su-
m loqui ad te. & haec tibi euangelizare.

Et ecce eris tacens & non poteris loqui.
usq; in diem quo haec fiant. pro eo qd̄
non credidisti uerbis meis. quae im-
plebuntur in tempore suo. Et erat
plebs expectans zachariam. & mira-
bantur qd̄ tardaret ipse in templo.
Egressus autem. non poterat loqui ad
illos. & cognouerunt quod uisionem

uidisset in templo. **E**t ipse erat innuens
illis. & permansit mutus. **E**t factum est
ut impleti sunt dies officii eius. abiit
in domum suam. **P**ost hos autem dies. con-
cepit elisabeth uxor eius. & occultabat
se mensibus quinque. dicens. **Q**uia sic
fecit mihi dominus in diebus. quibus respexit au-
ferre obprobrium meum. inter homines.
In mensis autem sexto. **M**issus est angelus
gabriel ad dominum in ciuitate galilee. cui no-
men nazareth. ad uirginem desponsatam.
uiro cui nomen erat ioseph. de domo dauid.
& nomen uirginis maria. **E**t ingressus
angelus ad eam. dixit. Ave gratia plena.
dominus tecum. benedictus tu in mulieribus.
Quicumque audisset. turbata est. in sermone
eius. & cogitabat qualis esset ista saluta-
tio. **E**t ait angelus ei. **M**etueas maria.
inuenisti enim gratiam apud dominum. **E**cce con-
cipies in utero & paries filium. & uocabis
nomen eius iherusalem. **T**u erit magnus. &
filius altissimi uocabitur. **E**t dabit illi
dominus deus sedem dauid patris eius. & regna-
bit in domo iacob in eternum. & regni ei
non erit finis. **D**ixit autem maria ad angelum.

Quomodo fiat istud quod uirum non cog-
nosco. Et respondens angelus dixit ei.
Spiritus super ueniet in te & uirtus altissimi
obumbrabit tibi. Ideoque & quod natus erit
sem. uocabitur filius dei. Et ecce
elisabeth cognata tua & ipsa concepit fili-
um in senectute sua. Et hiemensis est. sextus
illi qui uocatur sterilis. quia non erit
impossibile apud deum omne uerbum.
Dixit autem maria. Ecce ancilla domini.
Fiat mihi secundum uerbum tuum. Et dis-
cessit angelus ab illa.

Eurgens autem maria in diebus illis abi-
it in montana cum festinatione in ciui-
tatem iuda & intrauit in domum zacha-
riac & salutauit elisabeth. Et factum est
ut audiuit salutationem mariae elisa-
beth. exultauit infans in utero eius.
Et repleta est spiritu sancto elisabeth & excla-
mauit uoce magna & dixit. Benedic-
tata inter mulieres & benedictus fru-
ctus uentris tui. Et unde hoc mihi
ut ueniat mater domini mei ad me.
Ecce enim ut facta est uox salutationis
tuae in auribus meis. exultauit in gau-

dio infans in utero meo. Et beata
quae credidisti. quod perficeretur ei quae
dicta sunt. **B**enedixit. Et ait maria.
Magnificat anima mea dominum. & exul-
tauit spiritus meus. in domino salutari meo. **Q**uia
respexit humilitatem ancillae suae. ecce
enim ex hoc beatam me dicent omnes ge-
nerationes. **Q**uia fecit mihi magna qui li-
potens est. & seminum meorum. Et misera-
cordia eius in progenies & progenies.
timentibus eum. **Q**uia fecit potentiam in
brachio suo. dispersit superbos mente cor-
dis sui. Deposuit potentes de sede. &
exaltavit humiles. **E**t surdientes imple-
uit bonis. & diuites dimisit inanes.
Suscepit uirum puerum suum. Et memora-
ri misericordiae suae. Sicut locutus est
ad patres nostros abraham & semini eius
in secula. **T**ransiit autem maria cum
illa. quasi mensibus tribus. & reuersa
est in domum suam. Elisabeth autem
impletum est tempus parienti. &
peperit filium. Et audierunt uici-
ni & cognati eius. quia magnificauit
dominus misericordiam suam cum illa. & con-

gratulabantur ei. Et factum ē indie oc-
 tauo. uenerunt circumcidere puerum.
 & uocabant eum nomine patris sui za-
 chariam. Et respondens mater eius dixit.
 Nequaquā. sed uocabitur iohannes. Et dix-
 erunt ad illam. Quia nemo ē in cog-
 natione tua. qui uocetur hoc nomine.
 Innuebant autem patri eius. quod uellet
 uocari eum. Et postulans pugillare.
 scripsit dicens. iohannes ē nomen eius.
 Et mirati sunt uniuersi. Aptum est autē
 illico os eius & lingua eius. & loquebatur
 benedicens dñm. Et factus ē timor sup
 om̄s uicinos eorum. & sup om̄ia mon-
 tana iudaeae diuulgabant omnia uer-
 ba haec. Et posuerunt omnes qui audi-
 erunt in corde suo. dicentes. Quid
 putas puer iste erit. Et enim manus
 dñi. erat cum illo. Et zacharias pater
 eius impletus ē spū scō. & propheta-
 uit dicens. Benedictus dñs dñs isrl. q̄
 uisitauit & fecit redemptionem. ple-
 bi suae. Et erexit cornu salutis nobis.
 in domo dauid pueri sui. Sicut locutus
 est p̄ sc̄pt̄. qui a seculo sunt p̄phetarū

eius. **S**alutem ex inimicis nris. & de
manu omnium qui oderunt nos. Ad faci
endam misericordiam cum patribus nris. & me
morari testamenti sui sci. Ius iurandum.
qd iurauit ad abraham patrem nrm. datu
rum se nobis. **U**t sine timore de manu
inimicorum nrorum liberati. seruiamus
illi. In scientia & iustitia coram ipso. om
nibus diebus nris. **E**t tu puer ppheta
altissimi uocaberis. precibus enim ante
faciem dni. parare uias eius. Addendi
scientiam salutis plebi eius. in remissi
onem peccatorum eorum. Per uisera
misericordie dni. in quibus uisitauit nos
orientis exalto. Illuminare his qui in te
nebris. & in umbra mortis sedent. addi
rigendos pedes nros in uiam pacis.

Puer autem crescebat & confortabatur spu.
& erat in desertis usq: in diem ostensionis
suae ad isrl. factum e. autem in diebus
illis. **E**xit edictum a cesare augusto. ut
describeretur uniuersus orbis. **H**ae
descriptio prima. facta est a preside sy
riae cyrino. Et ibant omnes. ut pferre
rentur singuli in suam ciuitatem. Ascen

dit autem & ioseph galilea decurritur na
 zareth. in iudaeam ciuitatem dauid. que
 uocatur bethleem. eo quod esset de domo
 & familia dauid. ut proficeretur cum ma
 ria desponsata sibi uxore pregnante.
 Factum est autem cum essent ibi. imple
 tis sunt dies ut pareret. **E**t peperit filium
 suum primogenitum. & pannis eum
 inuoluit. & reclinauit eum in praesepe.
 quia non erat ei locus in diuerbio. **E**t pas
 tores erant in regione eadem uigilantes.
 & custodientes uigilias noctis. super gre
 gem suum. **E**t ecce angelus domini stetit iux
 ta illos. & claudas dei circum fulsit illos.
 & timuerunt timore magno. **E**t dixit
 illis angelus. **N**olite timere. **E**cce enim annun
 tior uobis gaudium magnum. quod
 erit omni populo. quia natus est uobis
 hodie saluator. quem Christus dominus in ciuitate
 dauid. **E**t hoc uobis signum. Inuenietis
 infantem pannis inuolutum. & positum
 in praesepe. **E**t subito facta est cum angelo
 multitudo militum caelestium. laudantium
 dominum & dicentium. **G**loria in altissimis deo.
 & in terra pax hominibus. bonae uoluntatis.

Et factum est ut discesserunt ab eis angeli
in eadum. Pastores loquebantur ad
inui cem. Transivimus usque bethleem. &
videamus hoc verbum quod factum est.
quod dominus ostendit nobis. Et venerunt
festinantes. & invenerunt mariam & ioseph.
& infantem positum in presepio. Videntes
autem. cognoverunt de verbo quod dic-
tum erat illis de puero hoc. Et omnes qui au-
dierunt mirati sunt. & de his quae dicta
erant a pastoribus ad ipsos. Maria autem
conservebat omnia verba haec. confite-
rens in corde suo. Et reversi sunt pastores.
glorificantes & laudantes dominum. In omnibus
quae audierant & viderant. sicut dictum est.
ad illos. Et postquam consummati sunt
dies octo ut circumcideretur. vocatum
est nomen eius iesus. Quod vocatum est
ab angelo. priusquam in utero concepe-
retur.

Et postquam impleti sunt dies purgati-
onis eius secundum legem moysi. tulerunt
illum in hierusalem. ut sisterent eum
domino sicut scriptum est in lege domini. Quia
omne masculinum adaperiens vulvum.

sem dno uocabatur: Et ut daret hos-
tiam sedm quoddictum e in lege dñi.
par turturum. aut duos pullos colu-
barum.

II **E**TECCI HOMO ERAT IN HIERUSALEM:
cui nomen symeon. Et homo iste iustus
& timoratus. expectans consolationem
isrl. & sps scs erat in eo. Et responsu
acceperat aspisco. non uisurum se
mortem. nisi prius uideret xpm dñi.
Et uenit in spū in templum. Et cum
inducerent puerum ihm parentes ei.
ut facerent sedm consuetudinem legi
pco. & ipse accepit eum in uulnas suas.
& benedixit dñm & dixit. Nunc dimittis
tis seruum tuum dñe. sedm uerbum
tuum in pace. Quia uiderunt oculi
mei salutare tuum. quod parasti
ante faciem omiū populorum. Lumen
ad reuelationem gentium. & glam
plebis tue isrl. Et erat pater eius
& mater mirantes. sup his quae dice-
bantur de illo. Et benedixit illis
symeon. & dixit ad mariam matrem
eius. Ecce positus est hic in ruina.

& resurrectionem multorum misit. & in
signum cui contra dicitur. **E**t tuam ipsius
animam pertransibit gladius. ut reuden
tur ex multis cordibus cogitationes. Iterat
anna prophetissa filia fanuhel. de tribu
asfer. haec percesserat indies multis. & uix
erat cum uiro suo annis septem. & uirgi
nitate sua. Et haec uidua usque ad an
nos octoginta quattuor. quae non dis
cedebat de templo. ieiuniis & obseratio
nibus seruientis nocte ac die. **E**t haec ipsa
hora superueniens confitebatur domino.
& loquebatur de illo omnibus qui expec
tabant redemptionem hierusalem. Et ut per
fecerunt omnia secundum legem domini. reuer
sisunt in galileam in ciuitatem suam na
zareth. **P**uer autem crescebat & confor
tabatur. plenus sapientia. Et gratia
erat in illo. **E**t ibant parentes eius
per omnes annos in hierusalem. indies sollemp
ni pasche. **E**t cum factus esset annorum
duodecim. ascendens illis in hieroso
lymam. secundum consuetudinem diei fes
ti. Consummatisque diebus cum redirent.
remansit puer ihc in hierusalem. & non

cognouerunt parentes eius. Existiman-
tes autem illum esse in comitatu. uener-
unt diei. & requirebant eum inter cognitos
& notos. Et non inuenientes. regressi sunt
in hierusalem. requirentes eum. Et factum est.
post triduum. inuenierunt illum in tem-
plo. sedentem in medio doctorum. audien-
tem illos. & interrogantem eos.

Stupebant autem omnes quicum audiebant.
super prudentia & responsis eius. Et ui-
dentes. admirati sunt.

Et dixit mater eius ad illum. Fili. quid fe-
cisti nobis sic? Ecce pater tuus & ego.
dolentes. querebamus te. Et ait ad illos.
Quid est. quod me querebatis? Nesciebatis.
quia in his que patris mei sunt oportet
me esse? Et ipsi non intellexerunt uer-
bum. quod locutus est. ad illos. Et des-
cendit cum eis. & uenit nazareth. & erat
subditus illis. Et mater eius conser-
uabat omnia uerba haec. in corde suo.
Et in hoc perficiebat sapientia. & aetate &
gratia. apud deum & homines.

IN ANNO DNI MDCCLXXV. DECIMO
A imperii tyberii cesaris. procurante

.11.

pontio pilato iudeam. tetrarcha autem
galileae herode. philippo autem fratre
eius. tetrarcha iurtae & tracontidis re
gionis. & lisania abilinae tetrarcha. sub
principibus sacerdotum anna & caipha.
factum est. uerbum domini super iohannem zacha
riae filium in deserto.

Et uenit in omnem regionem iordanis. pre
dicans baptismum penitentiae. in remis
sione peccatorum. sicut scriptum est
in libro sermonum. esaias prophetae.
Vox clamantis in deserto. parate uiam domini.
rectas facite semitas eius. Omnis uallis
implebitur. & omnis mons & collis hu
miliabitur. Et erunt praua indirecta.
& aspera in uias planas. Et uidebit omnis
caro. salutare dei.

Dicebat ergo ad turbas. qui exiebant ut
baptizarentur ab ipso. Genimina ui
perarum. quis ostendit uobis fugere
auentura ira. Facite ergo fructus dig
nos penitentiae. & nunc coepistis dicere.
patrem habemus abraham. Dico enim
uobis. quia potest deus de lapidibus istis.
suscitare filios abraham. Iam enim.

Ev
Mat
21
107

Ev
Mat
23
108

securis ad radicem arborum posita est.

Omnis igitur arbor non faciens fructum bonum
excidetur & in ignem mittetur.

Et interrogabant eum turbe dicentes. Quid
ergo faciemus? Respondens autem
dicebat illis. Qui habet duas tunicas. det
non habenti. Et qui habet escas. similiter faci
at. Venerunt autem & publicani ut baptiza
rentur. & dixerunt ad illum. **M**agister.
quid faciemus? **A** ille dixit ad eos.
Nichil amplius. quam quod constitu
tum est vobis faciat. Interroga
bant autem eum & milites. dicentes.
Quid faciemus & nos? **E**t ait illis.
Neminem conatuatis. neque calumni
am facitis. & contenti estote stipen
dium vestrum. **E**xistimante autem populo.
& cogitantibus omnibus in cordibus suis
de iohanne. ne forte ipse esset christus.
Respondit iohannes. dicens om
nibus.

Ego quidem aqua baptizo vos. ueni &
autem fortior me. cuius non sum
dignus soluere corrigiam calceamen
torum eius. Ipse uos baptizabit.

in spū scō & igni.

Cuius uentilabrum immanueius & purga-
bit arcam suam. & congregabit triticum
in horreum suum. Paleas autē. cōburte
igni inextinguibili. Multa quidem &

Letia exhortans. euangelizabit poplō.
Herodes autē tetrarcha. cum corripere-
tur ab
elo de herodiade uxore fr̄is sui. & de om̄i
bus malis quaesecit herodes. adiecit &
hoc sup̄ omnia. & inclusit iohannem
in carcerem.

Factum ē autē cum baptizaretur omnis po-
pulus. & iesu baptizato & orante. ap-
tū ē. caelum. & descendit sp̄s sc̄s cor-
porali specie sicut columba in ipsum.
& uox de celo facta est. Tu es filius m̄s
dilectus. in te cōplacuit mihi.

Et ipse ihs erat incipiens quasi annorū
triginta. ut putabat filius ioseph.

Qui fuit heli. Qui fuit mathat. Qui
fuit leui. Qui fuit melchi. Qui
fuit ianne. qui fuit ioseph. qui
fuit mathathie. qui f. amos. qui
fuit naum. qui f. esli. qui f. nig-
ge. qui f. math. qui f. mathathie.

quisunt semei. quisunt ioseph. quis
 ioda. quisunt iohanna. quisunt reza.
 quisunt zorobabel. quisunt salathiel.
 quisunt neri. quisunt melchi. quisunt
 addi. quisunt chosan. quisunt helma
 dan. quisunt her. quisunt hiesu.
 quisunt heliezer. quisunt iori.
 quisunt mathai. quisunt leui.
 quisunt simcon. quisunt iuda.
 quisunt ioseph. quisunt iona.
 quisunt elachim. quisunt melea.
 quisunt menna. quisunt mattathu.
 quisunt nathan. quisunt dauid.
 quisunt iesse. quisunt obed.
 quisunt booz. quisunt salmon.
 quisunt naason. quisunt aminadab.
 quisunt aram. quisunt esrom.
 quisunt phares. quisunt iudae.
 quisunt iacob. quisunt isaac.
 quisunt abrahe. quisunt thare.
 quisunt nachor. quisunt seruch.
 quisunt ragau. quisunt falech.
 quisunt eber. quisunt sale.
 quisunt canan. quisunt arfaxit.
 quisunt sem. quisunt noae.

quis fuit lamech. quis fuit metusale.
quis fuit enoch. quis fuit iared.
quis fuit malelebel. quis fuit eainan.
quis fuit enos. quis fuit seth. quis fuit ada.
quis fuit di.

iii.

III

u
v

IHC AUTEM PLENUS SP
SCO. regressus ē. a iordane. & agebatur
in spū in deserto diebus quadraginta. &
tēptabitur a diabolo.

u
v

Et nihil manducauit indicib: illis. Et con
summatif illis esurit. Dixit aut illi
diabolus. Si filius di es. dic lapidi huic.
ut panis fiat. Et respondit ad illum ihc.
Scriptum ē. quia non in pane solo uiuit
homo. sed in omni uerbo di. Et dixit illū
diabolus. & ostendit illi omnia regna orb
terrar in momento temporis. & ait ei.
Tibi dabo potestatem hanc uniuersam
& glām illorum. quia mihi tradita sunt.
& cui uolo do illa. Tu ergo si adoraueris
coram me. erunt tua omnia. Et respon
dens ihc. dixit illi. Scriptum ē. dñm
dñm tuum adorabis. & illi soli serui es.
Et duxit illum in hierlm. & statuit
eum supra pinnam. templi. & dixit illi.

Si filius dices. mitte te deorsum. Scriptum est enim. qd angelis suis mandabit de te ut conseruent te. & quia in manibus tollent te. ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. Respondens ihc. ait illi. Dictum est. & temptabis dnm dnm tuum. Et consummata omni temptatione. diabolus recessit ab illo. usq: ad tempus.

le. xii.
23. xxiii.
24. xxvii.
25. xlvi.

Egressus est ihc in uirtute sps in galileam. & fama exiit per uniuersam regionem de illo. Et ipse docebat in synagogis eorum. & magnificabatur ab omnibus.

le. xiiii.
28.

Et uenit nazareth ubi erat nutritus. & intrauit secundum consuetudinem suam die sabbati in synagogam. & surrexit legere. Traditus est illi liber. prophetie esaias. Et ut reuoluit librum. inuenit locum ubi scriptum erat. Sps dñi super me. ppt qd unxit me. euangelizare pauperibus misit me. Sanare contritos corde. pdicare captiuis remissionem. & cecis uisum. Dimittere confractos in remissionem. pdicare annum dñi acceptum. & diem retributionis. Et cum plicuisset librum. reddidit ministris.

¶ ito

& sedit. Et omnium in synagoga oculi.
erant intendentes in eum. Coepit autem
dicere ad illos. Quia hodie impletur
haec scriptura. in auribus uris.

Et omnes testimonium illi dabant. & mi-
rabantur in uerbis gratiae. quae procedebant
de ore ipsius. & dicebant. Nonne hic
est filius ioseph.

Et ait illis. Utique dicetis mihi hanc simi-
litudinem. Medice. curate ipsum. Quia
audiuimus facta in capharnaum. fac & hic
in patria tua.

Ait autem. Amen dico uobis. quia ne-
mo propheta acceptus est. in patria sua.

In ueritate dico uobis. Multae uiduae
erant in diebus heliae uisit. quando
clausum est caelum annis tribus & men-
sibus sex. cum facta esset fames magna
in omni terra. & ad nullam illarum mis-
sus est. helias. nisi in sarepta sydoniae
ad mulierem uiduam. Et multi leprosi
erant uisit sub helysco propheta. & ne-
mo eorum mundatus est. nisi in dan syrus.
Et repleti sunt omnes in synagoga ira.
haec audientes. Et surrexerunt. &

le xxiii
21
le l
le lxxiii

le xx
55L

le xxi
21
le lxxii
le lxxii
55L

eiecerunt illum extra ciuitatem. & duxerunt
illum usque ad superius cilium montis. supra que
ciuitas illorum erat edificata. ut precipita-
rent illum. Ipse autem transiens. per medium
illorum ibat.

Et descendit in capharnaum ciuitatem galilee.
ibi quoque docebat illos sabbatis.

Et stupebant in doctrina eius. quia in potestate
erat sermo ipsius.

Et in synagoga erat homo habens demonium
immundum. & exclamauit uoce magna
dicens. Sine. quid nobis. & tibi inueneris nazi-
rene. uenisti perdere nos. Scitote. qui
sis filius dei. Et increpauit illum ihesus dicens

Obmutescere. & exi ab illo. Et cum pie-
cisset illum demonium in medium.
exiit ab illo. nichilque illum nocuit.

Et factus est. pavor in omnibus. & collo-
quebantur ad inuicem dicentes. Quod est
hoc uerbum. quia in potestate. & uirtute
imperat immundis spiritibus. & exeunt. Et
diuulgabatur fama de illo. in omnem
locum regionis.

Surgens autem de synagoga. introiit
in domum symonis. Doctus autem symonis

Matth.
viii.
23.

Luc.
ix.
10.

Matth.
ix.
10.

Luc.
ix.
10.

tenebatur magnis febris: & rogauerunt
illum pro ea. Et stans super illam imperauit
febri: & dimisit illam. Et continuo sur-
gens: ministrabat illis. Cum sol autem
occidisset: omnes qui habebant infir-
mos uariis languoribus. ducebant illos
ad eum. At ille singulis manus imponens
curabat eos.

Exiebant autem demonia a multis: claman-
tia & dicentia. quia tu es filius dei.

Et increpans non sinebat ei loqui: quia sci-
ebant ipsum esse christum.

Facta autem die: egressus ibat in desertum
locum. Et turbae requirebant eum:
& uenerunt usque ad ipsum. & detinebant
illum. ne discederet ab eis. Quibus ille
ait. Quia & aliis ciuitatibus oportet
me euangelizare regnum dei: quia ego ideo
missus sum. Et erat predicans in synago-
gis galileae.

Factum est autem cum turbae irruerent in
eum ut audirent uerbum dei: & ipse sta-
bat secus stagnum genesareth. Et uidit
duas naues stantes secus stagnum: pesca-
tores autem descenderant. & lauabant.

le xxviii
sol
728 viii

le xxviii
sol
728 viii

le xxviii
sol

N.

reia. Ascendens aut in unam nauum que
erat simonis. rogauit eum a terra reducere
re pusillum. Et sedens. docebat de nauu
cula turbas.

Vt cessauit aut loqui. dixit ad simonem.
Duc mactum. & laxa reia tua incaptura.
Et respondens simon. dixit illi. Precep
tor. p totam noctem laborantes. nihil
cecpimus. in uerbo autem tuo laxabo re
te. **E**t cum hoc fecissent. conducerunt
piscum multitudinem copiosam. Rū
pebatur autem rete eorum. Et annu
erunt sociis qui erant in alia naui.
ut uenirent. & adiuuarent eos. Et ue
nerunt. & impleuerunt ambas nauu
culas. ita ut mergerentur.

Quam uideret simon petrus. pedit ad
ienua ihu dicens. Exiame. quia homo
peccator sum dñe. Stupor enim circū
dederat eum. & omnes qui cum illo
erant. incaptura piscium quam cepe
rant. Similit autem iacobum & iohan
nem filios zebedai. qui erant socii
simonis.

Et ait ad simonem ihc. **N**olite timere.

Lucas
viii
129

Lucas
viii
129

Lucas
viii
129

ex hoc iam homines eris capiens. Et subduc-
tis ad terrā nauibus. relictis omnibus.
secutusunt illum.

Et factum ē. cum eēt in una ciuitatum. & ec-
ce uir plenus lepra. Et uidens ihm. &
proci dens in faciem. rogauit eum dicens.
Dñe. si uis. potes me mundare. Et extendens
manum. tetigit illum dicens. Volo.
mundare. Et confestim. lepra discessit ab
illo. Et ipse precepit illi. ut nemini diceret.
Sed uade ostende te sacerdoti. & offer
pe mundatione tua. sicut precepit moy-
ses. in testimonium illis.

Perambulabat autem magis sermo de illo.
Et conueniebant turbae multae ut audi-
rent. & curarentur ab infirmitatibus
suis.

Ipse autem sedebat in deserto. & orabat.
ET FACTUM EST IN VNA DIERVM.
& ipse sedebat docens. Et erant phari-
sei sedentes & legis doctores. qui uene-
rāt ex omni castello galilae & iudae
& hierlm. & uirtus erat dñi ad sanan-
dum eos.

Et ecce uiri portantes in lecto hominem

lxxxiii
mⁱ xlvi
dⁱ xxiii

lxxxiiii
mⁱ xliii
mⁱ xxviii
lo xliii

lxxxv
mⁱ xlvi
dⁱ lxxv
lxxxvi
mⁱ xliii
dⁱ lxxviii

lxxxvii
mⁱ lxxv
lo xxxviii

quierat paralyticus. & querebant eum
 inferre. & ponere ante eum. Et non
 inuenientes quaparte illum inferrent
 practurba. ascenderunt supratectum.
 & per tegulas summiserunt illum cum
 lecto in medium ante ium. **Q**uorum
 fidem ut uidit. dixit. **H**omo. remit
 tuntur tibi peccata tua. Et coeperunt
 cogitare scribae & pharisaei. dicentes.
Quis est hic qui loquitur blasphemias.
 Quis potest dimittere peccata nisi solus
 ds. **U**t cognouit aut ihs cogitationes
 eorum. respondens dixit ad illos. Quid
 cogitatis in cordibus uris. **Q**uid est
 facilius dicere. dimittantur tibi pec
 cata. an dicere surge & ambula. **U**t
 autem scitis. quia filius hominis potes
 tatem habet in terra dimittere peccata.
Ait paralytico. **T**ibi dico. surge tolle
 lectum tuum. & uade in domum tuam.
 Et confestim surgens coram illis. tulit
 in quo iacebat. & abiit in domum suam.
 magnificans dm. Et stupor apprehen
 dit omnes. & magnificabant dm. **E**re
 pletisunt timore dicentes. **Q**uia uidimus

mirabilia hodie.

Et post hec exiit. et uidit publicanum no-
mine leui. sedentem ad teloneum. & ait
illi. Sequere me. Et relictis omnibus:
surgens secutus est eum.

Et fecit ei conuiuium magnum leui in domo
sua. & erat turba multa publicanorum.
& aliorum quicum illis erant discumben-
tes. Et murmurabant pharisei & scri-
bae eorum. dicentes ad discipulos eius.
Quare cum publicanis. & peccatoribus
manducatis & bibitis?

Et respondens ihc. dixit ad illos. Non
egent qui sani sunt medico. sed qui male
habent. Non ueni uocare iustos. sed
peccatores in penitentiam.
At illi. dixerunt ad eum. Quare dis-
cipuli iohannis ieiunant frequent. & ob-
secrationes faciunt similiter & pharisaeorum.
tui autem adunt & bibunt. Quibus ipse
ait. Numquid potestis filios sponsi
dumcum illis est sponsus facere ieiuna-
re? Venient autem dies. & cum abla-
tus fuerit ab illis sponsus. tunc ieiuna-
bunt in illis diebus. Dicebat autem &

similitudinē ad illos. Quia nemo com-
missuram auestimento nouo. Immittit
inuestimentum uetus. Alioquin &
nouum rumpit. & ueteri non conuenit
commisura nouo. Et nemo mittit ui-
num nouum in utres uetres. Alioquin
rumpet uinum nouum utres. & ipsū
effundetur. & utres peribunt. Sed uinū
nouum in utres novos mittendum est.
& utraq; conseruantur. Et nemo bibens
uetus. statim uult nouum. Dicit enim.
uetus melius est.

Iactū ē. autē in sabbato secundo primo. cū
transiret p̄sata. uellebant discipuli eius
spicas & manducabant. confricantes ma-
nibus. Quidam autem pharisaeorum.
dicebant illis. Quid facitis quod non li-
cet in sabbatis. Et respondens ih̄c ad eos.
dixit. Nescitis quod fecit dauid
cum esurisset ipse & qui cum eo erant. quo-
modo intrauit in domum dī. & panes pro-
positionis sup̄sit & manducauit. & dedit
his qui cum ipso erant. quos non licet man-
ducare nisi tantum sacerdotibus. Et di-
cebat illis. Qui adn̄s ē. filius hominis.

.v.

& cum sabbato.

18. 11
2. 11
11. 11

Factum ē autē & in alio sabbato. ut intraret in
sinagogam & doceret. & erat ibi homo. & man^{us}
eius dextera erat arida.

Observabant autē scribae & pharisaei. si in
sabbato curaret. ut inveniunt unde accusa-
rent illum. Ipse uero sciebat cogitationes
eorum. & ait homini. qui habebat manū
aridam. Surge & sta in medium. **E**t sur-
gens stetit. Ait autē ad illos ihc. Inter-
rogo uos. si licet sabbatis bene facere. An male.
animam saluam facere. an perdere. **E**t circum-
spectis omnibus. dixit homini. Extende
manum tuam. Et extendit. & restituta est
manus eius. Ipsi autē repleti sunt insipientia.
& colloquebantur adinucē. quidnam face-
rent ihu.

18. 11
2. 11
11. 11

Factum ē autē in illis diebus. exiit in montē
orare. & erat pernoctans in oratione di.

18. 11
2. 11
11. 11

Et cum dies factus esset. uocauit discipulos suos.
& elegit duodecim ex ipsis. quos & apos-
tolos nominauit. Simonem quē cognomi-
nauit petrum. & andream fratrem eius.
iacobum. & iohannem. philippum & bar-
tholomeum. mattheum & thomam. iacobū

alphi. & simonem qui uocatur zelotes. iudei
 iacobi. Et iudam scarioth. qui fuit proditor.
Et descendens cum illis. stetit in loco campestri.
 & turba discipulorum eius. & multitudo copio-
 sa plebis ab omni iudaea. & hierosolymis. & iudaea.
 & tyri & sydonis. qui uenerunt ut audirent
 eum. & sanarentur a languoribus suis. Et
 qui curabantur ab spiritibus immundis. cura-
 bantur. Et omnis turba querebat eum tan-
 gere. quia uirtus de illo exibat. & sanabat
 omnes.

Et ipse deuitis oculis in discipulos suos. dice-
 bat. **B**eati pauperes. quia uerum est. regnum dei.

Beati qui nunc esuritis. quia saturabimini.

Beati qui nunc fletis. quia ridebitis.

Beati eritis cum uos oderint homines. & eu-
 separauerint uos. & exprobrauerint. & eie-
 cerint nomen urum. tanquam malum. propter fili-
 um hominis. Gaudet in illa die & exultate.
 ecce enim merces uestra. multa in caelo.

Sedm haec enim faciebant prophetis patres
 eorum.

Verumamen. uenobis diuitibus. quia habe-
 tis consolationem uestram. Venobis qui satu-
 rati estis. quia esurietis. Venobis qui ride-

tis nunc : quia lugebitis & flebitis.

1^a Lu
Soc

Ve cum bene uobis dixerint omnes homines.
secundum haec faciebant pseudo prophetis pa-
tres eorum.

1^a Lu
Soc

Sed uobis dico quia auditis. Diligite inimi-
cos uros. benefacite his qui uos oderunt.
Benedicite maledicentibus uobis. orate pro
calumpniantibus uos.

1^a Lu
Soc

Et quia percutit in maxillam. prebe et
alteram. Et ab eo qui aufert tibi uestimen-
tum. & iam tunicam noli prohibere.
Omnia autem petenti tu tribue. & qui au-
fert quae tua sunt. non repetas.

1^a Lu
Soc

Et prout uultis ut faciant uobis homines.
& uos facite illis similiter.

1^a Lu
Soc

Et si diligatis eos qui uos diligunt. quae
uobis est gratia? Nam & peccatores. dili-
gentes se diligunt. Et si bene feceritis his
qui uobis benefaciunt. quae uobis est gratia?
Siquidem & peccatores hoc faciunt. Et
simulacrum dederitis his. a quibus spiritus
recipere. quae gratia est uobis? Nam &
peccatores peccatoribus fenerantur. ut
recipiant aequalia. Verum tamen dili-
gite inimicos uros. & benefacite. &

mutuum date nihil desperantes. & erit mer-
ces v^{ra} multa. **E**t eritis filii altissimi. quia
ipse benignus est super ingratos & malos.
Estote ergo misericordes. sicut & pater
vstr misericors est.

Nolite iudicare. & non iudicabimini. **N**ol-
ite condemnare. & non condemnabimi-
ni. **D**imitte. & dimittemini. **D**ate.
& dabitur vobis. **M**ensuram bonam.
& confertam. & coagulatam. & super efflu-
entem. dabunt in sinum vstrū. **E**adē
vero mensura quamensi fueritis. rene-
tetur vobis.

Dicbat autem illis & similitudinem.
Numquid potest cecus cecū ducere. non
ne ambo in foveam cadunt?

Non ē. discipulus super magistrum. **P**fec-
tus autem omnis erit ^{scilicet} sicut magister eius.

Quid autem vides festucam in oculo fr^{is}
tui. trabem autē que in oculo tuo ē. non
consideras? **A**ut quomodo dicere po-
tes fratri tuo. frater. sine etiam festuci
de oculo tuo. Ipse in oculo tuo trabem
nō videns? **H**ypocrita. ecce primū
trabem de oculo tuo. & tunc pspicies

ut educaſ feſtucam. de oculo fr̄is tui.

Non ē enim arbor bona. quæ facit fructū malos. neq; arbor mala. faciens fructū bonum. Unaqueque enim arbor. de fructu ſuo cognoſcitur.

Neq; enim de ſpinis colligunt ficus. neq; de rubo uidentur uuam.

Bonus homo. de bono theſauro. cordis ſup̄fert bonum. Et malus homo. de malo theſauro. profert malum. Ex abundantiā enim cordis. os loquitur.

Quid autē uocariſ me dñe dñe. & non facis quæ dico?

Omnis qui uenit ad me. & audit ſermoneſ meos & facit eoſ. ostendam uobiſ cuiſi milis ſit. Similis ē homini aedificanti domum. qui ſodit in altum. & poſuit fundamenta ſupra petram. In inundatione autem facta. illiſum ē. flumen domui illi. & non potuit eam mouere. Fundamenta enim erat. ſupra petra. Cui autē uerū & non facit. ſimilis ē homini aedificanti domum ſuam ſupra. terrā. ſine fundamento. In quā illiſus ē. fluiuius. & continuo cecidit. & facta ē. ruina dom̄

le lxx
de lxxiii

le lxx
de lxxiii

le lxx
de lxxiii

le lxx
de lxxiii

le lxx
de lxxiii

illius magna.

VI **C**ū autē impleisset omnia. **III.**
 uerba sua in aures plebis. intrauit caphar-
 naum. Centurionis autem cuiusdam
 seruus male habens erat mortuus. qui
 illi erat p̄ciosus. Itē cum audisset de ih̄u.
 misit ad eum seniores iudaeorū. rogans
 eum ut ueniret. & saluaret seruum eius.
 At illi cum uenissent ad eum. rogabant eū
 solliciti dicentes ei. quia dignus ē. ut hoc
 illi presteret. Diligit enim gentē nr̄am.
 & synagogam ipse aedificauit nobis. Ih̄c
 autē. ibat cum illis. Itē cum iam non longe
 eet ad domo. misit ad eum centurio amicos
 dicens. **Onē.** noli uexari. Non enim
 dignus sum. ut subtectum meum intres.
 propt̄ qd̄ & me ipsum non sum dignum ar-
 bitratus. ut uenirem ad te. Sed dic uerbo.
 & sanabitur puer m̄s. Nam & ego ho-
 mosum sub potestate constitutus. habens
 sub me milites. Itē dico huic. uade. & uade.
 Itē alio. ueni. & uenit. Itē seruomeno.
 fac hoc. & facit. Quo audito ih̄c. mira-
 tus ē. & conuersus. sequentibus se ēb
 dixit. Amen dico uobis. nec in isrl̄

tantam fidem inueni.

Et reuersi qui missi fuerant domum. inue-
nerunt seruum qui languerat sanum.

Et factum est deinceps. Ibat in ciuitate quae
uocatur naim. & ibant cum illo discipu-
li eius. & turba copiosa. Cum autem appro-
pinquaret porte ciuitatis. ecce defunctus
efferebatur filius unicus matris suae.

Et haec uiduata. & turba ciuitatis mul-
ta cum illa. Quamcum uidisset dñs.

misera motus super eam. dixit illi. Noli
fletu. Et accessit. & tetigit loculum.

Hi autem qui portabant. steterunt. Et ait.

Adulescens. tibi dico. surge. Et resedit
quiescit mortuus. & coepit loqui. & de-

dit illum matri suae. Accepit autem omnis
timor. & magnificabant dñm dicentes.

Quia propheta magnus surrexit in nobis.
& qui adf. uisitaunt plebem suam.

Et exiit hic sermo in uniuersam iudaeam
deco. & omnem circa regionem.

Et nuntiauerunt iohanni discipuli eius.
de omnibus his. Et conuocauit duos ex
discipulis suis iohannes. & misit ad ihm
dicens. Tu es qui uenurus es. a naliu.

U. lxxvi
S. lxxvi

U. lxxvii
S. lxxvii

U. lxxviii
S. lxxviii

U. lxxviiii
S. lxxviiii

expectamus. Cum autem uenissent ad eu-
 um. dixerunt. Iohannes baptista. misit
 nos ad te dicens. Tu es qui uenturus es an-
 alium expectamus. In ipsa autem hora.
 curauit multos a languoribus. & plagis. & spi-
 ritibus malis. & cecis multis donauit uisum.
 Et respondens. dixit illis. Cunctis nunti-
 ate iohanni. que uidistis. & audistis. Qui
 cecidit. claudibulant. Leprosi
 mundantur. Surdi audiunt. mortui
 resurgunt. pauperes euangelizantur.
 Et beatus est. qui non fuerit scandalizatus
 in me. Cum discessissent nuntii iohannis.
 coepit dicere de iohanne ad turbas. Quid
 existis in desertum. uidere. & arundinem uen-
 to moueri. Sed quid existis. uidere
 hominem. molibus uestimentis indutum.
 Ecce qui in ueste purosunt & deliciis.
 in domibus regum sunt. Sed quid existis.
 uidere prophetam. Vtque dico uobis.
 & plusquam prophetam.

Hic. de quo scriptum est. Ecce mitto an-
 gelum meum. ante faciem tuam. qui
 parabit uiam tuam ante te.

Dico enim uobis. maior inter natos muli-

U. LXIII
S. 1

quam propheta iohanne baptista nemo est.
Quia autem minor est in regno dei maior est illo.
Et omnis populus audientis & publicani ius-
tificauerunt dominum baptizati baptismo iohannis.
Pharisaei autem & legis periti consilium dei
spreuerunt in semetipsos non baptizati
ab eo.

U. LXIII
S. 2

Qui ergo similes dicam homines generationis
huius & cui similes sunt? Similes sunt
pueris sedentibus in foro & loquentibus ad
inui cem & dicentibus. Cantauimus uobis
tyberibus & non saltastis. Lamentauimus &
non plangistis. Venit enim iohannes baptis-
ta neque manducans panem neque bibens
uinum & dicentis. demonium habet.
Venit filius hominis manducans & bibens
& dicentis. ecce homo uorax & bibens ui-
num. Amicus publicanorum & peccatorum.
Et iustificatus est sapientia ab omnibus fi-
liis suis.

U. LXIII
S. 3
U. LXIII
S. 4

Rogabat autem illum quidam de pharisaeis
ut manducaret cum illo. Et ingressus do-
mum pharisaei discubuit. Et ecce muli-
er quaedam in ciuitate peccatrix ut cog-
nouit quod accubuit in domo pharisaei. attu-

In alabastrum unguenti. & stans retro secus
 pedes eius. Lacrimis coepit rigare pedes eius.
 & capillis capitis suintergebat: & osculabatur
 pedes eius. & unguento unguebat. Videns
 autem pharisaeus qui uocauerat eum. ait
 intrase dicens. **N**on si esset propheta. sciret
 utique: quae & qualis mulier esset quae tangit
 eum. quia peccatrix est. Respondens ihc.
 dixit ad illum. Simon. habeo tibi aliquid
 dicere. **A**lle ait. **M**agister. dic. **D**uo
 debtores erant cuidam feneratori. unus de
 bebat denarios quingentos. Alius quinquaginta.
 Non habentibus illis unde redde
 rent. donauit utrisque. **Q**uis ergo eum
 plus diligit. Respondens simon. dixit.
Aestimo. quia is cui plus donauit. **A**lle.
 dixit ei. **R**ecito iudicasti. Et conuersus
 ad mulierem. dixit simoni. **V**ides hanc
 mulierem. **I**ntraui in domum tuam.
 aquam pedibus meis non dedisti. **H**ae autem.
 Lacrimis rigauit pedes meos. & capillis su
 is terxit. **O**sculum mihi non dedisti. **H**ae
 ait. ex quo intraui. **N**on est
 scilicet osculari pedes meos. **O**leo caput me
 um non unxisti. **H**ae autem. unguento

unxit pedes meos. Propt̄ quod dico tibi.
Remittuntur ei peccata multa. quod dilex̄
mutuum. Cui aut̄ minus dimittitur.
minus diligit. Dixit aut̄ ad illam. Remit-
tuntur tibi peccata multa. Et coeper̄
qui simul accumbebant. dicere intra se.
Quis ē hic qui &iam peccata dimittit?
Dixit autem ad mulierem. Fides tua te
saluam fecit. uade in pace.

Et factum ē. deinceps. & ipse iter faciebat
per ciuitatem & castellum. praedicans &
euangelizans regnum dī. & duodecim
cum illo. & mulieres aliquae quae erant
curae ab spiritibus malignis. & infir-
mitatibus. **M**aria quae uocatur magda-
lena. de qua daemones septem exierant.
& iohanna uxor chuze procuratoris he-
rodif. & susanna. & aliae multae quae
ministrabant eis de facultatibus suis.

Cum autem turba plurima conueniret.
& detinentibus properarent ad eum. dix̄
p̄ similitudinē. Exiit qui seminat. semina-
re semen suum. It dum seminat. aliud
eccidit secus uiam & conculcatū ē. & uolu-
cres caeli comederunt illud. It aliud

l. lxxv
fol.

l. lxxvi
fol.
l. lxxvii

vii.

cecidit supra petram. & natum aruit. quia
 non habebat humorem. Et aliud cecidit in
 spinas. & simul exortae spinae suffocauerunt
 illud. Et aliud cecidit in terram
 bonam. & ortum fecit fructum centuplum.
 Haec dicens. clamabat. Qui habet aures
 audiendi. audiat. Interrogabant autem
 eum discipuli eius. quae esset haec parabola.
 Quibus ipse dixit. Vobis datum est. nosse
 mysterium regni dei.¹

Ceteris autem in parabolis. ut videntes non vi-
 deant. & audientes non intellegant.

Est autem haec parabola. Semen. est verbum dei.
 Qui autem secus uiam. hi sunt qui au-
 diunt. Deinde uenit diabolus. & tollit
 uerbum de corde eorum. ne credentes salui
 fiant. Nam qui supra petram. quicum
 audierint. cum gaudio suscipiunt uerbum.
 Et hi radices non habent. quia ad tempus
 credunt. & in tempore temptationis rec-
 dunt. Quod autem in spinis cecidit. hi sunt
 qui audierunt. & sollicitudinibus. & diui-
 tiis. & uoluptatibus uitae. eum suffocant.
 & non referunt fructum. Quod autem in
 bonam terram. hi sunt qui in corde bono

II. Lucas
 III. 18
 IV. 18
 V. 18

II. Lucas
 III. 18
 IV. 18
 V. 18

& optime audientes uerbum retineant. Et
fructum afferunt. in patientia.

le lxxviii
m xxxii
m xxxviii

Nemo autem lucernam accendens operit eam
uasae. Aut subtus lectum ponit. sed super
candelabrum ponit. ut intrantes uideant
lumen.

le lxxx
m xlii
m xl

Non enim est occultum quod non manifestetur.
nec absconditum quod non cognoscatur. &
in palam ueniat.

le lxxxv
m xlii
m xlii

Videte ergo quomodo auditis. Qui enim
habet. dabitur illi. Et qui cumque non ha-
bet. & cum quod putat se habere. auferetur
ab illo.

le lxxxii
m xlii
m xlii

Venerunt autem ad illum mater & fratres ei.
& non poterant adire eum pro turba. Et nun-
tiamus ei illi. Mater tua & fratres tui stant
foris. uolentes te uidere. Qui respondens
dixit ad eos. Mater mea & fratres mei hi sunt
qui uerbum dei audiunt & faciunt.

le lxxxvi
m xlii
m xlii

Factum est autem in unadierum. & ipse ascen-
dit in nauiculam. & discipuli eius. Et ait
ad illos. Trans fretum. trans stagnum.
& ascenderunt; Nauigantibus autem illis.
obdormiunt. Et descendit pedala uenti in stag-
num. & complebantur. & periclitabantur.

Accedentes autem. suscitauerunt eum dicentes.
 Praceptor. perimus. At ille surgens
 interpretatus uentum & tempestatem aquae.
 & cessauit. & facta. tranquillitas. Dixit aut
 illis. **V**bi est fides uestra. **Q**uam mentes.
 mirati sunt adinuicem dicentes. **Q**uam putas
 hic est. **Q**uia & uentis imperat & mari.
 & obediunt ei. **E**t nauigauerunt autem
 ad regionem gesasenorum. quae est contra ga
 lileam. Itaque ingressus esset ad terram. oc
 currit illi uir quidam. qui habebat daemone
 multo temporibus multis. Et uel timore non
 inductatur. neque in domo manebat. sed in mo
 numētis. **I**s ut uidit ih̄m. prostratus ante
 illum. & exclamans uocem magna dixit.
Quid mihi & tibi. ih̄u. fili di altissimi. **O**b
 secrote. neme torquas. **P**raecipiebat enī
 spiritui immundo. ut exiret ab homine.
Multis enim temporibus arripiebat illū.
 & uinciebatur catenis. & compedibus custo
 ditus. & ruptis uinculis. agebatur ad aemo
 nio indocēta. **I**nterrogauit autem illum
 ih̄s dicens. **Q**uod tibi nomen est. **A**t ille
 dixit. legio. **Q**uia intrauerant. daemonia
 multa in eum. **I**ntrogabant illum. ne impe

parce illis ut in abyssum irent. **I**ta autem
ibi grex porcorum multorum pascens in
monte: & rogabat eum ut pmitteret eis
in illos ingredi. Et permisit illis. Exierunt
autem demonia ab homine: & intrauerunt
in porcos. Et impetu abiit grex precipitans
in stagnum: & suffocatus est. Quod ut
viderunt factum qui pascabant: fugerunt
& nuntiaverunt in civitatem & in villas.
Exierunt autem videre quod factum est:
& venerunt ad eum: & inveniunt ho-
minem sedentem a quo demonia exie-
rant: uestitum: & sanante ad pedes eius:
& timuerunt. Nuntiaverunt autem
illis & qui viderant: quomodo sanus
factus esset a legione. Et rogaverunt illum
omnis multitudo regionis gerasenorum
ut discederet ab ipsis: quia timore mag-
no tenebantur.

Ipsē autem ascendens navim: reversus ē.
Et rogabat illum vir a quo demonia ex-
ierant: ut cum eo esset. Dimisit autem
eum ihc dicens: Redi domum tuam:
& narra quanta tibi fecit dñs. Et abiit puni-
versam civitatem: predicans quanta illi

fecisset ihs

ACTVM EST **ACT. C. V. R.**
 duisset ihs. excepit illum turba. Et rante
 enim omnes expectantes eum. Et ecce ve-
 nit uir cui nomen iairus. & ipse princeps
 synagogae erat. Et cecidit ad pedes ihu.
 rogans eum ut intraret in domum eius.
 quia filia unica erat illi fere annoru xii.
 Et haec moriebatur. Et contigit dum irce-
 at urbis comprimebatur. Et mulier quoda-
 erat influxu sanguinis ab annis duodecim.
 quae in medicos erogauerat omnem sub-
 stantiam suam. nec ab ullo potuit curari.
 Accessit retro. & tetigit fimbriam uesti-
 menti eius. & confestim stetit fluxus san-
 guinis eius. Et ait ihs. Quis est. qui me
 tetigit. Negantibus autem omnibus. dix-
 petrus. & qui cum illo erant. Praecep-
 tor. turbae te comprimunt & affligunt.
 & dicis quis me tetigit. Et dixit ihs.
 Tetigit me aliquis. Nam ego noui uir-
 tutem de me exisse. Videns autem mulier
 quia non latuit. tremens uenit. & pro-
 cidit ante pedes illius. & ob quam cau-
 sam tetigerit eum indicauit coram omni

populo . & quē admodum confestim sanata
sit . At ipse . dixit illi . Filia . fides tua
te saluam fecit : uade in pace . Adhuc
illo loquente : uenit quidam ad principē
synagogaē . dicens ei . Quia mortua est
filia tua . noli uexare illum . Ihesus autē
audito hoc uerbo : respondit patri pudle .
Nolit timere : crede tantum . & salua erit .
Et cum uenisset domum . non permisit in
trare secum quēquā . nisi petrum . & iaco
bum . & iohannem . & patrem . & matrē
puellae . Flebant autē omnes . & plange
bant illam . At ille dixit . **N**olite fle
re : non ē . mortua . sed dormit . Et de
ridebant eum : scientes quia mortua esset .
Ipse autē tenens manum eius . clamauit di
cens . **P**uella . surge . Et reuersus est
spiritus eius . & surrexit continuo . & ius
sit illi dare manducare . Et stupuerunt
parentes eius . Quibz . praecepit ne aliam
dicerent : qd factū erat .

VIII
127
128
129

CONVOCATIS AUTEM XII
apostolis . dedit illis uirtutem . & potesti
tem . super omnia . daemonia . & ut linguo
res curarent . Et misit illos p̄dicare reg

viii.

mundi. & sanare infirmos.

Et ait ad illos. Nichil tuleritis in uia. neq: uirgam. neq: peram. neq: panem. neq: pecuniam. neque duas tunicas habetis. Et inquamcumq: domum intraueritis ibi manete. & inde ne exitis.

Et quicumq: non receperint uos. exeuntes de ciuitate illa. &iam puluerem pedum uestrorum excutite. in testimonium supra illos.

Egressi autem. circuibant per castella. euangelizantes. & curant ubique.

Audiunt autem herodes tetrarcha omnia. quae fiebant ab eo. & hesitabat eo quod diceretur a quibusdam. quia iohannes surrexit a mortuis. Alii uero. quia helias aparuit. Alii autem. quia propheta unus de antiquis surrexit. Itaque herodes. Iohannem ego decollauit. Quis autem est iste. de quo ego audio talia. Et querebat uidere eum.

Et reuersi apostoli. narrauerunt illi quaecumq: fecerunt.

Et assumptis illis. secessit seorsum in locum desertum. qui est bethsaida. Quod cum cognouissent turbae. secutae sunt illum.

lxviii
et ex
de beati
lo pluvii

Et excepit illos. & loquebatur illis de regno
dei. Et eos qui cura indigebant. sanabat.
Dies autem coeperat declinare. Et accedentes
duodecim. dixerunt illi. Dimitte tur-
bas. ut cumtes in castris. uillasque quae
circasunt diuertant. & inueniant escas.
quia hic in loco deserti sumus. At ille
ad illos. Vos date illis manducare. At illi
dixerunt. Non sunt nobis plusquam
quinque panes & duo pisces. nisi forte nos
eamus. & edamus in omnem hanc turbam
escas. Erant autem fere uiri quinq: milia.
At ille addiscipulos suos. Facite illos
discumbere per conuiuia quinquagenos.
& ita fecerunt. Et discubescerunt omnes.
Acceptis autem quinq: panibus & duob:
piscebus. respexit in caelum. & benedixit
illos & fregit. & distribuit discipulis suis.
ut ponerent ante turbas. Et manduca-
uerunt omnes. & saturati sunt. Et
sublatum est quod superfuit illis fragmen-
torum. cophini duodecim.

lxviii
et ex
de beati
lo pluvii

Et factum est. cum solus esset orans. erant
cum illo & discipuli. Et interrogauit
illos dicens. Quem medicunt esse turbae.

At illi responderunt & dixerunt, Iohannem
baptistam. Alii autem helyam. alii quia
pphetia unus de prioribus surrexit. Dixit
aut illis. Vos autem quem me esse dicatis?
Respondens simon petrus. dixit. Xpm di.

Matth. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
Alle increpans illos. praecepit ne uide-
rent hoc dicentis. quia oportet filium
hominis multa pati. & reprobari a seni-
oribus. & principibus sacerdotum. & scribis.
& occidi. & tertia die resurgere.

Matth. 16. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
Dicebat autem ad omnes. Siquis uult post
me uenire. abneget semetipsum. & tol-
lat crucem suam cotidie. & sequatur me.
Qui enim uoluerit animam suam saluam
facere. perdet illam. Nam qui perdidit
animam suam propter me. saluam faciet illa.
Quidem proficiat homo. si lucratur uni-
uersum mundum. se autem ipsum perdat.
& detrimentum sui faciat.

Matth. 16. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
Nam qui me erubuerit & meos sermones.
hunc filius hominis erubescet. cum ue-
nerit in maiestate sua. & patris. & san-
ctorum angelorum.

Matth. 16. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
Dico autem uobis. Veresunt aliqui hic stan-
tes qui non gustabunt mortem. donec

uideant regnum dī.

VIII. FACTUM EST AUT POSTHEC
uerba fere dies octo. & assumpsit petrum &
iacobum & iohannem. & ascendit in montem
ut oraret. Et factum ē. dum oraret. species
uultus eius alba. & uestitus eius albus re-
fulgens. Et ecce duo uiri loquebantur cum
illo. Erant autem moyses. & helias. uisi in ma-
iestate. & dicebant excessum eius. quem co-
pleturus erat in hierosolym. Petrus uero.
& quicum illo. grauius erat somno. Et eu-
gilantes uiderunt maiestatem eius. & duos
uiros qui stabant cum illo. Et factum est
dum discederent ab illo. At petrus ad ih̄m.
Praceptor. bonum ē. nos hic ēē. & faciam
tri tabernacula. Unum tibi. & unum
moysi. & unum heliae. nesciens quid dice-
ret. Hacc autem illo loquente. facta est
nubes & obumbravit eos. & timuerunt.
Intantibus illis in nubem. & uox facta est
de nube dicens. Hic est filius m̄s dilectus.
ipsum audite. Et dum fieret uox. inuen-
tus ē. ih̄c solus. Et ipsi tacuerunt. & nemi-
ni dixerunt nullis diebus quicquā. ex his
quae uiderant;

U. 20. 111.
211. 111.
211.
Factum ē. autem in sequenti die. descendens:
 illis demonibus. occurrit illis turba multa.
 Et ecce uir de turba. exclamauit dicens.
Magister. obsecro te. respice in filium
 meum. quia unicus ē. mihi. Et ecce spiritus
 apprehendit illum. & subito clamat. & cū
 dit. & dissipat eum cum spuma. & uix
 discedit. dilanians eum. Et rogauit disci
 pulos suos ut eicerent illum. & non potu
 erunt. Respondens autem ih̄c. dixit.
 O generatio infidelis & perversa. usquequo
 ero apud uos. & patiar uos. Adduc huc
 filium tuum. Et cum accederet. elisit
 illum demonium. & dissipauit. Et incre
 pauit ih̄c spiritum inmundum. & sanauit
 puerum. & reddidit illum patri eius.

211.
Staupabant autē om̄s. in magnitudine dī.
U. 20. 111.
211. 111.
211.
Omnibusq. mirantib. in omnibus quae facie
 bat. dixit ad discipulos suos. Ponite uos.
 in cordibus ur̄is. sermones istos. Filius enī
 hominis. futurum ē. ut tradatur in ma
 nus hominum. At illi ignorabant uerbum
 istud. & erat uelatum ante eos. ut non sen
 tirent illud. Et timebant eum interrogare
 de hoc uerbo.

le. xiii
cap. xiii
v. 34

Interavit autem cogitatio in eos. quis eorum
maior esset. At ille uidens cogitationes
cordis illorum. apprehendens puerum.
statuit illum secusse. & ait illis. Et ait illis.
Quicumq: suscepit puerum istum in nomi-
ne meo. mercepit. Et quicumq: receperit
me. recipit eum qui meminit. **N**am qui
minor est. in omnes uos. hic maior est.

le. xiii
cap. xiii
v. 35

Respondens aut iohannes. dixit. Prae-
ceptor. uidimus quendam in nomine tuo ei-
cientem daemones. & prohibuimus eum. quia
non sequitur nobiscum. Et ait ad illum.
Ite. Nolite prohibere. **Q**ui enim non est
aduersum uos. prouobis est.

le. xiii
cap. xiii
v. 36

Factum est autem dum complerentur dies
assumptionis eius. & ipse faciem suam
firmauit ut iret hierlm. Et misit nun-
tios ante conspectum suum. Et cunctis in-
trauerunt in ciuitate samaritanorum. ut
pararent illi. Et non receperunt eum.
quia facies eius erat cunctis hierlm. Cum
uidissent aut discipuli eius iacobus. &
iohannes. dixerunt. **N**unc uis dicim^{us}
ut ignis descendat de celo. & consumat
illos. **E**t conuersus. increpauit illos. & dixit.

Nescitis cuius spiritus estis, filius hominis
non uenit animas perdere: sed saluare. Et
abierunt in aliud castellum.

Luc
XIII

Factum est. autem ambulanti-
bus illis in uia. dixit
quidam ad illum. Sequar te. quocumque
ieris. **E**rat illi ihc. Uulper fouas ha-
bent. & uolueres caeli nidos. filius hominis
non habet ubi caput reclinet. **A**it autem ad
alterum. Sequere me. **I**lle autem dixit.
Dne. permitte mihi primum ire. & sepelire
patrem meum. **D**ixitque ei ihc. Sine. ut
mortui sepeliant mortuos suos. **T**u autem
uade. Annuntia regnum di.

Luc
XIII
Sol

Erat alter. Sequar te **d**ne. sed primum per-
mitte mihi renuntiare his quidom sunt.
Ait ad illum ihc. Nemo mittens manum
suam in aratrum. & aspiciens retro. ap-
tus est. regno di.

Luc
XIII
Sol

POST HAEC AUT DESIGNAUIT
dn̄s & alios septuaginta duos. & misit illos
binos ante faciem suam in omnem ciuitatem
& locum. quo erat ipse uenturus. **E**t di-
cebat illis.

X.

Luc
XIII
Sol

Messis quidem multa. operarii autem
pauci. Rogate ergo dn̄m messis. ut

Matth
28. 22. 23.

mittat operarios in messum suam
Ite. ecce ego mitto uos. sicut agnos inter
lupos.

Matth
23. 24. 25.

Nolite portare sacculum. neque peram. neq:
calceamenta. & neminem per uiam saluta
ueritis.

Matth
23. 26. 27.

Inquamcumq: domum intraueritis. primū
dicitis; pax huic domui. Et si ibi fuerit fi
lius pacis. requiescet super illam pax ur̃a.
Sin autē. ad uos reuertetur.

Matth
23. 28. 29.

In eadem autem domo manete. & accipite. & bi
betes quae apud illos sunt. Dignus ē.
enim operarius mercede sua.

Matth
23. 30. 31.

Nolite transire de domo in domum. Et in
quamcumq: ciuitatem intraueritis. & sus
ceperint uos. manducate quae apponun
tur uobis. & curate infirmos qui in illa sunt.
& dicitis illis. Appropinquauit in uos
regnum dī.

Matth
23. 32. 33.

In quācumq: ciuitatem intraueritis. & non
receperint uos. exeuntes in plateas eius
dicitis. Etiam puluerem qui adhaeret
nobis de ciuitate ur̃a. extergimus in uos.
Tamen hoc scitote. quia appropinquauit
regnum dī. Dico uobis. quia sodomis

indie illa remissius erit . quam illic iudicabit .
Vac tibi corozaim . uac tibi bethsaida . Quia si in
 tyro & sydone factae fuissent uirtutes quae
 in uobis factae sunt . o lumine cilicio & cinere
 sedentes peniterent . Verumtamen . tyro
 & sydoni . remissius erit in iudicio quam uo-
 bis . Et tu capharnaum . usque in caelum ex-
 altata . usque ad infernum dimergeris .

Qui uos audit . me audit . Et qui uos spernit .
 me spernit . Qui autem me spernit . spernit
 eum qui me misit .

Reuerfisunt autem septuaginta duo eum gaudio .
 dicentes . Domine etiam daemonia subiciunt
 nobis . in nomine tuo . Hanc illis . Videbam
 satanam . sicut fulgur de caelo cadentem .
 Ecce dedi uobis potestatem calcandi supra
 serpentes & scorpiones . & supra omnem
 uirtutem inimici . & nihil uobis nocabit .
 Verumtamen . in hoc nolite gaudere . quia
 spiritus uobis subiciuntur . **G**audete autem .
 quod nomina uestra . scripta sunt in caelis .
In ipsa hora . exultauit spiritus sanctus & dixit .
 Confiteor tibi pater domine cadi & terrae . quod
 abscondisti haec a sapientibus & prudentibus
 & reuelasti ea paruulis . **E**t iam pater .

quasi sic placuit. Antere.

De xxviii
capitulum
de xxviii
capitulum

De xxviii
capitulum

De xxviii
capitulum
de xxviii

De xxviii
capitulum

Omnia mihi tradita sunt a patre meo. Nemo scit quis sit filius nisi pater. & quis sit pater nisi filius. & cui uoluerit filius reuelare.

Et conuersus ad discipulos suos. dixit. Beati oculi. qui uident. & quae uidetis. **D**ico enim uobis. quod multi prophetae & reges uoluerunt uidere quae uos uidetis. & non uiderunt. & audire quae auditis. & non audierunt.

Et ecce quidam legis peritus surrexit. temptans illum & dicens. **M**agister. quid faciendo uitam aeternam possidebo? At ille. dixit ad eum. In lege quid scriptum est. quo modo legis? Ille respondens. dixit.

Diliges dominum deum tuum. ex toto corde tuo. & ex tota animatu. & ex omnibus uiribus tuis. & ex omni mente tua. & proximum tuum. sicut te ipsum. **D**ixitque illi. Recte respondisti. **H**ec fac. & uiues.

Ille autem uolens iustificare seipsum. dixit ad illum. Et quis est meus proximus? Suspiciebat autem Iesus. dixit. Homo quidam descendebat ab hierusalem in hiericho. & in ci

dit in latrones. **Q**ui etiam despoliauerunt
eum. & plagis impositis abiecerunt semper
uiuo relicto. Accidit autem ut sacerdos qui
dam descenderet eadem uia. & uiso illo
preteriit. Similit & leuita cum esset secus
locum & uideret eum. pertransiit. **S**ama
ritanus autem quidam iter faciens. uenit secus
eum. & uidens eum misericordia motus est.
Et appropians alligauit uulnera eius. in
fundens oleum & uinum. Et imponens
illum in iumentum suum duxit in stabu
bulum. & curam eius egit. Et altera die
protulit duos denarios. & dedit stabulario
& ait. Curam illius habe. Et quodcumque
super erogaueris. ego cum rediero reddam
tibi. **Q**uis horum trium uidetur tibi
proximus fuisse. illi. qui incidit in la
trones. At ille dixit. Qui fecit miseri
cordiam in illi. **E**t ait illi hic. **V**ade.
& tu fac similiter. **F**actum est autem du
rent. & ipse intrauit in quoddam castellum.
& mulier quaedam martha nomine. ex
cepit illum in domum suam. Et huic erat
soror. nomine maria. **Q**uae etiam
sedens secus pedes domini. audiebat uerbum

illius: **M**artha autē. stragebat circa fre-
quens ministerium: **Q**uaestitit. & ait.
Dñe: non est tibi curae. quod soror mea.
reliquit me solam ministrare: **D**ic ergo
illi. ut me adiuuet.
Et respondens. dixit illi dñs. **M**artha
martha. sollicitas. & turbas erga
plurima: **P**orro. unum ē. necessarium.
Maria optimam partem elegit: quae non
auferetur ab ea.

¶
L. xxviii
m. xlvi

ET **F**ACTUM ē. **C**UM **E**SSET
in loco quodam orans. utcessauit. dixit
unus ex discipulis eius ad eum. **D**ñe:
docce nos orare. sicut iohannes docuit
discipulos suos: **E**rat illis. **C**um oratis.
dicite. **P**ater. scificetur nomen tuum.
Adueniat regnum tuum. **P**anem nr̄m
cotidianum da nobis hodie. & dimitte
nobis peccata nr̄a. siquidem & ipsi dimittimus
omni debenti nobis. **E**t ne nos in
ducas in temptationem.

L. xxviii
82

Erat ad illos. **Q**uis ur̄m habebit amicum.
& ibit ad illum media nocte. & dicet illi.
Amice. comoda mihi tres panes: quō amicus
m̄s uenit de uia ad me. & non habeo

quod ponam ante illū: Et ille deintus respondens.
 dicit: **N**olui mihi molestus esse. iam ostium
 clausum est. & pueri mei metum sunt ineu-
 bili. non possum surgere & dare tibi. Et
 ille si perstruxerit pulsans. dico uobis.
 Et si non dabit illi surgens eo quod amicus ei
 sit. propter improbitatem tamen eius surget.
 & dabit illi quotquot habet necessarios.

Et ego uobis dico. **P**etite. & dabitur uobis.
Querite. & inuenietis. **P**ulsate. & aper-
 ritur uobis. **O**mnis enim qui petit accipit.
 & qui querit inuenit. & pulsanti aperi-
 tur. **Q**uis autem ex uobis patre petit
 panem. Numquid lapide dabit illi.
 Aut piscem. **N**umquid pro peste serpentem
 dabit illi. Aut si petierit ouum. num-
 quid porriget illi scorpionem. **S**i ergo
 uos cum sitis malinositis bona data daret
 filius uris. quantomagis pater uester de celo
 dabit spiritum bonum. petentibus se.

Et erat cecius daemoneum. & illud erat
 mutum. **E**t cum eiecisset daemoneum.
 locutus est mutus. & admirati sunt
 turbæ.

Quidam autem ex eis dixerunt; Inbecille

Exe-
cutione

Exe-
cutione

Exe-
cutione

bub princeps demoniorum: ciet dae-
monia.

le xxxviii
in Vexxviii

Et aliter temptantes. signum deade que
rebant abeo.

le xxxviii
in Vexxviii

Ipsa autem ut uidit cogitationes eorum:
dixit eis: **O**mne regnum in se ipsum di-
uisum desolatur: & domus supra domum
cadit: Si autem & satanas in se ipsum
diuisus est: quomodo stabit regnum
ipsius: quia dicitis in beelzebub eicere
me demonia. Si autem ego in beelze-
bub facio demonia: filii uiri in quo ci-
ciuntur? Ideo ipsi iudices uiri erunt. Por-
ro: si indigito di cicio demonia: pro-
fecto puenit in uos regnum di. Cum
fortis armatus custodit atrium suum:
inprecessunt ea que possidet: Si autem for-
tior illo supueniens uicerit eum: uni-
uersa arma eius aufert: in quibus confi-
debat: & spolia eius distribuit. Quia
metum si aduersum me est: Itaque qui non
colligit metum: dissipat.

le xxxviii
in Vexxviii

Cum in mandus spiritus exierit de homi-
ne: Ambulat ploci iniquos: querens
requiem: & non inueniens: dicit: Reuertar.

indomum meam. unde exiui. Et
cum ueniret. inuenit scopis mundatā.
Et tunc uadit. et assumit septem alios
sp̄s secum nequiores se. et ingressi ha-
bitant ibi. Et sunt nouissima hominis
illius. p̄iora prioribus.

Factum ē autē cum hęc diceret. extollens
uocem quēdam mulier. de turba. dixit illi.
Bene uenit qui te portauit. et ubera
que suxisti. At ille dixit. Quinimmo.
beni qui audiunt uerbum dī. et custodi-
unt illud.

Turbis autē concurrentibus. coepit dicere.
Generatio hęc. generatio nequam est.
Signū querit. et signū nondabitur illi.
nisi signū iōne. Nam sicut fuit iōnis
signū nimium. ita erit et filius hominis
generationi istī. Regina autem surge in
iudicio cum uiris generationis huius. et
condempnabit illos. quia uenit a finib;
tunc audire sapientiam salomonis.
Et ecce plus salomone hic. Viri nū-
um surgunt in iudicio cum generatione
hac. et condemnabunt illam. quia peni-
tentiam egunt ad pr̄dicationem iōne.

l. xxxiii
m. lxxvii
in xxxiiii

Et ecce plusquam ionahie
Nemo lucernā accendit & in abscondito ponit. neque
sub modio. sed super candelabrum. ut qui ingrediuntur
lumen videant.

l. xxxiiii
m. lxxviii

Lucerna corporis tui. est oculus tuus. Si oculus tuus
fuerit simplex. totum corpus tuum lucidum erit. Si
autem nequam fuerit. & iuxta corpus tuum tenebrosus erit.
Vide ergo. ne lumen quod intus est. tenebras sint. Si ergo
corpus tuum totum lucidum fuerit. non habens aliquam par-
tem tenebrarum. erit lucidum totum. Et sicut lucerna
fulgoris. illuminabit te.

l. xxxv
m. lxxix

Et cum loqueretur. rogavit illum quidam pharisaeus.
ut pranderet apud se. Et ingressus. recubuit.
Pharisaeus autem coepit intrare reputans dicere. quod
non baptizatus est ante prandium. Et ait dominus ad illum.
Nunc vos pharisaei quod de foris est. calicis & cinerum mun-
datis. quod autem intus est. uestrum plenum est. rapina & ini-
quitate. **S**tulti. nunc qui fecit quod de foris est. & non id
quod de intus est. fecit? Veritatem. quod superius dicit
elemosinam. & ecce omnia munda sunt vobis.

l. xxxvi
m. lxxx

Sed huic vobis pharisaeis. qui decimas mentis & rutae.
& omne holus. & praeteritis iudicii & caritatis di-
xit oportuit facere. & illa non omittite.

l. xxxvii
m. lxxxi

Vacuobis pharisaeis. qui diligitis primas cathedras
in synagogis. & salutationes in foro.

Vacuob. quia estis ut monumta quarū parent
& homines ambulantes supra nesciunt.

Respondens aut quidā ex legis peritis. ait illi.
magist. haec dicens. & nūnobis etiam meliū facis.
At ille ait. Et uacuoob legis peritis. quia oneratis
homines onerib; quae portari nō possunt. Et ip
si uno digito urō nō tangitis sarcinas.

Vacuob. quia edificatis monumta pphetarum.
Patres aut urī. occiderūt illos. pfecto testifica
mini qd consentatis operib; patrū urōrū. qm
quidē ipsi eos occiderūt. Vos aut. edificatis eorū
sepulchra.

Propterea & sapientia didixit. mnam ad illos
pphetas & apostolos. & ex illis occident & pse
quuntur. ut inquirat sanguis omiū pphetarū
qui effusus ē. a constitutione mundi a generatio
ne ista. A sanguine abel. usq; ad sanguinē zachu
riae. qui perit in altare & adē. Itā dico uob. re
quiretur ab hac generatione.

Vacuobis legis peritis. qui tulistis clauem sci
entiae. Ipsi non introistis. & eos qui introibant
phibulistis.

XII **C**ui haec. **AD ILLOS VIDERET.**
coeperunt pharisaei. & legis periti grauer
insistere. & os eius opprimere denutis

insidiantes ei, & querentes capere aliquid ex ore ei.
ut accusarent eum. Multis aut turbis circumstanti-
bus. ita ut se inuicem conculerent. coepit dicere
ad discipulos suos.

Atendite a sermone pharisaeorum. quod est. hy pocritis.

Nichil aut optatum est. quod non reueletur. neque absconditum
quod non sciatur. Cum quicquid in tenebris dixistis. in lumi-
ne dicentur. Et quod in auribus locuti estis in cubiculis.
predicabit in tectis. Dico autem uobis. amicus meus. nescit
amici ab his qui occidunt corpus. & post haec non
habent amplius quod faciant. Ostendam autem uobis. que
timeatis. Timeate eum. qui postquam occiderit. habet
potestatem mittere in gehennam. Ita dico uobis. hunc
timeate. Nequinq. passeris ueniunt di pondio. &
unus ex illis. non est in obliuione cordis domini. Sed & capilli
capitis sui. omnes numerati sunt. Nolite ergo timere.
multis passeribus pluris estis. Dico autem uobis. Omnis qui
cumque confessus fuerit me coram hominibus. & filius
hominis confitebitur illi. coram angelis dei.

Quiautem negauerit me coram hominibus. denegabit
coram angelis dei.

Et omnis qui dicit uerbum in filium hominis. remittetur
illi. Etiautem qui in spiritum sanctum blasphemauerit. non
remittetur.

Cuiautem inducent uos in synagogas & ad magistratus

Matth. 23.
Luce 11.
Matth. 23.
Luce 11.

Matth. 23.
Luce 11.
Matth. 23.
Luce 11.

Matth. 23.
Luce 11.
Matth. 23.
Luce 11.

Matth. 23.
Luce 11.
Matth. 23.
Luce 11.

& potestates. nolite solliciti esse qualiter aut quid respon
deatis. aut quid dicatis. Spiritus enim sanctus docebit uos in ip
sa hora. quae oportet dicere.

Ita autem
82

Ait autem ei quidam de turba. Magister. dic fratri meo. ut
diuidat mecum hereditatem. At ille dixit ei. Homo.
quis me constituit iudicem. aut diuisorem super uos.
Dixitque ad illos. Videte. & cauete ab omni auaritia.
quia non in habundantia cuiusquam uitae est ex his
quae possidet. Dixit autem similitudinem ad illos dicens.
Hominis cuiusdam diuitis uberes fructus ager
attulit. & cogitabat intra se dicens. Quid faciam quod
non habeo quo congregem fructus meos. Et dixit.
hoc faciam. Construam horrea mea. & maiora
faciam. & illuc congregabo omnia quae nata sunt
mihi & bonam meam. & dicam animae meae. Ani
ma. habes multa bona posita in annos pluri
mos. Requiesce. comede. bibe. epulare. Dixit
autem illi deus. Stulte. hac nocte animam tuam repe
runt a te. Quae autem parasti cuius erunt. Sic est.
qui sibi thesaurizat. & non est indomitus diues.

Ita
83

Dixitque ad discipulos suos. Ideo dico uobis. noli
te solliciti esse animae quid manducetis. neque
corpori quid uestiamini. Anima plus est. quam
cibus. & corpus plus quam uestimentum. Considerate
coruos. quia non seminant neque metunt. quibus non est.

cellarium neq: horreum & dispaserit illos. Quan-
to magis uos pluris estis illis? Quis autem uirum cogi-
tando potest adicere ad staturam suam cubitum unum?
Sic ergo neq: quod minimum est potestis: quid de ceteris
solliciti estis? Considerate lilia agri: quomodo
crescunt: non laborant. non nent. Dico autem uobis.
ne et salem non in omni gloriā sua uestiebatur. sicut unum ex
istis. Si autem fœnum quod hodie in agro est. & cras indi-
banum mittit deus sic uestre: quanto magis uos pusilli
fidei? Et uos nolite querere quid manducetis. aut
quid bibatis. & nolite in sublime tolli. hæc enim omnia.
gentes mundi querunt. Pater autem uirum scit. quoniam his
indigetis. ueritatem. querite regnum dei. & hæc omnia.
adicientur uobis.

Nolite timere pusillus grex: quia cōplacuit patri
uostro dare uobis regnum.

Vendite quæ possidetis. & date de misericordia.

Facite uobis sacculos qui non uetereſcunt: theſaurum
non deficientem in celis: quoſur non appropiat. neq: tinea.
corrumpit. Vbi enim theſaurus uſt. e. ibi & cor uſt. erit.
Sint lumbi uſt. p̄incti. & lucerne ardentes: ut uos
similes hominib: expectantib: dominum suum. qñ
doreuerit. Anuptis. Et cū uenerit & pulſaue-
rit. confestim aperiant ei.

Beatissimi illi: quos cū uenerit dominus inuenierit

uigilantes. **A**m̄ dico uobis. qđ p̄cinger se & faciat
illos discubere. & transiens ministrabit illis. Et si
uenerit in secunda uigilia. & si in tertia uigilia

Hoc autē scitote. quō si sciret p̄tē familias q̄ hora fur
ueniret uigilaret utiq; & n̄ sineret p̄fodi domū
suam. **E**t uos estote parati. quia quā hora n̄ puta
tis. filius hominis ueniet.

Ait autē cyprianus. **D**ñe. ad nos dicis hanc parabo
lū. an & ad om̄s. **D**ixit autē dñs. **Q**uis putas ē. fi
delis dispensator & prudens. quē constituit dñs
sup familiā suā. ut det illis impr̄ q̄taci m̄surā.
Beatissille seruus. quē cū uenerit domin⁹ inueniet
ita facientem. **V**ere dico uobis. quia sup om̄a quē
possidet. constituat illum.

Quod si dixerit seruus ille in corde suo. morā facit dñs
m̄s uenire. & coeperit p̄cutere pueros & ancillas. &
edere. & bibere. & inebriari. ueniet domin⁹ serui
illius indie quā sperat. & hora quā nescit. & di
uidet eum. partēq; eius cū infidelib; ponet.

Ille autē seruus qui cognouit uoluntatē dñi sui &
non p̄parauit. & non fecit scđm uoluntatē eius.
uapulabit multis. **Q**ui autē non cognouit & fecit
digna. plagis uapulabit paucis. **O**m̄i autē cui
mutū dātū ē. mutū queret ab eo. **E**t cui cōmen

duxerunt multū. plus petent ab eo.

Ignē uenimittet in terrā. & quid uolo nisi accendat.
Baptisma autē habeo baptizari. Et quomodo coartor
usque duplicatur. Putatis quia ueni pacē dare in terrā.
Non. Dico uobis sed separationē. Erunt enim ex hoc. v.
in domo una. diuisi tres in duo. & duo inter se diuident.
Pater in filium. & filius in patrem suum. Mater in filiam.
& filia in matrem. Socrus in nurū suam. & nurus in so-
crum suam.

Dicbat autē & ad turbas. Cū uideritis nubem orientē
ab occasu. statim dicitis. nimbis uenit. & ita fit. Et
cū austrū flantē. dicitis quia est uerserit. & fit. hy-
pocrite. faciem celi & terrę. nō scitis per hanc. hoc autē
tēpus quomodo non probatis. Quid autē. Et
a uobis ipsis non iudicatis quid iustum est.

Cū autē uadis cū aduersario tuo ad principem in iura.
da opera liberari ab illo. Ne forte trahat te apud
iudicē. & iudex tradat te exactori. & exactor mit-
tat te in carcerē. Dico tibi. non exies inde. donec
& lun nouissimū minutū reddas.

AD IERUSALEM AUT QUIDAM
ipso imp̃r. nuntiantes illi de galilæis. quorū
sanguine pilatus miscuit. cū sacrificiis eorum.
Et respondens. dixit illis. Putatis quod hi galilæi
prius omnibus galilæis fuerunt peccatores. quia.

le. cl. x.
di. xcv.

le. cl. x.
di. xcv.

le. cl. x.
di. xcv.

xiv.

le. cl. x.
di. xcv.

talia passifunt. Non. **D**ico uob. sed nisi poenitentiam
habueritis. omnes similiter peribitis. Sicut illi decem &
octo super quos cecidit turris in siloam & occidit eos.
putatis quia ipsi debtores fuerunt. propter omnes ho-
mines habitantes in hierusalem. Non. **D**ico uobis. sed si
non poenitentiam egeritis. omnes similiter peribitis.

Dicebat autem hanc similitudinem. Arborem ficus habebat
quidam plantatam in uinea sua. & uenit querens fructu-
m in illa. & non inuenit. **D**ixit autem ad cultorem uineae.
Ecce anni tres sunt ex quo uenio querens fructum in
ficulnea hac. & non inuenio. Succide ergo illam.
Ut quid & iam terra occupat. **A**ille respondens.
dixit illi. Domine. dimitte illam & hoc anno. usque
dum fodiam circa illam. & mittam stercora. Et si quidem
fecerit fructum. sin autem. in futurum succides eam.
Erat autem docens. in synagoga eorum sabbatis. **E**cce
mulier quae habebat spiritum infirmitatis annis
x. & viii. & erat inclinata. nec omnino poterat sur-
sum respicere. **Q**uam cum uideret ihesus. uocauit ad se
& ait illi. Mulier. dimissa es ab infirmitate tua.
Et imposuit illi manus. Et confestim erecta est. & glori-
ficabat dominum.

Respondens autem archisynagogus. indignans quia
sabbato curasset ihesus. dicebat turbae. Sex dies sunt.
in quibus oportet operari. In his ergo uenite & cura-

mini. & non in die sabbati. Respondit autem illi
dominus. & dixit. Hypocrita. unusquisque: utrum sabbato
non soluit bovem suum. aut asinum. a praeseptis. & ducit
ad aquam. Hanc autem filiam abraham. quam alligavit
satanas. ^{decem} x. & ^{octo} viii. Annis. non oportuit solui a vincu-
lo isto die sabbati.

Vol. xvi

Sol.

Et cum haec diceret. erubescerant omnes aduersarii eius.
Et omnis populus gaudebat in uniuersis. quae gloriose
fiebant ab eo.

Vol. xvii

Vol. xvii

Vol. xvii

Dicebat ergo. Cui simile est. regnum dei. & cui simile esse
existimabo illud. Simile est grano sinapis. quod accip-
tuus homo misit in ortum suum. & creuit. & factus est arbor.
re magna. & uolucres caeli requieuerunt in ramis eius.

Vol. xviii

Vol. xviii

Iterum dixit. Cui simile existimabo regnum dei. Simi-
le est fermento. quod accepit uxor. & abscondit in sa-
ris. & satrat. donec fermentaretur totum.

Vol. xviii

Vol. xviii

Vol. xviii

Vol. xviii

Vol. xviii

Et ille peruenit ad castella. & docet. & iter facit in iherusalem.

At autem illi quidam. Dicit. si pauci sunt qui saluati sunt.
Ipse autem dixit ad illos. Concedite introitus. & angus-
tam portam. quia multi dicunt uobis. quod intro-
eant. & non poterunt.

Vol. xxi

Vol. xxi

Cum autem intrauerit per familias. & discessit ostium.
& incipietis foris stare. & pulsare ostium dicentes.
domine. aperis nobis. Et respondens. dicit uobis. nescio
uos. unde sitis. Tunc incipietis dicere. Mandu-

caum corāte & bibim⁹. & in plateis nr̄is docuisti.
Et dicit vob⁹. nescio uos unde sitis. Discedite a me om̄s
operarii iniquitatis; ibi erit fletus & stridor dentiū.

Cū uideritis Abraham & Isaac & Iacob. & om̄s p̄phetas
in regnodi. uos autē expelli foras. Et uenient ab oriente.
& occidente & aquilone & austro. & accubent in regnodi.

Et ecce sunt nouissimi. quicquid primi. Iste p̄mi quicquid nouissimi.

In ipsa die accesserunt quidā pharisaei. dicentes illi. Exi.
& uade hinc. quia herodes uult te occidere. Et ait illis.

hē. & dicit uulpi illi. Ecce cicio dr̄monia & sanitates
p̄ficio hodie & cras. & tertia die consummor. Verū
tamen. oportet me hodie & cras. & sequenti ambula
re. quia non capit p̄phetā perire extra hierl̄m.

Ierusalem. hierl̄m. que occidis p̄phetas. & lapidas eos
qui mittunt⁹ ad te; quotiens uolu congregare filios
tuos quē admodū auis nidū suū sub pennis. & no
luisti. Ecce. relinquet⁹ uobis dom⁹ uīa. Dico autē uob⁹.
quia non uidebitis me. donec ueniat cū dicetis. Bene
dictus qui uenit. in nomine dñi.

E T FACTUM ē CŪ INTRARET
in domū cuiusdā principis phariseorū sabbato man
ducare panē. & ipsi obseruabant eum. Et ecce homo
quidam hydropicus. erat ante illum.

Et respondens ih̄c. dixit ad legis peritos & phariseos
dicens. Scilicet sabbato curare? Illi tacuerunt.

.xiiij.

Ipse uero apprehensū sanauit eum. & dimisit.
Et respondens ad illos. dixit. Cuius uerū asinus.
aut bos in puteum caderet. & nō continuo extrahet il-
lū die sabbati? Et nō poterant ad hęc. respondere
illi.

Le. xlviii
501

Dicebat autē & ad multos parabola. intendens
quomodo prius accubitus dicerent dicens ad
illos. Cū inuitus fueris ad nuptias. nō discubas
in primo loco. Ne forte honoratior tibi inuita-
tus ab illo. & ueniens is qui te & illū uocauit.
dicat tibi. Da hūc locū. Et tunc incipias cū ru-
bore. nouissimū locū tenere. Sed cū uocatus
fueris. uade & recumbe in nouissimo loco. Et
cū uenerit qui te inuitauit. dicat tibi. Amice.
ascende superius. Tunc erit tibi glā. cōsi-
mul discubentibus.

Le. xlviii
502

Quia omīs qui se exaltat. humiliabitur. Et qui
se humiliat. exaltabitur.

Le. xlviii
502

Dicebat autē & ei qui se inuitauerat. Cū facis
prandium aut cenā. noli uocare amicos tuos.
neq; fratres tuos. neq; cognatos. neq; uicinos
diuites. ne forte & ipsi te inuitent. & fiat
tibi retributio. Sed cū facis conuiuiū. uoca
pauperes. debiles. claudes. cecos. & beatū
eris. quia nō habent retribuere tibi. Retribu-

et enim tibi . in resurrectione iustorum . Hec cum au-
disset quidam de simul discubentibus . dixit illi . Beatus
qui manducabit panem in regno dei .

Volunt
etiam

At ipse dixit . Homo quidam fecit cenam magnam . & uo-
cavit multos . Et misit servum suum horacense dicere
invitatis ut venirent . quia iam parata sunt omnia .
Et coeperunt simul omnes excusare . **P**rimus dixit
illi . **N**ullam enim . & necesse habeo exire . & uide-
re illam . **R**ogote . habemus excusatum . Et aliter dixit .
Iugabour enim quinque . & coepit illa . **R**ogo-
te . habemus excusatum . Et alius dixit . **V**xorem duxi .
& ideo non possum venire . **E**t reversus servus . nun-
tavit haec domino suo . Tunc iratus pater famili-
as . dixit servo suo . Exi cito in plateas & vias civi-
tatis . & pauperes & debiles . cecos & claudos . in-
trode huc . **E**t ait servus . **D**omine . factum est . ut
imperasti . & adhuc locus est . Et ait dominus
servo . **E**xi in vias & sepes . & coepelle impare . ut
impleatur domus mea . **D**ico autem vobis . **E**t
nemo virorum illorum qui vocati sunt . gustabit

Et dicitur
etiam

I cenam meam .
Et ait autem turbae multae cunctae . & reversus dixit
ad illos . **S**iquis fuerit ad me & non dixerit patri
suum & matri . & uxori . & filiis & fratribus . &
sororibus . adhuc autem & animam suam . non

potest m̄s ēē discipulus. Et qui non uoluit
crucem suam & uenit post me. non potest
m̄s esse discipulus.

l. cLXXXIII
sol.

Quoniam ex uobis uolens turrem aedificare.
non prius sedens computat sup̄tas. quante
arsunt. si habet ad perficiendum. post
ea quam posuerit fundamentū. & non
potuerit perficere. omnes qui uident.
incipiunt illudere ei dicentes. Quia hic
homo cepit aedificare. & non potuit con
summare. Aut quis rex uurus committere
bellū aduersus alium regem. non sedens
prius cogitat. si possit cum decē milibus
occurrere ei. qui cum uiginti milibus
uenit ad se. Alioquin. adhuc illo lon
go agente legationem mittens. rogat
ea que pacissunt

l. cLXXXIII
di. xvi

Sic ergo omnis ex uobis qui n̄ renuntiat
omnib: quae possidet. non potest m̄s
ēē discipulus.

xv

BONUM EST SAL. Si autem
sal quoq: euenerit. in quo condietur.
neq: intra. neq: intra quiliuū ualeo
sed foras mittitur. Qui habet auris au
diendi audiat.

l. cLXXXV
di. xvi
m. cii

xv.

Matth. vi
23
24

Erant autem appropinquantibus ei publica-
ni & peccatores. ut audirent illum. Et
murmurabant pharisaei & scribae. dicen-
tes. **Quid hic peccatores recipit. & man-
ducat cum illis.**

Matth. vii
25
26

Et ait ad illos parabolam istam dicens.
Quis ex vobis homo qui habet centum oves.
Et si perdidit unam ex illis. **Relinquit**
nonaginta novem in deserto. & vadit ad il-
lam quae perierit. donec inueniat illam.
Et cum inuenierit eam. imponit in hume-
ros suos gaudens. Et veniens domum.
convocat amicos. & vicinos dicens illis.
Congratulamini mihi. quia inveni ovem
meam quae perierat. **Dico vobis.** quod ita
gaudium erit in celo. super uno peccatore po-
nitentiam agente. quam super nonaginta
novem iustis. qui non indigent peni-
tentia.

Matth. vii
27
28

Aut quae mulier habens dragmas decem.
Si perdidit dragmam unam. nonne accen-
dit lucernam. & evertit domum. & que-
rit diligenter donec inueniat. **Eccum**
invenierit. convocat amicas. & vicinas
dicens. **Congratulamini mihi. quia in-**

uenidignam quam perdideram.

*Exe. 34.
V. 26.*

Ita dico uobis. gaudium erit coram angelis
dei super uno peccatore. paenitentia agente.

*Exe. 34.
V. 26.*

Autem. Homo quidam habuit duos
filios. & dixit adolescentior ex illis patri.
Pater. dimihi portionem substantiae quae
me contingit. **E**t diuisit illis substantiam.
Et non post multos dies. congregatis omnibus
adolescentior filius peregre profectus est
in regionem longinquam. & ibi dissipauit
substantiam suam. uiuendo luxuriose.
Et postquam omnia consummasset. fa-
cie. fames ualida in regione illa. & ipse
cepit egere. Et abiit & adhaesit unicuique
regionis illius. & misit illum in uilla-
m suam. ut pasceret porcos. **E**t cupiebat
implere uentrem suum de siliquis quas
porci manducabant. & nemo illi dabat.
In se autem reuersus. dixit. **Q**uam me-
ritum in domo patris mei abundat
panis. ego autem hic fame perco. Sur-
gam & ibo ad patrem meum. & dicam ei.
Pater. peccavi in celum & coram te. iam non
dignus uocari filius tuus. fac me sicut
unum de mercenariis tuis. Et surgens.

uenit ad patrem suum. **¶** Erat adhuc lon-
 ge a patre. **¶** Tunc illi patris ipsius & misericordiam
 motus est. **¶** Et accurrens corripuit supra col-
 lam eius & osculatus est eum. **¶** Dixitque ei
 filius. **¶** Pater peccavi in oculis & coram te
 uirum dignum uocari filius tuus.
¶ Igitur ait pater ad seruos suos. **¶** Accipite
 stolam primam & induite illam & datur
 anulum uirum eius & calceamenta in pedes.
¶ Et induite utrumque signatum & occidite
 & manducate & epulemini. **¶** Quia hic
 filius meus mortuus erat & reuertens peruenit
 & uiuentis est. **¶** Et ceperunt epulari.
¶ Erat autem filius eius senior in agro. **¶** Et cum ue-
 nit & adpropinquaret domui audiuit
 symphoniam & chorum. **¶** Et uocauit unum
 de seruis & interrogauit quid hoc esset.
 Illi dixit illi. **¶** Pater tuus uenit & occidit
 patrem tuum utrumque signatum. quia istum illi
 recepit. **¶** Indignatus est autem & noluit
 intrare. **¶** Pater uero illius excessus coepit
 rogare illum. **¶** Nihil respondens. **¶** dixit pater
 suo. **¶** Ecce tot annis seruis tibi & nunquam
 mandatum tuum precepi & nunquam de-
 disti mihi beatum. **¶** ut cum amicus meus epula-

149

Ind postquam filius tuus hoc quidem dixit
substantiam suam cum meretricibus. venit. oc-
cidisti. illam tuam agnam. Ac ipse dixit
illi. Fili. tu semper mecum es. & emmam
a tua sunt. **O**pulari autem & gaudente oport-
tebat. quia sciebat tuus hic mortuus erat
& revivere. Perierat. & revivens est. **T**u
bat autem & addiscipulos suos. **A**lomo qui
dam erat dives. qui habebat vilicem. & hic
diffinitus est. apud illum. quasi dissipasset
bona ipsius. **I**nvocavit illum. & ait illi.
Quid hoc audio dicere. Redde rationem vili-
cationis tue. **I**am enim. non poteris vili-
care. **A**it autem vilicus. **Q**uid faciam.
quia dominus meus auferet a me vilicationem.
Non valeo. mendicare erubescio.
scio quid faciam. **E**t cum a motus facto
vilicatione. recipiant me in domos suas.
Invocavit itaque singulis debitoribus domi-
ni sui. dicebat primo. **Q**uantum debes
domino meo. **A**ille dicit. **C**entum
eidor olei. **D**ixitque illi. **A**ccipe cautionem
tuam. & sedecimo scribe quinquaginta.
Deinde alio dicit. **T**u vero quantum de-
bes. **A**lii dicit. **C**entum choros tritici. **A**it

illi. Accipe litteras tuas. & scribe octoginta.
 et laudavit dominus uilicium iniquitatis.
 qui prudenter fecisset. Quia filii huius
 prudentiores filiis lucis. in generatione sua
 sunt. Itaque uobis dico. Facite uobis ami-
 cos de mammona iniquitatis. ut cum de-
 cessis recipiant uos. in eterna tabernacula.

Quid fidelis est. in minimo. & in maiore fide-
 lis est. In quantum modico iniquus est. & in
 maiore iniquus est. Si ergo in iniquo man-
 mona fidelis non fuistis. quod uerum est
 quis credet uobis. Et si ualeatis fideles non
 fuistis. quod uerum est. quis dabit uobis.

Nemo seruit. potest duobus dominis seruire.
 Aut enim unum odiet. aut alterum diligit.
 Aut uni adheret. & alterum contemnit.
 Non potestis deo seruire & mammoni.

Audiebant autem omnia haec pharisaei. qui
 erant auari. & deridebant illum. Itaque
 illis. Vos estis qui iustificatis uos coram
 hominibus. deus autem nouit corda uestra. Quia
 quod hominibus altum est. ab hominibus est.
 ante deum.

Lex & prophetae. usque ad iohannem. Exce-
 runt de euangelizantibus. & omnis in illud um.

factus.

Lucam
24

Paciens ē autem cū & terram proutiret.
quā de lege unum apicem cadere.

Pag.
all
24
20

Omnes quidam tunc uxorem suam. & ducunt al-
teram. moechantur. Et quidam illi auro
ducunt. moechantur.

XVI

Lucam
24
21

HOMO QUI DAM ERAT DIUES.
& inducitur purpura & bysso. & epulabatur
cotidie splendide. Et erat quidā mendiciorum
nomine lazarus. qui iacebat ad ianuam
eius. ulceribus plenus. cupiens scurari de
miseris. qui cauebant. de mensa domus. Sed
& canes ueniebant. & linguebant ulcera
eius. **P**acienter autem ut mortuus ē in
diebus. & portatus ab angelis in sinum
abrahę. **M**ortuus ē autē & diues. & sepul-
tus ē in inferno. Eleuans autē oculos su-
os cum esset in tormentis. uidet abrahā
alors. & lazarus in sinu eius. Et ipse
clamans dicit. **P**ater abraham misere-
re mei. & mitte lazarus ut intingat ex
extremum digiti sui in aqua. ut refingat
linguam meam. quia crucior in hac flamma.
Et dicit illi abraham. Fili. recordare
quia recepisti bona in terra tua. & lazarus
similiter mala. **N**unc autem hic conso-

linas. tu vero cruciaberis. Et omnis omnibus
omnes nos regis. duos. in lignis. in lignis. in lignis.
ut si quis voluerit. in lignis. in lignis. in lignis.
possint. et si in lignis. in lignis. in lignis.
Rogo igitur te. ut mittas eum. in domum
patris mei. **H**abeo enim quinque fratres.
et scito illis. ut de ipsi veniant. in domum.
hunc enim nominant. **E**t ait illi abraham.
Habeo moysen et pharaonem. audiant illos.
Ait illi dicit. **P**rocurator abraham. scilicet
quis conatus est. ut te ad eos. perueniret.
Agere. **A**it autem illi. Si moysen et pro-
phetas non audierit. nec si quis conatus
est. resurrexerit. credent.

.xviij.

Exeunt
et dicitur
et dicitur

Et ad discipulos suos ait. Impossibile est
ut non veniant scandala. **V**e. ut illi.
per quem veniunt. **V**ultus est illi. si lapis
lapis imponatur. circa collum eius. et pro-
ciatur. in mare. quamvis scandalum unum de
puellis istis.

Exeunt
et dicitur

Attendite vobis. Si peccaverit frater tuus.
in te. **R**estitue illi. **E**t si paenitentia. egre-
ditur illi.

Exeunt
et dicitur

Et si septies in die peccaverit tui. et septies
in die conuersus fuerit ad te. dicentis. paen-

ter me. dimitte illi.

Et dixerunt apostoli dño, adauge nob fidē.

Dixit aut dñs. Si habueritis fidem sicut granum sinapis. dicetis huic arbori mo- ro. eradicare. & trans plantare in mare. & obediret uobis.

Quis autem ur̃m habens seruum arantem. aut pascentem. qui regresso de agro dicit illi isti. transi: recumbe. & non dicit illi para quod ca- nem. & praecinge te & ministra mihi. donec manducem. & bibam. & post haec tu mandu- cabis & bibes. Numquid gratia habet seruo illi. quia fecit quaecumque imperauerat. Non puto. Sic & uos cum feceritis omnia. quae p̃cepta sunt uobis. dicite. serui mitiles sumus. Quod debuimus facere fecimus.

Et factum ē. dum iret in hierosolymam. transiebat p̃ medium samariam & galileam. Cum ingrederetur quoddam castellum. occur- rerunt ei decem uiri leprosi. Qui steterunt longe. & leuauerunt uocem dicentes. ihu p̃ceptor. miserere nr̃i. Quos ut uidit. dixit. ite. ostendite uos sacerdotibus. Et factum ē. dum irent. mundati sunt. Unus aut ex illis ut uidit quia mundatus ē. re-

gressus ē. cum magna uoce magnificans dñm.
 proccidit in faciem ante pedes eius. gratias
 agens. & hie erat samaritanus. Respondens
 autem ihs. dixit. Nonne decem munda-
 ti sunt. & non omnes uisunt. Nonne in uen-
 tus qui rediret. & daret gl'iam dō. nisi hic
 alienigena. Et ait illi. Surge uade. quia
 fides tua. te saluum fecit.

Interrogatus autem a pharisaeis. quando ue-
 nit regnum dī. Respondit eis & dixit.
 Non uenit regnū dī cū obseruatione.
 neq: dicent. ecce hic. aut ecce illic. Ecce enī.
 regnū dī. in uos est.

Et ait ad discipulos suos. Venit dies
 quando desideratis uidere unum diem
 filii hominis. & non uidebitis.

Et dicit uobis. ecce hic ecce illic. nolite
 ire. neq: secuturi.

Nam sicut fulgur coruscans de sub celo. in ea
 qua sub celo sunt fulget. ita erit filius ho-
 minis. in die sua.

Primum autem oportet illum multa pati.
 & reprobari a generatione hac.

Et sicut scriptum est. in diebus noct. ita erit &
 in diebus filii hominis. & debant & bibe

hant. uxores ducebant. & dabantur ad nup-
tias. usq; iudicium quantauit. non inuenerunt
seuente diluuium & perdidit omnes.

Similiter sicut factum ē. iudicibus loth. ede-
bant. & bibebant. onebant & uendebant.
plantabant & edificabant. Quadie autem
euit loth ad domum. pluit ignem & sul-
phur de celo. & omnes perdidit. Secundum
hanc erit. quadie filius hominis reuelabitur.

In illa hora. qui fuerit in agro. & exierit
in domo: ne descendat tollere illi. Et qui
in agro. similiter non redcat retro.

Memores estote uxoris loth.

Qui cumq; quisierit animalium quicumq;
cor. perdet illam. Et qui cumq; perdet
illam. uiuificabit eam.

Dico uobis. In illa nocte erunt duo in lecto.
uno. unus assumetur. & alter relinquetur.
Duc erunt molentes in unum. una assu-
metur. & altera relinquetur. Duo in agro.
unus assumetur & alter relinquetur.

Respondentes dicunt illi. Vbi dicit.
Quid dicit eis. Vbi cumq; fuerit corpus.
illuc congregabuntur aquile.

Dicitur autem & parabola ad illos. quoniam

¶

¶

¶

¶

¶

¶

xviii.

sepe orare. & non deficere dicent. Iudex qui
 dum erat in quidam ciuitate. quidam n
 timebat. & hominem n reuerbatur.
 Vidit autem quidam esse in ciuitate illa. &
 uenit ad eum dicens. Vindica me
 de aduersario meo. **E**t noluit promittere
 tempus. Post haec autem. dixit uir iste.
 Et fidem non timeo. nec hominem reuereri.
 tamen quam molestus est mihi haec uidua.
 uindicare illam. ne in nouissimo ueni
 entis suggillat me. **A**it autem dominus. Audi
 te quid iudex iniquitatis dicat. **N**on
 facies uindictam electorum suorum.
 clamantium ad te. dic. uenite. & paci
 entiam habebit multis. **D**ico uobis.
 quia cito faciet uindictam illorum.
Et erunt tamen. filius hominis ueniens.
 putat inuenire fidem in terra. **D**ixit
 autem & ad quosdam qui in se confidebant
 tanquam iusti. & signabantur ceteros. pa
 rabola mista. **D**uo homines ascenderunt
 templum. ut orarent. **U**nus pha
 riseus. & alter publicanus. **P**hariseus
 uisitans. haec apud se orabat. **S**ignat
 ago tibi. quia nsum sicut ceteri homini.

Raptores. iniusti. adulteri. uelut & iam
hic publicanus. leuino bis insabulo. deci-
mas de omnium que possideo. Et publican-
us longe stans. noluit nec oculos ad eum
leuare. sed gemitibus pettus suum dicens.
Ospitius es tui mihi peccatori. Dico uobis.
descendit hic iustificatus in domum suam
ab illo.

Quia omnis qui se exaltat. humiliabitur.
& qui se humiliat. exaltabitur.

Afferiebant autem ad illu & infantes. ut eos tan-
geret. **Q**uodcum uiderent discipuli.
increpabant illos. **I**nc autem conuocans
illos. dixit. Sinite paruulos uenire ad
me. & nolite eos uetare. Talis e enim
regnu dñi.

Amen dico uobis. quicumq; non acceperit
regnum dñi sicut puer. non intrabit in
illud.

Et interrogauit eu quidam princeps dicens.
Magister bone. quid faciam ut eterna
possidebo. **R**es autem eu iñc. **Q**uid me
dicis bonum. **N**emo bonus. nisi solus
dñs. **M**andata nosti. **N**on occides. **N**i
moechaberis. non furtu facies. n falsum

le. i. p. x. v.
2. v. p. p. x. v.

le. i. p. x. v.
2. v. p. p. x. v.

le. i. p. x. v.
2. v. p. p. x. v.

le. i. p. x. v.
2. v. p. p. x. v.

testimonium dicit. **H**onora patrem tuum
& matrem. Quia. haec omnia. custo-
diui in ueritate mea.

Quod audito ihs. ait ei. Adhuc unum tibi
deest. **O**mnia quaecumque habes uende & da
pauperibus; & habebis thesaurum in celo. &
ueni sequereme.

Nisi ille auditis contristatus est. quia diues
erat ualde. Videns autem illum ihs triste
factum. dixit. **Q**uoniam difficile qui pecunias
habent. in regnum dei intrabunt. Facilius
est enim camelum per foramen acus transire.
quam diuitem intrare in regnum dei. Et
dixerunt qui audiebant. **E**t quis potest
saluus fieri? Ait illis. **I**mpossibi-
lia sunt apud homines. possibilia sunt
apud deum. Ait autem petrus. **E**cce nos di-
misimus omnia & secuti sumus te.

Qui dixit eis. Amen dico uobis. nemo est
qui reliquit domum. aut parentes. aut
fratres. aut uxorem. aut filios. propter regnum
dei. & non recipiat multo plura in hoc
tempore. Et in seculo uenturo. uitam ae-
ternam.

XVII **A**SSUMPSIT AUTEM IHS THOUANCIUM

& ait illis. **E**cce ascendimus hierosolimā.
& consummabuntur omnia quae scriptae sunt
prophetae de filio hominis. Tradetur eni
gentibus. & illudetur. & flagellabitur &
conspuetur. Et postquam flagellauerint
occident eum. & die tertia resurget.

Et ipsi. nihil horum intellexerunt. Et erat
uerbum istud absconditū ab eis. & non intel
legebant quae dicebantur.

Factū ē autē cum adpropinquaret hiericho.
caecus quidam sedebat. secus uiam mendi
cans. Et cum audiret turbam p̄tercurrentē.
interrogabat quid hoc esset. **D**ixerunt
autem ei. quod ih̄c nazarenus transiret.
Et clamauit dicens. Ihu fili dauid. mise
rere mei. Et qui p̄ibant. increpabant eū
ut taceret. Ipse uero. multo magis cla
mabat. fili dauid. miserere mei. Stans
autē ih̄c. iussit illum adduci ad se. Et
cum adpropinquasset. interrogauit illū
dicens. Quid tibi uis faciam. Ille
dixit. **I**h̄c. ut uideam. **E**t ih̄c. dixit
illi. Respice. fides tua te saluum fecit.
Et confestim uidit. & sequebatur illum
magnificans dñm. Et omnis plebs ut uidit.

dedit laudem dō

Etingressus ihs. pambulabat hiericho, &
 ecce uir nomine zachaeus. & hic erat prin-
 ceps publicanorum; & ipse diues. **E**sequere-
 rebat uidere ihm quis esset. & non poterat
 preturba. quia statura pusillus erat. Et pro-
 currens ascendit in arborem sic hominem
 ut uideret illum. quia inde erat transiurus.
Et cum uenisset ad locum. suspiciens ihs
 uidit illum & dixit ad eum. Zachaeus.
 festinans descende. quia hodie in domum
 tuam oportet me manere. **E**t festinans
 descendit. & excepit illum gaudens. Et
 cum uiderent omnes. murmurabant dicen-
 tes. quod ad hominem peccatorem diuersis-
 set. **S**tans autem zachaeus. dixit ad dñm.
Ecce dimidium bonorum meorum dñe dō pau-
 peribus. & si quid aliquo defraudau. red-
 do quadruplum. **A**nt ihs ad eum. Quia
 hodie salus domui huius facta ē. eo quod
 ipse filius sit iherosolē.

Venit enim filius hominis querere & saluū
 facere. quod perierat.

Hac illis audientibus. adiciens dixit pa-
 rabolam. eo quod esset ppe iherosalem. &

xviij.

quia occisum erat. quod confectum regnū
dī manifestaretur.

¶ Dixit g^o homo quidam nobilis abiit in re-
gionem longinquam. Accipere sibi regnū
& reuertere.

¶ Vocatis autem decem seruis suis. dedit illis
decem minas. & ait ad illos. Negotium
meū uento. **¶** Quies autē eius oderunt illū.
& miserunt legationē post illū dicentes.
Nolumus hunc regnare sup nos. Et factū ē.
ut rediret accepto regno. & iussit uocari ser-
uos quibus dedit pecuniā. ut sciret quantum
quisq; negotiatus esset. Venit autē primus
dicens. Dñe. minata. decem minas adqui-
siuit. Itat illi. Euge bone serue. quia in
medico fidelis fuisti. & potestatis habens
sup decem ciuitates. **¶** Et alius uenit dicens.
Dñe minata. fecit quinq; minas. **¶** Et huic
ait. Fretus es sup quinq; ciuitates. **¶** Et alius
uenit dicens. Domine ecce minata. quā
habui repositam in sudario. Timuisti enim.
quia homo austerus es. Tollis quod non
posuisti. & metis quod non seminasti. Di-
cat ei. Ne reus. & iudico serue nequam.
Seruas quod ego austerus hominem sum. tollens

quod non posui. & metens quod non semina-
ui. **E**t quare non dedisti pecuniam meam
ad mensam. & egredieris cum usuris usque
exegisses illud. **E**t ait illis: dicit
auferre ab illo manum. & dicit illi quid esse
manus habet. **E**t dixerunt ei: Domine.
habet decem manus.

Dico autem vobis. quia omni habenti dabitur.
Ab eo autem qui non habet. & quod habet.
auferetur ab eo.

Verumtamen. inimicos meos illos qui volu-
erunt me regnare super se. adducite huc.
& interficite ante me. **E**t his dictis. pro-
cedit ascendens iherosolimam.

Et factum est. cum appropinquasset ad bethfage
& bethania. ad montem qui vocatur oliuet
ei. misit duos discipulos suos dicens.
Ite in castrum. quod contra est. inquit
introeuntis. inuenietis pullum asinae
alligatum. cui nemo unquam hominum sedet.
Solutum illum. & adducite. **E**t si quis vos
interrogauerit. quare solutis. sic dicite
tibi ei. quia dominus operum eius desiderat.
Abierunt autem qui missi erant. & inuenit
sicut dixerat illis statim illum. **S**oluentibus.

autem illis pullum. dixerunt domini
eius ad illos. **Q**uid solatis pullum?
Aullidoxer; quia dominus cum necessarium haberet
et duxerunt illum ad iherosolimam. & uenerunt super
trimenta sua super pullum. Imposuerunt
iherosolimam. Eunt autem illo. substernebant
uestimenta sua iherosolimam.

h. 1. 1. 1. 1. 1.
h. 1. 1. 1. 1. 1.
h. 1. 1. 1. 1. 1.
lo. e.

Et cum appropinquaret iam ad descensum.
montis oliueti. coeperunt omnes turbe
descendens gaudens laudare dominum uoce
magna. super omnibus quas uiderant uirtuti
bus dicentes. **B**enedictus qui uenit in
nomine domini. pax in celo. & gloria in excel
sis.

h. 1. 1. 1. 1. 1.
h. 1. 1. 1. 1. 1.

Et quidam phariseorum de turba. dixerunt
ad illum. **M**agister. increpa discipu
los tuos. **Q**uibus ipse ait. **D**ico uobis.
quia sibi tacuerunt. **L**apides clamabunt.

h. 1. 1. 1. 1. 1.
h. 1. 1. 1. 1. 1.
h. 1. 1. 1. 1. 1.

Et cum appropinquauit. uidens ciuitatem.
fleuit super illam dicens. **Q**uia si cognouisses
et tu. & quidem in hac die tua
quae ad pacem tibi. nunc autem abscondita
sunt ab oculis tuis. **Q**uia uenient dies
iste. & circumdabunt te inimici tui
lo. Et circumdabunt te. & coangustabunt te.

undique. & ad terram p[er]sternente. & fi-
lios tuos qui int[er] sunt.

Et non relinquit int[er] lapidem sup[er] lapide.
ut quod non cognoveris tempus visitati-
onis tue.

Et ingressus int[er] templum. coepit eicere ven-
dentes in illo & ementes. dicens illis. Scri-
ptum est. quia domus mea. domus ora-
tionis est. Vos autem. fecistis illam. spe-
luncam latronum.

Et erat docens. cotidie int[er] templo. Principes
autem sacerdotum & scribae. & principes
plebis. querebant illum. p[er]dere. & non
inveniebant quid facerent illi. Omnis
enim populus. suspensus erat. audiens
illum.

Et factum est. in una die rum docente illo po-
pulum int[er] templo & euangelizante. con-
venit principes sacerdotum & scribae cu[m]
senioribus. & venit dicentes ad illum.

Dic nobis. in qua potestate haec facis. aut
quis est. qui dedit tibi hanc potestatem.
Respondens autem. dixit ad illos. Inter-
rogabo vos & ego unum verbum. respon-
dete mihi. Baptismus iohannis de celo.

xx

erit. an ex hominibus. At illi. cogitabant
interire dicentes. Quasi dixerimus de deo.
dicit. Quare ergo non credidistis illi.
Sicut dixerimus ex hominibus. plebs uniuersa
Lapidabit nos. Certum enim iohannem
propheta esse. Et responderunt se nescire
unde esset. Et tunc ait illis. Neque ego
dico uobis. in qua potestate haec facio.

Coeptit autem dicere ad plebem. parabolam hanc.
Homo plantauit uineam. & locauit eam
colonis. & ipse peregre fuit multis tem-
poribus. Et ut tempore misit ad cultores
seruum. ut de fructu uineae darent illi.
Qui ceterum. dimiserunt eam inanem.
Et addidit alterum seruum mittere. Illi autem
hunc quoque cedentes & afficientes contume-
lia. dimiserunt inanem. Et addidit
tertium mittere. qui & illum uulnerantes
eiecerunt. Dixit autem dominus uineae.
Quid faciam. Mittam filium meum dilec-
tum. forsitan cum hunc uiderint. uere-
buntur. Quem cum uidissent coloni.
cogitauerunt interire dicentes. Hic est
heres. occidamus illum. ut nostra fiat her-
editas. Et eiecerunt illum extra uineam.

le 20 pl
in 20 pl
in 20 pl

occiderunt. **Q**uid ergo faciet illis domi-
nus uincere. Venit & p[er]dit colonos
istos. & dabit uinea alios. Quo audito.
dixerunt illi. Absit. Illi autem aspiciens eos.
ait. **Q**uide. & hoc quod scriptum est. Lapi-
dem quem reprobauerunt aedificantes. hic
factus est. in caput anguli. **O**mnis qui cecide-
rit supra illum lapidem. conquassabitur.
Supra quem autem ceciderit. comminuet
illum.

Et queriebant principes sacerdotum & scribae.
mittere in illum manus illa hora. & ti-
muerunt populum. **C**ognouerunt enim.
quod ad ipsos dixerit similitudinem
istam.

XVIII **E**T OBSERVANTES MISERUNT
insidiatores quid iustos simularent. ut
caperent eum in sermone. & traderent
eum. principibus. & potestati praesidis.
Et interrogauerunt illum dicentes. **M**a-
gister sumus. quare tu dicis & doces.
& non accipis personam. sed in ueritate
uiam dei doces. **L**icet nobis dare tri-
butum cesari Annon. **C**onsideras
autem dolum illorum. dixit ad eos.

Matth.
23.
34.
35.
36.

Matth.
23.
34.
35.
36.

¶ uidete repertum. **¶** ostendite mihi dena-
rium. cuius habet imaginem. & in-
scriptionem. Respondentes dixerunt.
¶ Caesarus. Et ait illis. Reddite ergo que
cesaris sunt cesari. & que dei sunt deo.
¶ Et non potuerunt uerbum eius rephe-
re. Et contempsit. **¶** Et inquit in responso ei.
tacuerunt. Accesserunt autem quidam sadu-
ceorum. quingenti de resurrectionem.
& interrogauerunt eum. dicentes. **¶** Ma-
gistre. moyses scripsit nobis. si frater
alicuius mortuus fuerit. habens uxorem.
& hic sine filio fuerit. ut accipiat eam
frater eius uxorē. & suscitet semen fratri suo.
¶ Septem ergo fratres erant. **¶** Et primus accepit
uxorem. & mortuus ē. sine filio. Et
sequens accepit illam. & ipse mortuus ē.
sine filio. Et tertius accepit illam. Si-
militer & omnes septem. & non reliquerunt
semen. & mortui sunt. **¶** Nouissime omni-
um. mortua ē. & mulier. In resurrexi-
one ergo cuius eorum erit uxor? Siqui-
dem septem habuerunt eam uxorem. Et ait
illis ihs. Filii scli huius nubunt. & tra-
duntur ad nuptias. Illi uero quid digni ha-

bebuntur saeculo illo & resurrectione ex
mortuis: neque nubunt. neque ducunt
uxores: neque enim ultra mori poterunt
Aequales enim angelis sunt: & filii sunt
dei: cum sint filii resurrectionis: **¶** Uia
vero resurgit mortui: & moyses osten-
dit secus rubrum: sicut dicit dominus. domine
abraham. & domine isaac. & domine iacob. Ofauc
ne. mortuorum. sed uiuorum. **¶** Omnes enim
uiuentes. Respondentes autem quidam
scribarum. dixerunt. Magister. bene
dixisti.

¶ Et amplius non audiebant eum quicquam
interrogare.

¶ Uerit autem ad illos. **¶** Quomodo dicunt christum
filium dauid esse. & ipse dauid dicit in
libro psalmorum. dexte domini domino meo. sede
ad dexteris meis: donec ponam inimicos tuos
os scabellum pedum tuorum. **¶** Dauid
dominum illum uocat. & quomodo filius
eius est?

¶ Audierit autem omni populo. dixerit disci-
pulis suis. **¶** Attendite a scribis qui uolunt
ambulare in istolis. & amant salutationem
in foro. & primas cathedras in synagogis.

Expositio
in Mattheum
cap. 23
v. 31
Expositio
in Mattheum
cap. 23
v. 31

Textus
in Mattheum
cap. 23
v. 31

& primos discubitus inconuiuuiis.

Luci vi
viii
21

xxi

Quidam autem domos uiduarum. simulantes
longam orationem. in accipient dampnatione
maiore. **R**espiciens autem. uidit eos qui
mittabant munera sua inazarophilum diui-
tes. **V**idit autem & quandam uiduam pauper-
culam. mittente aera minuta duo. & dixit
Veredico uobis. quia uidua haec pauper-
plusquam omnes misit. **N**am omnes hi.
ex habundantia sibi miserunt in munera
dei. **H**ae autem. ex eo quod deest illi. om-
nem uictum suum quem habuit misit.

Luci vii
all
21

Ex quibusdam dicentibus de templo. quod
lapidibus bonis & donis ornatum esset. dixit
Haec quae uidetis. uenient dies in quibus
non relinquetur lapis super lapidem. quin
destruitur.

Luci vii
21
21

Interrogauerunt autem illum dicentes. Pre-
ceptor. quando haec erunt. et quod sig-
num eum fieri incipient. **Q**uid dixit. Vi-
dete. ne seducamini. **M**ulta enim uenient
in nomine meo dicentes quia ego sum. &
tempus appropinquabit. **N**olite ergo ire
post illos. **C**um autem audieritis proelia & se-
ditiones. nolite terreri. **O**portet primum

hec fieri: sed non statim finis. Tunc dicitur
 illis. Surget gens contrariam: & regnum
 aduersus regnum. **E**t terremotus magnus
 plaga: & pestilentia & fames. Terroresque
 decido: & signa magna erunt.

Sed ante haec omnia. Intuere uobis manus
 suas & persequentur: tradentes in synagogas
 & custodias: trahentes ad reges & principes pp
 ter nomen meum. Continget autem uobis
 in testimonium.

Ponite ergo in cordibus uestris non impediri
 quemadmodum respondetis. **E**go enim
 dabo uobis os & sapientiam: cui non poterit
 resistere & contradicere omnes aduersarii
 uestri. Trademini autem a parentibus & fra
 tribus: & cognatis & amicis: & morte affici
 erit ex uobis. **I**terum hodie omnibus
 pp̄ter nomen meum. **I**t capillus decapi
 te uestro non peribit. In paciencia uestra
 possidebitis animas uestras.

Cum autem uideritis circumdari ab exercitu
 hierosolymam: tunc scitote quia appropinqua
 bit desolatio eius.

Nunc qui in iudaea sunt: fugiant in montes:
 & qui in medio eius discedant: & qui in re-

1921
1922
1923

11

26

卷之八

Videte ficulnā & omnes arbores: cū pro
ducunt iam exst fructū: scitis quō prop
est aestas: ita & vos cū uideritis haec fieri:

seruare quæ preest regnum dñi. Amen dico
uobis. quia non preteribit generatio hæc
donec omnia fiant. **¶** Cum de terra transi
bunt. uerba autem mea non transibunt.

Atterendit autem uobis: ne forte grauentur
corda uestra in crapula. & ebrietate, & curis
huius uitae. & superueniat in uos repenti-
na dies illa: Tamquam laqueus enim super-
ueniet in omnes: qui sedent super faciem
omnis uitae. Vigilate itaque omni tempore.
operantes: ut digni habeamini fugere ista om-
nia quae futura sunt. & staret ante fili-
um hominis. Erat autem diebus docens
in templo: **M**ultis uero exiens mora-
batur in monte. qui uocatur oliueti.
Et omnis inuenerat ad eum in templo.
Audiuit cum:

XVIII. **A**PPROPINQUABAT AUTEM DIES
festus azimorum. quid dicitur pascha.
Et querchant principes sacerdotum & scri-
bae. quomodo ihm interficerent. Ti-
mebant uero plebem.
Intrauit autem in iude quicognominab-
atur ieraioth. unum de duodecim.
Et abiit. & locutus est cum principibus sa-

244

Amman

cerdotū & magistratibus. quē admodū illū
traderet eis. Et gauiisunt. & pactisunt
illi pecuniam dare. Et spopondit. Et que
redat oportunitatem. ut traderet illū sine
turbis. **V**enit autē dies azimorū. in qua
necesse erat occidi pascha. Et misit petrus
& iohannem dicens. Cūntes parate nobis
pascha. ut manducemus. At illi dixerunt.
Vbiuis paremus. Et dixit ad eos. Ecce
introducuntibus uobis in ciuitatē. occurret
uobis homo amphoram aquae portans.
Sequimini eum in domum inquam in
trat. & dicetis patri familias domus. Di
cet tibi magister. **U**bi ē. diuersorium.
ubi pascha cum discipulis meis manducet.
Et ipse uobis ostendet cenaculū magnum
stratum. & ibi parate. **C**ūntes autem.
inuenerunt sicut dixit illis. & parauer
pascha. Et cum facta esset hora. discubu
it. & duodecim apostoli cū eo.

Erat illis. Desiderio desideravi hoc pascha.
manducare uobiscū. ante quam patiar.
Dico enim uobis. quia ex hoc nō manduca
bo illud. donec impleatur in regno di.
Et accepto calice. gratias agit. & dicit.

De Cantu
601

Matth. xx.
c. 13.
et 14.

Accipite. & diuidite inter uos. **D**ico enim
uobis. quod non bibam de generatione ui-
tis. donec regnū dī ueniat.

Et accepto pane. grās egit. & fregit. & dedit
eis dicens. **H**oc est corpus meum quod pro
uobis datur. hoc facite in meam cōmemora-
tionem.

Similit̄ & calicem. postquā cōtrauit dicens.
Hic ē. calix nouum testamentū in sangui-
ne meo. qui pro uobis fundetur.

Verū tamen. ecce manus tradentis me. Me-
cum ē. inmensa. Et quidem filius homi-
nis. secundum quod definitū ē. uadit.
Verū tamen. uacillat homini. per quem
tradetur.

Et ipsi coeperunt querere inter se. quis
esset ex eis. qui hoc facturū esset.

Facta ē autē & cōtentio inter eos.
quis eorū uideretur esse maior. Dixit
autē eis ih̄c. **R**eges gentium dominant
eorū. & qui potestatem habent sup eos.
beneficia uocantur. **V**os autem. non sic.
Sed qui maior ē in uobis. fiat sicut iunior.
Et qui precessor est. sicut ministrum.

Nam quis maior ē qui recubit. an qui ministrat.

Nonne qui recumbit? Ego aut in medio
uri sum. sicut qui ministrat. Vos aut
estis. qui permansistis mecum in temptationibus
meis. Ego dispono uobis. sicut disposui
et mihi pater in regnum. ut edatis & biba-
tis super mensam meam. in regno meo.

Et sedetis super thronos. iudicantes duode-
cim tribus israel.

Ait aut dominus. Simon. simon. ecce satanas ce-
petuit uos. ut tribuaret sicut triticum.
Ego aut rogavi pro te. ut non deficiat fi-
des tua.

Et tu aliquando conuersus. confirma fratres
tuos.

Quid dixit ei. Dominus. tecum paratus sum. &
in carcerem & in mortem ire. Et ille dixit.
Dico tibi petre. non cauiabis. hodie gallus.
donec tres abneges.

Et dixit eis. Quando misi uos sine sacculo
& pera & calceamentis. numquid aliquid
defuit uobis? At illi dixerunt. nichil.
Dixit ergo eis. Sed nunc qui habet sacculum
tollet. similiter & peram. Equum non ha-
bet. sedendus tunicam sicut. & ornatus gla-
dius.

Matth. 23
v. 37-43

Leue. 22
v. 34

Dico enim uobis. quod adhuc hoc quod scrip-
tum est. oportet impleri in me. & quod
cum iniquis deputatus est. Et enim ea
quæ sunt de me. finem habent.

Illi dixerunt. Dne. ecce gladii duo hic.
At ille dixit eis. Sate est.

Et egressus. ibat scdm consuetudinem in
montem oliuetum. Secutus sunt autem illi
& discipuli.

Et cum puenisset ad locum. dixit illis. **O**rate.
ne intretis in temptationem.

Et ipse auulsus est. ab eis. quantum iactus est.
Lapidis. Et positus genibus. orabat
dicens.

Pater. si uis. transfer calicem istum a me. Ve-
rum tamen. non mea uoluntas. sed tua
fiat.

Apparuit autem illi angelus de celo. confor-
tans eum. & factus in agonia. prolixius
orabat. **E**t factus est. sudor eius. sicut
gutta sanguinis decurrentis in terram.

Et cum surrexisset a oratione. & uenisset
ad discipulos suos. inuenit eos dor-
mientes. præteritima. Et ait illis. Quid
dormitis? Surgite. orate. ne intretis

interpretationem.

AD HAC EO LOQUENTI, ecce

turba & qui incubantur iudas. unus deducit eum ante cedebat eos. & appropinquavit ihu. ut osculetur eum.

Ihesus autem dixit illi. Iuda. osculo filium hominis tradis.

Uidentes autem hi qui circa ipsum erant quod futurum erat. dixerunt ei. Domine. si peccatum in gladio. & percussit unus ex illis servum principis sacerdotum. & amputavit auriculam eius dextram. Respondens autem ihesus ait. Sinite usque huc.

Et cum tetigisset auriculam eius. sanavit eum.

Dixit autem ihesus ad eos qui venerant ad se. principes sacerdotum & magistratus templi. & seniores. Quasi ad latronem existis eum gladiis & fustibus. Cum cotidie vobiscum fuerim in templo. non extendistis manus in me. Sed huc est. hora vestra & potestas tenebrarum.

Comprehendentes autem eum. duxerunt ad domum principis sacerdotum.

Petrus vero. sequebatur longe. Accenso

autem igne in medio atrio. & circum seden-
tibus illis. erat petrus in medio eorum.
Quamcum uidisset ancilla quaedam se-
dente ad lumen. & cum fuisset intus dixit.
Ecce hic cum illo erat.

Nulle negavit cum dicens. Mulier. non
nouimus. Et post pusillum. alius uidens
eum dixit. Et tu discipulus es. Petrus uero.
ait. Homo non sum. Et inter uallo fac-
to quasi ore unius. alius quidam affirma-
bat dicens. Vere. & hic cum illo erat.
Nam & galileus est. Et ait petrus. Homo.
nescio quid dicas. Et continuo. adhuc illo
loquente. cantauit gallus.

Et conuersus dominus. respexit petrum. Et ita or-
datus est. petrus uerbum domini sicut dixerat.
quia priusquam gallus casset. ter me nega-
bis. Et egressus foras petrus. fleuit ama-
re.

Et uiri qui tenebant illum. illudebant ei et
deridebant. Et uelauerunt eum. & percutiebant
faciem eius. & interrogabant eum dicentes.
Propheta. quis est. quem percussit. Et alia
multa blasphemantes. dicebant in eum.

Et ut factus est dies. conuenerunt seniores plebis.

& principes sacerdotum & scribar. & dixerunt
illum in concilium suum dicentes. Si tu es
xpc. dic nobis.

Le. xxi. v. 1.
S. L.

Et ait illis. Si vobis dixerō. non credetis mihi.
Si autem & interrogauerō. & respondetis mihi.
In. neque dimittetis.

U. apoc. vi. 1.
S. L.

Ex hoc autem. erit filius hominis sedens adque
terris virtutis dī.

Le. xxi. v. 2.
S. L.

Dixerunt autem omnes. Tu ergo es filius
dī? (Luiat. Vos dicitis. quia ego sum.)

Le. xxi. v. 3.
S. L.

Ait illi dixerunt. Quid adhuc desideramus
testimonium? Ipse enim. audiuimus de
ore eius.

Le. xxi. v. 4.
S. L.

Et surgens omnis multitudo eorum. dux
erunt illum ad pilatum.

Le. xxi. v. 5.
S. L.

Ceperunt autem accusare illum dicentes.
Hunc inuenimus subuertere gentem iudaicam.
& prohibentem tributa dari caesari. & di-
centem se xpm regem esse.

Le. xxi. v. 6.
S. L.

Pilatus autem. interrogauit eum dicens.
Tu es rex iudaeorum? At ille respondens.
ait. Tū dicis.

Le. xxi. v. 7.
S. L.

Ait autem pilatus. ad principes sacerdo-
rum & turbas. Nichil inuenio causae in
hac homine.

.xxij.

Alli inualescebant dicentes. Comouit
 populum docens p[er] uniuersam iudea.
 & incipiens a galilea usq[ue] huc. Pilatus
 autem audiens galileam. interroga-
 uit si homogalileus esset. **E**t ut cog-
 nouit. quod de herodis potestate e[ss]et.
 remisit eum ad herodem. qui & ipse he-
 rosolimus erat illis diebus. **H**erodes aut
 uiso ihu. gaudius e[st] ualde. Erat eni
 cupiens ex multo tempore uidere eum.
 eo quod audierat multa de illo. & specta-
 bat signum aliquod uidere ab eo fieri.
 Interrogabat autem illu[m] multis sermo-
 nibus. **A**t ipse. nihil illi respondebat.
Stabant & cum principes sacerdotum &
 scribe. constant[er] accusantes eum.
Spercutit autem illu[m] herodes cu[m] exeretui
 suo. & illudit indutum ueste alba. &
 remisit ad pilatu[m]. **E**t facti sunt amici.
 herodes & pilatus. in ipsa die. **M**amani-
 ta inimici erant adinuicem.

Pilatus autem conuocatis principibus sa-
 cerdotu[m] & magistratibus & plebe. dixit
 ad illos. **O**btulistis mihi hunc homine[m].
 quasi auertentem populum. **E**t ecce

ego coram uobis interrogans. nullam
causam inueni in homine isto. ex his
in quibus eum accusatis.

Lecccvi
92

Sed neque herodes. nam remisit uos ad illu.
& ecce nihil dignum morte actum est ei.

Lecccvi
93
in ecci

Emendatum ergo illum dimittam. Nec
se autem habebat. dimittere eis per diem
festum unum.

Lecccvi
94
in ecci
Lecccvi

Exclamauit autem simul uniuersatur
ba. dicens. Tolle hunc. & dimittit no
bis barabbam. Quierat propter seditionem.
quandam factam in ciuitate & homicidium.
missus in carcerem.

Lecccvi
95
in ecci
Lecccvi

Iterum autem pilatus locutus est ad illos.
uolens dimittere ihm. Illi. sueda
mabant dicentes. Crucifige. crucifige
illum.

Lecccvi
96
in ecci
Lecccvi

Ille autem. tertio dixit ad illos. Quid
mouet iste? nullam causam mortis
inuenio in eo. Corripiam ergo illum.
& dimittam.

Lecccvi
97
in ecci
Lecccvi

Alli instabant uocibus magnis. postu
lantes ut crucifigeretur. Et inualece
bant uoces eorum.

Lecccvi
98
in ecci
Lecccvi

Et pilatus. adiudicauit fieri petitionem eorum.

Dimisit autem illis eum qui propter homicidium & seditionem missus fuerat in carcerem. quem petebant. Ihesum uero. tradidit uoluntati eorum.

Et cum ducerent eum. apprehenderunt symonem quendam cyrenensem uenientem de uilla. & imposuerunt illi crucem portare post ihesum.

Sequebatur autem illi. multa turba populi & mulierum. que plangebant. & lamentabantur eum. Conuersus autem ad illas ihes. dixit. Filiae hierusalem. nolite flere super me. sed super uos ipsas flete. & super filios uros.

Quia ecce uenient dies. in quibus dicent. Beate steriles. & uentres qui non genuerunt. & ubera qui non lactauerunt. Tunc incipient dicere montibus. cadite super nos. & collibus operite nos. Quia si in uiridi ligno haec faciunt. in arido quid fiet.

Ducebantur autem & alii duo nequam cuncti. ut interficerentur.

Et postquam uenerunt in locum qui uocatur caluaria. ibi crucifixerunt eum.

Et latrones. unum ad dextris. & alterum.

Mat. xxv.
Luc. xxiii.
Ioh. xix.

Mat. xxv.
Luc. xxiii.

Mat. xxv.
Luc. xxiii.
Ioh. xix.
Mat. xxv.
Luc. xxiii.
Ioh. xix.

a sinistris.

Ihē autem dicebat. Pater. dimitte illis.
non enim sciunt quid faciunt.

Dividentes uero uestimenta eius. miser
sortes. Et stabat populus expectans.

Ceteri uidebant illum. principes cum eis di
centes. Alios saluos fecit. se saluum fa
ciat. si hic. xpc. dilectus

Illudebant autem ei & milites. accedentes.
& acetum offerentes illi dicentes. Situ
es rex iudaeorum. saluum te fac.

Erat autem & superscriptio scripta sup illū.
litteris grecis. & latinis. & hebraicis. hic
est rex iudaeorum.

Vnus autem de his qui pendebant latroni
bus. blasphemabat eum dicens. Si tu es
xpc. saluum fac te met ipsum. & nos.

Respondens autem alt. increpabat
illum dicens. Neque times dñm. quod
in eadem damnatione es. Et nos qui
dem iuste. nam digna factis recipimus.
Iste uero. Nichil mali gessit. Et dicebat
ad dñm. Dñe. memento mei. cum
ueneris in regnum tuum. Et dixit illi
ihē. Amen dico tibi. hodie metum eris

Lucas
81

Lucas
81
81
81

Lucas
81
81
81

Lucas
81
81
81

Lucas
81
81
81

Lucas
81
81
81

Lucas
81
81

in paradiso.

Erat autē fere hora sexta. Et tenebre factę sunt
in universā terrā. usq; in horam nonam.
Et obscuratus ē. sol.

Et uelum templi scissum est medium.

Et clamans uocem magna inē. ait. Pater. in
manus tuas cōmendo spiritū meum.
Et hæc dicens. expirauit.

Videns autem centurio quod factū fuerat.
glorificauit dñm dicens. Vere. hic ho
mo iustus erat.

Et omnis turba eorum. qui simul ade
rant ad spectaculū istud. & uidebant
quæ fiebant. p̄cutientes pectora sua
reuerrebantur. Stabant aut omnes
notitius a longe. & mulieres quę secum
erant cum agalilei. hæc uidentes.

Et ecce uir nomine ioseph. qui erat de tu
rio uir bonus & iustus. hic non con
senserat consilio & actibus eorū. ab arima
thia ciuitate iudaeę. qui expectabat
& ipse regnum dī. Sic accessit ad pila
tum. & petiit corpus ihū.

Et depositum in uoluit sindone. & po
suit eum in monumento exciso. In quo

Mat. 27. 45.
Luc. 23. 44.
Ioh. 19. 14.

Mat. 27. 51.
Luc. 23. 45.
Ioh. 19. 15.

Mat. 27. 52.
Luc. 23. 46.
Ioh. 19. 16.

Mat. 27. 53.
Luc. 23. 47.
Ioh. 19. 17.

Mat. 27. 54.
Luc. 23. 48.
Ioh. 19. 18.

Mat. 27. 55.
Luc. 23. 49.
Ioh. 19. 19.

Mat. 27. 56.
Luc. 23. 50.
Ioh. 19. 20.

Le. cap. xxiv.
82.

nondum quisquam . positus fuerat .
Et dies erat parasceue . & sabbatum illu
cessabat . Subsecuntur autem mulieres
quæcum ipso uenerant de galilea . uider
monumentum . & quemadmodum po
situm ^{fu}erat corpus eius .

Le. cap. xxiv.
83.

Et reuertentes parauerunt aromata &
unguenta . & sabbato quidem siluerunt
scdm mandatum .

Le. cap. xxiv.
84.

Una ^{die} sabbati ualde diluculo . uenerunt ad
monumentum . portantes quæ paraue
runt aromata ; & inuenerunt lapidem re
uolutum a monumento . Intrinsece . non
inuenerunt corpus dñi ihu . Et factum
est . dum mente consternate essent de isto .
Ecce duo uiri steterunt secus illas . inue
te fulgenti .

84.

Le. cap. xxiv.
85.

Cum timerent autem . & declinarent uultu
in terram . dixerunt ad illas . Quid queri
tis uiuentem cum mortuis ? Non est hic .
sed resurrexit . Recordamini qualiter
locutus est . uobis . cum adhuc in galilea
esset dicens . Quia oportet filium homi
nis tradi in manus hominum peccatorum &
crucifigi . & die tertia resurgere . Et re

cordati sunt uerborum eius.

XXI

LXXXVIII

II

LXXXVIII

ET REGRESSAE A MONUMENTO
nuntiauerunt haec omnia illis undecim &
ceteris omnibus.

LXXXVIII

SCL

Erat autem maria magdalena & iohanna &
maria iacobi & ceterae quae cum eis erant.
quae dicebant ad apostolos haec. **E**t uisae sunt
ante illos sicut deliramentum uerba ista.
& non credebant illis. Petrus autem surgens
cucurrit ad monumentum & procumbens
uidit lintamina sola posita & abiit secum
mirans quod factum fuerat.

LXXXVIII

Et ecce duo ex illis ibant ipsa die in castellum
quod erat in spatio stadiorum sexaginta ab
hierusalem nomine emaus. **E**t ipsi loque-
bantur ad inuicem de his omnibus quae ac-
ciderant. **E**t factum est dum fabularentur
& secum quererent & ipse ihesus appropin-
quans ibat cum illis. **O**culi autem illorum
tenebantur nec eum agnoscerent. **E**t ait
ad illos. **Q**ui sunt hi sermones quos con-
fertis ad inuicem ambulantes & estis tristes?
Et respondens unus cui nomen cleopas
dixit ei. **N**us solus peregrinus es in hierusalem?
Et nescis quae facta sunt in illa his diebus?

Quibus ille dixit. **Q**uare? Et dixerunt.
Eius nomen nazareno. qui fuit uir propheta po-
uens in opere & sermone coram deo & omni
populo. **E**t quomodo cum tradiderunt su-
mi sacerdotibus & principibus nostris in damp-
nationem mortis. & crucifixerunt eum.
Nos autem sperabamus. quia ipse esset re-
dempturus israhel. **E**t nunc super hac omnia
tertia dies est hodie. quod haec facta sunt.
Sed & mulieres quaedam ex nostris terrue-
runt nos. quae ante lucem fuerunt
ad monimentum. **E**t non inuenito cor-
poris eius. uenerunt dicentes se etiam
uisionem angelorum uidisse. qui dicunt
eum uiuere. **E**t abierunt quidam ex
nostris ad monimentum. & ita inuenerunt
sicut mulieres dixerunt. Ipsum uero
non inuenerunt. **E**t ipse dixit ad eos.
Ostulti & tardi corde ad credendum. in
omnibus quae locutus sunt prophetae. Non
ne haec oportuit per christum. & ita intrare
in gloriam suam? **E**t incipiens a moysi
& omnibus prophetis. interpretabatur illis in omni-
bus scripturis quae de ipso erant. Et appro-
pinquauerunt caesarea quod ibant. & ipse se finxit

longius ire. Et coegerunt illū dicentes.
 Manē nobiscum. quoniam ad vesperas est.
 & inclinata ē iam dies. Et intrauit cum illis.
 Et factum ē dum recumberet cum illis. ac
 cepit panē & benedixit. ac fregit. & porri-
 gebat illis. **E**t apertis sunt oculi eorum & cog-
 nouerunt eum. & ipse euauit ex oculis
 eorum. Et dixerunt ad inuicem. Nonne
 cor nrm ardens erat in nob. dum loqueretur
 inuicem. & aperiret nob scripturas. **E**t
 surgentes eadem hora. regressi sunt in
 hierlm. & inuenerunt congregatos unde-
 cim. & eos quicumque ipsis erant dicentes.
Et surrexerit dñs uero. & apparuit symoni.
 Et ipse narrabant quae gesta erant in uia.
 & quomodo cognouerunt eum. in frac-
 tione panis.
Dum haec autem loquuntur. inuestit
 in medio eorum. & dicit eis. Pax uobis in
 ego sum. nolite timere. **C**onturbati uero
 & conterriti. existimabant se spiritum
 uidere. **E**t dixit eis. Quid turbati estis.
 & cogitationes ascendunt in corda ur̃a.
 Videte manus meas & pedes. quia ipse
 ego sum. **P**alpate & uidete. quia spiritus

carne[m] & ossa non habent. sicut me uidetis
habere. Et cum hoc dixisset. ostendit eis
manus & pedes.

Exemplum
lxxviii
Luc. 24. 42.

Ad huc autem illis non credentibus & mirantibus
pro gaudio dixit. Habetis hic aliquid
quod manducetur. At illi obtulerunt
ei partem piscis assi. & fauum mellis.
Et cum manducasset coram eis. sumens
reliquias dedit eis.

Exemplum
lxxviii
Luc. 24. 42.

Et dixit ad eos. Haec sunt uerba quae locu-
tissum ad uos. cum adhuc essem uobiscum.
quoniam necesse est impleri omnia
quae scripta sunt in lege moysi. & pro-
phetis. & psalmis de me. Tunc aperuit
illis sensum. ut intelligerent scripturas.
& dixit eis. Quoniam sic scriptum est.
& sic oportebat xpm pati. & resurgere
a mortuis dicentia. Et predicari in no-
mine eius poenitentiam & remissionem
peccatorum. in omnes gentes. incipi-
entibus ab hierosolyma. Vos autem estis
testes horum. & ego mittam p[ro]missum
patris mei in uos. Vos autem sedete in
ciuitate. quoadusq[ue] induamini uirtute
ex alto. **E**duxit autem eos foras in

bechaniam ⁊ eleuatis manibus suis.
 benedixit eis. **E**t factum est dum be-
 nediceret illis. recessit ab eis. & fe-
 retus in caelum. **I**psi adorantes.
 regressi sunt in iherlm. cum gaudio mag-
 no. **E**t erant semp in templo. laudan-
 tes. & benedicentes dñm. *A men.*

EXPLICIT

EUANGELI

IM SEOM

LUCAM

EVANGELIUM

hic est iohannes euange-
lista. unus ex discipulis dñi. qui uirgo
electus ad dñm est. quem denup-
tius uolentem nubere uocauit dñs. Qui uirgi-
natis in hoc duplex testimonium in eu-
angelio — datur. quod & præteris dilectus
ad dñm dicitur. & huic matrem suam. de-
truxit & commendauit dñs. ut uirginem uirgo
seruaret. Deniq; manifestans in euangelio
quod erat ipse. incorruptibilis uerbi opus
inchoans. solus uerbum carnem factum
esse. nec lumen tenebris comprehensum.
fuisse testatur. Primum signum ponens
quod in nuptiis fecit dñs. ut ostendens
quod erat ipse. legentibus demonstraret.
Et ubi dñs inuitatur deficere nuptiarum
uinum debeat. ut et ueteribus immu-
tatis. noua omnia quæ a xpo instituun-
tur appareant. Hoc autem euangelium
scripsit in asia. postea quam in pathmos
insula apocalypsin scripsisset. ut cum in
principio canonis incorruptibile princi-
pium in genesi. & iam incorruptibilis
finis per uirginem in apocalypsi redderet.
Dicente xpo. Ego sum. A & W. Et hic.

De quo singula
quæq; in miste-
rio acta uel
dicta. euangeli-
stas quædam;
demonstrat.

iohannes. qui sciens superuenisse diem recessus sui. conuocatis discipulis suis uicphe
 so. p multa signorum experimenta pro
 mens xpm. descendens in defossam se
 pulturæ suæ locum. facta oratione. ^{ap}positus
 est ad patres suos. **T**am extraneus adolo
 remortis. quam a corruptione carnis
 inuenitur. alienus. **T**amen post omnes
 euangelii scripsit. & hoc uirgini debebatur.

Licet tamen uel scriptorum temporis dis
 positio. uel librorum ordinatio. Ideo a nob
 singula non exponitur. ut scientia desi
 derio collocata. & querentibus fructus
 laboris. & dō magisterii doctrina seruetur.

**EXPLICIT PROLOGUS. INCIPIUNT
 CAPITULA EUCLII. SECUNDUM IOH.**

I Pharisæorum Leuitæ interrogant iohannē.
 iohannes ihm uidens agnū dī dicit. **E**tan
 dras petro dicit. Inuenimus messiam.

II **I**hē ad cenam de aqua uinum fecit. de tem
 plo numularios cicit. soluit hoc templū
 dicens. nichodemo loquitur de baptismo
 & de aliis multis.

III **I**hē in iudæa baptizat. & iohannes in enon.
 quique dicit xpm crescere. scilicet minorari.

Quia si post omēs euangeliiū scripsisse dicit. tam dispositione
 canonis ordinata post matheū ponit. quō quæ in dō nouissima
 sunt. non uelud extrema ^{et abiectione} numero. sed plenitudinis opere
 pfecta sunt.

IIII

Ih̄c cum muliere samaritana loquitur.
prophetā in patria sua sine honore effecit.
reguli filium a morte resuscitat.

V

A

pu^d natatorium bethsaida^m xxx. octo anno
rum infirmitatem hominis sanat. ac
dicit. scripturam scripturarū. & si credere
tis moysi. crederetis forsitan & mihi.

VI

¶ Sequitur panibus & duobus piscibus. & qd
cum regem facere uoluerunt. Ih̄c supra
mare ambulat. & de uinna & pane cie
lesti loquitur. A credentibus ab eo discipulis.
unum ex duodecim diabolum dicit.

VII

¶ Kenophegia ih̄c melio die festo ascendens
intemplum docet. multis & cum de turba
credentibus idem clamat. si quis sitit ue
niat & bibat. cum ministris. & nichode
mo principes contendunt. de muliere
adultera. Ih̄c lumen mundi esse se pre
dicat.

VIII

Ih̄c interrogatus. principium se esse res
pondit. quod omnis peccator seruissit.
& quod ih̄c ante abraham sit. Deum
ex nativitate curat.

VIII

¶ Cum uia & omni. pdicationē deambu
lans in templo. se & patre unū ēē dicit.

179
delazari resurrectione.

- X **M**aria pedes ihu ungit. & capillis suis extergit.
Ihu supasinum sedit. & uolentib: grecis uide
re ihm. loquitur de grano frumenti quod
in terram mittitur. & uox de celo ad ihm. &
qd multi ex principibus crediderunt in ihm.
sed pp̃e phariseos non confiterentur.
- XI **P**edes discipulorum lauat. de iudae traditi
one. & petri negatione praedicat. & dedi
lectione fratrum. & quod ipse in patre &
pater in illo ē. & de obseruandis mandatis
paradyti sp̃s.
- XII **D**e uinea & palmitib: & de dilectione & de
pmissione paradyti. & omnia patris ac
sua ē. & cetera mandata.
- XIII **I**hu discipulos patri commendat. ihu lau
dat traditur. allocutio pilati ad iudaeos
de ihu. & de barabba.
- XIII **P**assio ihu. & sepultura. & resurrectio eius.

ERAT UERBUM: **E**T UERBUM
erat apud dñm. & dñs erat uerbum. Hoc erat in
principio apud dñm. **O**mnia p̄ ipsum facta s̄t.
& sine ipso factū ē. nihil. **Q**uod factū ē. in ipso uita
erat. Et uita erat lux hominū. & lux in tenebris
lucet. & tenebrę eam non cōprehenderunt.

Ite hominissus ad dñm. cui nomen erat iohannes.
hic uenit in testimoniu. ut testimoniu phibere
de lumine. ut om̄s crederent p̄ illū. **N**on erat
ille lux. sed ut testimoniu phiberet de lumine.

Erat lux uera. quae illuminat om̄e hominē
uenientē in mundū. In mundo erat. & mundus
p̄ ipsum factus est. & mundus eum non cogno
uit.

In propria uenit. & suū eum non receperunt.
Quotquot autē receperunt eum. dedit eis po
testatem filios dñi fieri his qui credunt in no
mine eius. **N**on ex sanguinibz. neqz ex uo
luntate carnis. neqz ex uoluntate uiri. sed
ex dñō nati sunt.

Et uerbum caro factū ē. & habitauit in nobis.
Et uidimus gl̄am eius. gl̄am quasi unigeniti
a patre. Plenum gr̄a. & ueritatis.

Iohannes testimoniu phibet de ipso. & cla
mat dicens. Hic erat quē dixi. qui post.

me uenturus ē. ante me factus ē. quia pri-
or me erat.

Et de plenitudine eius nos omnes accepimus. &
grām pro gratia. Quia lex per moysen data ē.
grā & ueritas per in xpm facta est.

Quem nemo uidit unquam. Unigenitus filius
qui ē in sinu patris. ipse enarrauit.

ET HOC EST TESTIMONIUM

iohannis. quando miserunt iudaei ab hiero-
solymis sacerdotes & leuitas ad eum. ut inter-
rogarent eum. Tu quis es. Et confessus ē.
& non negauit. Et confessus ē. quia non sum
ego xps. Et interrogauerunt eum. Quid ergo?
helyas es tu. Et dixit. non sum. Propheta
es tu. Et respondit. non. Dixerunt ergo ei.
Quis es ut responsum demus his qui miserunt
nos. Quid dicit de te ipso.

At. Ego uox clamantis in deserto. dirigite
uiam dñi. sicut dixit esaias ppheta.

Et qui missi fuerant. erant ex pharisaeis. Et in-
terrogauerunt eum. & dixerunt ei. Quid ergo
baptizas. si tu non es xps. neq. helyas. neq.
ppheta.

Respondit eis iohannes dicens. Ego baptizo
in aqua. melius autem ur̃m stetit. qui uos

ne scitis. Ipse est qui post me uenturus est.
qui ante me factus est. cuius ego non sum dignus.
ut soluiam eius corrigiam calcamenti.

Hic in bethania facta sunt trans iordanem. ubi
erat iohannes baptizans. Altera die uidit
iohannes ihm uenientem ad se. & ait. Ecce
agnus dei. qui tollit peccata mundi.

Hic est de quo dixi. Post me uenit uir qui ante
me factus est. qui prior me erat. & ego nes
ciebam eum. Sed ut manifestetur. istud. prop
terea ueni ego in aqua baptizans.

Et testimonium perhibuit iohannes dicens. Cum
uidi spm descendente quasi columbam de celo.
& mansit sup eum. & ego nesciebam eum. Sed
qui misit me baptizare in aqua. ille mihi dixit.
Sup que uideris spm descendente & manente
sup eum. hic est. qui baptizat in spu sco. Et ego
uidi & testimonium perhibui. quia hic est filius dei.

A Altera die iterum stabat iohannes. & ex discipu
lis eius duo. Et respiciens ihm ambulante.
dicit. Ecce agnus dei. Et audierunt eum duo
discipuli loquentem. & secuti sunt ihm.
Conuersus autem ihs & uidens eos sequentes
se. dicit eis. Quid queritis. Quidixerunt ei.
Rabbi. qd dicitur in pteum magister

Ubi habitas: **D**icit eis: Venite & uidete.
 Venerunt & uiderunt ubi maneret: & apud eum
 manserunt die illo. Hora autem erat quasi
 decima. Erat autem andreas frater simonis pe-
 tri unus ex duobus qui audierant ab iohanne.
 & secuti fuerant eum;

Inuenit hic primum fratrem suum simonem.
 & dicit ei: Inuenimus messiam: qd̄ ē. in̄ p̄ta-
 tum xp̄s. Et adduxit eum ad ih̄m. Intuitus
 aut̄ eum ih̄c. dixit: Tu es simon filius iona. tu
 uocaberis ceph̄us. qd̄ in̄ p̄tatur petrus.

In crastinum uoluit exire in galileam. & inuenit
 philippum. & dicit ei ih̄c: Sequere me. Erat
 autem philippus ab ethsaida. ciuitate andree.
 & petri. Inuenit philippus nathanahel. & di-
 cit ei: Quem scripsit moyses in lege & p̄phete:
 Inuenimus ihm̄ filium ioseph anazareth.
 Et dixit ei nathanahel: Anazareth potest aliquid
 boni esse. **D**icit ei philippus: Veni & uide.
 Uidit ih̄c nathanahel uenientem ad se. & dicit
 deo: Ecce uere israhelita. in quo dolus n̄ est.
Dicit ei nathanahel: Unde me nosti? Respon-
 dit ih̄c. & dixit ei: Priusquā te philippus uo-
 caret cum esses sub ficu. uidit te. **R**espondit
 ei nathanahel. & ait: Rabbi. tu es filius dī.

ait

tues rex isrl. Respondit ihc. & dixit ei. Quia
dixi tibi uidebit subfici credis. maius his uidebis.
Et dicit ei. Amen Amen dico uobis. uidebitis
caelum apertum. & angelos di ascenden-
tes & descenden-
tes supra filium hominis.

.ij.

ETDIE TERTIO NUPTIAE FACTAE
sunt in cana galilae. & erat mater ihu ibi.
Vocatus ē. autem & ihc. & discipuli eius ad nup-
tias. Et deficiente uino. dicit mater ihu ad eū.
Vinum non habent. Et dicit ei ihc. Quid
mihi & tibi mulier. Nondum uenit hora
mea. Dicit mater eius ministris. Quidcūq;
dixerit uobis. facite. Erant autem ibi lapi-
dae hydrae sexpositae. scdm purificationem
iudaicā. capientes singulae metretas.
binas uel ternas. Dicit eis ihc. Implete hy-
dras aqua. Et impleuerunt eas. usq; ad summū.
Et dicit eis ihc. Haurite nunc. & fert
architriclino. Et tulerunt. Ut autem
gustauit architriclinus. aqua uinum factā
& non sciebat unde eēt. ministri autē sciebant
qui hauerant aqua. uocat sponsū architri-
clinus. & dicit ei. Omnis homo. primum
bonum uinum ponit. & cum inebriati fue-
runt. tunc id quod deterius est. Tu autem.

178
seruasti bonum uinum. usq. adhuc. **H**oc
fecit initium signorum ihs in cana galilee.
& manifestauit gloriam suam. Et crediderunt
in eum. discipuli eius.

Post hoc descendit capharnaum. Ipse & mater
eius. & fratres eius. & discipuli eius. & ibi man-
serunt non multis diebus.

Expeterat pascha iudeorum. & ascendit iheroso-
olimam ihs.

Item uenit in templum uendentes boues & oues.
& columbas. & nummularios sedentes. Et
cum fecisset quasi flagellum defuniculis.
omnes eiecit de templo. Oues quoque & boues.
& nummulariorum effudit aces. & mensas
subuertit. Et his qui columbas uendebant.
dixit. Auferte ista hinc. & nolite facere
domum patris mei. domum negotiationis

Recordati uero sunt discipuli eius quia scrip-
tum est. zelus domus tue comedit me.

Responderunt ergo iudei. & dixerunt ei.

Quid signum ostendis nobis. quia haec facis.

Respondit ihs. & dixit eis. Soluite templum
hoc. & in tribus diebus excitabo illud. **D**ixerunt
ergo iudei. Quadraginta & sex annis aedi-
ficatum est templum hoc. & in tribus diebus

excitabis illud. Ille autem dicebat de templo
corporis sui. Cum ergo resurrexisset a mor-
tuis. recordati sunt discipuli eius quia hoc di-
cebat. Et crediderunt scripturam. & sermoni
quem dixit ihc. Cum autem esset hierosolimis in pas-
ca indie festo. multi crediderunt in nomine eius.
videntes signa eius quae faciebat. Ipse autem ihc
non credebat semetipsum eis. eo quod ipse nos-
set omnes. & quia opus ei non erat. ut quis tes-
timonium perhiberet de homine. Ipse enim
sciebat. quid esset in homine.

.14.

Erat autem homo ex pharisaeis nichodemus no-
mine. princeps iudeorum. Hic venit ad ihm
nocte. & dixit ei. Rabbi. scimus quia ad o-
venisti magister. Nemo enim potest haec
signa facere quae tu facis. nisi fuerit discipulo.
Respondit ihc. & dixit ei. Amen amen dico
tibi. nisi quis natus fuerit denuo. non potest
videre regnum di. Dicit ad eum nichodemus.
Quomodo potest homo nasci cum sit senex.
Nunquid potest introire in uterum matris suae iterum
introire & nasci. Respondit ihc. Amen
amen dico tibi. nisi quis renatus fuerit ex aqua
& spiritu. non potest introire in regnum di. Quod
natum est ex carne. caro est. Et quod natum est ex spiritu.

sp̄s est. **N**on mireris quia dixi tibi. oportet uos
 nasci denuo. Sp̄s ubi uult spirat. & uocē eius au-
 dis. sed non scis unde ueniat & quo uadat. **D**ic ē
 omnis. qui natus ē. ex sp̄u. Respondit nicho-
 demus. & dixit ei. **Q**uomodo possunt haec
 fieri. Respondit ihs. & dixit ei. **T**u es ma-
 gister in isrl̄. & haec ignoras. **A**men amen di-
 cotibi. quia quod scimus loquimur. & quod
 uidimus testamur. & testimonium nr̄m n̄
 accipitis. **I**nterrena dixi uobis & non creditis.
 quomodo si dixero uobis caelestia credetis.
Et nemo ascendit in caelū. nisi qui descendit de
 celo. filius hominis qui ē. in caelo. **E**t sicut
 moyses exaltauit serpentē in deserto. ita exal-
 tari oportet filium hominis. **E**t omnis qui
 credit in ipsum non peret. sed habeat uitam
 eternam.

Sic enim dilexit d̄s mundū. ut filium suum uni-
 genitum daret. **E**t om̄s qui credit in eū
 non peret. sed habeat uitam aeternam. **N**on
 enim misit d̄s filium suum in mundū. ut iu-
 dicet mundum. sed ut saluetur mundus
 per ipsum. **Q**ui credit in eum. non iudicatur.
Quia ut non credit iam iudicatus ē. quia n̄
 credidit in nomine unigeniti filii d̄i. hoc ē

aut iudicium. quia lux uenit in mundum.
& dilexerunt homines magis tenebras quam
lucem. **E**rat enim eorum mala opera.
Omnes enim qui mala agunt odit lucem. & non ueniunt
ad lucem. ut non arguantur opera eius. Qui
autem facit ueritatem. uenit ad lucem. ut
manifestentur opera eius. quia in deo sunt
facta.

III

POST HEC UENIT IHC ET DISCI
pulis. in iudeam terram. & illic demo-
ratur cum eis. & baptizabat.

Erat autem & iohannes baptizans. in enon iuxta
salem quia aquae multae erant illic. & ueni-
ebant & baptizabantur.

Nondum enim missus fuerat in carcerem iohannes.

Facta est ergo questio ex discipulis iohannis cum
iudeis de purificatione. & uenerunt ad iohannem.
& dixerunt ei. **R**abbi. quia tu tecum trans
iordanem. cur tu testimonium perhibuisti. ecce
hic baptizat. & omnes ueniunt ad eum. Res-
pondit iohannes & dixit. **N**on potest homo
accipere quicquam. nisi fuerit datum de celo.
Ipsi uos mihi testimonium perhibetis. quod dixi-
erim. ego non sum xpc. sed qui missus sum

ante illum

Qui habet sponsam. sponsus est. Amicus
autem sponsi. qui stat & audit eum. gaudio
gaudet propt̄ uocem sponsi. **H**oc ergo gau-
dium meum impletum est. Illum oportet
crescere. me aut̄ minui. **Q**uid esur sum ue-
nit. sup̄ omnes est. **Q**ui ē. de terra. de ter-
ra est. & de terra loquitur. **Q**uid de celo uenit.
sup̄ omnes est. **E**t quod uidit & audiuit.
hoc testatur. & testimonium eius nemo acce-
pit. **Q**ui accipit eius testimonium. signa-
uit quia dī uerax est. **Q**uem enim misit
dī. uerba dī loquitur. Non enim ad mensu-
ram dat dī spm̄.

Pater diligit filium. & omnia dedit in manus
eius.

Qui credit in filium. habet uitam æternam.
Qui autem incredulus ē. filio. non uidebit
uitam. sed irādī manet sup̄ eum.

UTERGO COGNOUIT IHC̄ **Q**UIA
audierunt pharisæi. quia ihc̄ plures disci-
pulos facit. & baptizat. quam iohannes. quā-
quam ihc̄ non baptizat. sed discipuli eius.
Reliquit iudæam. & abiit iterum in gali-
leam.

.iiij.

Oportebat autem eum transire per samariam.
Venit ergo in ciuitatem samariam. quae dicitur
sichar. iuxta pedum quod dedit iacob ioseph fili
o suo. **E**rat autem ibi fons iacob. Ihs ergo fatigatus
extinere. sedebat sic super fontem. **H**ora erat qua
si sexta. **V**enit mulier de samaria. haurire
aquam. **D**icit ei ihs. Dammi bibere. **D**iscipuli
enim eius abierant in ciuitatem. ut cibos emercent.
Dicit ergo ei mulier illa samaritana. **Q**uomodo
tu iudeus cum sis. bibere a me potes. quae sunt
mulier samaritana. **N**on enim conuertuntur
iudei samaritani. **R**espondit ihs. & dixit
ei. Sis fides donum dei. & quis est. quid dicit tibi
dammi bibere. tu forsitan petisses ab eo. &
dedisset tibi aquam uiuam. **D**icit ei mulier.
Dne. in quo haurias habes. & puteus altus est.
Vnde ergo habes aquam uiuam. **R**espondit
ihs. & dixit ei. **O**mnis
qui bibit ex aqua hac. sitiet iterum. **Q**ui autem
biberit ex aqua quam ego dabo ei. non sitiet in
aeternum. Sed aqua quam dabo ei. fiet in eo
fons aquae. salientis in uita aeterna. **D**icit ad
eum mulier. Dne. dammi hanc aquam. ut non

sciam. neq: ueniam huc haurire. **D**icit
 ei ihc. Vade uoca uirum tuum. & ueni huc.
Respondit mulier & dixit. Non habeo
 uirum. **D**icit ei ihc. Benedixisti. quia n̄
 habeo uirum. **Q**uinq: enim uiros habuisti.
 & nunc quē habes. non ē. tuus uir. **H**oc uere
 dixisti. **D**icit ei mulier. **D**ñe. ut uideo q̄a
 ppheta es tu. Patres nr̄i in monte hoc adora-
 uerunt. & uos dicitis. quia hierosolimis est
 locus. ubi adorare oportet. **D**icit ei ihc.
 mulier. crede mihi. quia ueniet hora. quan-
 do neq: hoc in monte. neq: in hierosolimis. ad-
 orabitur pater. **V**os adoratis quod nescitis.
 nos adoramus qđ scimus. quia salus ex iudae-
 is est. Sed uenit hora & nunc est. quando
 ueri adoratores adorabunt patre. in spū & ue-
 ritate. **N**am & pater tales querit. qui adorent
 eum. **S**p̄s ē. d̄s. & eos qui adorant eum in
 spū & ueritate. oportet adorare. **D**icit ei mu-
 lier. Scio quia messias uenit. quid dicitur
 xp̄s. **C**um ergo uenerit. ille nobis annun-
 tiabit omnia. **D**icit ei ihc. **E**go sum.
 qui loquor tecum. **E**t continuo uenerunt
 discipuli eius. & mirabantur quia cū muli-
 ere loquebatur. **N**emo tamen dixit. qđ

queris. aut quid loqueris cum ea. **R**eliquit
ergo hydriam suā mulier. & abiit in ciuitatē.
& dicit illis hominibus. Venite & uidete
hominem. quid dixit mihi omnia quęcūq;
feci. **N**umquid ipse ē. xp̄c? Exierunt de
ciuitate. & ueniebant ad eum. Interea ro
gabant eum discipuli. dicentes. **R**abbi.
manduca. Ille autem dixit eis. Ego cybū
habeo manducare. quem uos nescitis. Dice
bant ergo discipuli ad inuicem. Numquid
aliquis attulit ei manducare? Dicit eis ihs.
Meus cybus ē. ut faciam uoluntatē eius qui
misit me. ut perficiam opus eius. Nonne
uos dicatis. qđ adhuc quattuor menses sūt
& messis uenit? **E**cce dico uobis. **L**euate
oculos uros & uidete regiones. quia albe
sunt iam ad messē. Et qui metit mercedē
accipit. & congregat fructum in uitā aetnā.
ut & qui seminat simul gaudet & qui metit.
In hoc enim ē. uerbum uerum. quia alius est
qui seminat. & alius ē. qui metit. **E**go misi
uos metere. qđ uos non laborastis. Alii
laborauerunt. & uos in labores eorum intro
istis. **E**xciutate uentem illā. multi credider
unt in samaritanarum. propter uerbum.

mulieris. **A**monium prohibentis. quia dixit mihi
omnia quaecumque feci. **C**um uenissent ergo ad
illum samaritani. rogauerunt eum ut ibi maneret. &
mansit ibi duos dies. **C**um uero plures crediderunt
propter sermonem eius. & mulieri dicebant; quia
ammon propter tuum loquendum credimus. **I**psi enim
audiuimus & scimus. quia hic uere saluator
mundi.

Post duos autem dies. exiit inde. & abiit in galileam.
Ipsi enim hic testimonium perhibent. quia prophe-
cia in seipatria honorem non habet.

Cum ergo uenisset in galileam. exceperunt eum
galilei. cum omnia uidissent quae fecerat in cero-
solimis in die festo. & ipsi uenerant in diem festum.
Venit ergo iterum in cana galileae. ubi fuerat
aqua uinum.

Erat quidam regulus. cuius filius infirmabatur
in capharnaum. **H**ic cum audisset quia uenit adue-
nisset iudea in galileam. Abiit ad eum. & roga-
bat eum. ut descenderet. & sanaret filium eius.
Incipiebat enim mori. **D**ixit ergo ihs ad eum.
Nisi signa & prodigia uideritis. non creditis.
Dixit ad eum regulus. **D**ne. descende priusquam
moriatur filius meus. Dixit ei ihs. **V**ade. fi-
lius tuus uiuit. **C**redidit homo sermoni que-

dicat ei. & ibat. Lamentans. & descendens
deit. & serua. & currit. ei. & summanuerunt di
cent. quia filius eius uiuere. Interroga
bat ergo horam ab eis. in qua melius habuerit.
Et dixerunt ei. Quia heri hora septima. reliquit
eum febris. Cognouit ergo pater. quia illa
hora erat. in qua dixit ei. filius tuus uiuit.
Et credidit ipse. & domus eius tota.

HOC ITERUM SECUNDO

signum fecit ihc. cum uenisset iudaea in galilea.
Post haec erat dies festus iudeorum. & ascen
dit ihc ierosolimam. Iste autem ierosoli
mis. phatica piscina. quae cognominatur he
braice bethsaida. quinq. porticus habens.
In his iacebat multitudo magna languentium.
cecorum. claudorum. apudorum. expectantium
aquae motum. Angelus autem dñi. secundū
tempus descendebat in piscinam. & mouebat
aqua. Et qui prior descendisset in piscinam post
motionem aquae. sanus fiebat. aqua cumq.
tenebatur infirmitate. Iste autem quidā
homo ibi. triginta & octo annos habens in in
firmitate sua. Hunc cum uidisset ihc uenit.
& cognouisset quia multum iam tempus habet.
dicit ei. Vis sanus fieri? Respondit ei languid.

Leu. xxi.
21. 20.
21. 20.
21. 20.

21.

Dñe. hominem non habeo. ut cū turbata fuerit aq̃.
mittat me in piscinā. **D**um uenio enī ego. alius an
tē me descendit. **D**icit ei iñc. Surge tolle grabatū
tū tuum. & ambula. Et statim sanus factus ē homo.
& sustulit grabatū suū & ambulauit. **T**rat autē
sabbatum in illo die. **D**icunt iudaei. illi quis sa
nus fuerat. **S**abbatū ē. non licet tibi tollere gra
batum tuum.

Respondit eis. **Q**uime sanū fecit. ille mihi dixit.
tolle grabatū tuum & ambula. **I**nterrogauerūt ergo
eum. **Q**uis ē. ille homo. qui dixit tibi. tolle grabatū
tū & ambula. **I**s autē qui sanus fuerat effectus.
nesciuit quis eēt. **I**ñc enī. declinauit a turba con
stituta in loco. **P**ostea inuenit eum iñc in tēplo. &
dixit illi. **E**cce sanus factus es. iam noli peccare. ne
decius tibi aliquid contingat. **A**bijt ille homo
& nuntiavit iudaeis. qui iñc eēt. qui fecit eum
sanū. **P**ropterea p̃sequunt iudaei iñm. quia huc
faciebat in sabbato. **I**ñc autē. respondit eis. **P**atē m̃
usque modo operatur. & ego operor. **P**ropterea
ergo magis querēbant eū iudaei interficere. quia
non solū soluēbat sabbatū. sed & patē suū dicebat
dñm. aequalē se faciens dō. **R**espondit itaq; iñc.
& dixit eis. **A**men amen dico uob. non potest
filius facere a se quicquā. nisi quod uiderit

patrem facientem. **Q**uocirca enim ille fecerit.
huc & filius similiter facit. Pater enim diligit filium.
& omnia demonstrat ei quae ipse facit; & maiora his
demonstrabit ei opera. ut uos miremini. Sicut
enim pater suscitavit mortuos & uiuificat. sic & fili
us quos uult uiuificat. **P**ater enim pater iu
dicat quemquam. sed omne iudicium dedit
filio. ut omnes honorificent filium. sicut
honorificant patrem.

Quoniam non honorificat filium. non honorificat
patrem. qui misit illum.

Amen amen dico uobis. quia qui uerbum meum au
dit. & credit ei qui misit me. habet uitam aeternam.
Et in iudicium non uenit. sed transiit a morte
in uitam. Amen amen dico uobis. qui uo
cat hora. & nunc est. quando mortui audient
uocem filii dei. & qui audierint uiuent. Sicut
enim pater habet uitam in semet ipso. sic dedit
& filio uitam habere. in semet ipso. Et potest
dedit ei & iudicium facere. quia filius homi
nis est. Nolite mirari hoc. quia uenit hora.
in qua omnes qui in monumentis sunt. audi
ent uocem eius. Et procedent qui bona fecer
unt. in resurrectionem uitae. **C**uius
mala gesserunt. in resurrectionem iudicii.

Non possum ego me ipso facere quicquam. Sicut
iudex iudico. & iudicium meum iustum est.

Quia non quero voluntatem meam. sed voluntatem
eius qui misit me.

Sic ego testimonium phibeo de me. testimonium
meum non est verum. **A**lius est. qui testimonium
phibet de me. & scio quia verum est. testimonium
quod phibet de me. **V**os misistis ad iohannem.
& testimonium phibuit veritati. Ego autem
nihilominus testimonium accipio. Sed haec dico.
ut vos saluamini. Ille erat lucerna ardens & lucens.
& vos autem. nolulistis exultare ad horam in luce
eius. **E**go autem. habeo testimonium maius io-
hannem. **O**pera enim quodcumque mihi patet ut per-
ficiam ea. ipsa opera quae ego facio testimonium
phibent de me. quia patet meminit. **E**t qui mi-
sit me patet. ipse testimonium phibuit de me.

Neq. vocem eius unquam audistis. neq. speciem
eius vidistis.

Et uerbum eius non habetis in uobis manens.
quia quicquid misit ille. hunc uos non credistis.
Sicut autem scriptum est. quia uos percutitis in ip-
sis. uitam aeternam habetis. Et ille sunt quae
testimonium phibent de me. & non uultis
uenire ad me. ut uitam habetis. **L**iquidem

ab hominibus: non accipio. Sed cognoui uos: qui
dilectionem dei non habetis in uobis. Ego ueni in no-
mine patris mei: & non accepistis me. Si alius ue-
nerit in nomine suo: illum accipietis. Quomo-
do potestis uos credere qui gloriam a binis am-
pulis: & gloriam quam solo est deo non queritis? No-
lite putare: quia ego accusaturus sum uos apud pa-
trem. Est qui accusat uos: moyses in quo uos
spemini. Si enim crederetis moysi: crederetis
fortitan & mihi. Venerunt enim illi scripti: Si autem
illius litteris non creditis: quomodo meis uerbis
credetis?

VI

u. 24
u. 25
u. 26
u. 27

u. 28
u. 29
u. 30

u. 31
u. 32
u. 33

u. 34
u. 35
u. 36

POST HAEC ABIIT IHC TRANS

ny

P mare galileae: quod est tyberiadis: & sequebatur
eum multitudo magna: quia uidebant signa quae
faciebat: super his qui confirmabantur.

Subit ergo in montem iherosolymitanum: & ibi sedebat cum disci-
pulis suis.

Erat autem proximum pascha: dies festus iudaeorum.
Cum subleuasset ergo oculos iherosolymitanos: & uidisset quia
multitudo maxima uenerat ad eum: dicit ad phil-
ippum: Vnde ememus panes: ut manducent
hi? Hoc autem dicitur: & respondit ei: Ipse
enim sciebat: quid esset facturus. Respon-
dit ei philippus: Ducentorum denariorum.

panes non sufficiunt eis: ut unusquisque modicum
 quid accipiat. **D**ixit ei unus ex discipulis eius:
 andreas. frater simonis petri. Est puer unus hic.
 qui habet quinque panes hordeaceos. & duos pisces.
 Sed huc quid sunt inter tantos? **D**ixit ergo ih̄c.
 facite homines discumbere. **E**rat autem synus
 multum in loco. Discubuerunt ergo viri. nume-
 ro quasi quinque milia. **A**ccipit ergo ih̄c panes.
 & cum gratias agisset. distribuit discumbentibus.
 Similiter & de piscibus. quantum volebant. & cum
 impleti sunt. dicit discipulis suis. Colligite
 quae superauerunt fragmenta. ne pereant. **C**olle-
 gerunt ergo. & impleuerunt duodecim cophinos
 fragmentorum. ex quinque panibus hordeaceis. quae
 super fuerunt his qui manducauerant.

Illi ergo homines cum uidissent quid fecerat signum.
 dicebant. **Q**uia hic est uere propheta. qui uenturu
 rus est in mundum. **I**h̄c igitur cum cognouisset.
 quia uenturi essent ut raperent eum & face-
 rent eum regem.

Fugit iterum in montem ipse solus. **E**t cum sero
 factum est. descenderunt discipuli eius ad mare. **I**te cum
 ascendissent nauim. uenerunt trans mare
 in capharnaum. **I**te tenebrae iam factae erant.
 & non uenerat ad eos ih̄c. **M**are autem. uento

magno fluite exurgebat. **C**um remigassent
ergo quasi stadia. uiginti quinque. aut xxx
uident ihm ambulantiem sup mare. & prope
imium nauifieri. & timuerunt. Ille autē
dicit eis. **E**go sum. nolite timere. **V**oluer
g cum accipere inuauim. & statim fuit na
uis ad terram quam ibant.

Alii tradit turba quiescente trans mare. uidit
quia nauicula alia non erat ibi nisi una. & quā
non inuenisset cum discipulis suis in eam inuauim.
sed solus discipulus abisset. Alii uero
sup uenerunt naues atberuade. ugeti locum.
ubi manducauerant panem. gratias agentes
dño. **C**um ergo uidisset turba. quia in e
non esset ibi neq. discipulus. ascender
in nauiculas & uener capharnaum. que
rentes ihm. **E**t cum inuenissent eum trans
mare. dixerunt ei. Rabbi. quando huc
uenisti. **R**espondit ihs. & dixit. An
amen dico uobis. queritis me non quia
uidistis signa. sed quia manducauistis ex pani
b. & saturati estis. **O**peramini non cibum
qui perit. sed qui permanet in uitam æternam.
quem filius hominis uobis dabit. **H**unc cū
pater signauit dñs. Dixerunt g ad eum.

Quid faciamus. ut operemur operari. **R**espondit ihs. & dixit eis. **H**oc est opus dei. ut credatis in eum quem misit ille.

Dixerunt ergo ei. **Q**uod ergo tu facis signum. ut videamus & credamus tibi. **Q**uid operaris.

Pater noster manna manducauit in deserto. sicut scriptum est. panem de celo dedit eis manduca-

re. **D**ixit ergo eis ihs. Amen amen dico vobis. non mox sed dedit vobis panem de celo. sed pa-

ter noster dat vobis panem de celo verum. Panis enim dei est. qui descendit de celo. & dat vitam mundo.

Dixerunt ergo ad eum. **D**ne. semper da nobis panem hunc.

Dixit autem eis ihs. **E**go sum panis vitae.

Qui uenit ad me non esuriat. & qui credidit in me non sitiet. unquam. **S**ed dixi vobis.

quia & uidistis me & non credidistis.

Omne quod dedit mihi pater ad me ueniat. & cum qui uenit ad me. non eiciam foras.

Quia descendit de celo. non ut faciam uoluntatem meam. sed uoluntatem eius qui misit me.

Haec est autem uoluntas eius qui misit me patris. ut omne quod dedit non perdam ex eo. sed re-

suscipiam illud in nouissimo die. **H**aec est enim uoluntas patris mei qui misit me. ut omnis

qui uidet filium & credit in eum habet uitam eternam.
Ego resuscitabo eum in nouissimo die.

Murmurabant ergo iudei de illo. quia dixerat. ego sum
panis qui de celo descendit. & dicebant. Nonne hic est
ihc. filius ioseph. cuius nos nouimus patrem & matrem.
Quomodo ergo dicit hic. quia de celo descendit.

Respondit ergo ihc. & dixit eis. Nolite mur-
murare inuicem. Nemo potest uenire ad me.
nisi pater qui misit me traxerit eum. & ego resus-
citabo eum in nouissimo die. Est scriptum in prophetis.
erunt omnes doabiles dei. Omnes qui audiunt a patre
& didicerunt. uenit ad me.

Non quia patrem uidit quisquam. nisi is qui est ad deum.
hic uidit patrem.

Amen amen dico uobis. qui credit in me habet
uitam eternam.

Ego sum panis uitae.

Pateres uiri manducauerunt in deserto manna. &
mortui sunt. Hic est panis de celo descendens.
ut si quis ex ipso manducauerit. non moriatur.

Ego sum panis uiuus. qui de celo descendit. Siquis
manducauerit ex hoc pane. uiuet in eternum.
Et panis quem ego dabo caro mea est. pro mundi

uita.

Interrogabant ergo iudei. ad inuicem dicentes. Quo

modopotest hic nobis carnem suam dare ad man-
ducandum. **D**ixit ergo eis ihc. Amen am dico vo-
bis. nisi manducaueritis carnem filii hominis. &
biberitis eius sanguinem. non habebitis vitam in
vobis. **Q**ui manducat meam carnem. & bibit me-
um sanguinem. habet vitam aeternam. Et ego refici-
crabo cum. in nouissimo die.

Carnem meam uere est. & sanguis meus uere
est potus.

Qui manducat meam carnem & bibit meum sangui-
nem. in me manet & ego in illo. Sicut misit
me uerus pater. & ego uiuo propter patrem. **E**t
qui manducat me. & ipse uiuet propter me. **H**ic est
panis. qui de celo descendit. Non sicut man-
ducauerunt patris urbi manna. & mortui sunt.
Qui manducat hunc panem. uiuet in aeternum.
Hic cedit in synagoga. docens in capharnaum.
Aulti ergo audientes ex discipulis eius dixerunt.
Durus est hic sermo. **Q**uis potest eum audire?
Iehc autem ihc apud se metipsum. quia murmu-
rarent de hoc discipuli eius. dixit eis. **N**ocant
scandalizat.

Si ergo uideritis filium hominis ascendentem
ubi erat prius.

Spiritus est. qui uiuificat. caro non prodest quicquam.

Verbaque ergo locutus sum uobis. ipsi & uia sunt
sed sunt quidā ex uobis. qui non credunt.

Sciebat enim ab initio uic. qui essent non creden-
tes. & qui traditurus esset eum.

Et dicebat. Propterea dixi uobis. quia nemo po-
test uenire ad me. nisi fuerit ei datum a patre
meo. Ex hoc multi discipuloy eius abierunt retro.
& iam non cum illo ambulabant. **D**ixit g. ihs
ad duodecim. Numquid & uos uultis abire.

Respondit ergo ei simon petrus. **D**ne. ad que-
ribimus. **Q**uæ uultis acere habes. te nos
credidimus & cognouimus. quia tu es xpi fili-
us di.

Respondit eis ihs. Nonne ego uos duodecim
elegi. & unus ex uobis diabolus est. Dicebat
autem iudam simonis scariothen. **I**lle enim
erat traditurus eum. cū esset unus ex duodecim.

vii

POST HÆC AMBULABAT IHS
in galileā. non enim uolebat in iudæam ambu-
lare. quia querebant eum iudæi interficere.
Frat autem in proximo diei festus iudæorū.
scenophagia. **D**ixit autem ad eum frater isay.
Transibine. & uide in iudæam. ut & discipuli
tui uideant opera tua quæ facis. **N**emo quip-
pe in occulto quid facit. & querit ipse in pale-

esse. **S**icut facis. manifestas te ipsum mundo.
Non enim fratres eius credebant in eum. Dicit
 ergo eis ihc. **T**empus meum nondum aduenit.
 tempus autem eius. semper est paratum. Non po-
 test mundus odisse uos. **N**ec enim odit. quia
 ego testimonium perhibeo de illo. quia opera eius
 mala sunt. **V**os ascendite ad diem festum hunc.
 ego nondum ascendo ad diem festum istum. quia
 meum tempus nondum impletum est. **N**am cum
 dixisset. ipse mansit in galilea. **V**t autem ascende-
 runt fratres eius. tunc & ipse ascendit ad diem
 festum. non manifeste sed quasi in occulto. Iu-
 dae ergo querebant eum in die festo. & dicebant.
Vbi est ille? **E**t murmur multum de eo erat
 inter illos. Quidam enim dicebant. quia bonus
 est. Alii autem dicebant. non. sed seducit tur-
 bas. Nemo tamen palam loquebatur de illo.
 propter metum iudeorum. **I**am autem die festo me-
 diante. ascendit ihc in templum & docebat.
 et mirabantur iudei dicentes. **Q**uomodo hic
 litteras scit. cum nondidicerit? **R**espondit
 eis ihc. & dixit. **M**ea doctrina non est mea.
 sed eius qui misit me. Siquis uoluerit uo-
 luntatem eius facere. cognoscat de doctrina
 utrum quod sit an ego an ipse loquar. **Q**ui

ascendit ipso loquitur. gl'am pp'am querit. Quia
querit gl'am eius qui misit illum. In eueraxē.
& iniustitia in illo non est. Nonne moyses dedit
uob' legem. & nemo ex uob' facit legem. Quid
me queritis interficere. Respondit turba &
dixit. Demonium habes: quis te querit
interficere. Respondit ihs. & dixit eis.
Num epus feci. & omēs miramini. Propterea
moyses dedit uobis circumcisionem. n' quia ex
moyses ē sed ex patrib'. & in sabba'to. circūciditis
hominē. Si circumcisionem accipit homo in
sabba'to. ut non soluitur lex moysi. mihi indig
namini. quia totū hominē sanum feci in sabba
to. Nolite iudicare sed'n faciem. sed iustum
iudicium iudicare. Dicebant ergo quidā ex
iherosolimis. Nonne hic ē. quē querit interficere.
Ecce palam loquitur. & nihil ei dicunt.
Numquid uere cognouer' principes. qui hic ē.
xpc. Sed hunc scimus unde sit. xpi autem
cū uenerit. nemo scit unde sit.

Clamabat ergo docens in templo ihs. & dicebat.
It' me scitis. & unde finisctis. & a me ipso non
ueni. sed ē. uerus qui misit me. quē uos nescitis.
Igo scio eum. quia ab ipso sum. & ipse me mi
sit. Querebant ergo eum apprehendere. &

La. l. xxi. v.
c. 11. p. 11
11. quia

La. l. xxi. v.
c. 11. p. 11
11. quia

& nemo misit in illum manus quia nondum
uenerat horacius.

Occurba aut multi crediderunt in eum. & di
cebant. **Xp̄s** cum uenerit. numquid plura
signa faciat quamque hic facit. Audierunt
pharisaei. turbam murmurantē de illo huc.

Emiserunt principes & pharisaei ministros.
ut adprehenderent eum.

Dixit ergo ih̄c. **A**dhuc modicum tempus uo
bis cum sum. & uado ad eum qui misit me.

Queratis me. & non inuenietis. Et ubi sum
ego. uos non potestis uenire. **D**ixerunt
ergo iudaei ad se met ipsos. **Q**uobis iturus ē.
quia non inueniemus eum. Numquid in
dispersionem gentium iturus ē. & docurus
gentes. **Q**uis ē. hic sermo quē dixit. quae
retis me & non inuenietis. & ubi sum ego uos
non potestis uenire. In nouissimo autem
die magno festiuitatis. stabat ih̄c & clama
bat dicens. Siquis sitit. ueniat ad me & bi
bat. **Q**ui credit in me sicut dicit scriptura
flumina de uentre eius fluent aquae uiuae.
Hoc autē dixit de spu quē accepturi erant. cre
dentes in eum. **N**ondum enim erat sp̄s datus.
quia ih̄c nondum fuerat glorificatus.

Ex illa g̃ turba cum audissent hos sermones dice-
bant · Hic est uere p̃pheta · Alii dicebant ·
hic est x̃pc ·

Quidam autē dicebant · Numquid galilea x̃pc ue-
nit · **N**onne scriptura dicit · quia ex semine
dauid · & de bethleem castello ubi erat dauid ·
uenit x̃ps ·

Dissensio itaq; facta ē in turba · propt̃ cum

Quidam autem ex ipsis uolebant apprehendere
eum · sed nemo misit in illum manus ·

Venerunt ergo ministri ad pontifices & phari-
saeos · & dixerunt eis illi · **Q**uare n̄ addux-
istis eum · **R**esponderunt ministri · Nū-
quam sic locutus ē homo · sicut hic homo ·

Responder̃ ergo eis pharisaei · Numquid
& uos seducti estis · Numquid aliquis ex prin-
cipibus credidit in eum · aut ex pharisaeis ·
Sed turbauit qui non nouit legem · maledic-
ti sunt · **D**icit nichodemus ad eos · ille qui ue-
nit ad eum nocte · qui unus erat ex ipsis · Nū-
quid lex n̄ra iudicat hominē · nisi audierit
ab ipso prius · & cognouerit quid faciat ·

Responderunt & dixerunt ei · **N**ūquid & tu
galileus es · **S**crutare & uide · quia propheta
galilea non surgit · **I**ter uersis sunt unusquisq;

vii.

in domum suam. Ihesus autem precepit in monte
oliueti. & diluculo iterum uenit in templum. Et
omnis populus uenit ad eum. & sedens docebat eos.
Adducunt autem scribae & pharisaei mulierem in ad-
ulterio deprehensam. & stant eam in medio & dix-
erunt ei. Magister. haec mulier. modo deprehensa est.
in adulterio. In lege autem. moyses mandauit nobis
huiusmodi lapidari. **U**ergo quid dicis? **H**ae
autem dicebant temptantes eum. ut possent accusare
eum. Ihesus autem inclinans se deorsum. digito scribebat
in terra. **C**um autem perseverarent interrogantes eum. erexit
se & dixit eis. **Q**uoniam peccato est. utrum. primus in
illam lapidem mittat. Et iterum se inclinans. scribebat
in terra. Audientes autem. unus post unum exiebant.
incipientes a senioribus. Et mansit solus. & mulier
in medio stans. **E**rgo se inclinans. dixit ei. **M**ulier.
ubi sunt qui te accusabant? **N**emo te condemnauit.
Quod dixit. nemo domine. **N**ec ego te condemnabo. **V**ade.
& amplius uamoli peccare. Iterum ergo locutus est. eis
Ihesus. dicens. Ego sum lux mundi. **Q**ui sequitur me non
ambulabit in tenebris. sed habebit lumini uitae. **D**ix-
erunt ergo ei pharisaei. **N**udate ipsa testimoniū
phibet. Testimoniū tuū nō est. uerū. **R**espondit
Ihesus. & dixit eis. Et si ego testimoniū phibeo de me
ipso. uerū est. testimoniū meū. quia scio unde ueni.

Et quando.

Vos autem nescitis unde venio. aut quo uado. Vos
secundum carnem iudicatis. ego non iudico quemquam. Itsi
iudico ego. iudiciū meū uerū ē. quia solus nō sū. sed
ego. & qui meminit pat̄. Et in lege ur̄a scriptū ē.
quia duorū hominū testimoniū uerū ē. Ego sū
qui testimoniū phibeo de me ipso. & testimoniū
phibet de me qui misit me pat̄. Dicebant ergo ei.
Abi. pat̄ tuus.

Respondit ih̄c. Neq: me scitis. neq: pat̄r meum.
Sine scitis. forsitan & pat̄r meum scitis.

Hac uerbalocutus ē. in gazo philatio. docens in tēplo.
It nemo apphēdit eum. quia nēdū uenerat
hora eius.

QUONIAM ERGO ITERUM EIS IH̄S.

Ego uado & queretis me. & in peccato ur̄o morie
mini. Quo ego uado. uos non potestis uenire.

Dicebant ergo iudei. Nūquid interficiet semetipsū.
quia dicit. quo ego uado uos nō potestis uenire. It
dicebat eis. Vos de deorsum estis. ego de sup̄nis
sūm. Vos de mundo hoc estis. ego nō sū de hoc mun
do.

Dixi ergo uob̄. quia moriemini in peccatis
ur̄is. Si enim nō credideritis quia ego sū. morie
mini in peccato ur̄o. Dicebant ergo ei. Tu quis es.

Dixit eis ih̄c. Principium. qui & loquor uob̄.
Multa habeo de uobis loqui & iudicare. sed qui

Le. lxxviii
viii
c. xxi

Le. lxxviii
c. xxi
viii
c. xxi

viii
Le. lxxviii
c. xxi

misit me ueracē. & ego quae audiui ab eo. haec lo-
 quor in mundo. **E**t non cognouerūt. qui a patre
 eis dicebat dñi. Dixit ergo eis ih̄c. Cū exaltate-
 rit filius hominis. tunc cognoscetis quia ego sū.
 & a me ipso facio nihil. Sed sicut docuit me pater.
 haec loquor. Et qui me misit mecum ē. n̄ reliquit
 me solū. **Q**uia ego quae placita sunt ei. facio semp̄.
Haec illo loquente. multi crediderūt in eum. Dice-
 bat ergo ih̄c ad eos. qui crediderūt ei iudaeos. Si uos
 manseritis in sermone meo. uere discipuli mei eritis.
 Et cognoscetis ueritatē. & ueritas liberabit uos.
Responderūt ei. Semen abrah̄e sumus. & nemi-
 nisi serui uimus umquā. **Q**uomodo tu dicis liberi
 eritis? Respondit eis ih̄c. Amen amen dico uobis.
 quia om̄s qui facit peccatū. seruus ē peccati. Ser-
 uus autē n̄ manet in domo in aetnū. filius manet in
 aetnū. **S**i ergo filius uos liberauerit. uere liberi
 eritis. **S**cio quia filii abrah̄e estis. Sed queritis
 me interficere. quia sermo meus n̄ capit in uobis.
Ego quod uidi apud patrem loquor. & uos quae uidistis
 apud patrem ur̄m facitis. **R**esponderūt & dixerūt ei.
Pater n̄r. abrah̄a est. **D**ixit eis ih̄c. Si filii abrah̄e
 estis. opera abrah̄e facite. **N**unc autē queritis
 me interficere. hominem qui ueritatē uobis lo-
 cutus sum quā audiui a dō. hoc abrah̄a n̄ fecit.

Vos facitis opera patris sui. Dixerunt itaque ei.
Nos ex fornicatione non sumus nati. unum patrem
habemus dominum. Dixit ergo eis Iesus. Si dei patrem vestrum
diligere velitis utique me. Ego enim ex deo procedo & ueni.
Neque enim a me ipso ueni. sed ille meminit. Quare
loquela mea non cognoscitis. Quia non potestis
audire sermonem meum. Vos ex patre diabolo estis.
& desideria patris sui uultis facere. Ille homicida
erat ab initio. & in ueritate non stetit. quia non est ueri-
tas in eo. Cum loquitur mendacium ex propriis
loquitur. quia mendax est. & pater eius. Ego autem quia
ueritatem dico. non creditis mihi. Quis ex uobis ar-
guit me de peccato? Si ueritatem dico. quare uos
non creditis mihi? Qui enim ex deo. uerba dei audit.
Propterea uos non audistis. quia ex deo non estis. Res-
ponderunt igitur iudei. & dixerunt ei. Nonne be-
nedicimus nos quia samaritanus es tu & dæmonium
habet? Respondit Iesus. Ego dæmonium non habeo.
sed honorifico patrem meum. & uos inhonorastis me.
Ego autem non quero gloriam meam. est. qui querat & iu-
dicet. Amen amen dico uobis. si quis sermonem
meum seruauerit. mortem non uidebit in ætenu.
Dixerunt ergo iudei. Nunc cognouimus. quia dæ-
monium habet. Abraham mortuus est. & prophetae.
& tu dicis. si quis sermonem meum seruauerit. mor-

te non uidebit in aeternum. **U**nquid tu maior
 es patre nro abraham qui mortuus est. & prophete
 mortui sunt? **Q**uicquid ipsum facis? **R**es-
 pondit ihc. Si ego glorifico me ipsum. gla-
 ria mea nihil est. **E**st pater meus qui glorificat me. que-
 uos dicatis quia dominus noster est. & non cognouistis eum.
Ego autem noui eum. Et si dixero quia non scio eum.
 ero similis uobis mendax. Sed scio eum. & ser-
 monem eius seruo. Abraham pater uoster exultauit
 ut uideret diem meum. & uidit & gauisus est.
 Hic ergo iudaci ad eum. **Q**uinquaginta an-
 nos nondum habes. & abraham uidisti? **D**ixit
 eis ihc. Amen amen dico uobis. antequam fieret
 abraham ego sum. Tulerunt ergo lapides.
 ut uicerent in eum. **I**hs autem abscondit se. & ex-
 iit de templo. **E**t perueniens uidit hominem cecum
 annuitate. & interrogauit eum discipuli sui.
Rabbi. quis peccauit hic aut parentes eius
 ut cecus nasceretur? **R**espondit ihc. Neq-
 uis peccauit. neq- parentes eius. sed ut mani-
 festetur opera dei in illo. **N**e oportet opera
 ni opera eius qui misit me. donec dies est.
 uenit nox. quando nemo potest operari. **A**ui-
 di in mundo sum. lux sum mundi. **N**actum
 dixisset. expulit intra. & fecit lutum ex spato.

in viij.

& liniunt lutū sup oculos eius. & dicit ei. **Vade**
Vade luvinnatatorū illoc. qđ inēptatur mis
sus. **A**bire ergo & luvit. & uenit uidens. Itaq;
uicini & qui uidebunt eum prius. quia mendicauit
erat. dicebant. **N**onne hic ē qui sedebat & men
dicabit. **A**lii dicebant quia hic est. alii autē ne
quaquā. sed similis ē. eius. **I**lle uero dicebat. quia
ego sum. **D**icebant ergo ei. **Q**uomodo apertū sunt
tibi oculi? **R**espondit. **I**lle homo qui dicit
ihc. lutum fuit & unxit oculos meos. & dixit
mibi. **V**ade ad uinatoriū illoc. & luvā. & uide.
& luvit. & uidi. Et dixerunt ei. **U**bi ē ille?
Ait. **N**escio. **A**dducunt eum ad pharisaeos. qui
cecus fuerat. **I**rat. autē sabbatum. quando lutū
fuit ihc. & aperuit oculos eius. **I**terum ergo
interrogabant eum pharisaei. **Q**uomodo uidis
scē? **I**lle autem. dixit eis. **L**utum posuit
mibi sup oculos. & luvit. & uideo. **D**icebant
ergo de pharisaeis quidam. **N**on ē. hic homo
adō. qui sabbatum non custodit. **A**lii dicebant.
Quomodo potest homo peccator haec signifi
care? **E**t scissima erat inter eos. **D**icunt ergo co
riterum. **U**iquid dicitis deo qui aperuit oculos
tuos? **I**lle autem dixit. quia propheta est.
Non crediderunt ergo iudei de illo. quia cecus

fuisse & uidisset : donec uocauerunt parentes eius
 qui uiderat . & interrogauerunt eos dicentes . **Hic** est fili
 us ur . quem uos dicatis . qui cecus natus est . quomo
 do ergo nunc uidet . **R**esponderunt eis parentes
 eius & dixerunt . **S**cimus quia hic est filius nr . &
 qui cecus natus est . quomodo autem nunc uidet
 nescimus . aut quis eius aperuit oculos nos nesci
 mus . **I**psum interrogate . ait . ait . **A**ccit . habet .
 uidet . loquitur . **M**aledixerunt parentes eius . qui
 amabant iudeos . **I**amenim conspirauerant
 iudei . ut si quis eum confiteretur xpm . extra syna
 gam fieret . **P**ropterea parentes eius dixerunt .
 qui accit . habet . ipsum interrogate . **V**ocauerunt
 rursum . hominem qui fuerat cecus . & dixerunt ei .
Aglam do . **N**os scimus . quia hic homo peccator
 est . **D**ixit ergo ille . **S**i peccator est . nescio . unu
 scio . quia cecus cum essem modo uideo . **D**ixerunt
 ergo illi . **Q**uid fecit tibi . quomodo aperuit tibi
 oculos . **R**espondit eis . **D**ixi uobis iam . & au
 distis . quid iterum uultis audire . **N**umquid &
 uos uultis discipuli eius fieri . **M**aledixerunt
 ei . & dixerunt . **T**u discipulus illius sis . nos autem .
 moysi discipuli sumus . **N**os scimus . quia moysi
 locutus est . dr . **H**unc autem . nescimus unde sit . **R**es
 pondit ille homo . & dixit eis . **I**n hoc enim mirabile
 est .

quia uos nescitis unde sit: & aperuit oculos suos.
Scimus autem: quia peccatores dñ non audit. Sed
si quis dñ cultor ē: & uoluntatē ei facit: hunc ex
audit. **A** seculo. non ē auditū: quia aperuit quis
oculos cecinati. **N**isi hic cō adō: non poterat fac
re quicquā. **R**esponderē & dixerē ei: In peccatis
natus ē: totus. & uidetis nos? **E**t eiecit eum fo
ras. **A**udiat ihc qui eiecit eum foras. & cū
inuenisset eum: dixit ei: Tu credis in filiū dī.
Respondit ille & dixit: **Q**uises dñc ut cre
dā in eum? **E**t dixit ei ihc: **E**t uidisti eum: &
qui loquuntur tecum. ipse est. **A**lle ait:
Credo dñc: **E**t proci dens. adorauit eum.
Et dixit ei ihc: **I**n iudiciū ego in hunc mundū ueni.
ut qui non uident: uideant. & qui uident celi
fiunt: **E**t audierunt ex pharisaeis qui cum
ipso erant. & dixerē ei: Numquid & nos cecisi
mus? **D**ixit ihc: **S**ic enim essetis: non habere
tis peccatum. **N**unc uero dicitis: quia uidim⁹
peccatum ur̄m manere.

.x.
VIII. Amen Amen dico uob.
qui non intrat per ostium in ouile ouium. sed as
cendit aliunde: ille fur ē. & latro. **Q**ui autē
intrat per ostium. pastor ē. ouium. **H**ic osti
arius aperit. & oues uocem eius audiunt.

Et proprias oues uocat nominatim. & educit eas.
Et cum proprias oues emisert. ante eas uadet.
& oues illum sequuntur: quia sciunt uocem eius.
Alienum autem non sequuntur: sed fugiunt
ab eo. quia non nouerunt uocem alienorum. Hoc
proverbium dixit eis ihc. Illi autem non cognouerunt.
quid loqueretur eis. Dixit ergo eis iterum
ihc. Amen amen dico uobis. quia ego sum osti-
um ouium. Omnes quotquot uenerunt
foras sunt & latrones. sed non audierunt uocem oues.
Ego sum ostium. Per me si quis introierit
saluabitur. & ingreditur & egreditur &
pascua inueniet. Fur non uenit. nisi ut fur-
et & mactet & perdat. Ego ueni ut uitam habeant.
& abundantius habeant. Ego sum pastor
bonus. Bonus pastor. animam suam dat pro ouibus.
Mercennarius & qui non est pastor. cuius non sunt
oues proprie. uidet lupum uenientem. & dimittit
uitas oues & fugit. Et lupus rapit. & dissipat
oues. Mercennarius autem fugit qui mer-
cennarius est. & non pertinet ad eum de ouibus.
Ego sum pastor bonus. Et cognosco meas. & cog-
noscunt me me.
Sicut nouit me pater. & ego agnosco
patrem.

Exanimam meam pono pro ouib: meis.

Et alios oues habet qui non sunt ex hoc ovili: & illis
oportet me adducere & uocē meā audire. Et
fiat unum ovile. & unus pastor. Propter
ea me pater diligit. qui ego pono animā meā.
ut iterū sumam eā. Memotollit eam amo. sed
ego pono eam amo ipso. Potestatem habeo ponendi
eam. & potestatem habeo sumendi eam.
Hoc mandatū accepi a patre meo. Dissensio ite-
rum facta ē. intē iudicos. propter sermones hos.
Dicebant autē multi ex iis. Demonium habet
& insanus. quid cum auditis? Alii dicebant.
Hæc uerba. non sunt demonium habentis.
Numquid demonium potest cæcorum oculos
aperire? Facta sunt autem cæcena in hieroso-
lomis. & hic ipse erat. Et ambulabat ih̄c in
templo. in porticu salomonis. Circumdedit
ergo cum iudæis. & dixerunt ei. Quousque ani-
mā nr̄am tollis? Sicut xpc. dicit nobis palā.
Respondit ih̄c. Loquor uobis. & non credi-
tis. Opera quæ ego facio in nomine patris mei.
hæc testimonium phibent de me. Sed uos non
creditis. quia non estis ex ouib: meis. Oues
meas uocem meam audiunt. & ego cognosco
eos. & secuntur me. Et ego uitam æternā do eis.

& non peribunt in actum. & non rapiet eas
 quisquam de manu mea. **P**ater meus quod dedit
 mihi. nullus omnibus est. & nemo potest rapere
 de manu patris mei. **E**go & pater. unum sumus.
Sustulerunt lapides iudaei. ut lapidarent eum.
Respondit eis ihesus. **M**ulta opera bona ostendi
 vobis ex patre meo. propter quod corum opus me
 lapidatis. **R**esponderunt ei iudaei. **D**e bono
 opere non lapidamus te. sed de blasphemia.
 Inquit homo cum sis. facis te ipsum deum. **R**es
 pondit eis ihesus. **N**onne scriptum est. in lege vestra.
 quia ego dixi. dii estis. **N**ullos dixit deos ad
 quos sermo dei factus est. & non potest solui scrip
 tura quem pater sanctificavit & misit in mundum.
 vos dicitis quia blasphemias. quia dixi filius dei
 sum. **S**i non facio opera patris mei. nolite cre
 dere mihi. **S**i autem facio. & si mihi non vultis
 credere. operibus credite. **E**t cognoscatis &
 credatis quia in me est pater. & ego in patre.
Queriebant ergo cum apprehendere. & exiit
 de manibus eorum. **E**t abiit iterum trans ior
 dancem in eum locum ubi erat iohannes bap
 tista primum. & mansit illic.
Et multi venerunt ad eum. & dicebant. quia io
 hannes quidem signum fecit nullum. **O**mnia autem

quicumque dixit iohannes de hoc. ueraciter. &
multi crediderunt in eum.

XI.

Erat autem quidam languens lazarus abethania. de
castello marie & marthae sororis eius. **M**a-
ria autem erat quae unxit dñm unguento. &
extersit pedes eius capillis suis. cuius frat̃ laza-
rus infirmabatur. **M**iserunt ergo sorores
eius ad eum. dicentes. **D**ñe. ecce quae amat.
infirmatur. Audiens autem ihs. dixit eis. Infir-
mitas haec non est ad mortem. sed pro gloriā
ut glorificetur filius dī per eam. Diligebat autē
ihs martham. & sororem eius mariam. & la-
zarum. **E**t ergo audiuit quia infirmabatur.
tunc quidem mansit in eodem loco duobus die-
bus. **D**einde post haec. dicit discipulis suis.
Eamus in iudaeam iterum. **D**icunt ei discipu-
li. **R**abbi. nunc querebant te iudaei capi-
dare. & iterum iudis illuc. **R**espondit
ihs. **N**onne duodecim hore sunt diei. Siquis
ambulauerit in die non offendit. quia lux
huius mundi uidet. **S**i autem ambulauerit
in nocte offendit. quia lux non est in eo.
Haccate. & post hoc dicit eis. **L**azarus amicus
noster dormit. sed uado ut a somno exsuscitem eum.
Dixerunt ergo discipuli eius. **D**ñe. si dicit

mit. saluus erit. **D**ixerat autem ih̄c de mor-
te eius. illi uero putauer̄. quia de dormitione
somniaueret. Tunc ergo dixit eis ih̄c manifes-
te. **L**azarus mortuus est. & gaudeo p̄pter uos
ut credatis. q̄m̄ non eram ibi. sed eamus ad eum.
Dixit ergo thomas quid dicatur didimus. ad con-
discipulos. **E**amus & nos. **V**eniam
cum eo. **V**enit itaq; ih̄c. & inuenit eum iiii
diebus iam in monumento habentem. **E**rat autē
bethania iuxta hierosolimam. quasi stadiis
quindecim. Multi autē ex iudeis uenerant
ad martham & mariam. ut consolarentur eas
de fratre suo. **M**artha ergo ut audiuit quia
ih̄c uenit. occurrit illi. **M**aria autē. domi
sedebat. **D**ixit ergo martha ad ih̄m. **D**ñe si
fuisses hic. frater n̄s non fuisset mortuus. Sed
& nunc scio. quia quicumq; poposceris ad d̄. da-
bit tibi d̄s. **D**icit illi ih̄c. **R**esurget frater
tuus. **D**icit ei martha. **S**cio. quia resurget
in resurrectione in nouissimo die. **D**ixit ih̄c.
Egosum. resurrectio & uita. **Q**ui credit in
me. & iam si mortuus fuerit uiuit. Et om̄s
qui uiuit & credit in me. non morietur in
aetnū. **C**redis hoc? **A**it illi. **E**tiaq; dñe.
Ego credidi quia tu es xp̄c filius d̄i. qui in hunc

mundum uenisti. Et cum haec dixisset. abiit & uo-
cauit mariā sororē suā silentio dicens. **M**agister
adest. & uocatur. Illa ut audiuit. surgit cito &
uenit ad eum. **R**ondū enī uenerat ihc in castellū.
sederat adhuc in illo loco. ubi occurrerat ei marcha.
Iudaei igitur qui erant cum ea in domo & consola-
bantur eam. cum uidissent mariā quia cito sur-
rexit & exiit. secuti sunt eam dicentes. **Q**uia
uadit ad monumentū. ut ploret ibi. **M**aria er-
go cum uenisset ubi erat ihc. uidens eum cecidit
ad pedes eius. & dixit ei. **D**ñe. si fuisset hic. frā
meus nō esset mortuus. **I**hc ergo ut uidit eam
plorantē. & iudaeos qui uenerant eū ea plorantes.
fremuit spū. & turbauit seipsū. & dixit. **U**bipo
fuistis cum? **D**icunt ei. **D**ñe. ueni & uide. **E**t
lacrimatus ē. ihc. **D**ixerū ergo iudaei. **E**cce.
quomodo amabat eum. **Q**uidā autē dixerū ex ipso.
Non poterat hic qui aperuit oculos cecis. facere ut
& hic non moreretur? **I**hc ergo rursum fremens
in semetipso. uenit ad monumentū. **F**rat autē
spelunca. & lapis suppositus erat ei. **A**it ihc.
Tollite lapidē. **D**icit ei marcha. soror eius qui
mortuus fuerat. **D**ñe. iam fecit. quatri duanus
enim est. **D**icit ei ihc. **N**onne dixi tibi. quō si
credideris uidebis glām dī? **T**ulerunt ergo lapidē.

[I]lle autē de curtis sursum oculis. dixit. **P**at. grās
 ago tibi. quō audistis me. **E**go autē sciebat. quia sepe
 me audis. **S**ed propter populū qui circūstāt dixi. ut
 credant quia tu memisisti. **T**unc cū dixisset. uoce
 magna clamauit. **L**azare. ueni foras. **E**t statim p
 dit qui fuerat mortuus. ligatus pedes & manus in
 stras. & facies illius sudario. erat ligata. **D**ixit eis
 ih̄c. Soluite eum. & sinite abire. Multi ergo ex iude
 is qui uenerant ad mariā & uiderant quae fecit. credi
 derunt in eum. **Q**uidā autē ex ipsis abierunt ad pharise
 os. & dixerunt eis quae fecit ih̄c. **C**ollegerunt ergo
 pontifices & pharisaei conciliū. & dicebant. **Q**uid
 facimus quia hic homo multa signa facit. **S**i dimi
 timus eū sic. omnes credent in eū. **E**t uenient ro
 mani. & tollent nr̄m & locū & gentē. **V**nus autē ex
 ipsis caiphas cū esset pontifex anni illius. dixit eis.
 Vos nescitis quicquā nec cogitatis. quia expedire no
 bis. ut unus moriatur homo pro populo. & non
 tota gens pereat. **H**oc autē a semet ipso non dixit.
 sed cū esset pontifex anni illius. prophetauit. q̄
 ih̄c mortuus erat pro gente. **E**t nō tantū pro gente.
 sed & ut filios dī qui erant dispersi congregaret in unū.
A billo ergo die. cogitauerunt ut interficerent eū. **H**ic g
 um non in palam ambulabat apud iudaeos. sed
 abire in regionē iuxta desertū in ciuitatē quae dicitur

Laurel
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541

PROXIMVS ERAT PASCHA
iudicorum.

xy.

*The young
of the species
are all small.
The young are*

London
Printed by
J. B. Nichols & Co.
1854

& uenerunt non propter inmortuū. sed ut lazaru uide-
rent. quē suscitauit a mortuis. Cogitauerunt autē prin-
cipes sacerdotum. ut & lazaru intē fierent. quia
multi propter illū abibant ex iudaeis & credebant
in ihm.

Inter istū autē turbamulæ quæ uenerat ad diem fer-
tū. cū audissent quia uenit ihc hierosolimam.
acceperunt ramos palmarū. & processerunt obuiam ei.
& clamabant. **O** sanna benedictus qui uenit.
in nomine dñi. **rex iste.**

Et uenit ihc asellū. & sedit super eū. sicut
scriptū ē. **N**olumus filia sion. cecce rex tu-
us uenit. sedens super pullū asinae.

Hac non cognouerunt discipuli eius primū. sed quan-
do glorificatus ē ihc. Tunc recordati sunt quæ
hacerant scripta de eo. & haec fecerunt ei. Testi-
monium ergo habebat turba quæ erat cū eo.
quod lazaru uocauit de monumento. & suscita-
uit eum a mortuis. **P**ropterea & obuiū uenit ei
turba. quia audierat eum fecisse hoc signū. **P**hari-
sæi g. dixerunt ad se metipsos. **V**idetis. quia
nihil perficimus. **E**cce. mundus totus post eū
abit. **E**rant autē gentiles quidā. ex his qui se con-
uertunt. ut adorarent in die festo. **H**i ergo access-
erunt ad philippum qui uenit ab ethiopia gali-

leae. & rogabant eum dicentes. Domine. uolumus te
uidere. Venit philippus. & dicit andreae. An
dreas rursus. & philippus. dixerunt ihu.

Ihs ait. respondit eis dicens. Venit hora. ut clari-
ficetur filius hominis.

Amen Amen dico uobis. nisi granum frumenti cadens in ter-
ram mortuum fuerit. ipsum solum manet. Si autem mor-
tuum fuerit. multum fructum affert.

Quamuis animam suam. perdat eam. Et qui odit animam
suam in hoc mundo. in uitam aeternam custodit eam.

Siquis mihi ministrat. me sequatur. Et ubi ego. illic
& minister meus erit. Siquis mihi ministrauerit
honorificabit eum pater meus.

Nunc animae turbatae. Et quid dicam?

Pater. Alui uisifica me ex hoc hac.

Sed propterea ueni in hunc mundum. / Pater. clarifica nomen
nomen. Venit ergo uox de caelo. & clarificauit & iterum
clarificabo. Turba ergo quae stabat & iudicabat. dicebat
tonitruum factum est. Alii dicebant. angelus celsatus est.
Respondit ihs. & dixit. Non propter me uox haec uenit.
sed propter uos. Nunc iudicium est mundi. nunc princeps
huius mundi eiectus foras. Et ego sic a terra fuero
atque terra. omnia traham ad me ipsum. Hoc autem dicebat
significans quam mortem esset mortuus. Respondit
ei turba. Nos audiuimus ex lege quod Christus manet in saeculum.

Et quomodo iudicis. oportet exaltari filiū hominis.
Quis ē iste filius hominis? **D**ixit ergo eis ih̄c. Adhuc mo-
 diculum in uobis ē. Ambulate dū lucē habetis. ut non
 tenebræ uos cōprehendant. **E**t qui ambulat in tenebris.
 nescit quouadit. **D**ū lucē habetis. credite in lucē. ut si
 lulueritis. **H**ic locutus ē. ih̄c & abiit. & abscondit se
 ab eis. **C**ū autē tanta signa fecisset corā eis. non crediderunt
 in eum. **U**t sermo es̄aie p̄phete impleret quē dixit.
 Dñe. qui credidit auditui nr̄o. & brachiū dñi ei⁹ reue-
 lātū ē.

Propterea non poterant credere. quia iterū dixit es̄ias.
 Excavit oculos eorū. & induravit corū eorū. ut nō uideant
 oculis. & intelligant corde. & conuertant & sanentur eorū.
Hæc dixit es̄ias. quando uidit glām eius. & locutus ē. de eo.
 Veritatem. & ex principib. multi crediderunt in eū. Sed p̄
 phariseos non confiterentur. ut de synagoga non eicerent.
 Dilixerunt enī glām hominū. magis quā glām dī.
Ih̄c autē. clamauit & dixit. **Q**ui credit in me. non credit
 in me. sed in eū qui misit me. **E**t qui uidet me. uidet eum.
 qui misit me.

Ego lux in mundū ueni. ut om̄s qui credit in me. in tene-
 bris nō maneat. **E**t si quis audierit uerba mea & non custo-
 dierit. ego nō iudico eū. **N**on enī ueni ut iudicem mundū.
 sed ut saluificem mundū. **Q**ui spernit me. & nō accipit uerba mea.
 habet qui iudicet eū. **S**ermo quē locutus sū. ille iudicabit.

cum in nouissimo die . qui ego ex me ipso n̄ sū locutus .
Sed qui misit me pat̄ . ipse mihi mandata dedit . quid dicā &
quid loquar . & scio quia mandata ei . uita eterna est . quare ego
ego loquar . sicut dixit mihi pat̄ . sic loquor .

XI. xuy.

ANTE DIEM AUT FESTVM

pascue . scis in̄e quia uenit eius hora ut traheret ex
hoc mundo ad pat̄ . Cū dilexisset suos qui erant in
mundo . in finem dilexit eos .

Et cena facta cū diabolus uinnisisset in eos ut trade-
ret eum iudas s̄ . monis scariothis .

Sciens quia omnia dedit ei pat̄ in manus . & quia ad o-
mnia exiit & addm̄ uadit .

Surgit a cena . & ponit uestimenta sua . Itē cū accepis-
set linteum . perinxit se . Deinde misit aqua in pel-
uim . & coepit lauare pedes discipulorū . & extergere
linteo quo erat p̄inctus . Venit ergo ad s̄ . monē
petrū . & dicit ei petrus . In̄e . tu mihi lauas pedes .
Respondit in̄e . & dicit ei . Quod ego facio tunc eis
modo . scies aut postea . Dicit ei petrus . Non laua-
bis mihi pedes in actū . Respondit ei in̄e . Si n̄
lauero te . non habebis partē meū . Dicit ei simon
petrus . Dñe non tantū pedes meos . sed & manus
& caput . Dicit ei in̄e . Qui lotus est . non indiget
nisi ut pedes lauet . sed ē mundus totus . s̄ tuos mun-
di estis . sed non omnes . Scias enī qui s̄ . mones

La ep̄m
v̄m

La ep̄m
v̄m

La ep̄m
v̄m

La ep̄m
v̄m

qui caderet cum propter eum dicit. non estis mundi omnes.

Postquam ergo lauit pedes eorum & accepit uestimenta sua.

cum recubuisset iterum dixit eis. Scitis quid fecerim uobis.

Qui uocatis me magister & domine. & benedicatis.

sum & enim.

Si ergo ego laui uos pedes domine & magister. & uos debetis

alibi aliter lauire pedes. Exemplum enim dedi uobis.

utque admodum ego feci uobis. ita & uos facitis.

Amen. Amen dico uobis. nemo seruus maior domino suo. neque

apostolus maior eo qui misit illum. Si uero scitis. beati

eritis si feceritis ea.

Nondum enim uobis dico. ego scio quos elegerim. Sed ut

adimpleatur scriptura. qui manducat mecum panem. leua-

ut contra me calcaneum suum. **A**modo dico uobis prius

quam fiat. ut credatis cum factum fuerit. quia ego sum.

Amen. Amen dico uobis. qui accipit si quem misero. me

accipit. Qui autem me accipit. accipit eum qui misit me.

Cum haec dixisset ihesus. turbatus est spiritu & testatus est. & dixit.

Amen. Amen dico uobis. quia unus ex uobis tradet me.

Aspiciunt ergo adinuicem discipuli. hesitantes de quo di-

ceret.

Erat ergo recumbens unus ex discipulis eius in sinu ihesu.

quem diligebat ihesus. Innuert ergo huic simon petrus. &

dixit ei. **Q**ui es. de quo dicit. Itaque cum recubuisset ille

suprapectus ihesu. dixit ei. **D**omine. qui es. Respondit ihesus.

Ille est. cui ego intinctum panem porrexero.

Et cum intinxisset panem dedit iudae simonis scarioth.

Et post buccellam. tunc introiit in illam satanas.

Et dicit iherosolymis. Quid facis. facietur. Hoc autem nemo sciuit
discumbentium. Ad quid dixerit ei. Quidam enim puta-
bant quia oculos habebat iudis. qui dicit ei iherosolymis. eme
ex qua copossunt nobis addicere festum. Aut egemus ut aliquid
daret. Cum ergo accepisset ille buccellam. exiit continuo.

Erant autem nox. Cum ergo exisset. dicit iherosolymis. Nunc clarifi-
catus es. filius hominis. & deus clarificatus es. in eo. Sicut
clarificatus es. in eo. & deus clarificabit eum in semetipso.

Et continuo. clarificabit eum. Filioli. adhuc modum
cum uobis cum sum. Queritis me. & sicut dixi iudae-
is. quia ego uideo uos non potestis uenire. Et uobis
dico modo. Mandatum nouum do uobis ut diligatis
in uicem. sicut dilexi uos. ut et uos diligatis in uicem.
In hoc cognoscent omnes quia mei discipuli estis. si di-
lectionem habueritis ad in uicem.

Dicit ei simon petrus. Domine. quouadis. Respondit
iherosolymis. Quia ego uideo non potestis me modo sequi. seque-
ris uis postea. Dicit ei petrus. Quare non possum
te sequi modo. Animam meam pro te ponam. Res-
pondit iherosolymis. Animam tuam pro me ponis. Ameniam
dicis tibi. non cantabit gallus. donec me ter neget.
Ita est discipulis suis.

Non turbetur cor uestrum. **C**reditis in deum. & in me credite.
 In domo patris mei. mansiones multae sunt. Si quomodo.
 dixissem uobis. qui uado parare uobis locum. Et si abiero
 & praeparauero uobis locum. iterum uenio & accipiam uos
 ad me ipsum. ut ubi sum ego. & uos sitis. Et quo ego
 uado scitis. & uiam scitis. **D**icit ei thomas. Domine. nescimus
 quouadis. & quomodo possumus uiam scire.
Dicit ei ihesus. Ego sum uia. & ueritas & uita. Nemo
 uenit ad patrem. nisi per me. Si cognouissetis me. &
 patrem meum utique cognouissetis. Et amodo cognos-
 citis eum. & uidistis eum. **D**icit ei philippus. Domine.
 ostende nobis patrem. & sufficit nobis. **D**icit ei ihesus.
 In toto tempore uobiscum sum. & non cognouistis me.
 philippe. **Q**ui uidet me. uidet & patrem. Quomo-
 do tu dicis ostende nobis patrem. **N**on credis quia
 ego in patre. & pater in me est. Verba quae ego lo-
 quor uobis. a me ipso non loquor. Pater autem in me
 manens. ipse facit opera. **N**on creditis. quia ego in
 patre. & pater in me est. Alioquin propter opera ipsa
 credite. Amen Amen dico uobis. qui credit in me opera
 quae ego facio & ipse faciet. & maiora horum faciet.
 quia ego ad patrem uado.

Et quodcumque petieritis in nomine meo. hoc faciam.
 ut glorificetur pater in filio. Siquid petieritis me
 in nomine meo. hoc faciam. Si diligeritis me. mandata

.xiiij.

mea seruat. Et ego rogabo patrem. & alium paracletum
dabit uobis. ut maneat uobiscum in aeternum spiritus ueritatis
quem mundus non potest accipere. quia non uidit eum
nec scit eum. Vos autem cognoscetis eum. quia apud uos
manebit. & in uobis erit. Non relinqua uos orphanos.
ueniam ad uos. Adhuc modicum. & mundus meum non
uidet. Vos autem uidetis me. quia ego uiuo. & uos uiue-
tis. In illo die uos cognoscetis. quia ego in patre meo.
& uos in me. & ego in uobis. Qui habet mandata mea
& seruat ea. ille est qui diligit me.

Qui autem diligit me. diligitur a patre meo. Et ego dili-
gam eum. & manifestabo ei meipsum.

Dicit ciuidas non ille scariothis. Inquit. quid facit. quod
nobis manifestaturus es. te ipsum. & non mundo?

Respondit inquit. & dixit ei. Siquis diligit me. ser-
monem meum seruabit. Et pater meus diligit eum. & ad
eum uenimus. & mansionem apud eum faciemus.

Qui non diligit me. sermones meos non seruat.

Et sermonem quem audistis non est meus. sed eius qui mi-
sit me patris. Haec locutus sum uobis. apud uos manes.

Paracletus autem spiritus sanctus. quem mittet pater in nomine
meo. ille uos docebit omnia. & suggeret uobis omnia.
quaecumque dixero uobis. Pacem relinquo uobis.
pater meus dabo uobis. Non quomodo mundus dat.
ego dabo uobis. Non turbetur cor uestrum. neque formidet.

Jo. 14. 26
Et alio tempore
Jo. 14. 27
Et alio tempore

Jo. 14. 28
Et alio tempore

Jo. 14. 29
Et alio tempore
Jo. 14. 30
Et alio tempore

Jo. 14. 31
Et alio tempore

Audistis quia ego dixi uobis. uado & uenio ad uos.
 Si diligetis me. gauderetis itaq. quia uado ad pa-
 trē. qui pat. maior me est. Et nunc dixi uobis pri-
 usquā fiat. ut cum factum fuerit credatis. Iam non
 multa loquar uobiscum. Venit enī princeps
 mundi huius. & in me non habet quicquā. Sed ut
 cognoscat mundus. quia diligo patrē. Et sicut man-
 datum dedit mihi patrē. sic facio. Surgite. cum hinc.

XII **E**GO SUM VITIS VERA. ET
 patr. m. agricola est. Omne palmite in me non fe-
 rent fructū. tollet eum. Et omne qui fert fru-
 ctum. purgabit eum. ut fructū plus afferat. Iam
 uos mundi estis. ppter sermonē quē locutus sū uob.
 Manete in me. & ego in uobis. Sicut palmet non
 potest ferre fructū a semetipso. nisi manserit in
 uitae. si nec uos nisi in me manseritis. Ego sum
 uitis. uos palmet. Qui manet in me & ego in eo.
 hic fert fructū multum. quia sine me nihil potes-
 tis facere. Siquis in me non manserit. mittetur
 foras sicut palmet & arescet. & colligent eum. &
 in ignem mittent & ardet.

Si manseritis in me. & uerba mea in uobis manserint.
 quodcumq. uolueritis petitis. & fiet uobis.
 In hoc clarificatus ē. patr. m. ut fructū plurimum
 afferatis. & efficiamini mei discipuli. Sicut dilex-

me pater. & ego dilexi uos. **M**anete in dilectione
mea. Si praecepta mea seruaueritis. manebitis in
dilectione mea. sicut & ego patris mei precepta serui
ui. & maneo in eius dilectione. **H**aec locutus sum uobis.
ut gaudium meum in uobis sit. **E**t gaudium uestrum imple
atur. **H**oc est praeceptum meum ut diligatis inuicem.
sicut dilexi uos.

Maiorem hac dilectione nemo habet. ut animam suam
quis ponat pro amicis suis.

Vos amici mei estis. si feceritis quae ego precipio uobis.
Lamini di uos seruos. quia seruus nescit. quid faciat
dominus eius. **V**os autem dixi amicos. quia omnia
quae tuum audiui. nota feci uobis. **N**on uos me de
gistis. sed ego elegi uos. & posui uos ut essetis. & fruc
tum afferatis. & fructus uestri manent.

Ut quodcumque petieritis patre in nomine meo.
det uobis.

Haec mando uobis. ut diligatis inuicem. **S**i mundus
uos odit. scitote quia me priorem uobis odio habuit.
Si de mundo fuissetis. mundus quod suum erat di
ligeret. **Q**uia uero de mundo non estis. sed ego ele
gi uos de mundo. propterea odit uos mundus.

Memento sermonei mei quae ego dixi uobis. non est
seruus maior domino suo.

Si me persecuti sunt. & uos persequentur. **S**i sermone

Luc. xxi. 17
21. 17.

Luc. xxi. 17
21. 17.

Luc. xxi. 17
21. 17.

Luc. xxi. 17
21. 17.

Luc. xxi. 17
21. 17.

Luc. xxi. 17
21. 17.

meum seruauerunt. & uirum seruabunt.

Sed haec omnia facient uobis propter nomen meum.

Qui nesciunt eum qui misit me.

Si non uenisssem & locutus fuisssem eis. peccatum non haberent. **N**unc autem. excusationem non habent de peccato suo.

Qui me odit. & patrem meum odit.

Si opera non fecisssem in eis. quia nemo alius fecit. peccatum non haberent. **N**unc autem. & uident. & ode-
runt. & me & patrem meum. Sed ut impletur
sermo qui in lege eorum scriptus est. quia odio ha-
buerunt me gratis. **C**um autem uenerit paradyseus
quem ego mittam uobis a patre spiritu ueritatis. qui a pa-
tre procedit. ille testimonium perhibebit de me.
Et uos testimonium perhibetis. quia ab initio me-
cum estis. **N**unc locutus sum uobis. ut non scandal-
izemini. absque synagogis facient uos.

Sed uenit hora. ut omnis qui interficit uos. arbitre-
tur obsequium se prestare deo. Et haec facient
uobis. quia non nouerunt patrem. neque me. Sed haec
locutus sum uobis. ut cum uenerit hora eorum re-
miniscamini. quia ego dixi uobis.

Haec uobis ab initio non dixi. quia uobiscum
eram. **A**t nunc. **V**ado ad eum qui misit me. &
nemo ex uobis interrogat me quouadis. Sed quia

Jo. xvij.

huc locutus sum uobis. tristitia impleuit corum.
Sed ego ueritatem dico uobis. Expedit uobis. ut ego
uadam. Si enim non abiero. parachi tui non ueni ad uos.
Si uero abiero. mitto eum ad uos. Et cum uenerit. ille
arguet mundum de peccato. & de iustitia & de iudicio.
Peccato quidem. quia non credunt in me. De iusti-
tia uero. quia ad patrem uado & uos non uidetis me.
De iudicio autem. quia princeps mundi huius iudi-
catus est. Adhuc multa habeo uobis dicere. sed non
potestis portare modo. Cum autem uenerit ille
spiritus ueritatis. docebit uos omnem ueritatem. Non
enim loquetur a semetipso. sed quaecumque audierit loque-
tur. & qui uenerunt a summo annuntiabit uobis. Ille
me clarificabit. quia de meo accipiet. & annunti-
abit uobis.

Omnia quaecumque habet pater. mea sunt.

Propterea dixi. quia de meo accipiet. & annunti-
abit uobis. **M**odicum & uos non uidetis me.
& iterum modicum & uidetis me quia uado ad
patrem. **D**ixerunt ergo discipulis eius ad inuicem.
Quidem hoc quod dicit nobis modicum & non uidetis
me. & iterum modicum & uidetis me. & quia
uado ad patrem. Dicebant ergo. **Q**uidem hoc quod
dicit modicum. **N**escimus quid loquatur.
Cognouit autem Iesus quia uolebant eum interroga-

In uoluntate
m

In uoluntate

In uoluntate

In uoluntate

re. & dixit eis. De hoc queritis inter uos. qui ad te
 medicū & non uidebitis me. & iterū medicū & ui
 debitis me. **A**men amen dico uobis. qui a plora
 bitis & flebitis uos. mundus autē gaudebit. Vos
 autem contristabimini. sed tristitia ur̄a uerte
 tur in gaudium. **M**ulier cum parit tristitiam
 habet. quia uenit horacius. **C**um autē peperit
 puerum. iam non meminit pressurę p̄p̄i gau
 dium. quia natus ē. homo in mundum. **E**t uos
 igitur. nunc quidem tristitiam habetis. iterū
 autē uidebo uos. & gaudebit cor ur̄m. Et gaudiū
 ur̄m. nemo tollet a uobis. **E**t in illo die. me
 non rogabitis quicquam.

Amen amen dico uobis. si quid petieritis patrē
 in nomine meo. dabit uobis. **V**sque modo. non
 petistis quicquā in nomine meo. **P**etite & accipi
 tis. ut gaudium ur̄m sit plēnū.

Hæc in prouerbis locutus sum uobis. Venit hora.
 cum iam non in prouerbis loquar uobis. sed palā
 de patrē annuntiabo uobis. Illo die. in nomine
 meo petetis. **E**t non dico uobis. quia ego rogabo
 patrē de uobis. Ipse enim patrē amat uos. quia
 uos me amatis. & credidistis. quia ego ad dō exiui.
Exiiui a patrē. & ueni in mundum. iterū redin
 quomundū. & uado ad patrē. **D**icunt ei discipuli ei;

Ecce nunc palam loqueris. & puerbum nullū dicis.
Nunc scimus quia scis omnia. & non opus ē. tibi ut quis te
interroget. In hoc credimus. quia adō existi.

Respondit eis ihc. Modò creditis. Ecce uenit hora &
iam uenit. ut dissipamini unusquisque in propria. & me
solum relinquatis. Et non sū solus. quia pater
mecum est.

Haec locutus sū uob. ut in me pacē habetis. In mun-

HAECLOCUTUS EST IHC.

Et subleuatis oculis in caelū. dixit. Pat. uenit hora.
clarifica filium tuū. ut filius tuus clarificet te. Sicut
dedisti ei potestatem omnis carnis. ut omne qd dedisti
ei. det eis uitā aetnā. **H**accē. uīt uitā aetnā. ut
cognoscant te solum dñm uerū. & quē misisti ihm
xp̄m. Ego te clarificaui sup̄ terrā. opus consummaui
qd dedisti mihi ut faciam. Et nunc clarifica me tu
pat. apud te met. ipsū. claritatē quā habui. prius
quā mundus esset apud te. **M**anifestaui nom̄m
hominibus. quos dedisti mihi de mundo. Iuierant.
& mihi eos dedisti. & sermonem tuum seruauerunt.
Nunc cognouerūt. quia omnia que dedisti mihi abster.
quia uerba que dedisti mihi dedi eis. Et ipsi acce-
perūt. & cognouerūt uerē quia a te exiui. & crediderunt.
quia tu memisisti. **E**go peis rogo. n̄ p̄ mundo rogo.

scilicet quos dedisti mihi. quia tuus sum. Item a omnia tua sunt.
 & tua mea sunt. & clarificatus sum in eis. Item non sum in mundo. &
 in mundo sunt. & ego ad te uenio. Patet scilicet. seruato in no-
 mine tuo quos dedisti mihi. ut sint unum. sicut & nos. Cum
 essem cecus. ego seruabam eos in nomine tuo. Quos dedisti
 mihi custodiri. & nemo ex his perit nisi filius perditionis.
 ut scriptura impletur. Nunc autem ad te uenio. & haec lo-
 quor in mundo. ut habeant gaudium meum impletum. in
 semetipsis. Ego dedi eis sermonem tuum. & mundus odio
 eos habuit. quia non sunt de mundo. sicut & ego non sum
 de mundo. Non rogo ut tollas eos de mundo. sed ut ser-
 ues eos ex malo. De mundo non sunt. sicut & ego non sum de mun-
 do. Sanctificas eos in ueritate. Sermon tuus. ueritas est.
 Sicut tu me misisti in mundum. & ego misi eos in mundum.
 Item peris ego sanctifico me ipsum. ut sint & ipsi sanctificati in ueri-
 tate. Non per his autem rogo tantum. sed & peris qui creden-
 ti sunt per uerbum coram me. ut omnes unum sint. sicut tu pater
 in me. & ego in te. ut & ipsi in nobis unum sint. ut mundus
 credat quia tu me misisti. Ego claritatem quam dedisti
 mihi dedi eis. ut sint unum. sicut & nos unum sumus. Ego
 in eis. & tu in me. ut sint consummati in unum. Et cognoscat
 mundus. quia tu me misisti. & dilexisti eos. sicut ex me di-
 lexisti. Pater quos dedisti mihi. uolo ut ubi ego sum. & illi
 sint mecum. ut uideant claritatem meam quam dedisti mi-
 hi. quia dilexisti me ante constitutionem mundi.

Lectum
m
Lectum

Pater iuste. & mundus te non cognovit. ego autem
te non cognovi.

Lectum
m
Lectum

Et hic cognoverunt. quia tu memisisti. Et notum feceris
nomen tuum. & notum faciam. Et dilectio qua
dilexisti me. in ipsis sit. & ego in ipsis.

Lectum
m
Lectum
m
Lectum

In hac cum dixisset ihc. Egredius est cum disci-
pulis suis trans torrentem cedron ubi erat ortus.
In quem introiit ipse. & discipuli eius.

Lectum
m
Lectum

Sciabat autem & iudas qui tradebat eum locum. quia
frequenter ihc conuenerat illuc cum discipulis
suis.

Lectum
m
Lectum
m
Lectum

Iudas ergo cum accepisset cohortem. & pontifi-
cibus. & pharisaeis ministros. venit illuc cum
lucernis & facibus. & armis.

Lectum
m
Lectum

Ihc itaque sciens omnia quae ventura erant super eum.
processit & dicit eis. Quem queritis? Respon-
det ei. Iheronazarenum. Dicit eis ihc. Ego
sum. Stabit autem & iudas. qui tradebat eum
cum ipsis. Ut ergo dixit eis ego sum. abierunt
retrosum. & ceciderunt in terram. Iterum ergo
eos interrogauit. Quem queritis? Illi autem
dixerunt. Iheronazarenum. Respondit illis.
Dixi uobis. quia ego sum. Si ergo me queritis.
sinite osabare. Ut impleretur sermo quod dicitur
quia quos dedisti mihi. non perdidisti ex eis quemquam.

Simon ergo petrus habens gladium eduxit eum & percussit pontificis servum & abscidit eius auriculam dextram. Erat autem nomen servi malchus.

Dixit ergo ihs petro: **N**on habes gladium in uagina. Calicem quem dedit michi pater non bibam illum.

Cohors ergo & tribunus & ministri iudaeorum comprehenderunt ihs & ligauerunt eum.

Et adduxerunt eum ad annam primum. Erat enim sacerdos cuius quierat pontifex annu illius. Erat autem cuphas qui consilium dederat iudicibus quod expediret unum hominem mori pro populo.

Sequatur autem ihs simon petrus & alius discipulus.

Discipulus autem ille erat notus pontifici & introiit cum ihs in atrium pontificis.

Petrus autem stabat ad ostium foris.

Exiit ergo discipulus alius qui erat notus pontifici & dixit ostiariae & introduxit petrum.

Dixit ergo petro ancilla ostiaria: Numquid & tu ex discipulis es hominis istius? Dicit ille: **N**on.

Stabant autem serui & ministri ad prunas quia frigus erat & calefiabant. Erat autem cum eis & petrus stans & calefaciens se. Pontifex ergo interrogauit ihs de discipulis suis & de doctrina eius.

Respondit ei ihs: Ego palam locutus sum mundo & ego

semper docui in synagoga & in templo quod omnes
iudaei conueniunt. & in occulto locutus sum nihil.
Quid me interrogas? Interroga eos qui audierunt.
quod locutus sum ipsis. Ecce hi sciunt. quid dixerim
ego.

Hac autem cum dixisset. unus assistens ministrorum
dedit alapum ihsu dicens. Si respondens pon
ti fieri.

Respondit ei ihs. Si male locutus sum. testimo
nium phibe de malo. Si autem bene. quid me caedis?

Et misit eum annas ligatum. ad caiphan
pontificem.

Erat autem simon petrus. Stans & cale faciens se.
Dixit ergo ei. Numquid & tu ex discipulis es?
Negauit ille & dixit. Non sum. Dicit unus ex
seruis pontificis. cognatus eius cuius abscedit
petrus auriculam. Nonne ego uidite. in orto cum
illo? Iterum ergo negauit petrus. & statim gal
lus cantauit.

XIII

AD DVCENTI ERGO IHM

caipha in pretorium. erat autem nunc.

Et ipsi non introierunt in pretorium. ut non conta
minarentur. sed manducarent pascha. Exiit
ergo pilatus ad eos foras. & dixit. Quia accusatio
non affertis aduersus hominem hunc? Responder

& dixerunt ei. Simon autem hic malefactor. non tibi
tradidissent eum. **D**ixit ergo eis pilatus. Accipite
eum uos. & secundum legem uestram iudicate eum. **D**ix-
erunt ergo ei iudaei. **N**obis non licet interficere
quemquam. **E**t sermo ihesu impleveretur quem dixit.
significans quia esset morte moriturus.

Intravit ergo iterum in praetorium pilatus. & uocauit
ihesum. & dixit ei. Tu es rex iudaeorum. **I**t respon-
dit ihes. **A**tque tibi hoc dicit. an tibi dixit
deme.

Respondit pilatus. Numquid ego iudaeus sum?

Gens tua & pontifices. tradiderunt te mihi. **Q**uid fecis-
ti? **R**espondit ihes. Regnum meum. non est
de hoc mundo. Si ex hoc mundo esset regnum meum.
ministri mei utique decertarent. ut non traderer
iudaeis. Nunc autem. regnum meum non est huius.

Dixit itaque ei pilatus. Ergo rex es tu? **R**espon-
dit ihes. **T**u dicis. quia rex sum ego.

Ego in hoc natus sum. & ad hoc ueni in mundum.
ut testimonium perhibeam ueritati. **O**mnis qui est.
ex ueritate. audite meam uocem. **D**ixit ei pilatus.
Quid est ueritas? **E**t cum hoc dixisset. iterum
exiit ad iudaeos. & dicit eis.

Ego. nullam inuenio in eo causam.

Est autem consuetudo uobis. ut unum dimittamus uobis.

in pascha. Vultis ergo dimittere vobis regem iu-
daeorum.

Clamauerunt rursus omnes dicentes. Non hunc
sed barabbam. Erat autem barabbas latro.

Vunc ergo apprehendit pilatus ihm. & flagella-
uit. Et milites placentes coronam de spinis im-
posuerunt capiti eius. Et ueste purpurea circum-
dederunt eum. & ueniebant ad eum. & dicebant.
Aue rex iudaeorum. Et dabant ei alapas.

Exit iterum pilatus foras. & dicit eis. Ecce addu-
co uobis eum foras. ut cognoscatis quia in eo nulla
causam inuenio.

Exit ergo ihc. portans spineam coronam. & purpu-
ream uestimentum. Et dicit eis. Ecce homo.

Cum ergo uidissent eum pontifices & ministri cla-
mabant dicentes. Crucifige. crucifige eum.

Dicit eis pilatus. Accipite eum uos. & crucifigite.

Ego enim. non inuenio in eo causam.

Responderunt ei iudei. Nos legem habemus. & sed
legem debet mori. quia filium di se fecit.

Cum ergo audisset pilatus hunc sermonem. magis
timuit. Et ingressus est praetorium eorum. &
dicit ad ihm. Unde es tu? Ihc autem. responsi
non dedit ei.

Dicit ergo ei pilatus. Nonne non loqueris? Nescis

-XVIIII-

quia potestatem habeo crucifigere te. & potestatem habeo dimittere te. Respondit illi. Non haberes potestatem aduersum me ullam. nisi tibi esset datum. desuper. Propterea qui tradidit me tibi. maior peccatum habet.

Exinde. querebat pilatus dimittere eum. Iudaei autem. clamabant dicentes. Si hunc dimittas. non es amicus caesaris.

Omnes qui se regem faciunt. contradicunt caesari. Pilatus ergo cum audisset hos sermones. adduxit foras Iesum. & sedit per tribunali. in loco quid dicitur lithostrotos.

hebraice autem gabatha. Erat autem parasceus paschae. hora quasi sexta. Et dicit iudaeis. Ecce. rex vester.

Illumen clamabant. Tolle. tolle. crucifige eum.

Dicit eis pilatus. Regem vestrum crucifigam. Respondet pontifex. Non habemus regem. nisi caesarem.

Tunc ergo tradidit eis illum. ut crucifigeretur.

Susceperunt autem Iesum & duxerunt. & baiulantes sibi crucem. exiit in eum quid dicitur calvariae locum.

hebraice golgatha. ubi eum crucifixerunt.

Et cum eo alios duos. hinc & hinc. medium autem Iesum.

Scriptum autem & titulum pilatus. & posuit super crucem.

Erat autem scriptum. Iesum nazarenus. rex iudaeorum.

Hunc ergo titulum multi legunt iudaeorum. quia prope

ciuitate erit locus. ubi crucifixus ē. ih̄c. Et erit scri-
ptum. hebraice. grece. & latine. Dicebant ergo
pilato pontifices iudaeorum. Noli scribere rex iude-
orum. sed quia ipse dixit rex iudaeorum. Respon-
dit pilatus. Quod scripsi. scripsi.

Militēs ergo cum crucifixissent eum. acceperunt uestimen-
ta eius. & fecerunt illi partes. unicuique militi partem
& tunicam. Erat autē tunica inconsutilis. desuper
contexta per totum. Dixerunt ergo ad invicem. Non scin-
damus eam. sed sortiamur de illa cuius sit. Ut scrip-
tura impleatur dicens. partitis sunt uestimenta mea
sibi. & in uestem meam miserunt sortem. Et militēs quidē
haec fecerunt.

Stabant autē iuxta crucem ih̄u. mater eius & soror matris
eius maria cleope. & maria magdalena. Cū uidisset
ergo ih̄c matrem & discipulū quē diligebat. dicit
matri suae. Mulier. ecce filius tuus. Deinde dicit
discipulo. Ecce mater tua. Et ex illa hora accepit
eam discipulus in suam.

Postea sciens ih̄c. quia iam omnia consummata sunt. ut
consummaretur scriptura. dicit. Sitio. Vas ergo
positum erat aceto plenū. Illi autē sponsiā plenā
aceto. hyssopo circumponentes. obtulerunt ei calicem.
Cū ergo accepisset ih̄c acetum. dixit. Consummatum ē.
Et inclinato capite. tradidit spiritum.

Iudaei ergo quod parascenue erat. ut non remanerent
 in cruce corpora sabbato. erat enim magnus dies ille
 sabbati. rogauerunt pilatum ut frangerentur eorum crura
 & tollerentur. Venerunt ergo milites. & primi quidem
 frangerunt crura. & alterius qui crucifixus est. cum eo. Ad
 iherosolimam autem cum uenissent ut uiderunt eum iam
 mortuum. non frangerunt eius crura. sed unus mili-
 tum lancea latus eius aperuit. & continuo. exiit
 sanguis & aqua. Et qui uidit testimonium. prohibuit.
 & uerum eius testimonium. Et ille scit qui aucta-
 ritate dicit. ut et uos credatis. Facta sunt enim haec. ut scrip-
 tura impleretur. **Os non comminuetis ex eo.** Et iterum
 alia scriptura dicit. **Videbunt. inquit transfixerunt.**
Post haec autem rogauit pilatum. ioseph ab arimathia.
 eo quod esset discipulus ihesu. occultus autem propter me-
 tum iudaeorum. ut tolleret corpus ihesu. Et permisit
 pilatus. Venit ergo. & tulit corpus ihesu.
Venit autem & nichodemus qui uenerat ad iherosolimam nocte
 te primum ferens in mixturam mirre & aloes. quasi libris centum.
Acceperunt ergo corpus ihesu & ligauerunt eum linteis secundum
 artem. sicut mos iudeis est. sepelire. **I**ta autem in
 loco ubi crucifixus est. ortus. & in orto monumentum nouum.
 in quo nondum quisquam positus erat. **I**bi ergo propter paras-
 cenue iudeorum. quia iuxta erat monumentum. posuerunt iherosolimam.
Una sabbati. maria magdalena uenit mane cum adhuc

tenebris: cecit ad monumentum. & uidit lapidem
sublatum a monumento.

Cucurrerit ergo & uenit ad simonem petrum & ad alium
discipulum quicquid natus ihs. & dicit eis. Tulerunt
dnm ad monumentum. & nescimus ubi posuerit eum. Ex
it ergo petrus. & ille alius discipulus. & uenerunt
ad monumentum. **C**urrebant aut duo simul. &
ille alius discipulus praeuerrit citius petro. &
uenit primus ad monumentum. Et cum se inclinasset.
uidit posita lintamina. non tamen introiit.
Venit ergo simon petrus sequens eum. & introiit
in monumentum. Et uidit lintamina posita. & sudari-
um quod fuerat super caput eius. non cum lintami-
nibus positum. sed separatim in uolutum in unum locum.
Tunc ergo introiit & ille discipulus qui uenerat pri-
mus ad monumentum. & uidit & credidit. Nondum
enim sciebant scripturam. quia oportuerat eum a mor-
tuis resurgere. **A**bierunt ergo iterum ad semet
ipsos discipuli.

Maria autem stabat ad monumentum foris. plorans.
Dum ergo flet. inclinauit se & prospexit in monu-
mentum. Et uidit duos angelos in albis sedentes.
unum ad caput. & unum ad pedes. ubi positum fu-
erat corpus ihu.

Dicunt ei illi mulier. quid ploras? Dicit eis. **Q**uia

tulerunt dñm meum. & nescio ubi posuerit eum.
 Haec cum dixisset. conuersa ē. retrorsum. & uidit
 ihm stantem. & non sciebat quia ihc est. Dicit ei ihs.
 mulier. quid plorās? **Q**uē queris? Illa existimans
 quia ortulanus. dicit ei. **N**ōc. stans sustulisti eum.
 dicte mihi ob ipso sustulisti eum. & ego eum tollam.
 Dicit ei ihs. **M**aria. Conuersa illa. dicit ei. Rab
 boni. quod dicitur magister. Dicit ei ihs. Noli
 me tangere. nondum enī ascendi ad patrem meū.
 Vade autē ad fratres meos. & dic eis. **A**scendo ad pa
 trē meū. & patrē ur̄m. ad dñm meum. & dñm ur̄m.
 Venit maria magdalena annuntians discipulis.
 quia uidit dñm. & haec dixit mihi.

Cum ēt ergo sero die illa una sabbatorum. & fores
 essent clausae ubi erant discipuli congregati ppter
 metū iudeorū. uenit ihc & stetit in medio & dicit eis.

Pax uobis. Et cum hoc dixisset. ostendit eis manū & lat.

Causisunt ergo discipuli. uno dño. **D**ixit ergo eis iterū
Pax uobis. Sicut misit me pater. & ego mitto uos.

haec cum dixisset. insufflauit & dicit eis. **A**cipite spm̄ scm̄.

Quorū remiseritis peccata. remittuntur eis. Et quorū re
 tinueritis. retenta sunt.

Thomas autē unus ex duodecim qui dicitur didimus.
 non erat cū eis quando uenit ihc. **D**ixerunt ergo ceteri
 discipuli. **V**idimus dñm. Ille autē. dixit eis.

Nisi uidero in manibus: et figura clauorum: & mittam digi-
tuum meum in locum clauorum: & mittam manum meam in latus tuum.

Et post dies octo: iteruerunt discipuli ei inanis: & tho-
mas cum eis. **V**enit ihc. anuis clausis: & stetit in me-
dio: & dixit. **P**ax uobis. **D**einde dicit thome. **I**nter-
digitum tuum huc: & uide manus meas: & affer
manum tuam: & mitte in latus meum: & noli esse in-
credulus sed fidelis.

Respondit thomas: & dixit ei. **D**ñs nŕ. & dñs nŕ. **D**icit
ei ihc. **Q**uia uidisti me credidisti. **B**eatum qui uidit
& crediderunt. **M**ulta quidem & alia signa fecit ihc
in conspectu discipulorum suorum: quoniam sunt scripta
in libro hoc. **I**ta uero scripta sunt: ut credatis quia
ihc est xpc filius dñi. **I**tem credentes uitam habetis
in nomine eius.

Postea manifestauit se iterum ihc ad mare tiberiadis.
manifestauit autem sic. **E**rant simul simon petrus: &
thomas qui dicitur didimus: & nathanahel qui erat
a cana galilee: & filii zebedei: & alii ex discipulis ei
duo. **D**icit eis simon petrus. **V**ado piscari. **D**icunt
ei. **U**enimus & nos tecum. **E**texerunt & ascenderunt
nauium: & illa nocte nihil preceperunt: manebant
iam facti: stetit ihc in litore: non tamen cognouerunt
discipuli: quia ihc est. **D**icit ergo eis ihc. **P**ueri.
numquid pulmentarium habetis? **R**espondit ei. **N**on

Dixit eis. Mittere in dexterā nauigi rete. & in uenietis.
Miser ergo. & iam non ualebant illud trahere. Amulti-
 tudine piscium.

Dicit ergo discipulus ille quē diligebat iñc petro. dñs ē.
 Simon petrus cū audisset quia dñs ē. tunica succinxit
 se. erat enim nudus. & misit se in mare. Alii autē disci-
 puli. nauigio uenerunt. Non enī longe erant a terra.
 sed quasi cubitis ducentis. trahentes rete piscium.

Utergo descenderē in terrā. uidet prunas positas. & piscem
 suppositū & panē. **D**icit eis iñc. Afferite de piscibus.
 quos prendidistis nunc.

Ascendit simon petrus. & traxit rete in terram. plenum
 magnis piscib. centum quinquaginta trib. Itcū tantū esset.
 non ē. scissum rete. **D**icit eis iñc. Venite prandete.

Et nemo audebat discubituū interrogare eū. Tu quis es.
 Scietis. quia dñs est.

Et uenit iñc & accepit panē & dedit eis. & piscem similiter.
Hoc uero tertio manifestatus ē. iñc discipulis suis. cū sur-
 rexisset a mortuis. **C**um ergo prandissent.

Dicit simoni petro iñc. Simon iohannis diligis me plus
 his. **D**icit ei. Etiam dñe. quia amote.

Dicit ei. pascere agnos meos.

Dicit ei iterum. Simon iohannis diligis me. **A**it illi.
 Etiam dñe. tu scis quia amote. **D**icit ei. Pascere agnos meos.

Dicit tertio. Simon iohannis amas me. **C**ontristatus ē.

petrus quia dixit ei tertio amas me. & dicit ei Dñe.
tu omnia scis. tu scis. quia amote.

Dicit ei. Pascere oues meas.

Amen amen dicit tibi. cum esses iunior cingebat te
& ambulabas ubi uolebas. Cum autem senueris. ex
tendes manus tuas. & alius cinget te. & duces quo
non uis. **H**oc autem dixit. significans quam morte
clarificaturus esse dñm. Et cum hoc dixisset. di
xit ei. Sequere me. **C**onuersus petrus. uidit
illum discipulum quem diligebat ih̄c sequentem
qui & recubuit in cena. super pectus eius & dixit.
Dñe quis est qui tradet te. **H**unc ergo cum uidis
set petrus. dicit ih̄u. Dñe. hieuit quid. **D**icit ei ih̄c. Si sic cum uolo manere donec ueniam.
quid dices. Tunc sequere. **E**xiuit ergo sermo
iste inter fr̄s. quia discipulus ille non mortitur.
Et non dixit ei ih̄c quia non mortitur. sed sic cum
uolo manere donec ueniam. quid dices. **H**ic est
discipulus qui testimonium perhibet de his. &
scripsit haec. **E**t scimus quia uerum est. testimo
nium eius. **S**unt autem & alia multa quae fecit
ih̄c. quae scribantur per singula. **N**ec ipsum arbi
tror mundum capere eos. qui scribendi sunt
libros.

f | **n** | **i** | **v**

IN CIPI VNT
CAPIT LEC
TIONU SCI
EUANGELII
SUP ANNI CIR
CU LVIII .

In uigilia natalis dñi. sedm
mactum capitula vij. Cū esset
desponsata mater inu. vsq;
ipsum saluū fieri popl suū.
apertatis eorum.
Item innocēti sedm lucam cap. vij.
Ite aditum agere augusto vsq;
pax in hominib; bono uoluntatis.
Item mane prima sedm lucam
cap. iij. Pastores loquuntur
ad inuicem. vsq; sicut dictum ē
ad illas.
Item die nat dñi. sedm iohanne
cap. prima. In principio erat
uerbum. vsq; plenū grāe & ueritatē.
Innat scilicet iohanni. sedm macti
cap. cxi. Dicit inie turba
iudeorum & principib; sacerdotū.
Ecce ego mitto ad uos pphetas
vsq; benedictus qui uenit. omni
ne dñi.
Innat scilicet iohanni euangeliste
sedm iohannem cap. cxxxij.
Dixit inie ppeti sequere me.
vsq; qui uenit ē. testimonium ei.
Innat Innocentium. sedm macti
cap. vii. Angliscū monachi
apparuit ioseph. vsq; & noluit
consolari. quia non sum.
Innat scilicet filio dñi. sedm macti
cap. cclxij. Dixit inie discipuli
suis. Vigilate. quia nescitis
vsq; supra omē bonū suū. om
stia. cum.
Innat uis dñi. sedm lucam.
cap. iij. Post quā consumma
tū sunt dies octo. vsq; gl'ā ple
bis tunc est.

Dominica post nat dñi. sedm lucā
cap. ij. Ite ioseph & maria me
inū. vsq; & grā dñi. erat in illo.

In uigilia theophanie sedm macti
cap. vii. Defuncto herode vsq;
quoniam natus est uir & uir
quoniam natus est uir & uir

In theophania sedm mactum
cap. iij. Cū natus ē inie in
betleem iudie. vsq; & reuerſus

Sin regionem suam.
Sequenti die post theophaniam
sedm mactum cap. iij.

Fuit iohannes in deserto baptizans.
vsq; filius mī dilectus in te
plicui.

Die tertia p theophaniam sedm
macti cap. vii. Venit iohannes
baptista vsq; filius mī dilectus.

Octabis theophanie sedm iohanne
cap. ix. iij. Vidit iohannes uen
ientē ad se usq; qui dicitur
filius dī.

Dominica p theophaniam sedm
lucam cap. iij. Cū factus ē
inie annorū xii. vsq; apud dñm
& homines.

Feria iij. Sed macti cap. xii. Venit
inie agilila. vsq; filius mī di
lectus in quo mihi complicui.

Feria vi. sedm macti cap. xvij.
Ite audite inie qd iohannes dicit
ē. vsq; appropinquabit mi
regnū cieli.

Innat scilicet iohanni sedm lucā cap.
cxvi. Dixit inie discipuli suis
Qui uos audit. vsq; qd nomi
nū scriptū sunt in cielo.

Dominica ii. p theophaniam

secundum iohannem cap. xviij.

¶ **F**eria iij. Sedm matth. cap. xxiij. Circuibat ihc talem galilei. vsq. & securesunt eum turbe multe.

¶ **F**eria iij. Sedm marcū cap. l. Egredius ihc uenit in patriā suā vsq. & mirabatur ppter incredulitatem eorum.

¶ **F**eria vi. Sedm lucam cap. xxij. Descendit ihc in epharnaum ciuitatem. vsq. in omne locum regionis.

¶ **D**ominica iij. p̄ theophanum. Sedm lucam cap. xxiij. Regressus est ihc in uirtute sp̄s in galileam. vsq. que procedebant de corpore eius.

¶ **F**eria iij. Sedm marcū cap. lxij. Exiens ihc denari uidit tibi multam. vsq. Abiit in monte opare.

¶ **F**eria vi. Sedm lucam cap. xxxij. Cum esset ihc in una ciuitate. & ecce uir plenus lepra. vsq. & curarentur ab infirmitatib. suis.

¶ **I**nnat sc̄i marcelli. Sedm matth. cap. cclxxiiij. Dixit ihc discipulis suis parabolā h̄. homo quidā peregre pficiatens. vsq. intra gaudium dñi tui.

¶ **I**nnat sc̄i priscie. Sedm matth. cap. cxi. Dixit ihc discipulis suis parabolā hanc. Simile ē regnū celoy thesauro. vsq. noui & ueteri.

¶ **D**ominica iij. p̄ theoph. Sedm matth. cap. Lxiiij. Cū descendisset ihc de monte. vsq. & sanatus est puer. ex illa hora.

¶ **F**eria iij. Sedm matth. cap. xxiiij. Circuibat ihc talem galilei. vsq. & securesunt eum turbe multe.

¶ **F**eria vi. Sedm marcū cap. lxxvi. Exeuntes pharisaei cū herodiani. vsq. & eiciendi demonia.

¶ **I**nnat sc̄i fabiani & sebastiani. Sedm lucā cap. xlii. Descendit ihc de monte stetit in loco ciuitatis. vsq. ecce enī merces ur̄i multa in celo.

¶ **I**nnat sc̄i agnē de passione. Sedm matth. cap. cclxxviii. Dixit ihc discipulis suis parabolā h̄. Simile ē regnū celoy decē uirginibus. vsq. quia nescitis diem neq. horam.

¶ **D**ominica v. post theoph. Sedm matth. cap. Lxxviij. Ascendente ihu in nauiculā. vsq. obediunt ei.

¶ **F**eria iij. Sedm lucā cap. cv. Factum ē cum ibi illis in uia. Dixit quidā ad ium. Sequar te. quocūq. ieris. vsq. aptus est regnū dī.

¶ **F**eria vi. Sedm marcū cap. cxi. Offerrebant ihu paruulos. vsq. benedicebat eis.

¶ **I**nnat sc̄i uincetii. Sedm lucā cap. xcvi. Siquis uult p̄ me uenire. vsq. donec uideant regnū dī.

¶ **I**nnat sc̄i agnē de uirtute. Sedm matth. cap. cxi. Dixit ihc discipulis suis parabolā hanc. Simile est regnū celoy thesauro

Abfconitio magro.

Vsq: no ua & ueteri.

In purifica-
tione scie
marie. sedm lucam
cap iii. Postquam
impleti sunt dies purgationis
marie. Vsq: gl'm plebis tue
vrt.

Innat scagathae. sedm mach
cap lxxviii. Dixit iñc discip
suis parabolam hunc. Simile
est regnum cael' de uir-
ginitatib: Vsq: quinquagesima
horam.

Innat scialentini. sedm mach
cap lxxii. Dixit iñc discip
suis. Nihil operati qd non uo-
labitur. Vsq: coram patre
meo quies in caelis.

Innat cathedrae sci petri.
Venit iñc in partes caesareae
philippi. Requirat innat
eiusdem apli.

Innat scimathae apli. sedm
matheum cap lxxxi. Dixit
iñc discipulis suis. Vos estis
sal terrae. Vsq: & qui glori-
ficent patre ur'm qui in caelis e.

Innat scigorgoni. sedm mach
cap cclxiii. Dixit iñc discip
suis. Vigilate. Vsq: sup omnia
bona sua. constituat eum.

Innat scibenedicti. sedm lucam
cap clxxxii. Dixit iñc disci-
pulis suis. Siquis uenit ad me.
Vsq: non potest m' esse disci-
pulus.

Innat scimarie.

sedm lucam cap iii.

Missus e. gabri-
hel angelus ad o. Vsq:

Ifiat mihi sed uerbum tuum.
i septuagesima. Sedm mach
cap c. Dixit iñc discipulis
parabolam hanc. Simile e.
regnum celorum hominib:
et familias quicquid. Vsq:

Feria iii. sedm marcum. Cap
xciii. pter grediebatur iñc
galileam. Vsq: non pde-
mercedem suam.

Feria vii. sedm lucam. cap ciii.
factu e. dum compleretur
dies assumptionis iñc. Vsq:
habuerunt multi iudei tellu

Sabbato sedm marcum. cap xcvi.
Interrogauit iñc in synagoga.
& quid ibi dicitur habuisse
aridi. Vsq: & restituit man
illius.

In septuagesima. sedm lucam
cap lxxvi. Cum turba
plurima conueniret ad iñm.
Vsq: & fructum afferunt in
paciencia.

Feria iii. sedm matheum. cap
cxxxiii. Dixit iñc pharisaeis.
Quinon e. mecum contrame-
st. Vsq: & ex uerbis tuis con-
demnaberis.

Feria sexta sedm lucam. cap ccc.
Interrogatus iñc a pharisaeis.
quandouenit regnu di. Vsq:
illud congregabuntur a nule

Sabbato sedm lucam. Cap clxxviii.

Dicebat in parabolis. intendas
 quomodo primos agubitus eli
 gerent. vsq. Petrus qui mandu
 cabat panem in regno di
In quinquagesima. sedm lucam.
 capl cxxii. Assumpsit in xii
 discipulos suos. vsq. dedit laudem
Feria iij. caput ieiunij. sedm math.
 cap xl v. Cum ieiunatis. vsq.
 ubi est thesaurus tuus. ibi est
 & cor tuum.
Feria ii. sedm math. cap lxxiiij.
 Cum introisset in capharnaum
 vsq. & sanatus e. puer. ex illa hora.
Feria vi. sedm math. cap xxxviii.
 Dixit in discipulis suis. Audistis
 quia dictum est diliget proximu
 tuum. vsq. & pater tuus qui iuda
 in abraha. reddet tibi.
Sabbato sedm marcum. cap lxxv.
 Cum sero factum esset. erat nauis
 in medio mari. vsq. & quotquot
 tangebant eum. saluificabant.
Dominica in e. & ad abesima.
 sedm math. cap xv. Ductus e. in
 in desertum. vsq. ecce angeli
 accesserunt. & ministrabant ei.
Feria ii. sedm math. cap cclxxiiij.
 Dixit in discipulis suis. Cum uenerit
 filius hominis. vsq. iustitiam
 in uitam aeternam.
Feria iii. sedm math. cap cxx. Cu
 introisset in hierosolimam. vsq.
 ibique mansit.
Feria iij. in ciuitate mensis primi.
 sedm math. cap cxxvii. Accesser
 ad ihm scribe & pharisaei. dicentes
 vsq. ipse misit & fr & soror & mater e.

Feria vi. sedm math. cap clxii.
 Egressus in e. accessit in purpuram
 & s. donis. vsq. & sanatus e. filia
 illius. ex illa hora.
Feria vii. sedm iohannem. cap xxxviiij.
 Erat dies festus iudaeorum. vsq. qui
 in e. esset. qui fecit eum sanum.
 sedm iohannem k. lxxxviii.
 Dicebat in e. ad eos qui erodiderunt
 ei iudaeos. vsq. non creditis mihi.
Die sabbati induodecim lectione
 sedm math. capl clxxii. Assump
 sit in e. petrum & iacobum. & iohannem.
 vsq. donec filius hominis. a mor
 tuis resurgat.
Die dominica & a. & a. sedm
 marcum. cap xciiij. Profectus
 in e. vsq. non p. det mercalem suu.
Feria ii. sedm iohannem. cap lxxxviii.
 Dixit in e. turbis iudaeorum. vsq.
 quae placitasunt ei. facio semp.
Feria iii. sedm math. cap cxxxi.
 Locutus e. in e. turbis. vsq.
 qui se humiliat exaltabitur.
Feria iij. sedm math. cap cci.
 Ascendens in e. hierosolimam
 vsq. redemptionem p. multos.
Feria vi. sedm lucam. cap cxxvi. Dixit
 in e. turbis iudaeis & pharisaeis
 parabolam hanc. Homo quida
 erat diues. vsq. neq. si quis ex mor
 tuis resurrexerit. & uiuere.
Feria vii. sedm math. cap cxxviii.
 Dixit in e. discipulis suis & turbis iude
 orum parabolam hanc. Homo qui
 p. familias q. plantauit uincet
 vsq. qui sicut ppheta. cu habebat.
 Sed ioh k. xl. Dixit in e. turbis iudeis.

plenum est. Amen. Pro facit
quoniam. Usque quod uerbum
inducit.

Sabbato secundum lucam. cap. xxc. Dixit
discipulis suis parabola hanc
Homo quidam habuit duos filios.
et superioris et inferioris est.

Dominica iii. in quadragesima.
secundum lucam. cap. cxxxi. Erat ihu
ciens demonium. usque. qui au
diunt uerbum dei. et custodiunt illud.
Feria ii. secundum lucam. cap. xx. Dixit
phariseis ad ihm. Quanta audiu
im. Et in prophetis. usque. proclama
illorum.

Feria iii. secundum mattheum. cap. clxxxiii.
Respicit ihu discipulos suos. dis
tincti perro. usque. septuagies
septies.

Feria iii. secundum mattheum. cap. clxxxiii. Acces
serunt ad ihm ab hierosolymis. et ibi.
usque. pueri inquit et heremici.
Secundum iohannem. k. lxi. Dixit ihu. et b
Opus enim non est hic. usque. non est
etiam opus.

Feria v. secundum lucam. cap. xxvi. Sur
gens ihu de synagoga. inquit. et
usque. et erat predicans. in synagoga
galilee.

Feria vi. secundum iohannem. cap. lxxxvii.
Ihu testatur de seipso. usque.
Ihu est uere saluator mundi.

Sabbato secundum iohannem. cap. lxxxvi.
Fregit ihu in montem oliueti
usque. iudei. et compluit in alpe.

Dominica iii. in quadragesima.
secundum iohannem. cap. lxxvii. Abit ihu trans
mare galilee. usque. ihu surrexit.

Feria ii. secundum iohannem. cap. xxv.
Prophecia. pascha iudeorum. usque.
et fecit in homine.

Feria iii. secundum iohannem. cap. lxxxvii.
Laudis festo medumte. usque.
demonstrauit. multum et dolorem.

Feria iii. secundum iohannem. cap. lxxxviii.
Resurrexerunt ihu iudicium in hominem
ecum. usque. et prociens ad ora iudei.
Secundum iohannem. k. lxxxviii. Dixit ihu
turbis iudeorum. Patet mihi usque. in
opere. usque. in resurrectione iud.

Feria v. secundum lucam. cap. lxxvii.
Ihu ihu inquit. quod uocat nui.
usque. de iusticia plebem suam.

Feria vi. secundum iohannem. cap. lxxxvii.
Erat quidam linguens lacrimis.
usque. et doluerunt in eum.

Sabbato secundum iohannem. cap. lxxxvi.
Dicebat ihu turbis. Ego sum lux
mundi. usque. qui in diebus meis
hora eius.

Dominica v. in quadragesima.
secundum iohannem. cap. lxxxviii. Dicebat
ihu turbis iudeorum. et principibus sacerdotum.
usque. Ihu autem abscondit se. et exiit de templo.

Feria sabbata secundum iohannem. cap. lxxxviii.
Misit ihu principes. usque. et creden
tes in eum.

Feria iii. secundum iohannem. cap. lxxxv. Am
bulabat ihu in galilea. usque. prope
metum iudeorum.

Feria iii. secundum iohannem. cap. lxxxv. Fecit
enigma in hierosolymis. usque.
quia in me est pater. et ego in patre.
Secundum iohannem. k. lxxxv. Cum
audissent quidam de his sermones ihu.

F vsq. in domum suam.
 FERIA V. sedm lucam cap lxxiiij.
 Rogabit in m quidi phariseus.
 vsq. quod dilectum multum.

FERIA VI. sedm ioh. cap. xciiij.
 Collegerunt pontifices & pharisei
 concilium aduersus in m. vsq.
 & ibi morabatur cu discipulis suis
 Sabbato sed ioh. Cap. cl. Suble-
 uatis in oculis in celum dixit. vsq.
 in pssis. & ego in pssis.

Omnipotentis in pssis. PASSIO
 dn nri ihu xpi sed math. cap
 cclxxiiij. Dixit in discipulis suis
 Seras qui apost biduum pasche fia.
 vsq. signantes lapide. cu custodib.

FERIA II. Sed iohann. cap. xcviij.
 Apertis sex dies pasche. vsq. Et
 abiit & abscondit se ab eis. **LI**
FERIA IIIA. Passio dn nri ihu
 xpi sed m. Erat pascha. vsq.
 ad ostium monumenti.

FERIA III. Sedm iohann. cap. cxij.
 Antidom fessum pasche. vsq. & con-
 tinuo clarificabit eum.

FERIA III. Passio dn nri ihu sed luci.
 cap cclx. Appropinquabat dies
 festus azimorum. vsq. in quo

FERIA V. **IN CAENA DNI**
 sedm iohannem. cap. cxii.
 Scitis ihu qui uenit eius hora

vsq. ita & uos facietis.

FERIA VI. In pasce. sed ioh.
 cap clvi. Egressus e. in e cum
 discipulis suis trans torrentem
 celidon. vsq. monumentum posuerit ihu.

SABBATO SEC. Sed methem.

Capit. cclij. Vespere sabbati
 quod ducere in prima sabbati.
 vsq. ibi eum uidetis. excedite
 uobis.

DOMINICA SCA PASCHAE
 sedm marcum cap. cxxx.

Maria magdalena & maria
 iacobi & salome. vsq. ibi eum
 uidetis. sicut dixit uobis.

FERIA II. sedm lucam. cap. cxxxi.
 Duo ex discipulis ihu ibant in
 castellum. vsq. cognouerunt eum
 in fractione panis.

FERIA III. sedm lucam. cap. cxxxi.
 Scit in medio discipulorum suorum.
 vsq. remissionem peccatorum.

in omni gentes.

FERIA III. sedm iohannem. cap. cxxxiij.
 Manifestauit se in e discipulis suis
 ad mare tyberiadis. vsq. Cum
 surrexisset a mortuis.

FERIA V. sedm ioh. cap. cxxxi. Maria
 stabat ad monumentum foris
 plorat. vsq. quia uidit dn m. &
 hec dixit mihi.

FERIA VI. Sedm math. Cap. cclv.
 Undecim discipuli abierunt
 in galileam. vsq. ad consumma-
 tionem seculi.

SABBATO sedm iohannem. cap.
 cxxxiij. Una sabbati maria mag-
 dalena uenit mane. vsq. qd
 a mortuis resurgere.

DOMINICA. Octaua pasche.
 sedm iohann. Cap. cxxxiij. Cum
 sero die illo. vsq. uitam habe-
 tis in nomine eius.

FERIA III. Sedm marcu. cap. cxxxiij.

Surgens in e mane prima sabbati

Feria vi. sedm math. cap. ccliii.

Exierunt mulieres demonum.

Innat scilicet pape. sedm math.

Homo quidam peregre profectus.

Innat scorum. Tr. burci. ualtri.

ani. & maximi. sedm iohann.

cap. cxxxi. Dixit in discipulis

suis. Hoc est preceptum meum.

Innat scorum. Tr. burci. ualtri.

ani. & maximi. sedm iohann.

cap. cxxxi. Dixit in discipulis

suis. Hoc est preceptum meum.

Innat scorum. Tr. burci. ualtri.

ani. & maximi. sedm iohann.

cap. cxxxi. Dixit in discipulis

suis. Hoc est preceptum meum.

Innat scorum. Tr. burci. ualtri.

ani. & maximi. sedm iohann.

cap. cxxxi. Dixit in discipulis

suis. Hoc est preceptum meum.

Innat scorum. Tr. burci. ualtri.

ani. & maximi. sedm iohann.

cap. cxxxi. Dixit in discipulis

suis. Hoc est preceptum meum.

Innat scorum. Tr. burci. ualtri.

ani. & maximi. sedm iohann.

cap. cxxxi. Dixit in discipulis

suis. Hoc est preceptum meum.

manet super eum.

Feria vi. sedm math. cap. cxxiii.

Accesserunt ad iohannem discipuli

iohannis. usque & ambobus conser-

uantur.

Innat scorum. sedm iohann.

cap. cxxxi. Dixit in discipulis

suis. Ego sum ueritas uera. usque

qd cumque uolueritis petitis.

Innat scorum. sedm iohann.

cap. cxxxi. Dixit in discipulis

suis. Ego sum ueritas uera. usque

qd cumque uolueritis petitis.

Innat scorum. sedm iohann.

cap. cxxxi. Dixit in discipulis

suis. Ego sum ueritas uera. usque

qd cumque uolueritis petitis.

Innat scorum. sedm iohann.

cap. cxxxi. Dixit in discipulis

suis. Ego sum ueritas uera. usque

qd cumque uolueritis petitis.

Innat scorum. sedm iohann.

cap. cxxxi. Dixit in discipulis

suis. Ego sum ueritas uera. usque

qd cumque uolueritis petitis.

Innat scorum. sedm iohann.

cap. cxxxi. Dixit in discipulis

suis. Ego sum ueritas uera. usque

qd cumque uolueritis petitis.

Innat scorum gordani & epimachi. Sedm math. cap lxxxvi. Dixi in discipulis suis Eccc ego mitto uos sic uos. vsq: hic saluus erit.
Innat scorum merca. & achillei. sed mattheu cap lxxxviii. Accesser ad inuicem pharisaei & scribae cu vsq: sed quib: datum e.
Dominica v. post pascha. sedm ioh. cap cl. Dixit in discipulis suis. Amen & in dico uob. Siquis petierit patre in nomine meo vsq: in hoc seculum. quia ad existit.
In letania maiore. Sedm lucam. cap cxxiii. Dixi in discipulis suis. Quis uult habere amicum. vsq: petentib: se.
In uigila ascensionis dni. sedm ioh. cap cl. Subleuatis in oculis in caelum dixit. Patre uenit hora. vsq: & huius mundi sunt. & ego ad te uenio.
In ascensione dni. Sedm marcum. cap cxxv. Accum benedictus. & discipulis apparuit illi in eo. vsq: sequentib: signis.
Feria vi. Sedm lucam. cap cxxliii. Dixi in discipulis suis. Ego mitto pmissum patris mei in uos. vsq: laudantes & benedicentes d.
Dominica. post ascensionem dni. sedm ioh. cap clv. Cu uenerit paracheus. vsq: quia in gaudiis uos.
Feria iij. Sedm ioh. cap cl. Respiacens in discipulos suos dixit. Patre scilicet. Serua eos. vsq: sicut seruet

Feria vi. sedm ioh. cap cl. Subleuatis in oculis in caelum. vsq: inquit introiit ipse & discipuli ei.
Innat scorum potentianf. sedm math. cap cl. Dixi in discipulis suis parabolam hanc. Simile e regnu celoy thesauris. vsq: noua & ueter.
Innat scorum sedm math. cap cl. Dixi in discipulis suis. Vigilate. qui nescitis. vsq: super omnia bona sua estis curati.
Sabbato pentecostes. sedm ioh. cap. cxxviii. Dixi in discipulis suis. Si diligitis me. vsq: Et manifestabo ei me ipsum.
Dominica scilicet pentecostes. Sedm ioh. cap cxxx. Dixi in discipulis suis. Siquis diligit me vsq: sic loquor.
Feria iij. sedm ioh. cap cxxiii. Dixi in discipulis suis. Si diligetis deum mundum. vsq: quia in deo facta.
Feria iij. sedm iohannem. cap lxxxviii. Dixi in discipulis suis. Amen amen dico uob. Qui non interit post mortem. vsq: & habundantius habeant.
Feria iij. Sedm ioh. cap lx. Dixi in discipulis suis. Nemo potest uenire ad me. vsq: cur mecum p mundi uita.
Feria vi. sedm lucam. cap lxxxvi. Conuocatis in xii discipulis. vsq: & curantes ubiq.
Feria vi. sedm lucam. cap cxxvi. Factum e in una die. vsq: quidam mirabilia hodie.
Sabbato sedm lucam. cap cxxvii. Surgens

in fine

ih̄s deſſe naga introiit in domū
ſimonis. Viſq; oportet me euan
gelizare regnum dī.

DOMINICA. Octauis pentecoſte.
ſed iohanne. cap̄ xxiii. Erat ho
mo ex phariſeis. Viſq; ſed habere

Feriam. ſedm lucam. cap̄ cclviii.

Dixit ih̄s diſcipulis ſuis. Cum in
ducent uos in ſynagoga. Viſq;

Feriam. ſedm lucam. cap̄ cclviii.
Accederunt ad ih̄m quidā ſa
duiterum q̄ negant cō reſurre
Viſq; & amplius n̄ uidebant eū
quiſq; interrogare.

Innat ſcōrum marcellini & petri.
ſedm lucam. cap̄ cclviii.
Dixit ih̄s diſcipulis ſuis. Cū au
dieritis praelia & ſeditiones.

Innat ſcōrum primi & feliciani.
ſed ioh̄. cap̄ cxxxiii. Dixit ih̄s
diſcipulis ſuis. Hoc eſt precep
tum meum. Viſq; in nomine
meo det uob.

DOMINICA. II. poſt pentecoſte.
ſedm lucam. cap̄ cxvii. Dixit
ih̄s diſcipulis ſuis parabolam hanc.
Homo quidam erat diues. Viſq;
Hic ſiquis ex mortuis reſurrex

Feriam. ſedm mat̄. cap̄ xxxiii.
Dixit ih̄s diſcipulis ſuis. Nolite
putare quōd ueni ſoluere. Viſq;
in regno celorum.

Feriam. ſedm lucam. cap̄ cxcvii.
Dixit ih̄s diſcipulis ſuis. Impoſſi

bile eſt. Viſq; qd debemus facere
ſecimus.

Innat ſcōrum luſitidis. Ceteri.
haboris. & nazarii. ſedm lucā
cap̄ cxxxiii. Dixit ih̄s diſcipulis ſuis
Nemo lucet n̄ accendit. Viſq;
in luminabitur.

Innat ſcōrum. ſedm mat̄. cap̄ xxi.
Dixit ih̄s diſcipulis ſuis. Nolite arbi
trari. Viſq; non p̄d & mercede ſui.

DOMINICA. III. poſt pentecoſte.
ſedm lucā. cap̄ cxxxii. Dixit
ih̄s diſcipulis ſuis ſimilitudinē hanc.
Homo quidā fecit cenā magnā
Viſq; Qui uocatus eſt. Viſq; con

Feriam. In quibus menſis. In
ſedm lucā. cap̄ xxi. Accedens
diſcipuli ad ih̄m dixit illi. Viſq;

Feriam. ſedm lucā. cap̄ lxxxv.
Venit ad ih̄m uir cui nomen uir
Viſq; Qd factū fuerat.

Sabbato induocetis leuē. ſedm
mat̄. cap̄ cxi. Egreſſo ite ita

Innat ſcōrum marci. & marcellini.
ſedm iohanne. cap̄ cxxxiii.
Hoc eſt p̄ceptū meū. Viſq; in no
mine meo. d & uob.

Innat ſcōrum geruſi & petri.
ſedm marcum. cap̄ cxxxvii.
Egreſſo ite ita de templo. Viſq;
hic ſaluus erit.

DOMINICA. III. poſt pent̄. ſedm
lucā. cap̄ cxxxvi. Erant appro
pinqantes ad ih̄m. Viſq; ſup un
peccatore. penitente agente.

Feria iij. secundum mattheum. cap. xxxvi.
Dixit ihu discipulis suis. Estote
similes. Usque. quoniam cor-
pus tuum est in gehennam.

Feria vi. secundum marcum. cap. cxx. Cum
introisset ihu hierosolimam in templum
usque. quicquidcumque dixerit fuit
factum ei.

Dominica v. post pentecostem. secundum lucam.
cap. lvi. Dixit ihu discipulis suis.
Estote misericordes. Usque. & tunc
perspicies ut reducat festuca. decedat
fratrem tuum.

Feria iij. secundum mattheum. cap. cxciiij.
Accessit quidam ad dominum. ait illi.
Usque. ueni sequere me.

Feria vi. secundum marcum. cap. xlviij.
Cum descendisset ihu in iudaeam. transiit
usque. & ceterosana a plagam.

In vigilia sancti iohannis baptiste secundum
lucam. cap. j. Fuit in diebus herodis
regis. Usque. qui implebuntur
in peris suis.

In nativitate sancti iohannis baptiste secundum
lucam. cap. ij. Elisabeth im-
pletum est tempus parienti. Usque. & facta
redemptione plebi suae.

In nativitate sancti iohannis & pauli.
Secundum lucam. cap. cxiij. Dixit ihu
discipulis suis. Attendite ad ser-
monem pharisaeorum. Usque. coran-
tis de quibus in celis.

Dominica vi. post pentecostem. secundum lucam.
cap. xxviii. Cum turbae intrarent
usque. secuti sunt eum.

In vigilia apostolorum petri & pauli. secundum
iohannem. cap. cxxvii. Dixit ihu
petro. Simon iohannis diligas me. Usque.

clarificatus esset dominus.
In nativitate apostolorum petri & pauli.
Secundum mattheum. cap. cxi. Venit ihu in
parietem domus philippi. Usque.

erat solum modicum.
In nativitate sancti pauli apostoli. secundum mattheum.
cap. cxi. Dixit simon petrus ad dominum.
Ego et reliqui omnia. Usque. & cum
accusum possidebit.

Dominica vii. post pentecostem. secundum
mattheum. cap. xxxv. Dixit ihu dis-
cipulis suis. Amen dico vobis
quod abundaverit. Usque. offeret
munus tuum.

Feria iij. secundum marcum. cap. cxi.
Cum egressus esset ihu in iudaeam. Usque.
qui sequeretur me.

Feria vi. secundum marcum. cap. lxxvii.
Exierunt pharisaei. Usque. in domum suam.

In nativitate sancti petri & martini.
Secundum mattheum. cap. cxiij. Sedente
ihu super montem oliueti. Usque. hic
salvus erit.

In octavis apostolorum. secundum mattheum. cap.
cxi. Iste ihu discipulus suus
usque. Vere filius dei est.

Dominica viii. post pentecostem. secundum
marcum. cap. lxxvi. Cum turba
multa esset cum ihu. Usque. & dimisit eos.

Feria iij. secundum mattheum. cap. cxi.
Accessit ad dominum phariseus & saduceus
temptantes. Usque. & sublevarunt eum.

Feria vi. secundum lucam. cap. xxviii.
Descendente ihu de monte. Usque.
& reddidit illi.

In nativitate sancti fructus secundum mattheum. cap. cxx.
Loquens ihu de fratribus. Usque. ipse mater
& frater. & soror. & mater est.

I peract scilicet peractis saltem mact. cap
exl. Dixit ihe discipulis suis para
bolam hanc. Simile est regnu
m regni chesauri. vsq. noui & ueteri.

Dominica .viii. post pent.
Sed mact. cap. lvi. Dixit ihe
discipulis suis. Accendite & alitis
ppli. vsq. in regnum celoy.

Feria iiii. Sed m lucā. cap
lxxxii. Cum accessisset ihe
vsq. fuisse ihe.

Feria vi. sed m mact. cap
xl vii. Venit ihe trans fir
m maris. vsq. & misertus
sit tui.

I peract scilicet appellentur. Sed lucā
cap cclxx. Facta e. conuocatio
inter discipulos ihe. vsq. tribus.

I peract scilicet iacob aplo. Sed m
mact. cap cclii. Accessit
ad iherm mact. filiorum iacob.
vsq. redemptionem p multos.

Dominica x. p pent. cost.
Sed m lucā. cap cxxxviii.
Ihe discipulis suis parabolā
hanc. Homo quidam erat diues
qui habebat. vsq. mact. mact. na
cula.

Feria iiii. Sed m lucā. cap cxxxviii.
Dixit ihe discipulis suis. Qui fide
lis est inimico. vsq. abomina
tio e. ante dñm.

Feria vi. Sed m lucā. cap cxxxv.
Regalis iherm quid phariseus
vsq. non tangit sircinas.

I peract scilicet saluati templum. Ihe
fuit. & hereticus. Sed lucā cap cxiij.
Dixit ihe discipulis suis. Similem

hunc peract. vsq. filius ho
minis ueniet.

I peract scilicet abdo. & sennit.
Sed m mact. cap cxxij. Dixit
ihe discipulis suis. Videte
ne quis uos seducat. vsq. hic
saluus erit.

Dominica .xi. p pent. cost.
Sed m lucā. cap cxxxvi. Cū
adpropinquasset ihe iherm.
vsq. & erat domus condita in
templum.

Feria iiii. Sed lucā cap cclij.
Dixit ihe discipulis suis. Cū uide
runt arcudari. vsq. uniuersa
orbi.

Feria v. Sed lucā cap cclviij.
Dixit ihe discipulis suis. Accendite
uob. ne forte grauent corda uo
vsq. & stare uos filii hominis.

I peract scilicet petri ad uincula.
Sed mact. cap cxxviii. Iussit
ihe discipulos suos. vsq. uere
filius di ei.

I tem ipse dicit. In noct mactu
beorum fym. Sed mact. cap
cxxx. Loquens ihe ad
turbari. vsq. ipse mact. & fr.
& soror. & mater ei.

I peract scilicet stephani pontificis
sed m lucam. cap cxxvii.
Dixit ihe discipulis suis parabolā
hanc. Homo quondam nobilis.
vsq. omni habundantia dñi
& habundantia.

Dominica .xii. p pent. sed m
lucā. cap cxxij. Dixit ihe
discipulis suis parabolā hanc.

Duo homines ascenderunt in templum.
 Et dixit quibus humiliter exultaret.
Feria iij. secundum marcum. cap.
 xxxvi. Dixit ihu discipulis ad
 mare. Usque qui habet aures au-
 diendi audiat.

Feria vi. secundum marcum cap. xxi.
 Egressus est ihu ad mare omnisque turba
 usque in illis diebus.

Ipsa nocte scilicet. Secunda. felici nunti.
 Agapiti. secundum mattheum cap. lxxvii.
 Dixit ihu discipulis suis. Ecce ego
 mitto uos. usque hic saluus erit.

Ipsa nocte scilicet. Secunda. secundum mattheum.
 cap. xxi. Dixit ihu discipulis suis.
 nihil operum quod non reuelabitur.

Iusque. quicquid in oculis.
 ipsa uigilia scilicet laurentii. secundum mattheum.
 cap. clxx. Dixit ihu discipulis
 suis. Si quis uult per me uenire
 usque uenientem in regnum suo.

Ipsa nocte eiusdem. secundum iohannem.
 cap. viij. Dixit ihu discipulis
 suis. Nisi granum frumenti
 usque qui est in ecclesia.

Doceat uos. cap. p. pentecostes. secundum
 marcum cap. lxxviii. Exiens
 ihu de templo. usque. Syna-

Feria iij. secundum lucam. cap. clxxviii.
 Dixit ihu discipulis suis. Nisi
 usque. et accumbetis in regnum dei.

Feria vi. secundum mattheum. cap. exiii.
 Dixit ihu discipulis suis. Nisi
 usque. in die iudicii. quibus.

Ipsa nocte scilicet. Secunda. secundum iohannem.
 cap. xxxviii. Dixit ihu discipulis
 suis. hoc est preceptum meum. usque.

in nomine meo dabo uobis.

Ipsa nocte scilicet. Secunda. secundum
 lucam. cap. clxxviii. Dixit ihu
 discipulis suis. Nisi in nomine
 meo pharisaei. usque. confi-
 tebitur illi coram angelis dei.
Dominica xiiii. post pentecostes.
 secundum lucam. cap. clxx. Dixit ihu
 discipulis suis. Beati oculi
 qui uident. usque. uade. et tu
 fac similiter.

Feria iij. secundum mattheum. cap. exviii.
 Abiecerunt pharisaei et iudei faciem
 usque. et in nomine eius gones
 sperabunt.

Feria vi. secundum lucam. cap. clxxviii.
 Dixit ihu discipulis suis. Nisi
 usque. et de pace illis.

Ipsa nocte scilicet. Secunda. secundum mattheum.
 cap. clxxviii. Dixit ihu discipulis
 suis. Vigilate. quia nescitis
 usque. quando ueniat dominus.

Ipsa uigilia assumptionis regine marie.
 secundum marcum. cap. xxxv. Veni-
 unt ad iherosolimam. mater eius et fratres
 usque. hic fratres mei et sorores mee.

Ipsa uigilia scilicet. Secunda. secundum
 lucam. cap. clxxviii. Intravit
 ihu in quoddam castellum
 usque. non uisum ab eis.

Ipsa uigilia scilicet. Secunda. secundum
 lucam. cap. clxxviii. Intravit
 ihu in quoddam castellum
 usque. non uisum ab eis.

Ipsa uigilia scilicet. Secunda. secundum
 lucam. cap. clxxviii. Intravit
 ihu in quoddam castellum
 usque. non uisum ab eis.

DOMINICA XV. PRIMUM

Sedm lucā. cap. ccj. Dū intr
ihc in hierosolm. vsq. resalūū
fecit.

Feria iij. Sedm marcū capl.
xlviij. Venerit ihc in regione
gerasenorū. vsq. & om̄s mira
bantur.

Feria vi. sedm lucā cap. cxxxiij.
Dixit ihc discipulis suis similitudi
nē hanc. Homo quidā nobilis
vsq. ascendens hierosolimam.

Innat scā timothei. sedm lucā.
cap. clxxxij. Dixit ihc discipulis
suis. Siquis uenit ad me
vsq. qui habet aures audiendi
audiat.

Innat scā bartholomei apli.
Sedm lucā cap. cclxx. Facta est
concentio int̄ discipulos ihu
vsq. ludicemus xii trib. isrl.

Innat scā hermetis & agus
tini epī. Sedm lucā cap. xlv.
Descendens ihc de monte. vsq.
ecce enim merces ur̄a multa.

Innat scā sabine. Sedm math.
cap. cxlv. Dixit ihc discipulis
suis parabolā hanc. Simile ē
regnū celoy thesauro. vsq.

Innat scā collatane. Scā ioh̄ baptist.
Sedm marcū. cap. lviij.
Miser herodes acroiuat ioh̄.
vsq. & ponit illud ut monui
mentum.

Innat scā syxii & simian.
Sedm lucā. cap. cxi. Designa

uit dñs & alios septuaginta duos d.

Innat scā syxii & simian. Sed
lucā cap. clviij. Dixit ihc discipulis
suis. Simile ē regnū celoy
vsq. filius hominis ueniet.

DOMINICA vndeima. ppon
Sedm math. cap. xlvij. Dixit ihc
discipulis suis. Nemo potest
duobus dominis seruire
vsq. Adicietur nobis.

Feria iij. Sedm math. cap. xxxviij.
Dixit ihc discipulis suis. Audite
quia dictum ē. augetur. vsq.
vsq. naueritis.

Feria vi. Sedm lucā cap. cxi.
Docente ihu populū in templo
vsq. iniqua prouocatio herodis.

Innat scā marie. Sed
lucā. cap. iij. Resurgens ma
ria. vsq. Ando salutaris meo
tem ipsodie. Innat scā dion.
Sedm iohannē. cap. cxxxij. Dixit
ihc discipulis suis. Ego sum
cum uera. vsq. & gaudiū
ur̄m. impletur.

Innat scā gorgonii. Sedm math.
cap. xxiij. Dixit ihc discipulis suis
nichil operari quod non reue
liberetur. vsq. ut ap̄ p̄p̄m
quies. in celis.

Innat scā p̄ti & uandti.
Sedm math. cap. lxxxviij.
Dixit ihc discipulis suis. Dum p̄
sequeretur uos in ciuitate.
vsq. quies. in celis.

DOMINICA vndeima. p
ponere. Sedm lucā. cap. lxxvij.

Ibi ihs incurat querent
num. **V**sq. quia dicitur iustitiam
plebem suam.

Feria iij. sedm. marcū cap lxxxj.
Venit ihs bethsaiam. **V**sq. ne
mini dixeris.

Feria iij. sedm. marcū capitul
Lxxij. Surgens ihs abiit infi
nes tyri & sydonis. **V**sq. demo
nium exiit ab ea.

Innat scōy corneliū & cyprianū.
Sed lucam Cap cxi. Dicebat
ihs turb & principib: pharise
orum. **V**sq. ut accusarent eū.

Item ipsodie exaltatio scē crucis
Sed iohannē cap xxij. Erat
homoe pharisaeus. **V**sq. si ha
beret vitam aetnā.

Innat scī nicomedis. Sed lucā
cap xxi. Dix ihs discipulis suis.
Siquis uult p me uenire. **V**sq.

donec uideat regnum dī.

Innat scī eufemiū. sed math
cap cxi. Dix ihs discipulis
suis parabolā hanc. Simile ē.
regnum eday. **V**sq. noua &
uetera.

Dominica xvij p pent. Sed
lucā cap cxxvi. Cū intraret
ihs in domū cuiusdā pncipis scē.

Vsq. & quise humiliat exaltabit.

Feria iij. Inieciunt mensis sep
timi Sedm. marcū cap xxi.

Respondens unus de turbis dixit.

Vsq. in iherosolima & iherosolima.

Feria vi. sedm. lucā cap lxxij.
Logabat ihs quidā pharisey.

Vsq. uide in pace.

Sabbatum in xij locis. Sedm. lucā
cap cxxij. Dicebat ihs turb
similitudinem hanc. Arborē

Ifici. **V**sq. quae gloriosa fiet ubi
nigla scī mathei euangeliste
sedm. lucā cap xxxviii. Videt
ihs publicanū nomine leui.

Innat scī mathei apli sedm. math
cap lxxj. **V**sq. uiderit hominē sedentem.

Vsq. sed peccatores.

Dominica xvij p pent
sed math cap cxxviii. Accesserunt
ad ihs pharisei. **V**sq.
& quise humiliauerit exalta
bitur.

Feria iij. sed marcū cap cxxij.
Interrogauit ihs unus de scri
bis quod esset primū. **V**sq. nō
longe a regno dī.

Feria vi. sedm. math cap cxxviii.
Accesserunt ad ihs sadducei.

Vsq. in doctrina eius.

Innat scōy cosmo & damiani.

Sed iohannē cap xxxviii.

Dix ihs discipulis suis. **M**ando uob.

Vsq. quia hodie.

Innat scī mauriciū & sociorū
eius sedm. lucā capitul cxxviii.

Dix ihs discipulis suis. Cū

audieritis poelia & seditiones.

Vsq. possidebitis animas uestras.

Innat scī michaelis archangl. sedm. math
cap cxxviii. Accesserunt discipuli

ad ihs. **V**sq. facite paruos in
regno dī.

Dominica xx p pentecost.

Secundum mattheum capitulo lxx. Ascen-

dens ihesus in nauiculum. usque

quid dedit potestatem talibus hominibus.

Feria iij. secundum mattheum capitulo cxxxi.

Dixit ihesus discipulis suis in nomine domini

non habeo. Simile factum est regnum

celorum homini qui seminauit

usque in heretum meum.

Feria vi. secundum mattheum capitulo cxxxv.

Dixit ihesus discipulis suis parabola

hanc. Simile est regnum celorum

grano sinapis. usque ad consti-

tutionem mundi.

Innocentius papa secundum lucam

capitulo l. Dixit ihesus discipulis

suis. Sicut lumbi vestri praeparati

usque constet de illum.

Innocentius papa secundum mattheum

capitulo lxxxvi. Dixit ihesus discipulis suis.

Ego mitto uos sicut oues. usque

hic saluus erit.

Dominica xxi p pentecost.

Secundum mattheum capitulo cxxxi. Loque-

batur ihesus cum discipulis suis.

in parabolis dicens. Simile

factum est regnum celorum. ho-

mini regi. qui fecit nuptias

usque pauci uero elati.

Feria iij. secundum mattheum capitulo

cxl. Accesserunt ad iherosolimam discipuli

eius dicentes. Dissere nobis

usque qui habet aures audien-

di audiat.

Feria vi. secundum lucam capitulo

xlvi. Dixit ihesus discipulis suis. Beati

eritis cum uos derisum habueritis. usque

multa in celis.

pater noster scilicet pater secundum mattheum

capitulo cxi. Dixit ihesus discipulis

suis uigilate. usque ad uen-

Dominica xxii p pentecost.

secundum iohannem capitulo xxv.

Erat

quidam regulus. usque ad om-

nem tota.

Feria iij. secundum lucam capitulo

lxix. Dicitur ihesus cum discipulis

usque qui manducabit panem in

regno dei.

Feria vi. secundum mattheum capitulo

lxvii. Cum uenisset ihesus in domum

petri. usque ad regenerationem

portabit.

Innocentius papa secundum lucam

euangelistae

secundum lucam capitulo lxxxii. Dixit

ihesus discipulis suis. Siquis uo-

nit ad me. usque non potest

me esse discipulum.

Innocentius papa apostolus Symonis

et iudae. secundum iohannem capitulo

cxxxii. Dixit ihesus discipulis suis.

Ego sum uitis. uos palmites.

usque et gaudium nostrum im-

pletur.

Innocentius papa apostolus Symonis et iudae.

secundum iohannem capitulo cxxxvii. Dixit ihesus

discipulis suis. Haec mando

uobis. usque qui a hodie ha-

bueris mortis.

Dominica xxiii p pentecost.

secundum mattheum capitulo cxxxviii.

Dixit ihesus discipulis suis para-

bolam hanc. Simile factum est

regnum celorum homini regi.

qui ait. usque ad conditum uis.

Feruiij. Sed marcum cap. xxv. Dixit inquit discipulis suis. Amen dico uobis. Quia si quis huic monti dixerit.

Vsq. dimittet uos petra uia.

Feruii. Sedm marcū cap. xli. Dixit inquit discipulis suis. Videt quidaudieris. Vsq. quā ad est tempus messis.

Inquit omniū scōy. Sed lucā cap. el. iij. Dixit inquit discipulis suis. Sunt lamby ur̄i p̄mēt.

Vsq. felix hominis uenit.

Inquit omniū scōy. Sed math cap. xxiiij. Videt turbas inquit.

Vsq. copiose in celis. **I**nquit sc̄i cōf. i. marc. sed ioh. cap. ciiij. Dixit inquit discipulis suis. Amen dico uobis. In granū fructu.

Vsq. quicquid in celis.

Inquit inq. coronatorū. Sed lucam cap. xli. Descendit inquit demonio sc̄i. Vsq.

multa modo.

Inquit sc̄i uillehadi pontif. Sed lucā cap. exvi. Dixit inquit discipulis suis. Qui uos aud. me aud. Vsq. scripti sunt in celis.

Inquit sc̄i uillehadi conf. Sed lucam cap. el. xxxij.

Dixit inquit discipulis suis. Si quis uenit ad me. Vsq. non potest.

inquit de discipulis.

Inquit sc̄i theodori sed lucā cap. ce. li. Dixit inquit discipulis suis. Ponite in cordib. ur̄is.

Vsq. possidebitis animas ur̄as.

Dominica xxv. p̄ pent.

Sed math cap. cxxij. Abiit uos pharisaei. consilium inierunt. Vsq. & quiesunt di do.

Feruiij. Sed math cap. el. xxvij.

Cum uenisset ih̄s ad discipulos. Vsq. dacti p̄ me & te.

Feruii. Sed marcum cap. Lxx. Conuenit ad inq. pharisaei. Vsq. uenit ad inq. nes. hominum.

Inquit sc̄i men. Sed lucam cap. xxi. Dixit inquit discipulis suis. Si quis uult post me.

Vsq. donec uideant regnū adom die rust. Sed marcum cap. i. Sed lucam cap. el. iij.

Dixit inquit discipulis suis. Sunt lamby ur̄i p̄ anca. Vsq. constituto illū.

Dominica xxv. p̄ pent.

Sed math. cap. Lxxiiij. Loquente inq. ad turbas. ecce p̄ne.

Vsq. in uniuersam terrā illā. **F**eruiij. Sed math cap. exvi. Cū transisset ih̄s ad urbem.

Vsq. & curauit eos omnes. **F**eruii. Sedm math. cap. Lxxv. Transiit ih̄s. secuti sunt cum duocent.

Vsq. & omnem infirmitatē.

Inquit sc̄i cōf. i. uirg. Sed math cap. el. xviij. Dixit ih̄s discipulis suis parabolam.

Simile. regnū cel. x. uirg. Vsq. quia nescitis diē. neq. hor.

In nact scilicet dicitur: sed math
capitulum cclxxviii. Dixit ihu disci-
pulis suis parabolam hanc.
Homo quidam peregre proficis-
cens. usque intra in gaudium
domini.

Iodem die nact scilicet felicitatis
sedm math cap cxxx. Loquen-
te ihu ad turbas. ecce mater
eius & fratres. usque ipsi cum fratre
& sorore & matre est.

In nact scilicet grisoni. sedm ioh
cap cxxxviii. Dixit ihu disci-
pulis suis. Placeo mando uobis.
usque quia odio habuerunt me.

Inapiunt lectiones de aduentu dni

Dominica ii. ante nact d.
sedm iohannem. cap xlviii.
Quis tollit uultu oculorum istos qui

usque qui uenerunt et inuenerunt.
Feria iii. sedm lucam cap ciiii.
Dixit ihu discipulis suis. Ecce
ego mitto uos. usque
appropinquabit in uos reg-
num dei.

Feria vi. sedm martum cap clvii.
Dixit ihu discipulis suis. Vigila-
te & orate. usque omni die
vigilate.

In uigil scilicet andree apoli sedm
iohannem cap xxi. Stabat iohs
usque super filium hominis.

In nact eiusdem sedm math cap
xx. Ambulans ihu iuxta
mare galilee. usque secutus

cum.

Dominica iii. ante nact d.
sedm math cap cxi. Cum
appropinquassent iherosa-
limis. usque. Benedictus qui
uenit in nomine dni.

Feria iii. sedm math cap vii.
Venit iohs baptista predicans.
usque. confirmandos peccatores.

Feria vi. sedm lucam cap viii.
Dicebat iohannes ad turbas
usque. euangelizabat populo.

Dominica iiii. ante nact d.
sedm lucam cap cclviii. Dixit
ihu discipulis suis. Erunt
signa in sole & luna & stellis.
usque. uerba autem mea non transibunt.
Feria iii. sedm math cap cxi.
Dixit ihu turbis & discipulis
suis. Amen amen dico uobis.
non superex intencos mulieris.
usque. qui habet aures audien-
di audiat.

Feria vi. sedm mattheum cap i.
Innunti euangelium ihu xpi
filii dei. usque. Ille uero bap-
tizabit uos spiritu sancto.

In nact scilicet lucie iiii. sedm math
cap cxi. Dixit ihu discipulis
suis parabolam. Simile est
regnum celorum thesauro
usque. noua & uetera.

Dominica v. ante nact dni.
sedm math cap cxi. Cum audisset
iohannes. inuenit. usque.

qui per parabolas uiam uitae annuntiat.
Feria iii. sedm math cap x.

videns iohannes multos phari-

Ad simoniale benedicendam
Sed lucā cap ex vii. Intrauit
ihc in quoddā castellū. vsq;
non auferretur ab ea.
Ite ad uclandā martirā. sedm
iohannē cap xx vii. Respon
dens iohannes dixit. Non
potest homo accipere quicq;
vsq;. Hoc ergo gaudiū meum
impletum est.

Ad missam pro reclusis
Sedm lucam cap ex viii. In
terrogauit iēm quidā pnceps
dicens. vsq;. possibilis sum
apud dñm.

Pro episcopis. Sed meth.
cap cl xxxii. Dixit ihc discipulis
suis parabolā hanc. Quid
uobis uideatur. Si fuerint
alicui centū oues. vsq;
Ibi sum in medio earū.

In natalicia monachorū. sed
lucā. cap cl i. Dixit ihc dis
cipulis suis. Nolite timere pus
illus grex. vsq;. Ibi decursum
dñi ad uentum sed. Seru
marthā cap ex xvi. Adhuc
ihc contra eazophilatium.
vsq;. Misit totū uentū suū
propter agnib;. Sed meth cap
Lxxxii. Dixit ihc discipulis suis
Euntes predicite dicentes
vsq;. quā illi ciuitati.

Pro penitentibus. sed lucā cap
cl xxxvi. Etiam appropian
tes ad iēm pubt. vsq;. quā in
dignos penitentia.

Pro elemosinariis sed meth.

cap xlii. Dixit ihc discipulis suis.
Attendite ne iustitiā urām
vsq;. reddat tibi.

Pro infirmis sed lucā cap lxi.
Intrauit iho capharnaum.
vsq;. quia langueret sanum.

In aduocata mortuorum
sed ioh. cap xxiij. Dixit mar
tha ad iēm. vsq;. quā in hunc
mundū uenisti.

Ite sed ioh cap xxxviii. Dix
it ihc discipulis suis de turbis iudeorū.
Sicut pater suscitauit mortuos.

vsq;. A morte in uitā.
te sed ioh cap xli. Dixit ihc
discipulis suis. A nūc dico uobis
quia uenit hora & nunc ē.

vsq;. in resurrectione uitae.

Ite sed ioh cap lvi. Dixit ihc
discipulis suis de turbis iudeorū.
Omne qd dāt mihi pater. vsq;.

In nouissimo die.

Ite. Sedm ioh cap lxi. Dix
it ihc discipulis suis de turbis iud
Ego sū panis uiuus. vsq;.
in nouissimo die.

te Sed iohannē cap lxi.

Dixit ihc turbis iudeorum
A nūc dico uobis. Nisi man
ducaueritis carnē filii
hominis. vsq;. Refuseta
bo eum. in nouissimo die.

GLOSA DE PREFA TIONIBUS. IIII EVANGELIORUM

Cogis. compellis. Arbitr. iudex.
f. dita. exposita. tradita. Inoleuit.
ceteris. Memoriam tribuunt
historia. qd memoriam tribuunt
nisi qd tribuunt. Apocrypha. dubia
scripta. i. secreta. quia indubiū
veniunt. est enī carū occulta
origo. nec patet patribus a quib.
usq. ad nos auctoritas ueracium
scripturarū. et rursus. et notissi
ma successione puenit. In his apo
crisis & sua ueniunt aliqua ueritas.
tam ppter multa falsa. nulla ē in
eis canonica auctoritas. que recte
apud prudentes iudicantur non ē
esse credenda quib. ascribuntur.
Hā multa. & sub nominib. pphetarū
& recentiora sub nominibus aplos.
ab hereticis pferuntur. que omīa
sub nomine apocryforū auctori
tate canonica diligenti exami
natione remota sunt. Hiberas
nouas. hispanicas falsitatis. uel
mendacis. p pte autē neme
sunt carmina funderia que
mortuis canuntur legediomede.
ppter ppter. inordinate. Sedat.
placet. mitigat. Arcendus. pro
hibendus.

Incipit deuotio euangelista

Traducere. accipere. quæstionis
ducere publicare uel detegere.
Sciscita latur. interrogabit.

Alimatu. aduobis annis. Yma
tos. enim greci annū uocant.
Rama ciuitas saulis. interibu ben
uini in scato miliario ab helia.
dus rama excelsum. Illo. aduer
bum loci. pilluc. Locust. in
oleo coctæ. apud palestinos
paupere uictū p bent. sic & mel
siluestre. id est foliagressa alienius
arbusi cubitalis in eadem pa
tria coquuntur in oleo. et
pauperes comedunt. Venti
labrū. pula uam. Capharnaū.
oppidū in galilea gentiū. sitū
in finib. zibulan & nephtalim.
iuxta stagnū genne sareth.
Lunaticos uulgaris uocat. qd p
lune cursū comitantur eos in
sidie demonū. hec passio cadu
ca dicitur. eadē & lurbatio.
idē morbus comitialis. cuius
tanta uis est. ut homo ualens
concidat. spumetq. hec. & ephi
lansia dicitur. sit autē exordium
colico humore quociens exhuber
ruerit & ad cerebrū euersus
fuerit. pambisus est. dissolutio
membra ab officio suo. Galilea
regio palestine uocata qd signat
candidiores homines quia palasti
na. hanc autē duplex. superior
& inferior. sicutam conex
serie & foenicia adherentes
terra ex optima & ferax &
fructibus suis feruilla. Decapolis.
regio decem ciuitatū in palestina.
lea. greca littera id est u. A per.
punctus. quē greci & hebrei

insimilitudine litterarū ponunt.
Radu. hebreū ē. grece. Key-
hoc. id est inanis aut uacuis.
quē nos possim uulgata inui-
ria absq. cerebro nuncupare.
Quadrans est gen' nūmi. habens
duo minuta. alias quarta
pars uncie. in euangelio uero
quarta pars mundani corpo-
ris quadrans mister censet.
cū peccatori dī. donec reddas
nouissimū quadrante. id
donec luas terrena peccata.
Terra enī nouissima ē. inter.
m. corporalia elementa.
id. celū aer aqua terra. lege
augustinū in matth. Moe-
chus est. adulterauit.
Moechos enī grece adulter dī.
Repudiū. disidiū. separatio.
A ngariauerit. cōpulerit. ui-
co gerit. Ethnici. gentiles.
ethna enī grece gens dī.
Hypocrita. grece sermone
in latinū simulator. qui
bonū sepali ostendit.
HYNNW enī falsum.
KPVCIN iudiciū inter-
tat. Mammona. sermone
syriaco. diuicie nuncupant.
Hent. filant. t. tingunt. Suf-
fient dies malicia sua. hic
maliciam non contrariam
uirtuti posuit. sed laborem
& afflictionē & angustias seti.
Festuca. Trabes uocaty qd in
transuerso posity. utrosq.
parietes continent. Tribula.

gen' spinarū. Volo. munda-
re. imperatuo passiuo le-
gendū. Centurio. qui p̄p̄t
centū militibus. per p̄p̄s.
p̄p̄cipitūm. Theloneū dicit.
ubi merces nauigiorū et
nautarū emolumenta red-
duntur. ibi enī fiscalis ex-
actor. sed & p̄cium rebus
impositurus. & uoce amec-
torib. flagitans. & est
greceum. Cōmissuras. uincetu-
ras. cōpagis. Ruch. noui.
Fimbriy. ora uestimēty. Tibi-
cines. tibiſcanentes. Diffama-
uer. p̄dicauer. publican'.
qui uetigalia publica exigit.
t qui p̄ publica negocia seti
lucra ſectatur. unde & cog-
nominatus. Pera pastoralis
sportella. Corozaim. oppidū
galilee. qd arpe p̄t meredu-
lunt miserabiliter deplorat
& plangit. est aut nū de
ſertū in ſedo lapide caphar-
naum. Bethſaida. in gali-
lea ciuitas andree petri
philippi aptos. & p̄p̄ſas
nū genneſareth. Afficient.
affligent. Gehennā. nom ge-
heme. in ueterib. libris non
inuenit. ſed primū a ſalu-
tore pontē. duplicē aut ē
gehennā nūm ignis & frigo-
ris. in iob plenissime lectū.
Aſſe uno. uenient. uendun-
tur. Beel & bub. idolū ſunt
accaron. qd inter p̄tat uirni

229
arū. gabub enī. musa in
terpretat. Spurcissimū
igitur idolū ideo uir mus
earū uocātū. ppter sordes ido
latris. siue p immundicia
belial. Violat. pfanat. con
taminat. Otiosū uerbū est.
qd sine utilitate loquentis
& audientis dicit. quando
omissis seruis de rebus fr̄uo
lis loquim. Plusquā iona hic
hic aduerbiū loci n̄ p nomen
intellegit. Vacantē. uacuā
arpo. & presidus angloz.
Ornatā. supflus sup stitionib.
legis. & traditionib. pharis
eoz. xi xania. loliū. Satū.
genus est mensurę iuxta
mōrū puencie palestine.
unū & dimidium modiu
capient. Terrarchesunt. quar
tā partē regnantes. Nā
terra quattuor. Archos.
princeps. qualis fuit apud
iudeam philippus. Fantā
ma. inter fantas mā. & fan
tasiā. hoc inter est. qd spe
cies memoria collecta fan
tasi est. de incognitis species
animo figurata fantasma.
Nā fantas mata nihil aliud sunt
quā species corporis corporeo
sensu attracta. Figmentatq.
memoris ut accepta sunt
uel partire uel multiplicare.
uel contrahere t disten
dere. t ordinare. t ptur
bare. t quolibet figurare

cognando facillimū est sed
cū uerū querit cauere &
utere difficile. Debilis. qd
pbilē factus sit fragilis. bilis
enī humor est afficiens corp.
Magedan. ad cuius fines martir
euangelista scribit dnm p
uenisse. sed & marcus eiusde
nominis recordatur. Nunc
aut regio dicit magedona
circa gema sam. Cesarie phi
lippi. philippus iste ē fr̄
herodis de quo supra dixim.
tetrarcha turre & tra con
tatis regionū. qui inhonore
tribeni cesaris. cesareā phi
lippi. que nunc pancaz dī
appellatur. & est in phoeni
cis puincia imitatus herodē
patrē qui inhonore augusti
cesaris appellatur cesaream.
que pyrgos turris stratonis
dicta est. Bariona. in lingua
mā sonat filius colūbe.
& est syrum pariter et he
breum. Bar quippe syra
lingua filius. iona hebraice
columba. In utroq. sermo
ne dicit bariona. Alii sim
pliciter accipiunt qd si
mon idē petrus sit filius
iohannis. iuxta illā inter
rogationē. Simon iohan
nis diligisme. & dicit scrip
torū uicio deprauatū ē.
ut p bar iohanna hoc est filio
iohannis. bariona scriptum
sit una detracta syllaba.

Iohanna int̄ pretat̄ gr̄a dñi. &
fuisse trimoniū. Petrus. ce-
phus. & simon bariona. si-
mon autē hebraice oboedi-
ens dñr. Didragma. due drag-
me. Est autē dragma. octaua
pars uncie. & denari pondus
argenti. tribus ē stans sempu-
lis. id̄ xvij. siliquis. Stater.
due di dragme. id̄ medietas
uncie. appendens aureos.
iii. unde & uocatus stater. qđ
tribus solidis stet. Hæc &
semituncia. quia semis habet
decuncea. hæc & semissis. quia
ponderis semis est. quasi semi-
assis. Expetit. prodest. uti-
le est. Castra uerunt. circū-
deder. Conducere. congregare.
Bethsage. domi oris ual-
liū. idest domi laces. sirū ē
non hebreū. quidam putant
domū maxillarū uocari.
villula in monte olueti.
Osanna. saluifica t̄ saluū fac.
sub auditur populū tuū uel
totū mundū. Osi. saluifica.
anna. inter ietno deprecā-
tis. Torcular dictū. eo qđ
ibi uis calcantur. atq. ex
toris exprimuntur. Vere-
buntur. honorabunt. time-
bunt. A Altilia. uolatilia.
studio saginata abalendo
dicta. Cū herodianis. id̄ cū
militib. herodis. seu quos
illudentes pharisei qđ ro-
manis tributa soluebant hero-

dianes uocabant. & nondi ui-
no cultui deditos. Nomisma.
est solidus aureus aut argen-
teus siue æreus. quē nominib.
principū effigiesq. signatur.
Pharisei. diuisi inter p̄tantur.
Sadducei. iusti. Cathedra. sedes
doctrinalis. Dilatant philacte-
ria. pharisei decalogū moysi
in membranis. & per taciolis scri-
bentib. & cōplicantes ea & li-
gantes in fronte gestabant.
ut religiosi apopulo iudicaren-
tur. Alias autē philacteria.
carmina uel cantica turpia
dicuntur. Magnificabant in
simbrib. quē in quattuor an-
gulis palliorū p̄stebant. sup̄
stictosi magistri acutissimas
in eis spinas ligabant ut inter-
dū pungerentur. et ex hac
cōmitione. retraherent̄
ad officia dñi. Excolentes. p̄co-
lū liquantes. Culex. abaculeo
dictus. quo sanguis sugit.
habet enī more fistulā immo-
dū stimuli. quo carnē tere-
brat ut sanguinē bibat. de
quo quidā paruetulex pecu-
dū custos tibi plura merenti.
Proselitū. adueni cireū cisū.
Parapsis. gabata. uelatinus.
t̄ acetabulū manus. Parapsis.
quadrangulū & quadrilaterū
uis. id̄ paribus absidis.
Abominatio desolationis. po-
test de anti xpo accipi. Aut
de imagine cesaris quā pilat̄

posuit in templo. aut de adri-
ani equestri statua que in
ipso scā scōz loco stetit. &
sepe inscripturis idolum.
abominatio uocatur. Lāpas.
flamma inueryit lucens.
dicta qđ lambentis motū
ostendere uideat. pseudo
xpi. qui ut ceteros decipi-
ant sub nomine xpi. Signū
filii hominis. signū crucis.
Alabastrū. uas unguentariū
de lapide sui generis cogno-
minatū. quē alabastrum
uocant. qui corrupta
unguenta seruat. Iudas
schariothis. uel a uico in quo
ortus est. uel ex tribu isachar
uocabulū sūpsit. quodā prae-
sagio futuri. in condemnatione
sui. Isachar enī interp-
tatur merces. ut significa-
ret p̄tū p̄ditoris. quo
uendidit dñm sicut scrip-
tū est. & acceperū mercedē
meā. xxx. argenteos p̄ciū
ad p̄curatissimū ab eis. Argen-
teus idēm & nomisma.
Prima agimorū. xiii. pri-
mi mensis. Ymno dicto.
potest etiā ille ymni intel-
legi. quē dñs scđm ioh. pa-
tri grās agens decantabat.
id pater scs. serua eos in
nomine tuo. quos dedisti
mihi. usq. illud. Vt dilec-
tio qua dilexisti me in ipsis
sit. & ego in ipsis. Legio. vi.

milū & de torū armata.
ab electione uocata. quasi
lecti id armis electi. Legio
habet. lx. centurias. mani-
pulas. xxx. cohortes. xii. tur-
mas. Exeruit gladiū.
cūtinat. Colaphis. pugnis.
Tu uideris. impera tuo modo
legendū. id fac uideri. Legi-
diomedem. Corbana. oblatio
interp̄tatur. Pryses. rector p̄
uincis qđ p̄est uel p̄sides.
Insignis. clarū. nobile. Pry-
toriū domi iudicatoria. eo
qđ ibi p̄tor sedet ad discū-
tiendū. & p̄tor dicitur quasi
p̄ceptor ciuitatis & princeps.
Gethsemani. locus ubi ante
passionē saluator orauit.
Est autē ad radicē montis.
oliueti. nunc facta desup
aedificata. Cohortē. mul-
titudine. sed cohors p̄prie
quin gentos milites habet.
Clamis. est quē ex una parte
inducitur. neq. insuitur
sed sibula infrenatur. hinc
& gr̄ce nom̄ accipit. Coccine-
us. color iunctus inter rubeū
& purpureū. Plectentes. da-
nantes punientes. affligen-
tes. Luc. uerbū defectuū
saluationis indicans. Golgotha.
locus caluarie in quo saluator
p̄ salute omnū crucifixus est.
& usq. hodie ostendit in ih̄u.
A septen trionalem plagam
montis syon. Caluarie. decol

litorū locus dictus. qđ in fode
loco damnati capite trunca
rentur. Duritiū nom a
uerbo caluo. id dissipō unde
et calumnia. Vah. interiectio
indignando irridentis. Cyre
neus. acerrime ciuitate dictus.
Alia uiuunt in aquis & discun
t ut pisces. alia sunt fixa ut
aspre et hui. spongie.
Mollissimū gen spongiarū.
penicillat uocantur eo qđ
apertū sunt ad oculos tumores.
et ad extergendis leprosi
nes imiles. Candidę spongie
cura fiunt. perestare enim
ad sole sternuntur. & sicut
etia pumice. unde bibunt.
Magdalena. amagdalo uico
magalile u magdalene tur
ris. sed melius ut amonte
montis. ita aturre turren
sis dicit. Ipsa est soror Lazari
de qua septem demonia eie
cit ih̄s. quę fudit alabastrū
sup caput eius. Maria iacobi
& ioseph mat. ipsa est mater
terra dñi. Unde iacobus minor
fr dñi uocari meruit.

Arimatha. ipsa est arimatha
im. ciuitas belorum. & samu
helus in iudea regione iheru
salem. iuxta diossolon.
Parasceus. pre paratio vi
feria.

Leonardo euangelista
cuius alphi. ipse & matth.
extribu unde ortus est leui

uocatus. Adde leonē. aduersi
dispensationēq uectigalium.
Telos enī gręce. latine uectigal
nominat. Assumtū. addita
mētū. Rudis. noui. Assur.
construit. adneent. Thali
acumi. syru est. id puella
surge. Iacobus alphi. id
iacobus minor. filius alphi.
fr dñi. Disperciat. diuidat
concidens. pductaci. accedo non
acado. Decapolis est regio decē
urbū. trans iordanē ad ori
entē ē tra galileam. Archisina
gigis. primorū frugis.
Syrophonissa. ex syris & fenici
bus orta. Dal manicha. in
macheo. magedon. Lusius.
luce sciens. id monopetalus.
Animyquior. constanter.
pustulauit. plantauit. coluit.
fedit. Subprentu. subintratu.
t occasione. Hardus. fructu
aromatici. gradiodore & eras
a radice. sed breui folio par
uo densque. Cuius acumina
in aristas & spicas spargit.
Baulans. portans. cecines. pa
rapsis. p̄p diu. fundos. i. ager.
& p̄p diu dictū. qđ ex omib
bonis patris similit̄ p̄uiderit.
id apparere quasi p̄uiderit.
t alio qđ antiqui agros quos
bello ceperunt. ap̄da p̄p diu
uocabant. Gerh semani. m̄p
tatur uallē pinguiissima.
Conaculū. domū superiorem. Cau
te duente. cū omī sollicitudine.

Amentis syndone subnudo. sub
auditur corpore. id corpore
subnudo. qd non aliud indu
mentu. qua soli habetur
syndone. A nache inatizare.
abominari. exorari. Merra
tu. amarū. Salone. pacifica.
Decurio uocat. qd sit deordi
ne curis. & officiu curis ad
ministrat. quietia curialis
apcurando munera ciuilia
solde appellari.

O De luca euanglisti
euang. abia salomon eni
defilus eleazar & itamar
sacerdotes constituit. quoru
uices salm ministeria sua.
ut ingrederent domū dñi.
xeni sortib. distinxit. in
quib. abia familia. de qua
gadarius ortus est. sort con
tigit octaua. Elisabeth cognata
eua. quomodo cognata.
quia maria dedomo dauid
& elisabeth defiliabus aaron.
lege exodu ubi scriptu ē.
accepit aaron uxore elisabeth
filia ammadab sorore naa
son. que peperit ei nadab &
abiud. & eleazar & itamar.
supra eni puiione actus est.
ut sacerdotalis pgenies nun
geret regali. ut hys xpi qui
sedm carnē uerus rex & ue
rus sacerdos erat finitus.
ipsa qd carne de utraq. dauid
scilicet & aaron stirpe susci
peret. Sifter. ducerent.

psintarent. stare facerent.
Pugillare. graphu. uel tabu
ls. que possunt pugno con
cludi. Signu cui contra dicit.
fides dominice crucis. fctua
ipsius animā ptransibat gla
dius. id dolor dominice pas
sionis. Tetrarcha galilee hero
des. Regnu iudee. quominus
ualidu fieret. tiberius august
p tetrarchas scindere curauit.
Herodes & philippus & l. samas.
qui cupilato pside romano
iudeam regerant. filii sunt
herodis illius. sub quo dñs
natus est. Inter quos & ipse
herodem. archelaus frater
eoru decem annis regnauit.
quia iudeis obintolerabilem
animo feroentatē apud au
gustu criminatus. eterne
apud uenna disperiit ex
ilio. Ventilabru. instrum
tu quo puler uentilantur.
idem & pala & uannus. Re
uoluit. librū aperuit.
plicuisse. clausisse. Sarepta.
oppidu sydonioru mura pub
licasti. cuius meminit isa
ias. Gennetareth dicitur idem
ē. qd mare galilee uel ma
re tyberiadis. Greco autē
uocabulo. quasi genetrans
sibi aurā dicitur. Commissu
ra. conuinctura. cōpago.
Confricantes. conterentes.
Conferim. plena. sed malus
euangelis conferiam retius

legit auctore facio. Legepris
cianu. flum illu. impulsu.
intotu. inflexu. Synagoga
edificauit nobis. sicut nos etiam
ad qua conuenim. sicut etiam
synagoga ad qua eueniebant
etificia aemulatione habebant.
Nam. ciuitas e. galilea. sedo miliario tha
bar montis. e tra meridie
iuxta endor. que uetus
grandis quarto miliario ei
dem montis ad meridiem.
Loculu. lectulu. porta toru.
Gerasa. urbs insignis arabis.
trans iordanem iuxta monte
galaad. qua tenuit trib.
manasse n longe a stagno ti
beriadis. in qua porci precipita
ti sunt. fa cessum que cople
turus erat. dispensationis
domini mysteriu. Dies assup
tionis. tempus passionis. f. unius
hierslm. Nonco utunt iudei
samaritanis. Impbitas. impor
tunitas. insolentia. impudentia
inmodestia. Quin immo. ma
gis. et u. potius. coniunctio
electiua. Veniunt. uendunt.
Di. pondus. gen pondus leuis
simi ex duabus assib. cōpositi.
Veni. filant. Siliqua. folliculu
leguminis. siue fructus arboris.
quod liguntur a poris. Silicon.
qualitatem corrupti siliqua
uocant. Ideo agricolae nom
accepti. eo qd ligni fructus ei
dulcissit ex illo quippe dicunt

lignu. licet dicit. hui arboris
pomo succus expressus. acacia
agrostis dicit. Sagittu. impu
guatu. Cadus olei. amphora
triu urnaru. Corus. xxx. modu.
Caus. confusio id est tenebre
immixte. t profunda dimersio.
Cen. eda. Si comorus dicta. qd
sit filiosimilis moto. hanc latini
celu appellat. Suggillat. sub
sanne. irideat. suffocet. Mna.
e dragmis appendit. Austeris.
durus. seuerus. rigidus. Ares
centib. multi quinhoc mundo
florere uidebant. cu in aduentu
iudicis se sine fructu e spererunt
arrescent. Crapula. cruditas. lie
nis id splenus. Crapula. nauia.
post immoderatā uora ciuitate
quasi cruda epula. Manebat.
mane ueniebat. Agonia. alacri
tas. fiducia. e fidentia. Agon
uero grece. certam. latine dr.
Spreuit. contēpfit. Sidicio. p
latio. Dissensio. tumultus.
Sabbato siluer. mandatu erat
ut sabbato silentiu auersus usq.
ad uespera seruaretur. Maria
magdalena. soror lazari. Iohanna.
uxor euze pcuratoris. Maria
iacobi. mat terra dñi. mat iacobi.
minoris et ioseph.

De ioh euangelist

Ydris uocant. uas aquaru re
ceptu parata. Grece eni aqua.
i. dor uocant. Matruas. m. f. uas
quasdam tamquā sidicere.

tenuis amplius. Metronem
 in fura dicunt greci. indeme
 trix. Architectoni. princeps
 trichini. trichiniu cenaculu
 aribus lectulis discubentiu dictu
 Apud ueteres eni in loco ubi e uiuit
 apparuit exponebat. tres lectuli
 strauerant. in quib. discubentes
 epulabant. clinonem grece
 lectus. t accubitu dr. Hymu
 larius. animum trapezeta.
 Lenon. iuxta salim locus e ubi
 baptizabat iohannes. & ostien
 dr usq. hodie locus moctauo
 lapides ento poleos. ad meridiu
 iuxta salim & iordanu. Salim
 aut in eode loco octauo lapide
 asenopoli. Vicus ncu po qui
 salomus dr. Sichur corrupte
 scribit. psichem samarij urbe
 que latine & grece sichima
 uocat qua edificauit amor
 uocauit q. nom filu sui sichem.
 & nunc neapoli dicitur.
 Messias hebraice xps grece.
 unct latine. Vnde & punicte
 melle dr ungue. Cognate
 quippe sunt lingue iste he
 braica. punica & syra. Bethesda
 ida. piscina in hierusalē que
 uocatur pbatia. & a nobis in
 terpretari potest pecualis.
 hie quinq. quonda porticus
 habuit. ostendunt q. gemmi
 lacus. quox an hibernis plu
 uis adimpleri solet. Alter
 muru in modu rubens quasi
 euentis aquis antiqui inf

operis signa testatur. Na hosti
 as in eo lauari a sacerdotib. solitas
 fer. Vnde & pbatia dr. pba
 ta quippe grece oues dicunt
 Grabatu grece e. & dr meli
 nam captis susceptio. Gara
 eni grece apud boetios caput
 uocat. Scenopheia. sollempnitas
 hebrege de grece militum ta
 bernaculoz dedicatio intpretat.
 que celebrabat iudeis in mo
 moria expeditionis cu ab egip
 to pmon in tabernaculis age
 bantur. & ex eo scenophegia.
 Scena eni grece. tabernaculu
 dr. que apud hebreos septie
 bri mense celebrabit. Fons
 silos in radicib. montis sion.
 n iugib. aquis sed in certis
 horis. diebusq. ebullit. intp
 tatq. missus. qz aqua in pisei
 na de monte oliueti. p aqua
 ductu mittitur. Conspiraue
 rant. e inuenerant. Encenia.
 noua repli dedicatio. grece eni
 cen. nouu dr. que sollempnitas
 apud hebreos octobri mēse
 celebratur. Iam & usu habet
 hoc uerbu. si quis nouatunica
 induat eneniare dicitur.
 Instris. alligaminib. id paruus
 lintheolis. Vnde mortuoz pol
 lices ligant ut de lazaro legit.
 Effrit. crescit. t frugifer dr.
 Hardi pistici. id fidelis sine
 adulteratione. Na pistis grece
 fides dr. pelius. uis lignu
 rotundu. dictu ala uinctis

pedibus. hesitantes. dubitan-
tes. Siquomni. alioquin.
saliter quā dico. Cedron.
torrens. siue uallis iuxta
hierusalem. cuius meminit
iohannes euangelista. Mipā.
colaphum. Lachryrosus.
cōpositio lapidum. fit. autē
paruulis crustis. acetellis
tinctis inuarios colores.
Maria cleope. uxor cleope.
matertera dñi. Des. sopo
& mīra & aloe.
Aeq. raro.

es. Qui unius In T. Capit.

Xp̄c semel oblati ad
multos exaltanda
peccata. sedō sine peccō ap
parebit expectantib; se in
salutem **Collā de fr̄a. Ad
iii. Capit. usq; in pasca
l.** corpus meum dedi per
cucientib; et genas me
as uellentib; faciem mea
non auertē. ab increpantib;
et conspuentib; in me. **Coll.**

de fr̄. Ad vi. Capit.
Dñs dñs auxiliator m̄s.
ideo q̄ sum confusus. ideo

tiam durti
quō nom con
Dñe m̄p̄c
sericordi
placatus in
contempnē
curamus.
nam conse
Tv aut d
sabaoti
te. et p̄bas
uideam uhi
t enim ten
meā dñe d
Ds cur. pp

onem meam.

eterna conſte

no tue pietat

P. Ad Vesp

noctē **Cap**

m. et celerans

ipſe peccatū

et p̄manſueſ

ut n̄ p̄uer. **Fr.**

III. Collecta

ſ. dñe nra re

trictax nob

getnam lau

P. Ad V. Coll

ſo tuo ſantē

mutuit. et non apuit os

ſuum **COLLECTA**

P eſpice dñe q̄s ſup hanc

ſamuliam tuam. p q

dñs n̄r ih̄c xpc non dubi

tauit manib; vadi nocen

tū. et crucis ſubire tozñ

tum. **P. e. Præcis dieb; uſq;**

impallita a ſ. Capitulum

V p̄e factus eſt p̄ nobis

obediens patri uſq; ad

mortem. mortem aut etu

cis **COLLECTA**

P erpetua q̄s dñe pace

cuſtodi. quos p̄ igni

Nr. 2937 Ausgang: Juli 1965

I. Schäden: 20 23 27 30

II. Behandlung: 8 15 25 27 28 40

III. Besonderheiten:

RENOVIERT F. BERNHARD
RDVS. HILT Z. ABBAS
NIDER RALTALLEN 1600

6. 142

Cod. lat.
9475

